

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
ໄລຍະທີ II

ປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ

ສາລະບານ

ລາຍການຂອງຊື່ຫຍໍ້	7
1 ຄຳນຳ	10
2 ບົດສະເໜີ ແລະ ສະຖານະການທົ່ວໄປ.....	11
2.1 ຄວາມທຸກຍາກໃນ ສປປ ລາວ.....	11
2.1.1 ຄວາມເປັນມາ ຂອງ ທລຍ ໃນ ສປປ ລາວ.....	12
2.1.2 ໄລຍະເວລາ, ຂອບເຂດພູມິສາດ ແລະ ດ້ານການເງິນ ຂອງ ທລຍ II	13
2.1.3 ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ.....	14
2.2 ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ.....	15
ຫລັກການ 1: ຄວາມງ່າຍດາຍ.....	15
ຫລັກການ 2: ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ.....	16
ຫລັກການ 3: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ	17
ຫລັກການ 4: ການລົງທຶນທີ່ຄຸ້ມຄ່າ.....	17
ຫລັກການ 5: ການເຂົ້າຮ່ວມຈາກທຸກພາກສ່ວນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ.....	18
ຫລັກການ 6: ຢູ່ຄຽງຂ້າງຜູ້ທຸກຍາກ.....	19
3 ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງແຕ່ລະຂັ້ນ.....	21
3.1 ການຈັດຕັ້ງຂອງກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ.....	21
3.1.1 ສະພາບລິຫານ ທລຍ.....	21
3.1.2 ຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ.....	22
3.2 ສາຍພົວພັນຫລັກ ທາງດ້ານຄວາມຮັບຜິດຊອບ.....	26
3.3 ກອງປະຊຸມປະຈຳປີກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ.....	27
3.4 ການປະສານງານກັບລັດຖະບານ ສປປ ລາວ	28
3.5 ການກະກຽມກວດກາ ແລະ ປະສານງານ ກັບ ຄພທສ.....	28
3.6 ການກະກຽມການປະສານງານກັບກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	30
3.3.1 ສະພາບລິຫານ ທລຍ.....	31
3.7 ລະດັບ ທລຍ ສູນກາງ	31
3.8 ທລຍ ລະດັບແຂວງ.....	33
3.9 ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ	33
3.10 ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ທລຍ	34
4 ການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍໂຄງການ, ການຈັດສັນງົບປະມານ ແລະ ການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ.....	37
4.1 ຫຼັກການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍໂຄງການ	37
4.1.1 ການຄັດເລືອກເຂດເປົ້າໝາຍສຳລັບ ທລຍ ໄລຍະ II	37
4.2 ການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນຂອງ ທລຍ.....	39

4.2.1	ການຈັດສັນງົບປະມານ	39
4.2.2	ຄຳແນະນຳໃນການຈັດສັນງົບປະມານ	41
4.3	ທຶນປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນອື່ນໆ	42
4.4	ປະພວດ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ	43
4.5	ຍຸດທະສາດເພື່ອຮັບມືກັບໄພພິບັດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ	45
4.6	ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການຍ່ອຍ	46
4.7	ປະເພດໂຄງການ/ກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ (“ລາຍການທີ່ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ”).....	49
5	ຮອບວຽນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ	51
5.1	ການກະກຽມໂຄງການ.....	53
5.1.1	ຂັ້ນຕອນການແນະນຳໂຄງການ	53
5.2	ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນແຂວງ.....	54
5.3	ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ	56
5.4	ການສ້າງແຜນການ	58
5.4.1	ການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ	58
5.4.2	ຝຶກອົບຮົມຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ.....	61
5.4.3	ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ.....	62
5.5	ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ.....	65
5.5.1	ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕົວແທນບ້ານ	68
5.6	ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ	69
5.6.1	ພາກສະເໜີ ກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ.....	69
5.6.2	ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ.....	69
5.6.3	ການຮັບຮອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ	75
5.7	ກອງປະຊຸມປະສານງານ ການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ	75
5.8	ກອງປະຊຸມລາຍງານຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາແຜນການພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ	78
5.9	ສຳຫລວດ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ	80
5.10	ກອງປະຊຸມຮັບຮອງການອອກແບບຂັ້ນບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ & ສ້າງຕັ້ງທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ.....	83
5.11	ການຄັດເລືອກທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ	84
6	ໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	86
6.1	ການຝຶກອົບຮົມທີມງານການເງິນບ້ານ ແລະ ຜູ້ປະສານງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ	86
6.2	ກອງປະຊຸມເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການຍ່ອຍ	88
6.3	ຝຶກອົບຮົມທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາຂັ້ນບ້ານ.....	90
6.4	ກອງປະຊຸມປະສານງານໂຄງການຍ່ອຍ	91
6.5	ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບບັນຊີ/ການເງິນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ	93

6.6	ການຍ້າມແລກປ່ຽນບົດຮຽນລະຫວ່າງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ	95
6.7	ທີມງານຄວບຄຸມຄຸນນະພາບໂຄງການຍ່ອຍໃນເວລາກວກາພາກສະໜາມ	96
6.8	ຝຶກອົບຮົມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ	97
6.8.1	ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການເງິນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານຄັ້ງສຸດທ້າຍ	98
6.9	ບັນດາກິດຈະກຳຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດພາຍຫຼັງສຳເລັດການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ	101
6.9.1	ກອງປະຊຸມປະເມີນຜົນຂັ້ນເມືອງ	101
6.9.2	ຮອບວຽນໂຄງການຍ່ອຍ ໃນປີຕໍ່ໆໄປ (ປີທີ 2, 3 ແລະ 4)	103
6.10	ມາດຕະການລົງໂທດ ໃນກໍລະນີຜິດຕໍ່ລະບຽບ	104
7	ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ	106
	ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ	106
7.1	ຫລັກການໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ	106
7.2	ກິດຈະກຳສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຕ່າງໆ:	108
7.3	ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ	113
7.3.1	ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ (MOT)	113
7.3.2	ຝຶກອົບຮົມ ການເປັນຄູຝຶກ (TOT)	114
7.3.3	ການຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ	115
7.3.4	ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ	115
7.3.5	ການຝຶກອົບຮົມຢູ່ຂັ້ນບ້ານ	116
7.3.6	ກອງປະຊຸມ ແລະ ຝຶກອົບຮົມປະຈຳເດືອນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ	116
7.4	ການຝຶກອົບຮົມອື່ນໆ	117
8	ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E)	119
8.1	ຈຸດປະສົງລວມຂອງ ລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ	119
8.2	ຕົວຊີ້ວັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	120
8.3	ການຕິດຕາມ ແລະ ລະບົບການລາຍງານ	126
8.3.1	ການຕິດຕາມ	126
8.4	ການປະເມີນຜົນ ແລະ ກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ	130
9	ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເງິນ	134
9.1	ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສຳລັບພະແນກບໍລິຫານການເງິນ	134
9.2	ງົບປະມານ	134
9.3	ການໄຫລວຽນຂອງທຶນ	134
9.4	ລະບຽບການເບີກຈ່າຍ	135
9.5	ການຈັດວາງເອກກະສານ, ບັນທຶກ ແລະ ເອກກະສານການເບີກຈ່າຍ:	136

9.6	ການລາຍງານ	137
9.7	ການກວດສອບ.....	138
9.8	ການກວດສອບພາຍໃນ:	139
10	ການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ການເຊັນສັນຍາ ໂຄງການຍ່ອຍ.....	140
10.1	ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນຂອງການປະມູນຈັດຊື້	140
10.2	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ກ່ຽວກັບວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂອງ ທລຍ.....	141
10.3	ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ),.....	143
10.4	ການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ	147
10.5	ປະເພດຂອງການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ.....	147
10.6	ວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ	148
10.7	ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ຮັບເໝົາ ຫລື ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລື ຊ່ຽວຊານ?	151
	ກ). ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ຮັບເໝົາ?	151
	ຂ). ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ?	151
	ຄ). ໃຜສາມາດເປັນຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ?	151
10.8	ຂັ້ນຕອນການດໍາເນີນການປະມູນຈັດຊື້.....	152
10.9	ແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກວດກາຄືນ	155
10.10	ການກະກຽມເອກະສານປະມູນ.....	156
10.11	ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການປະມູນ	162
10.12	ການເຊັນສັນຍາ.....	162
10.13	ການກວດກາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສັນຍາ.....	163
10.14	ການເກັບມ້ຽນເອກະສານປະມູນ	163
11	ການປ້ອງກັນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	165
11.1	ຈຸດປະສົງ ແລະ ກອບທາງກົດໝາຍ	165
11.2	ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ESMF).....	165
11.3	ກອບການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ (EMF)	166
11.4	ກອບນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF).....	170
11.5	ກອບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ຈັດຫາທີ່ດິນ ຫລື ສັບສິນ (FRALA)	171
11.6	ຫຼັກການໃນການປຶກສາຫາລື.	173
11.7	ການກະກຽມເຮັດບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການຈັດຫາທີ່ດິນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ	174
11.8	ສິດທິໃນການສະເໜີຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນກົດໝາຍ	175
11.9	ລະບຽບການກວດສອບ	175

11.10	ການກັ່ນຕອງທາງດ້ານສັງຄົມ.....	175
11.11	ການທົດແທນຄືນ ແລະ ການກຳນົດປະເພດຜົນກະທົບ.....	176
11.12	ການຕິດຕາມ ແລະ ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	176
11.13	ກອບການພັດທະນາຊຸມເພົາທີ່ດ້ອຍໂອກາດ.....	179
11.14	ກອບນະໂຍບາຍສຳລັບການດຳລົງຊີວິດແລະກິດຈະກຳເພື່ອປັບປຸງການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນ	180
12	ກົນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (ກສກ).....	182
12.1	ຫລັກການຂອງລະບົບ.....	182
12.2	ແຫລ່ງຂໍ້ມູນຂອງກົນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.....	183
12.3	ຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ	183
12.4	ຊ່ອງທາງຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.....	184
12.5	ການຈັດລຳດັບ ແລະ ການປະເມີນຜົນ	186
12.6	ການຕອບຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການຕິດຕາມ.....	188
12.1	ການຮັບຮອງ ແລະ ການປະຕິບັດ.....	191
12.1	ຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ	193
12.1	ການຕອບສະໜອງ.....	194
12.2	ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ.....	194

ລາຍການຂອງຊື່ຫຍໍ້

AusAID	ອົງການພັດທະນາສາກົນຂອງອົດສະຕຣາລີ
BCC	ການສື່ສານການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ
BoL	ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ
BoQ	ລາຍການໜ້າວຽກ
CD	ການພັດທະນາຊຸມຊົນ
CDD	ການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ
CDE	ສູນພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
CP	ສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ
CRC	ຄະນະກຳມະການໄກເກ່ຍຄຳພ້ອງຮ້ອງ
CRPF	ໂຄງຮ່າງນະໂຍບາຍການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ຄ່າທົດແທນ
CTPC	ຄົມມະນາຄົມ, ຂົນສົ່ງ, ໄປສະນີ ແລະ ກໍ່ສ້າງ
DDF	ກອງທຶນພັດທະນາເມືອງ
DDM	ກອງປະຊຸມຕັດສິນຂັ້ນເມືອງ
DEF	ກົມການເງິນພາຍນອກ
DoS	ກົມສະຖິຕິ
DPI	ກົມແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
DPM	ກອງປະຊຸມຈັດລຽງບູລິມາສິດຂັ້ນເມືອງ
DRM	ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ
EA	ການປະເມີນຜົນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
EC	ຄະນະກຳມະການປະເມີນຜົນ
ECOP	ກົດລະບຽບການປະຕິບັດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
ED	ຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ
EDL	ລັດວິສະຫະກິດໄຟຟ້າລາວ
EG	ຊົນເຜົ່າ
EGPF	ໂຄງຮ່າງນະໂຍບາຍສຳລັບຊົນເຜົ່າ
ESMF	ໂຄງຮ່າງການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
EOI	ການສະແດງຄວາມສົນໃຈ
FA	ການເງິນ ແລະ ບໍລິຫານ
FCRM	ກົນໄກການແກ້ໄຂດ້ານຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງ
FRM	ກົນໄກການແກ້ໄຂດ້ານຄຳຄິດຄຳເຫັນ
FMR	ບົດລາຍງານຕິດຕາມກວດກາດ້ານການເງິນ
JSDF	ກອງທຶນພັດທະນາສັງຄົມຂອງຍີ່ປຸ່ນ
GDP	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ

GFDRR	ກອງທຶນສາກົນເພື່ອການຟື້ນຟູຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດ
GoL	ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ
IDA	ສະມາຄົມພັດທະນາສາກົນ (ທະນາຄານໂລກ)
IEC	ຂ່າວສານ, ການສຶກສາ ແລະ ການສື່ສານ
IP	ຄົນທ້ອງຖິ່ນ
IPDP	ແຜນການພັດທະນາຄົນທ້ອງຖິ່ນ
KB	ກຸ່ມບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ
Lao PDR	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
LDC	ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ
LECS	ການສໍາຫລວດດ້ານການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ການບໍລິໂພກຂອງລາວ
LONG	ໂອກາດດ້ານການຫາລ້ຽງຊີບ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານໂພຊະນາການ
LUFSIP	ໂຄງການປັບປຸງຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ຢູ່ເຂດເນີນສູງ ຂອງ ສປປ ລາວ
LWU	ສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ
M&E	ໜ່ວຍງານຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ
MAF	ກະຊວງກະສິກໍາແລະປ່າໄມ້
MBO	ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ
MIS	ລະບົບຄວບຄຸມຂໍ້ມູນຂ່າວສານ
MOF	ກະຊວງການເງິນ
MPI	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
NCCR	ສູນແຫ່ງຊາດຂອງຄວາມຊໍານານໃນການຄົ້ນຄວ້າ
NESDP	ແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ
NGO	ໂອງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ
NGPES	ຍຸດທະສາດການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແຫ່ງຊາດ
NT2	ນ້ຳເທີນ 2
NCRDPE	ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ສຳລັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ
NTFP	ຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ ທີ່ບໍ່ແມ່ນໄມ້
O&M	ການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ
ORAF	ໂຄງຮ່າງການປະເມີນຄວາມສ່ຽງດ້ານການດຳເນີນງານ
PDO	ຈຸດປະສົງການພັດທະນາຂອງໂຄງການ
PM	ນາຍົກລັດຖະມົນຕີ
PMT	ທີມງານບໍລິຫານໂຄງການ ຂອງ ທລຍ
PMP	ແຜນການຄວບຄຸມສັດຕູພຶດ
PRA	ການປະເມີນຄ່າດ້ານສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມນະບົດ
PRF	ກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ

PWT	ວຽກງານສາທາລະນະ ແລະ ການຂົນສົ່ງ
SESG	ແນວທາງການປ້ອງກັນສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
SDC	ອົງການສະວິດເຟື້ອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື
SoE	ບົດລາຍງານການເບີກຈ່າຍ
SPIM	ການປັບປຸງປະຈຳເດືອນ ກ່ຽວກັບການປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ
SPPF	ແບບຟອມການສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ
TA	ທີ່ປຶກສານດ້ານເຕັກນິກ
ToR	ພາລະບົດບາດ
TOT	ການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອການເປັນຄູຝຶກ
UNDP	ໂຄງການພັດທະນາສະຫະປະຊາຊາດ
USD	ສະກຸນເງິນໂດລາ ຂອງສະຫະລັດອາເມລິກາ
UXO	ລູກລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ
UXO Lao	ໂຄງການເກັບກູ້ລູກລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ທັນແຕກ ແຫ່ງຊາດ ລາວ
VNPA	ການປະເມີນການຈັດລຳດັບຄວາມຕ້ອງການຂອງໝູ່ບ້ານ
VP	ລາຍລະອຽດຂອງໝູ່ບ້ານ
WB	ທະນາຄານໂລກ

1 ຄຳນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ II ແມ່ນເອກະສານທາງລັດຖະການ. ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຈະຖືກພິຈາລະນາ, ແກ້ໄຂ ແລະ ປັບປຸງ ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການປ່ຽນແປງຕົວຈິງໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. **ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍ ໃນການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ພະນັກງານ ທລຍ, ເພື່ອເປັນຄຳແນະນຳທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ່າງໆຢ່າງຈະແຈ້ງ ສຳລັບທຸກພາກສ່ວນ ພາຍໃນ ທລຍ.**

ການປ່ຽນແປງເລັກນ້ອຍໆ (ການເພີ່ມແບບຟອມ ຫລື ການດັດແປງແກ້ໄຂວັກໃດວັກໜຶ່ງ ຊຶ່ງບໍ່ມີຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານຍຸດທະສາດ) ແມ່ນສາມາດດັດແປງ ແລະ ແກ້ໄຂໄດ້ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸມັດຢ່າງເປັນທາງການ. ແຕ່ທຸກການສະເໜີເພື່ອຂໍປັບປຸງທີ່ສຳຄັນໃດໆກໍຕາມ ຈະຕ້ອງໄດ້ຍື່ນສະເໜີໄປຫາຄະນະກຳມະການບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ເຊັນຮັບຮອງການດັດແປງດັ່ງກ່າວກ່ອນ ຈຶ່ງມີຜົນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້, ແລະ ແຈ້ງໄປຍັງພະນັກງານຂອງ ທລຍ ຢູ່ພາກສະໜາມ ແລະ/ຫລື ລົງປະກາດຢູ່ເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ. ການດັດແປງໃດໆກໍຕາມ ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້, ຊຶ່ງຈະເປັນການດັດແປງເລັກນ້ອຍໆ ຫລື ການດັດແປງທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນຈະໄດ້ຜ່ານການເຊັນອະນຸມັດໃນກອງປະຊຸມປະຈຳປີ ຂອງຄະນະຜູ້ບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຈະປະກອບມີ ລາຍລະອຽດເຄື່ອງມືຝຶກອົບຮົມ ສຳລັບການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ແລະ ກຳນົດລາຍການ ການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ, ອີງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງແຕ່ລະກຸ່ມເບົ້າໝາຍໃນແຕ່ລະການຝຶກອົບຮົມ. ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງອ່ານປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ເລີ່ມແຕ່ຕົ້ນຈົນຈົບກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນນຳໃຊ້ພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ. ແຕ່ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ຖືກອອກແບບມາເພື່ອເປັນສິ່ງທີ່ອ້າງອີງ ແລະ ແຕ່ລະພາກແມ່ນສາມາດອ່ານສຶກສາໄດ້ ໂດຍບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບພາກອື່ນ.

2 ບົດສະເໜີ ແລະ ສະຖານະການທົ່ວໄປ

2.1 ຄວາມທຸກຍາກໃນ ສປປ ລາວ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຢ່າງອຸດົມສົມບູນ, ແຕ່ຄວາມທຸກຍາກ ຍັງເປັນບັນຫາອັນຄົງຄ້າງ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໄດ້ມີການດຳເນີນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ນັບຕັ້ງແຕ່ການເລີ່ມຕົ້ນການປະຕິຮູບດ້ານເສດຖະກິດການຕະຫລາດທີ່ຮັດກຸມ ໃນໄລຍະຊຸມປີ 1980 ເປັນຕົ້ນມາ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຈຳນວນຜູ້ທຸກຍາກຫລຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຈາກ 46 ເປີເຊັນ ເຫລືອພຽງແຕ່ 28 ເປີເຊັນ ໃນໄລຍະ 15 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ. ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະຂັ້ນພື້ນຖານ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ ມີປະມານໜຶ່ງສ່ວນສາມ ຂອງປະຊາກອນ ສາມາດນຳໃຊ້ນໍ້າທີ່ດີຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສຸຂາພິບານ. ຈຳນວນປະຊາກອນທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ໄຟຟ້າ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 16 ເປີເຊັນ ໃນປີ 1995 ມາເປັນ 71 ເປີເຊັນ ໃນປີ 2010. ນອກຈາກນີ້, ຍັງໄດ້ມີການດຳເນີນການປັບປຸງໃນການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານການສຶກສາ ແລະ ສຸຂະພາບ ອີກດ້ວຍ.

ເຖິງແມ່ນວ່າ ມີສະພາບຄວາມຄືບໜ້າທີ່ດີຂຶ້ນເຊັ່ນນີ້, ສປປ ລາວ ຍັງຄົງເປັນໜຶ່ງໃນປະເທດ ທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດໃນພາກພື້ນນີ້. ລາຍຮັບຄາດຄະເນສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວ ຢູ່ທີ່ 1,130 ໂດລາສະຫະລັດ ໃນປີ 2011, ແຕ່ສປປ ລາວ ຍັງຖືກຈັດໃຫ້ເປັນປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາທີ່ສຸດ ໂດຍສະຫະປະຊາຊາດ. ອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ໃນເຂດພູມິພາກທີ່ຕ່າງກັນ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າທີ່ຕ່າງກັນ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ສາມ ກຸ່ມໃຫຍ່ ທີ່ບໍ່ແມ່ນກຸ່ມ ລາວ-ໄຕ, ຊຶ່ງລວມກັນເປັນ 65 ເປີເຊັນ ຂອງຈຳນວນປະຊາກອນ ມີອັດຕາຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ປະມານ 42 ເປີເຊັນ ເມື່ອປຽບທຽບໃສ່ກຸ່ມ ລາວ-ໄຕ ຊຶ່ງມີຢູ່ປະມານ 25 ເປີເຊັນ. ຮູບແບບຂອງຄວາມທຸກຍາກ ຍັງຂຶ້ນກັບລັກສະນະຂອງພູມສາດ, ເຂດທີ່ຕັ້ງຂອງຕົວເມືອງ ແລະ ເມືອງທີ່ຕັ້ງຢູ່ຕິດກັບຊາຍແດນໄທ ແມ່ນມີອັດຕາຄວາມຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ. ຄວາມທຸກຍາກໃນເຂດຊົນນະບົດ (32 ເປີເຊັນ) ແມ່ນມີເກືອບສອງເທົ່າ ສົມທຽບໃສ່ເຂດຕົວເມືອງ (17 ເປີເຊັນ).

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີສິ່ງທ້າທາຍເຫລົ່ານີ້, ລັດຖະບານ ມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະຫລຸດອອກຈາກກຸ່ມຂອງປະເທດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາທີ່ສຸດ ພາຍໃນປີ 2020 ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ພາຍໃນປີ 2015. ແຜນຍຸດທະສາດ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແຫ່ງຊາດ (NGPES) ຈະເປັນໂຄງຮ່າງລະອຽດ ໃນການດຳເນີນການ. ບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ ຈາກລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ. NGPES ເນັ້ນໜັກດ້ານການລົງເສີມ ການຂະຫຍາຍຕົວແບບຍືນຍົງ, ຄ່ຽງຄູ່ກັນກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງສັງຄົມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເທົ່າທຽມກັນ. ດ້ວຍວິທີການນີ້, ສະພາບ ແລະ ຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາກອນຂອງບັນດາຊົນຊາດຊົນເຜົ່າຈະດີຂຶ້ນ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກຂັ້ນພື້ນຖານ ແມ່ນສາມາດຖືກລົບລ້າງໄດ້, ໂດຍສະເພາະ ໃນ 47 ເມືອງສຳຄັນທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ແລະ ໃນ 72 ເມືອງທີ່ທຸກຍາກ ຈາກຈຳນວນ 141 ເມືອງ ຂອງ ສປປ ລາວ.

2.1.1 ຄວາມເປັນມາ ຂອງ ທລຍ ໃນ ສປປ ລາວ

ຕໍ່ກັບສິ່ງທີ່ດ້ານຄວາມທຸກຍາກນີ້, ລັດຖະບານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ກໍ່ຕັ້ງກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (ທລຍ) ຂຶ້ນໃນເດືອນ ພຶດສະພາ 2002. ໃນເບື້ອງຕົ້ນ, ທລຍ ໄດ້ຮັບເງິນກູ້ຢືມຈາກທະນາຄານໂລກໃນຈໍານວນ 20 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ, ອີງຕາມດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 73. ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2006 (ດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 222/ນຍ), ທລຍ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຕາມກົດໝາຍ ເປັນອົງການຈັດຕັ້ງເອກະລາດ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນທ້ອງຖານລັດຖະບານ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລິບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ (ຄພທສ - ເຊິ່ງຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ “ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ” ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້). ຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ປະກອບດ້ວຍບັນດາຕົວແທນຈາກກະຊວງຕ່າງໆ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນລະດັບຮາກຖານ ໂດຍອີງຕາມດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີສະບັບເລກທີ 031/PM, ລົງວັນທີ 5 ກຸມພາ 2009. ເຊິ່ງເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປ່ຽນແປງໃນໂຄງການ ທລຍ II, ດ້ວຍເຫດນີ້, ດໍາລັດຂອງ ທລຍ II ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນຕາມຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ໄດ້ຄັດຕິດເປັນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1 ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ (ດໍາລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ: 10/ນຍ).

ທລຍ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍສະເພາະ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະທີ່ສໍາຄັນ, ໂດຍການກໍ່ສ້າງໂຄງສ້າງພື້ນຖານດ້ານສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ພາຍໃນເມືອງທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ຂອງປະເທດ. ຮູບແບບຂອງໂຄງການ ທລຍ ແມ່ນອີງໃສ່ຮູບແບບການພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສໍາເລັດມາແລ້ວ ພາຍໃນຂົງເຂດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງເໜືອ.

ບົນພື້ນຖານຜົນງານທີ່ປະສົບຄວາມສໍາເລັດ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ທລຍ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທຶນເພີ່ມເຕີມ ໃນປີ 2008. ການສະໜັບສະໜູນທຶນເພີ່ມເຕີມດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ຈາກທະນາຄານໂລກ (15 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ) ແລະ ອົງການສະວິດເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື (ປະມານ 7 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ). ໃນປີ 2010, ທລຍ ຍັງໄດ້ຮັບທຶນເພີ່ມເຕີມອີກ (410,000 ໂດລາສະຫະລັດ) ຈາກອົງການ AusAID ຜ່ານກອງທຶນໂລກ ສໍາລັບການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານໄພພິບັດ, ເຊິ່ງຄຸ້ມຄອງໂດຍທະນາຄານໂລກ, ໃນການກໍ່ສ້າງຄືນໃໝ່ ບັນດາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ທີ່ໄດ້ຖືກທໍາລາຍໂດຍພະຍຸໄຕ້ຝຸ່ນເກດສະໜາ ທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນທຶນ. ທລຍ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທຶນທັງໝົດໃນມູນຄ່າ 42 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ, ເຮັດໃຫ້ ທລຍ ກາຍເປັນໂຄງການໜຶ່ງໃນຫລາຍຂະແໜງການທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດ ໃນບັນດາໂຄງການການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກໃນຊຸມນະບົດ ໃນທົ່ວປະເທດ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ວ່າ ຊຸມຊົນໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມ ປະມານ 6.5 ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງ ທລຍ I, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນຮູບແບບການປະກອບສ່ວນດ້ານແຮງງານອາສາສະໝັກ ແລະ ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງທີ່ມີຢູ່ໃນທ້ອງຖານ.

ຂໍ້ມູນການກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມ ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກ ທລຍ I ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໂຄງການໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ ຫລຸດຜ່ອນອອກຈາກຄວາມທຸກຍາກ ໃນເຂດພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫລີກ ໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ ແລະ ເປັນການ ນຳໃຊ້ທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ໃນໄລຍະ 8 ປີ ທີ່ຜ່ານມານີ້, ທລຍ I ໄດ້ມີການສະໜັບສະໜູນທຶນ ຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ 2,185 ໝູ່ບ້ານ ໃນ 8 ແຂວງ ຈາກຈຳນວນ 17 ແຂວງ, ເຊິ່ງກວມເອົາ 30 ເມືອງ ຈາກ ຈຳນວນ 144 ເມືອງ, ລວມທັງ 23 ເມືອງ ທຸກຍາກທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍສຳຄັນຂອງລັດຖະບານ. ຈຳ ນວນ 3,179 ໂຄງການຍ່ອຍ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດ, ລວມທັງການກໍ່ສ້າງຂົວ ຈຳນວນ 86 ແຫ່ງ, ສຸກສາລາ 65 ຫລັງ, ລະບົບນໍ້າ 669 ແຫ່ງ, ແລະ ໂຄງການຊົນລະປະທານ 156 ແຫ່ງ. ທລຍ ໄດ້ປັບປຸງຖະໜົນທຶນທາງຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ 428 ເສັ້ນ, ຍາວ 3,000 ກິໂລແມັດ, ແລະ ກໍ່ສ້າງ ຫລື ຍົກ ລະດັບໂຮງຮຽນ ຈຳນວນ 616 ຫລັງ. ຂໍ້ມູນຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄຸນນະພາບການກໍ່ສ້າງໂດຍທົ່ວໄປ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນເປັນທີ່ເພິ່ງພໍໃຈບໍ່ວ່າທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການລົງທຶນ ທີ່ສາມາດເຂົ້າຮອດບ້ານທີ່ ທຸກຍາກ ເພື່ອປັບປຸງການບໍລິການທີ່ສຳຄັນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຂະແໜງການດ້ານສຸຂະພາບ, ດ້ານກະສິ ກຳ, ແລະ ດ້ານການສຶກສາ.

2.1.2 ໄລຍະເວລາ, ຂອບເຂດພູມິສາດ ແລະ ດ້ານການເງິນ ຂອງ ທລຍ II

ດ້ວຍຜົນສຳເລັດ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ທີ່ຜ່ານມາ, ລັດຖະບານ ຈຶ່ງໄດ້ຕັດສິນ ໃຈ ທີ່ຈະສືບຕໍ່ຜັນຂະຫຍາຍຜົນສຳເລັດດັ່ງກ່າວ ໂດຍການຂະຫຍາຍໂຄງການໄລຍະທີສອງ ເລີ່ມຕົ້ນໃນ ກາງປີ 2011 ແລະ ຈະສິ້ນສຸດ ໃນປີ 2016. ໂດຍການສະໜັບສະໜູນອັນເຂັ້ມແຂງທີ່ໄດ້ມາຈາກທັງ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດຂະຫຍາຍພູມິພາກ ແລະ ປັບປຸງເປົ້າໝາຍຂອງຄວາມທຸກຍາກ ໃນໄລຍະໂຄງການ ທລຍ II. ພາບລວມຂອງການສະໜອງ ທຶນ ສຳລັບໂຄງການ ທລຍ II ໄດ້ຖືກນຳສະເໜີ ໃນຕາຕະລາງ 1 ຂ້າງລຸ່ມນີ້.

ຕາຕະລາງ 1: ການສະໜອງທຶນ ສຳລັບ ທລຍ II

ແຫລ່ງທຶນ	(ລ້ານໂດລາສະຫະລັດ)
ທຶນສົມທົບລັດຖະບານ ສປປ ລາວ*	10.0
ສະມາຄົມພັດທະນາສາກົນ (IDA)	25.0
ອົງການສະວິດ ເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ການຮ່ວມມື (SDC)	13.2
ທຶນສົມທົບຈາກ ອົສເອັສ ປະເທດ ອົສຕາລີ (MDTF) **	17.5
ລວມທັງໝົດ:	65.7

ໝາຍເຫດ:

* ບໍ່ລວມມູນຄ່າປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ.

** ບໍ່ລວມມູນຄ່າ AUD 2.5 ລ້ານ ສຳລັບກິດຈະກຳການທະນາຄານ, ປະຕິບັດ ແລະ ຄ່າທຳນຽມການບໍລິຫານ MDTF. ທຶນຊ່ວຍເຫລືອຂອງກອງທຶນນີ້ ຈາກອົງການພັດທະນາສາກົນຂອງອົດສະຕາລີ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສະເໜີ ຂໍອະນຸມັດ.

ທຶນການຊ່ວຍເຫລືອທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ໂຄງການ ທລຍ II ສາມາດຂະຫຍາຍອອກໄປໄດ້ເຖິງ 10 ແຂວງ ຈາກຈຳນວນ 17 ແຂວງ ຂອງ ສປປ ລາວ. ຂອບເຂດທີ່ກວມເອົາທັງໝົດເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 25%, ເຊິ່ງລວມເອົາປະມານ 274 ກຸ່ມບ້ານຊົນນະບົດ (ກຸ່ມບ້ານ ຫລື ເມືອງຍ່ອຍ) ຈາກຈຳນວນ 220 ກຸ່ມບ້ານໃນໄລຍະທີ່ໜຶ່ງ ຂອງ ທລຍ, ທີ່ກວມເອົາ 38 ເມືອງ ທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດຂອງປະເທດ, ຕາມການຈັດລຽງໂດຍລັດຖະບານ ອີງຕາມຂໍ້ມູນດ້ານຄວາມທຸກຍາກ.

ບັນດາແຂວງທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ ຈາກໂຄງການ ທລຍ II, ຕາມການສະເໜີໂດຍກອງເລຂາຂອງ ທລຍ ແລະ ຍັງຍືນຮັບຮອງເອົາໂດຍຄະນະກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ລວມມີແຂວງ: ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ, ຫົວພັນ, ຫລວງນໍ້າທາ, ເຊກອງ, ຊຽງຂວາງ, ຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ອັດຕະປື.

ດ້ວຍແຫລ່ງທຶນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ (8,7 ລ້ານ ໂດລາສະຫະລັດ), ໄດ້ມີການຕົກລົງວ່າຈະປະຕິບັດຕາມຍຸດທະສາດຂອງ ທລຍ I ແລະ ຂະຫຍາຍແຂວງເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ ອອກເພີ່ມເຕີມ, ເພື່ອສືບຕໍ່ການສົ່ງເສີມຕົວແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ປະຕິບັດຕາມເປົ້າໝາຍຂອງລັດຖະບານ ທີ່ຈະຫັນປ່ຽນໂຄງການ ທລຍ ໃຫ້ເປັນໂຄງການລະດັບຊາດ. ການສະເໜີຂອງລັດຖະບານ ແມ່ນໃຫ້ໂຄງການ ທລຍ ຂະຫຍາຍເພີ່ມເຕີມ 10 ກຸ່ມບ້ານ ໃນ 3 ເມືອງ (ເມືອງ ຂວາ ແຂວງ ຜົ້ງສາລີ ແລະ ເມືອງ ໄຊຍະບູລີ ກັບ ເມືອງ ຫົງສາ ໃນແຂວງ ໄຊຍະບູລີ). ການຂະຫຍາຍໄປເມືອງ ຂວາ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ສຳລັບ 3 ກຸ່ມບ້ານ (31 ໝູ່ບ້ານ), ເລີ່ມແຕ່ຮອບວຽນທີ່ X ໄປຕົ້ນໄປ. ການຂະຫຍາຍແຂວງເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ ເຂົ້າແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລືເພີ່ມເຕີມອີກ ເພາະວ່າມີໂຄງການພັດທະນາຂະໜາດໃຫຍ່ຫລາຍໆໂຄງການທີ່ກຳລັງດຳເນີນການຢູ່ ແລະ ມີແຜນທີ່ຈະດຳເນີນການ ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທາຍ ເພາະວ່າດ້ານຫລັກການໜຶ່ງທີ່ຈຳເປັນທີ່ຈະນຳໃຊ້ ແມ່ນການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ ທີ່ໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດມາແລ້ວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນໄດ້ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ໜັ້ນຄົງ. ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງ ແມ່ນສະເໜີໃຫ້ມີການສະໜັບສະໜູນເມືອງເພີ່ມເຕີມອີກ ໃນແຂວງ ອຸດົມໄຊ.

2.1.3 ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ

ເປົ້າໝາຍການພັດທະນາໂຄງການແມ່ນ ເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ ສຳລັບຊຸມຊົນທີ່ທຸກຍາກ ທີ່ນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ໃນລັກສະນະແບບຍືນຍົງ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ¹. ໂຄງການດັ່ງກ່າວ ມີຈຸດປະສົງທີ່

¹ ສຳລັບເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ II, ຄວາມຍືນຍົງ ຈະຖືກປະເມີນຜ່ານດ້ານຕ່າງໆດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (i) ການພັດທະນາຕົວແບບການເຮັດວຽກຕົວຈິງແລະ ທົບທວນຄືນ ໃຫ້ກັບລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ການສະໜອງທຶນ; (ii) ເພີ່ມບົດບາດຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນດ້ານການປະສານງານ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫລືອໂຄງການ; (iii) ເສີມສ້າງຂີດຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ການດຳເນີນກິດຈະກຳການພັດທະນາຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ (iv)

ຈະສະໜອງຊັບພະຍາກອນໃນຮູບແບບການຝຶກອົບຮົມດ້ານວິຊາການ ແລະ ການຊ່ວຍສະໜັບສະໜູນ ທີນຊ່ວຍເຫລືອໂຄງການຍ່ອຍ ໃຫ້ແກ່ບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານທີ່ທຸກຍາກ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ. ທລຍ ນຳໃຊ້ຫລັກການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ (CDD), ທີ່ຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າການ ໃນການສື່ສານ ກຽວກັບການຈັດສັນທຶນ, ຄຸ້ມຄອງທຶນ, ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ. ການອຳນວຍສະດວກ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ແມ່ນຈະໄດ້ສະໜອງໃຫ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຕະຫລອດໄລຍະເວລາຂອງໂຄງການນີ້ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ສະມາຊິກທຸກຄົນພາຍໃນຊຸມຊົນ ລວມທັງແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການນີ້. ໂຄງການນີ້ໄດ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ເປັນໄລຍະເວລາຫລາຍປີຜ່ານ ເພື່ອຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີເປົ້າໝາຍທີ່ຈະສ້າງການເຊື່ອມໂຍງທີ່ເຂັ້ມແຂງ ລະຫວ່າງ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນ. ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ແຂວງ, ແລະ ສູນກາງ ຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍໃນການປະສານງານ ແລະ ໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນການເຊື່ອມໂຍງດັ່ງກ່າວ.

2.2 ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ

ທລຍ ມີ 6 ຫລັກການສຳຄັນ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເຊັ່ນດຽວກັນກັບການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ການປະເມີນຜົນ:

- 1) ຄວາມງ່າຍດາຍ;
- 2) ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນແລະ ຄວາມຍືນຍົງ;
- 3) ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
- 4) ການລົງທຶນທີ່ຄຸ້ມຄ່າ;
- 5) ການເຂົ້າຮ່ວມຈາກທຸກພາກສ່ວນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ;
- 6) ຢູ່ຄຽງຂ້າງຜູ້ທຸກຍາກ.

ຫລັກການ 1: ຄວາມງ່າຍດາຍ

ຄວາມງ່າຍດາຍ ທີ່ຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເປັນເຈົ້າຂອງໂຄງການຂອງທ້ອງຖິ່ນຫລາຍຂຶ້ນ. ການອອກແບບ, ກົດລະບຽບ, ແລະ ຂໍ້ກຳນົດ ຂອງໂຄງການ ໄດ້ຖືກອອກແບບມາ ເພື່ອໃຫ້ປະຕິບັດ ແລະ ເຂົ້າໃຈງ່າຍ. ບົດສະເໜີໂຄງການ, ເຄື່ອງອຸປະກອນທີ່ນຳໃຊ້, ແລະ ວິທີການທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍໂຄງການ ແມ່ນໄດ້ຖືກກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຈາກຊຸມຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຊຸມຊົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີຄວາມເໝາະສົມ.²

ບັບປຸງໂດຍທົ່ວໄປ ຄຸນນະພາບດ້ານການອອກແບບ ແລະ ການດຳເນີນງານ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງການຍ່ອຍ ດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ລວມທັງການອອກແບບທີ່ພົວພັນກັບການຫລຸດຜ່ອນຕໍ່ຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດເຂົ້າໃນບັນດາໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກຽວຂ້ອງ.

² ບັນດາບົດສະເໜີໂຄງການ ແລະ ແຜນວຽກ ຄວນກຳນົດໃຫ້ລະອຽດ ແຕ່ບໍ່ໃຫ້ສັບສົນຫລາຍເກີນໄປ. ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ຈະຕ້ອງ ປະຕິບັດຕາມຫລັກການຄວາມງ່າຍດາຍ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຂະບວນການດຳເນີນໂຄງການຄ້າງຄາ ໃນການກຳນົດບົດສະເໜີຂອງໂຄງການ

ຫລັກການ 2: ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ

ທລຍ ພະຍາຍາມໃຫ້ຊຸມຊົນມີສ່ວນຮ່ວມຫລາຍທີ່ສຸດ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຍ່ອຍ.

- ຢ່າງຫນ້ອຍ 50%³ ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທັງໝົດໃນໝູ່ບ້ານ (ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ) ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງ ປະຊຸມລະດັບບ້ານໃນເບື້ອງຕົ້ນ ເພື່ອດຳເນີນຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ;
- ການຕັດສິນໃຈ ຕ້ອງແມ່ນຊຸມຊົນທັງໝົດມີສ່ວນຮ່ວມ. ສະມາຊິກຊຸມຊົນທັງໝົດ ແມ່ນລວມເຖິງ ກຸ່ມຄົນທີ່ຖືກກົດກັນຕາມປະເພນີ, ມີສິດທີ່ຈະໃຫ້ຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບວິທີການນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍ ເຫລືອລ້າ ແລະ ອອກຄຳຄິດຄຳເຫັນ ໃນເວລາຈັດລຽງບູລິມະສິດຄວາມສຳຄັນດ້ານຄວາມຕ້ອງ ການ ແລະ ກຳນົດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຈັດລຽງລຳດັບຄວາມສຳຄັນຂໍ້ສະເໜີຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລາຍການ ທາງເລືອກທີ່ຫລາກຫລາຍ ສຳລັບພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂອງບ້ານ ແລະ ກິດຈະກຳການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງແຫລ່ງທຶນສະໜັບສະໜູນທີ່ໄດ້ຮັບ ໂດຍຜ່ານກົນໄກເງິນຊ່ວຍເຫລືອລ້າ ສຳ ລັບການພັດທະນາຊຸມຊົນ. ພະນັກງານ ທລຍ ໂດຍການປະສານສົມທົບກັບອຳນາດການ ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ກັບຊາວບ້ານ ເພື່ອຄັດເລືອກເອົາ;
- ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຮູ້ວ່າກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ເປັນກິດຈະກຳການພັດທະນາທີ່ຕ້ອງ ຊ່ວຍຕົນເອງ, ດ້ວຍເຫດນີ້ ຊຸມຊົນຕ້ອງສະໝັກໃຈປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ຍ່ອຍ ເພື່ອຍັງຢືນ ແລະ ສະແດງການເປັນເຈົ້າຂອງກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ. ຊາວບ້ານສາມາດ ຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົນເອງ ວ່າຈະປະກອບສ່ວນໃນຮູບແບບເງິນສົດ, ວັດຖຸ ຫລື ແຮງງານ. ລາຍ ລະອຽດກ່ຽວກັບແຜນການເຮັດວຽກ ແລະ ແຜນການບຳລຸງຮັກສາ ກໍ່ຈະຕ້ອງປະກອບຢູ່ໃນບົດ ສະເໜີໂຄງ ການ, ແລະ ຊາວບ້ານ ຕ້ອງສະໝັກໃຈ ແລະ ສາມາດດຳເນີນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານໃດໜຶ່ງ ທີ່ຈະໄດ້ມີການດຳເນີນການກໍ່ສ້າງ. ທຶມງານຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຂຶ້ນມາກ່ອນຈະມີການເບີກຈ່າຍເງິນ.

ຈຸດປະສົງຂອງຄວາມຍືນຍົງ ປະກອບມີຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ ເນື່ອງ ໃນໄລຍະຍາວ ຕາມຮູບແບບ ຂອງ ທລຍ. ຄວາມພະຍາຍາມຈະໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ ເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງໃນມະຫາພາກໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໃນໄລຍະທີ່ສອງ ຂອງ ທລຍ ໂດຍ:

- ພັດທະນາຮູບແບບທີ່ສາມາດປະຕິບັດ ແລະ ແບບຈຳລອງ ໃຫ້ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບດ້ານການວາງແຜນ ແລະ ການໃຫ້ທຶນສຳລັບຊຸມຊົນ;

ເນື່ອງມາຈາກລະດັບການສຶກສາຕ່ຳຂອງຊາວບ້ານ. ຄວນສະໜອງການຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນ ທ້ອງ ຖິ່ນ ເພື່ອສ້າງຂີດຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າໃຫ້ມີເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ.

³ ໃນບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທີ່ ທລຍ ເອົາເຂົ້າໃໝ່, ໃນໄລຍະສອງ ປີທຳອິດ ຂອງແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ ແຕ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້ (ປະມານ 40% ແລະ 45%) ຍ້ອນວ່າຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຍັງອາດເປັນແນວຄວາມຄິດ ອັນ ໃໝ່ສຳລັບຊຸມຊົນ.

- ເພີ່ມທະວີບົດບາດຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນດ້ານການປະສານງານ ແລະ ດ້ານການສະໜັບສະໜູນຊ່ວຍເຫຼືອໂຄງການ;
- ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ດຳເນີນກິດຈະກຳການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ; ແລະ
- ບັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງການອອກແບບໂດຍລວມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂອງໂຄງການຍ່ອຍ, ລວມເຖິງການອອກແບບເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພພິບັດເຂົ້າໃນໂຄງການຍ່ອຍ.

ດ້ວຍປະສົບການທີ່ຜ່ານມາ ໃນການຈັດສັນບ້ານ ແລະ ການລວມບ້ານເຂົ້າກັນ ຈາກນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ແລະ ບັນດາໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ, ຂໍ້ກຳນົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະຖືກນຳໃຊ້ກັບໂຄງການ ທລຍ II ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງຂອງການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ. ຖ້າຫາກວ່າ, ເປັນຜົນມາຈາກການພັດທະນາ ໂຄງການ, ນະໂຍບາຍການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຫລື ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ປະຊາຊົນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນຖືກບັງຄັບໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກໝູ່ບ້ານ ທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຮັບການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ແລະ ກາຍເປັນບໍ່ສາມາດທີ່ຈະສືບຕໍ່ການເຂົ້າເຖິງ ຫລື ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການລົງທຶນຂອງໂຄງການ ຂອງລັດຖະບານ ແລະ/ຫລື ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການອື່ນໆ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ສາມາດສືບຕໍ່ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນລະດັບ ແລະ ປະເພດດຽວກັນ, ອາດຈະເປັນດ້ານການເງິນ ຫລື ການຊົດເຊີຍດ້ານວັດຖຸ.

ຫລັກການ 3: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ຄວາມໂປ່ງໃສທີ່ສົມບູນແບບ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເປັນສິ່ງສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ. ກອງປະຊຸມທັງໝົດທີ່ຈັດຂຶ້ນພາຍໃຕ້ໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນເປີດກວ້າງຕໍ່ສາທາລະນະ. ສະມາຊິກທຸກຄົນພາຍໃນຊຸມຊົນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມພໍໃຈ ວ່າທຶນທີ່ໄດ້ຮັບຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ພວກເຂົາເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະສອບຖາມທຸກໆດ້ານ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນໂຄງການຍ່ອຍ ຫລື ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃດໜຶ່ງ ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມປະຈຳ ຫລື ຜ່ານລະບົບກົນໄກການສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນເພື່ອການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງຊຸມຊົນ. ທຸກຄຳຄິດຄຳເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ແລະ ກວດສອບໂດຍພະນັກງານ ທລຍ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຖືກມອບໝາຍ. ໃນເວລາດຽວກັນ, ຜູ້ທີ່ຖືກຄັດເລືອກ ຕາງໜ້າບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຕ້ອງສະໜອງຢ່າງເຕັມທີ່ ແລະ ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທຶນໂຄງ ການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຮັບດັ່ງກ່າວ.

ຫລັກການ 4: ການລົງທຶນທີ່ຄຸ້ມຄ່າ

ຈະຕ້ອງມີຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ເໝາະສົມ ຂອງ ທລຍ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສາມາດກວມເອົາສິ່ງທີ່ເປັນໄປໄດ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ. ຊັບພະຍາກອນ ຂອງ ທລຍ ສ່ວນຫລາຍໂດຍລວມ ຕ້ອງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການລົງທຶນ ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ.

ການດຳເນີນການແຂ່ງຂັນການປະມູນຈັດຊື້ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ລາຄາທີ່ດີທີ່ສຸດ ສຳລັບວັດສະດຸ. ດ້ານມາດຕະຖານການອອກແບບ ແລະ ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າ ຕ້ອງຮັບປະກັນຕໍ່ຄວາມທົນທານຂອງໂຄງສ້າງດ້ານໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ປັດສະຈາກຜົນກະທົບຕໍ່ຄຸນນະພາບທາງດ້ານເຕັກນິກ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ທັງຫມົດ ຈະຕ້ອງບໍ່ສູງ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ທຶນສ່ວນໃຫ່ຍຂອງໂຄງການ ຖືກເບີກຈ່າຍລົງຫາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ.

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍ ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ຊຸມຊົນໄດ້ຮັບສິດຢ່າງເຕັມທີ່ໃນການຄວບຄຸມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍນັ້ນ, ທລຍ ໄດ້ສົ່ງເສີມວິທີການປະມູນຈັດຊື້ ນຳໃຊ້ຮູບແບບບໍລິຫານການເງິນໂດຍຊຸມຊົນ ຢູ່ທຸກບ່ອນທີ່ເປັນໄປໄດ້.

ຫລັກການ 5: ການເຂົ້າຮ່ວມຈາກທຸກພາກສ່ວນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ

ສະມາຊິກທຸກຄົນ ພາຍໃນຊຸມຊົນ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເພດ ຫລື ຊົນເຜົ່າ, ຄົນພິການ, ຫລື ຜູ້ອາຍຸສູງ. ຄວາມພະຍາຍາມສະເພາະ ຈະໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ ເພື່ອໄປເຖິງກຸ່ມສ່ຽງທີ່ສຸດຂອງຊຸມຊົນ (ລວມທັງຄົວເຮືອນທີ່ມີຜູ້ດຽວ, ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ຄົວເຮືອນທີ່ມີຄົນພິການ, ຄົວເຮືອນທີ່ບໍ່ມີດິນເປັນຂອງຕົນເອງ, ແລະ ເດັກໄວໜຸ່ມ). ມາດຕະການທີ່ຕັ້ງໜ້າ, ລວມທັງລະບົບກົນໄກການປະຕິບັດ ເປັນການຍື່ນຍັນ ຖືກນຳມາປະຕິບັດ ເພື່ອແກ້ໄຂອຸປະສັກດ້ານພາສາ, ດ້ານຄວາມແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສິ່ງກົດຂວາງດ້ານເສດຖະກິດວັດທະນະທຳອື່ນໆ. ຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, ກຸ່ມສ່ຽງ, ຜູ້ພິການ, ແລະ ແມ່ຍິງ ແມ່ນສົ່ງເສີມໂດຍສະເພາະ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ (ລາຍລະອຽດ ຂອງຫລັກການສຳຄັນການປະຕິບັດບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແມ່ນຄັດຕິດຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2).

ທລຍ ໃຫ້ຄຳຫມັ້ນສັນຍາຮັບປະກັນວ່າ ແມ່ຍິງ ແມ່ນມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຕັມທີ່ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດໃນໂຄງການ. ຄວາມພະຍາຍາມສະເພາະ ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຢູ່ໃນໄລຍະຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອສາມາດໃຫ້ໄດ້ສຽງຂອງແມ່ຍິງ ເຂົ້າໃນການສະເໜີ, ຈັດລຽງບູລິມະສິດ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ.

ທລຍ ສົ່ງເສີມ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປະກອບສ່ວນ ໂດຍປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ພິການ ໃນທຸກຮອບວຽນ ຂອງໂຄງການ. ໂຄງການຮັບປະກັນວ່າ ຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ພິການ ແມ່ນໄດ້ເອົາລວມເຂົ້າໄວ້ໃນແຜນ ແລະ ການອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງ ທລຍ ແລະ ໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນມີຜົນປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງສະມາຊິກທຸກຄົນ ພາຍໃນຊຸມຊົນ.

ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກນ້ອຍ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ການຍອມຮັບ ໃນໄລຍະການວາງແຜນ, ການອອກແບບ, ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ. ໂຄງການສົ່ງເສີມຄວາມຮັບຜິດຊອບຮ່ວມກັນ ສໍາລັບການປົກປ້ອງເດັກ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ກັບການທາລຸນເດັກນ້ອຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສະໜັບສະໜູນໃນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການຮ່ວມມືຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ. ຜູ້ຮັບເໝົາ ຕ້ອງຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂ ຂອງນະໂຍບາຍການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບ ໂດຍຜ່ານການເຮັດສັນຍາ ແລະ ການກວດກາ, ສໍາລັບການດໍາເນີນຕາມເງື່ອນໄຂດັ່ງກ່າວ⁴.

ຫລັກການ 6: ຢູ່ຄຽງຂ້າງຜູ້ທຸກຍາກ

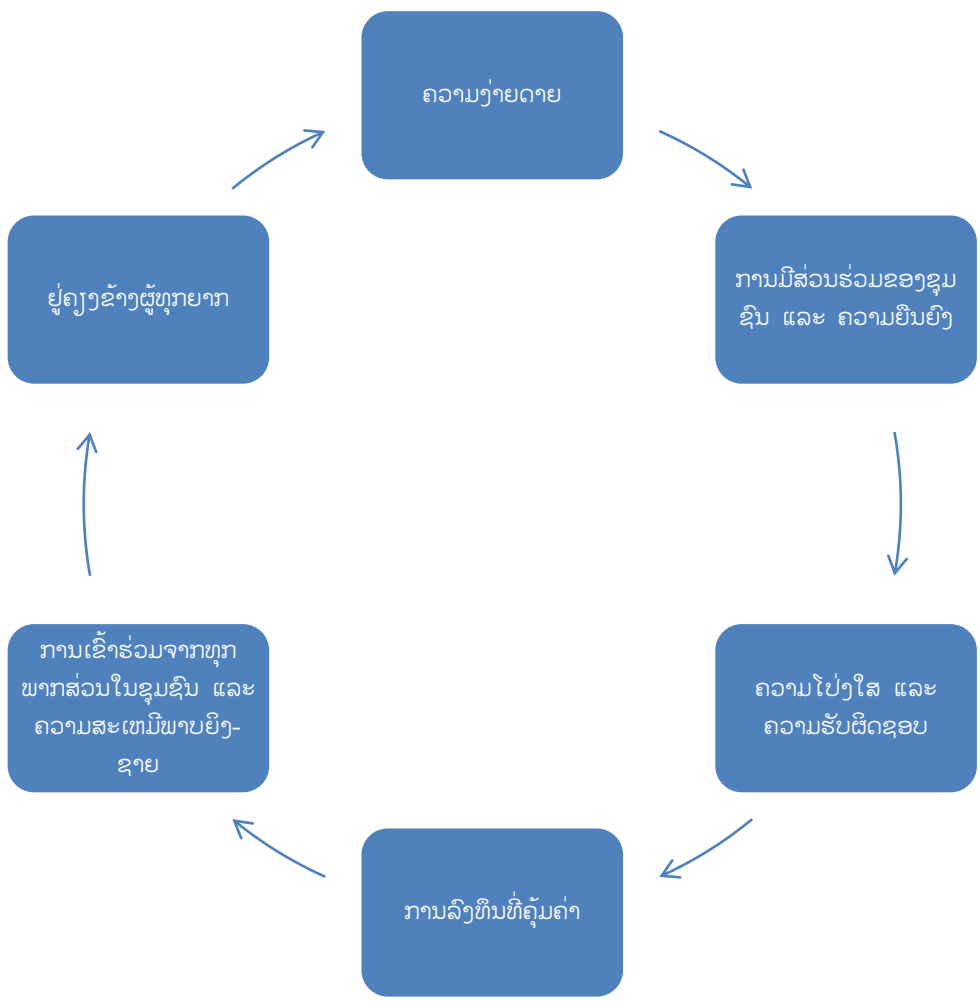
ກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ພະນັກງານຂອງ ທລຍ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກທຸກຄົນ ແມ່ນເປົ້າໝາຍເພື່ອຜູ້ທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ດັ່ງນັ້ນ, ສໍາລັບການວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ໃນແຕ່ລະຂະບວນການ ແລະ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນ ແມ່ນມອບບູລິມະສິດໃນການຕັດສິນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ ທຸກຍາກພາຍໃນຊຸມຊົນ. ໃນໄລຍະການກະກຽມຮ່າງແຜນການພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ, ພະນັກງານ ທລຍ ທີ່ ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຢ່າງໜ້ອຍ 66% ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ໃນບ້ານທີ່ ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ. ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ ແມ່ນຕີລາຄາຄາບົນ ພື້ນຖານຫລັກການ: ເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດຂອງເຂົາເຈົ້າຢູ່ເຂດຊົນນະບົດທີ່ທຸກຍາກ.

---

⁴ ຕາມສົນທິສັນຍາ ຂອງ ສປຊ ວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງເດັກນ້ອຍ, 'ເດັກນ້ອຍ' ໝາຍຄວາມວ່າ ມະນຸດທຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ເວັ້ນ ເສຍແຕ່ກົດໝາຍທີ່ນໍາໃຊ້ບັງຄັບແກ່ເດັກນ້ອຍ ສ່ວນໃຫຍ່ຈະລະບຸກ່ອນໜ້ານີ້.

ຕາຕະລາງສະແດງວົງຈອນ 1: 6 ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ

- 6 ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ**
- 1) ຄວາມງ່າຍດາຍ;
  - 2) ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ;
  - 3) ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
  - 4) ການລົງທຶນທີ່ຄຸ້ມຄ່າ;
  - 5) ການເຂົ້າຮ່ວມຈາກທຸກພາກສ່ວນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບຍິງ-ຊາຍ;
  - 6) ຢູ່ຄຽງຂ້າງຜູ້ທຸກຍາກ.

3 ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງແຕ່ລະຂັ້ນ

3.1 ການຈັດຕັ້ງຂອງກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ

ຮູບແບບການຈັດຕັ້ງຂອງ ທລຍ ແມ່ນການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມອບສິດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງໃຫ້ແກ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ນັບແຕ່ຂັ້ນບ້ານ ຈົນເຖິງຂັ້ນສູນກາງ ຊຶ່ງວຽກສ່ວນໃຫຍ່ຈະຖືກຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ. ໂດຍໄດ້ຮັບການຊີ້ນຳນຳພາ ແລະ ຕິດຕາມຈາກທີມງານຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ແຂວງ ເພື່ອລາຍງາຍທາງຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ. ການຈັດຕັ້ງແບບກະຈາຍບົດບາດ, ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງ ທລຍ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຊຸມຊົນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າເອງໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

3.1.1 ສະພາບໍລິຫານ ທລຍ

ສະພາບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ປະກອບມີ ລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກພາກສ່ວນ ຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ລັດຖະມົນຕີປະຈຳຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ, ຫົວໜ້າຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລິບລ້າງ ຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ ເປັນປະທານ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງການເງິນ ເປັນຮອງປະທານ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເປັນຮອງປະທານ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກສູນກາງຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຊົງຄຸນວຸດທິ ເປັນກຳມະການ;
- ຮອງເຈົ້າແຂວງ ແຂວງທີ່ ທລຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ເປັນກຳມະການ;
- ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ເປັນກຳມະການ.

ສະພາບລິຫານ ທລຍ ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍ ລວມທັງຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ຮັບຮອງເອົາ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນແຜນວຽກ, ບົດລາຍງານການທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ;
- ຊີ້ນຳທຶມງານບໍລິຫານໂຄງການ ທລຍ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນ ລະຫວ່າງດໍາລັດຕ່າງໆຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ລະດົມທຶນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານ ຂອງ ທລຍ.

3.1.2 ຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ.

ກຳມະການຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ (ຄພທສ) ປະກອບມີດັ່ງນີ້:

- ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ຜູ້ປະຈຳການລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳລວມວຽກງານຂອງຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ;
- ລັດຖະມົນຕີປະຈຳຫ້ອງວ່າການລັດຖະບານ ເປັນຫົວໜ້າຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍ, ຮອງຫົວໜ້າຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງສຶກສາທິການ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງການເງິນ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ;
- ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ;
- ຮອງຫົວໜ້າທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ;
- ຮອງປະທານແນວລາວສ້າງຊາດ;
- ຮອງປະທານສະຫະພັນແມ່ຍິງລາວ;
- ຮອງປະທານສະຫະພັນກຳມະບານລາວ;
- ຮອງເລຂາທິການຊາວໜຸ່ມປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ;

- ຮອງປະທານອົງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ;
- ຮອງປະທານອົງການບໍລິຫານລັດ ແລະ ບໍລິການພົນລະເມືອງ;
- ຮອງປະທານກຳມະການຄວບຄຸມ ແລະ ປາມປາມຢາເສບຕິດແຫ່ງຊາດ;
- ຮອງຫົວໜ້າອົງການຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ມີໜ້າທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສຳຄັນຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ເປັນເສນາທິການຊ່ວຍລັດຖະບານ ໃນການປະສານງານກັບບັນດາກະຊວງ ແລະ ແຂວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຊີ້ນຳນຳພາກ່ຽວກັບວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ທົ່ວປະເທດ;
- ກຳນົດແນວທາງນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ສິ່ງຫາກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ເອົາເຂົ້າໃນແຜນລວມຂອງຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນບັນດາໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ປະສານງານກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ສະຖາບັນການເງິນ ແລະ ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ເພື່ອຕິດຕາມການລະດົມທຶນຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ສຳລັບວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ວຽກງານອື່ນໆຢູ່ຂົງເຂດຊຸມນະບົດ;
- ກະກຽມຮ່າງນະໂຍບາຍທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອກະຕຸກຊຸກຍູ້ ແລະ ດຶງດູດທຶນຊ່ວຍເຫລືອຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອສົ່ງເສີມວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆທີ່ຢູ່ເຂດຫ່າງໄກສອກຫລີກ;
- ຕິດຕາມບັນດາໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເຊັ່ນ: ໂຄງການຢຸດຕິການເຮັດໄຮ່ແບບເລື່ອນລອ, ໂຄງການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ອື່ນໆ;
- ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ;
- ລາຍງານຫານາຍົກລັດຖະມົນຕີ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກງານພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ບັນດາຄູ່ຮ່ວມມືພາກລັດຖະບານ ຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນ ຂອງໂຄງສ້າງ ທລຍ ໄດ້ສະແດງຢູ່ຕາຕະລາງທີ 2.

ຕາຕະລາງ 2: ຄູ່ຮ່ວມມືພາກລັດຖະບານ ຂອງ ທລຍ

ສະພາບລິຫານ ທລຍ

ທລຍ	ຂັ້ນສູນກາງ	ລັດຖະບານ
-----	------------	----------

- ອຳນວຍການບໍລິຫານ**
- ຮອງອຳນວຍການ**
- ພະແນກບໍລິຫານ-ການເງິນ**
- ພະແນກວິສະວະກຳ**
- ພະແນກພັດທະນາຊຸມຊົນ**
- ພະແນກຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ**
- ໜ່ວຍງານຈັດຕັ້ງ**
- ໜ່ວຍງານກວດກາພາຍໃນ**

- ຄພທສ
- ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
- ກະຊວງການເງິນ
- ກະຊວງສຶກສາທິການ
- ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ
- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
- ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ
- ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ (ແມ່ຍິງ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ຊາວໜຸ່ມ)

ທລຍ	ຂັ້ນແຂວງ	ລັດຖະບານ
-----	----------	----------

- ປະສານງານແຂວງ**
- ບໍລິຫານ-ການເງິນ**
- ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ**
- ວິສະວະກຳ**
- ພັດທະນາຊຸມຊົນ**
- ຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ**
- ເລຂານຸການ/ຄັງເງິນລົດ**

- ເຈົ້າແຂວງ ຫລື ຮອງເຈົ້າແຂວງ
- ຕາງໜ້າຈາກ ຄພທສ
- ຕາງໜ້າຈາກແຂວງ
- ພະແນກການກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ
- ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ (ແມ່ຍິງ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ຊາວໜຸ່ມ)

ທລຍ	ຂັ້ນເມືອງ	ລັດຖະບານ
-----	-----------	----------

- ບໍລິຫານ-ການເງິນ**
- ວິສະວະກຳ**
- ພັດທະນາຊຸມຊົນ**

- ປະສານງານຂັ້ນເມືອງ
- ເຈົ້າເມືອງ ຫລື ຮອງເຈົ້າເມືອງ
- ຕາງໜ້າຈາກ ຄພທສ
- ຕາງໜ້າຈາກເມືອງ
- ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ
- ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ (ແມ່ຍິງ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ຊາວໜຸ່ມ)

ທລຍ	ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ	ລັດຖະບານ
-----	--------------	----------

- ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ
- ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ***
- ທີມງານຮັບການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ***

- ຄະນະກຳມະການຂັ້ນກຸ່ມ

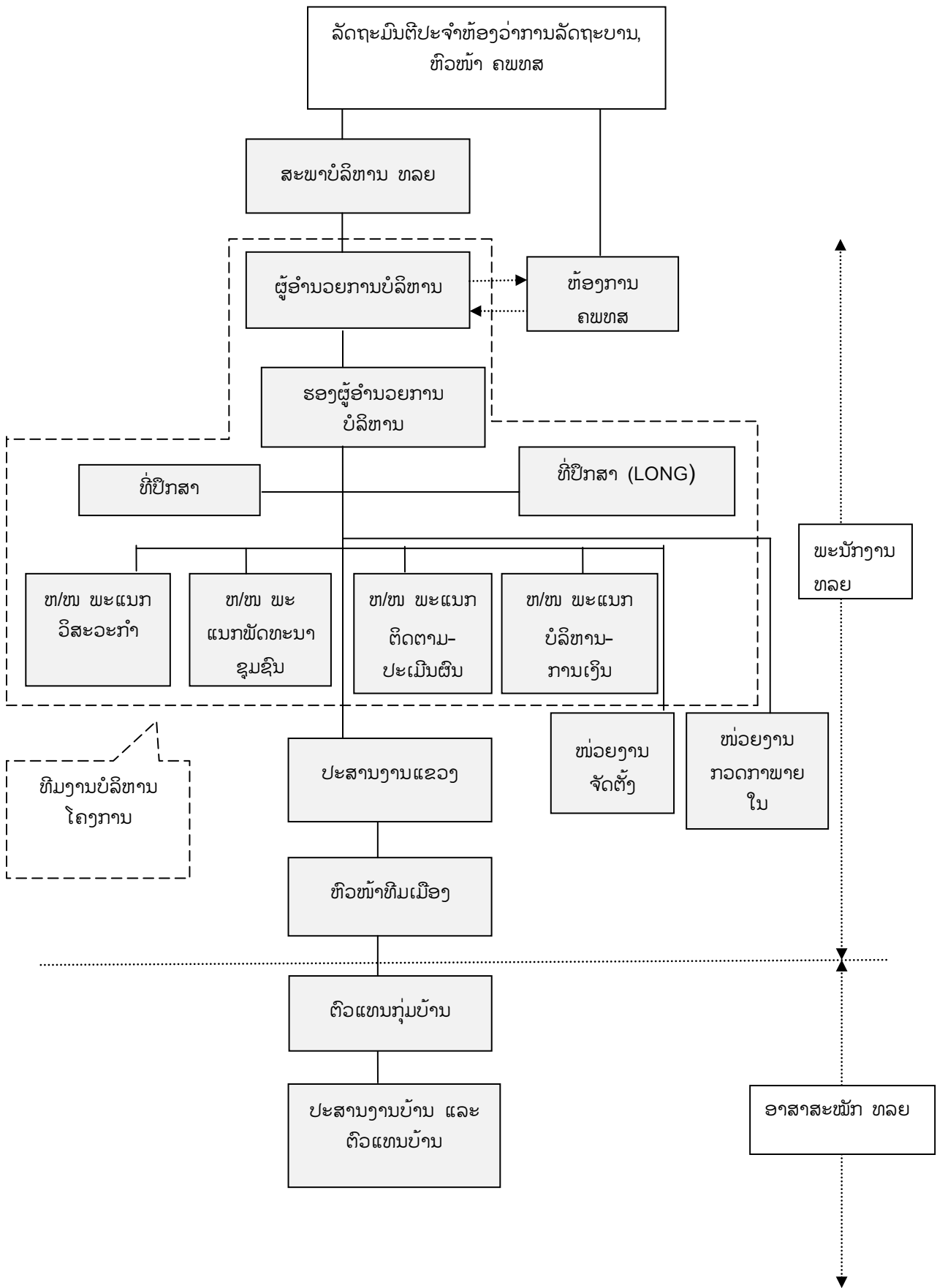
ທລຍ	ຂັ້ນບ້ານ	ລັດຖະບານ
-----	----------	----------

- ຕົວແທນບ້ານ***
- ປະສານງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ***
- ປະສານງານການເງິນ***
- ປະສານງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ***
- ທີມງານຮັບການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ***

- ນາຍບ້ານ
- ຫົວໜ້າໜ່ວຍບ້ານ
- ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ (ແມ່ຍິງ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ຊາວໜຸ່ມ)

*ພະນັກງານລັດ, **ພະນັກງານ ທລຍ, ***ອາສາສະໝັກ

3.2 ສາຍພົວພັນຫລັກ ທາງດ້ານຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ໂດຍຜ່ານການປຶກສາຫາລືກັນກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ສະພາບລິຫານ ທລຍ ເປັນຜູ້ຄັດເລືອກ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ທລຍ. ຜູ້ອຳນວຍການມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກບໍລິຫານໂຄງການໂດຍລວມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ພະນັກງານ ລວມທັງຫ້ອງການ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນ. ຜູ້ອຳນວຍການຮັບຜິດຊອບໃນການລາຍງານການດຳເນີນວຽກ ຂອງ ທລຍ ໃຫ້ລັດຖະບານ ກໍ່ຄືສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ແລະ ບັນດາອົງການໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ, ຊຶ່ງວຽກຕ່າງໆຂອງຜູ້ອຳນວຍການນັ້ນ ຈະມີຮອງຜູ້ອຳນວຍການເປັນຜູ້ຊ່ວຍວຽກຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ ທີ່ປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ນເປັນພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກເຕັມເວລາ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການວ່າຈ້າງ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຂອງຜູ້ອຳນວຍການ. ພະນັກງານ ທລຍ ມີໜ້າທີ່ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານວຽກ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ດຳເນີນວຽກງານອື່ນໆຂອງໂຄງການຢ່າງມີຄຸນນະພາບ. ພະນັກງານຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີໜ້າທີ່ລາຍງານຫາຫົວໜ້າສາຍການຈັດຕັ້ງໂດຍກົງຂອງເຂົາເຈົ້າທັນທີ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3) ແລະ ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ມີການລາຍງານຫາຜູ້ອຳນວຍການຕາມລຳດັບ. ຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ອາດຈະວ່າຈ້າງທີ່ປຶກສາແບບເຕັມເວລາ ຫລື ບໍ່ເຕັມເວລາ ເພື່ອປະຕິບັດວຽກງານເພີ່ມເຕີມອື່ນໆເຊັ່ນ: ການຝຶກອົບຮົມ, ການສຶກສາເຕັກນິກວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ກວດກາແບບເອກະລາດຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ.

ຕົວແທນຂັ້ນບ້ານເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ຊິດກັບພະນັກງານ ທລຍ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ຖືວ່າແມ່ນພະນັກງານ ຫລື ທີ່ປຶກສາຂອງ ທລຍ. ຕົວແທນບ້ານຈະບໍ່ໄດ້ມີການລາຍງານ ຫລື ກວດກາວຽກຢ່າງເປັນທາງການກັບພະນັກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ.

3.3 ກອງປະຊຸມປະຈຳປີກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ຈະຈັດຂຶ້ນລະຫວ່າງເດືອນ ມີນາ ຂອງແຕ່ລະປີ. ຊຶ່ງກ່ອນຈະຮອດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ປະທານສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມ ລະຫວ່າງຜູ້ຕາງໜ້າສະພາບໍລິຫານ ທລຍ, ຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ, ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າໂຄງການ ທລຍ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກບັນດາກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ. ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ ແມ່ນເພື່ອເປີດໂອກາດໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ມີການແລກປ່ຽນຄວາມຄິດເຫັນ ກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງ ທລຍ, ບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນະໂຍບາຍການລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ກ່ອນຈະມີການຕັດສິນໃຈ ແລະ ກຳນົດທິດທາງຍຸດທະສາດຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສະພາບໍລິຫານປະຈຳປີ ພ້ອມດຽວກັນ ກໍ່ຍັງມີການປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຜົນສຳເລັດ ແລະ ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ໃນປີຜ່ານມາ ແລະ ຄາດໝາຍໃນປີຕໍ່ໜ້າ. ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນຍັງສາມາດປຶກສາຫາລືເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍຕ່າງໆຮ່ວມກັບປະທານ ແລະ ກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

3.4 ການປະສານງານກັບລັດຖະບານ ສປປ ລາວ

ເນື່ອງຈາກວ່າ ທລຍ ເປັນໂຄງການຮ່ວມມືຂອງຫລາຍພາກສ່ວນ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຢູ່ພື້ນທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນສໍາລັບ ທລຍ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງພາກລັດ. ແລະໃນທາງດຽວກັນ ເມື່ອ ທລຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກຢ່າງມີຜົນສໍາເລັດ ກໍ່ຈະເປັນການສົ່ງເສີມນະໂຍບາຍ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດີຂອງລັດຖະບານ.

ອໍານາດການປົກຄອງຂອງລັດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ມີໜ້າທີ່ຮັບປະກັນການປະສານງານຂອງກົດຈະກຳ ທລຍ ກັບ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຂອງລັດ. ພະນັກງານ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ແຈ້ງ ແລະ ປຶກສາຫາລືກັບອໍານາດການປົກຄອງຂອງລັດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ຫລື ເມື່ອເວລາທີ່ມີກົດຈະກຳອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ທລຍ. ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອຫລີກເວັ້ນ ການຊໍ້າຊ້ອນກັນໃນວຽກງານຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ຮັບປະກັນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການຢ່ອຍໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງຫລາຍທີ່ສຸດ.

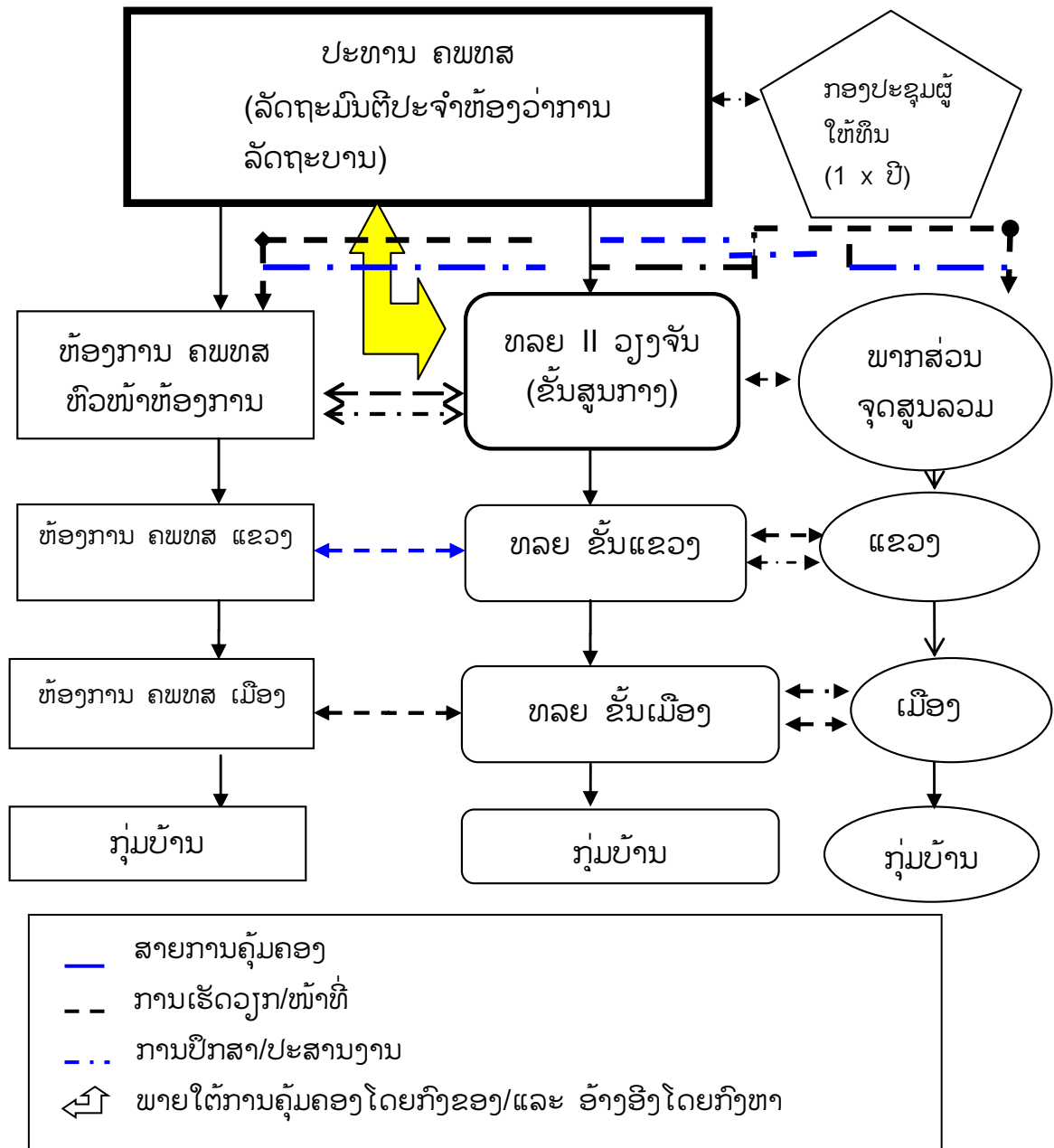
ຄວາມຄາດຫວັງຂອງໂຄງການ ແມ່ນເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຂະບວນການວາງແຜນໃນຮູບແບບດຽວກັນ ໂດຍການລວມເອົາການວາງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ທລຍ ເຂົ້າຢູ່ໃນການວາງແຜນລວມຂອງລັດຖະບານ. ຊຶ່ງເມື່ອເຮັດໄດ້ຄືແນວນັ້ນ ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຈະໝັ້ນໃຈໄດ້ໃນຂະບວນການວາງແຜນຮູບແບບດຽວກັນທີ່ເປັນອັນສຸດທ້າຍ ທີ່ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ເມືອງ ສໍາລັບວຽກງານຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ (ລວມມີການສະໜອງການບໍລິການ ຂອງສາຍການຈັດຕັ້ງກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ, ບັນດາໂຄງການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຈາກພາກສ່ວນສາກົນ)

ໃນຂະນະທີ່ ທລຍ ບໍ່ມີນະໂຍບາຍຈ່າຍເງິນເດືອນໃຫ້ແກ່ພະນັກງານລັດ ແຕ່ພັດມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພະນັກງານລັດ (ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງສື່ມວນຊົນ) ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງເຂັ້ມແຂງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກງານກວດກາ ແລະ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ ດ້ານວິຊາການ ໃນໄລຍະການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍດັ່ງກ່າວ ໂຄງການສາມາດຈ່າຍຄ່າເດີນທາງ ແລະ/ຫລື ຄ່າເບ້ຍລ້ຽງ ໃຫ້ພະນັກງານລັດ ເພື່ອເອື້ອອໍານວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໄດ້ຮ່ວມໃນວຽກງານກວດກາ ຫລື ແນະນໍາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ລວມໄປເຖິງການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ.

3.5 ການກະກຽມກວດກາ ແລະ ປະສານງານ ກັບ ຄພທສ

ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຕົກລົງເຫັນດີ ກ່ຽວກັບການກະກຽມການກວດກາ ແລະ ປະສານງານ ສໍາລັບໂຄງການ ທລຍ II ແລະ ໄດ້ນໍາສະເໜີໃນແຜນວາດລຸ່ມນີ້ (ຮູບທີ 4):

ຮູບທີ 2: ການກະກຽມກວດກາສໍາລັບ ທລຍ II (2011-2015)

ໝາຍເຫດ:

- ທີ່ຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນແຜນວາດນີ້ ບໍ່ໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຕໍາແໜ່ງການພົວພັນໃດໆ ຢູ່ພາຍໃນ ຄພທສ, ແຕ່ອໍານວຍຄວາມສະດວກທີ່ງ່າຍດາຍ ໃນການພົວພັນປະສານງານ / ໜ້າທີ່ອື່ນໆ, ຄວາມສໍາຄັນຂອງການພົວພັນຂອງແຕ່ລະຄົນ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມເຂັ້ມຂອງເສັ້ນແຜນວາດ.
- ການພົວພັນກັບບັນດາພະແນກ ແມ່ນບຸລິມະສິດ ຂອງ ຄພທສ; ຊຶ່ງ ທລຍ ບໍ່ມີສິດທີ່ຈະເຮັດໜ້າທີ່ປຸງແທນແຕ່ຢ່າງໃດ ແຕ່ວ່າມີໜ້າທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແບບງ່າຍດາຍ ໃນດ້ານເນື້ອໃນ ແລະສິ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ.
- ແຜນວາດຍັງສະແດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຍ້ອນຫຍັງການກະກຽມດ້ານການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ທລຍ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆ ຈະບັນລຸໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອຢູ່ພາຍໃຕ້ການປະສານສົມທົບ ຂອງ ຄພທສ ເປັນພື້ນຖານ.

ຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກຂັ້ນສູນກາງ ໄດ້ເພີ່ມທະວີບົດບາດໃນການພົວພັນປະສານງານກັບ ທລຍ II ຫລາຍຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ຊຶ່ງສະແດງອອກໃນການສະໜອງບົດລາຍງານເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໃຫ້ແກ່ບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ກອງປະຊຸມເພື່ອປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຂົງເຂດວຽກງານທີ່ມີກ່ຽວພັນກັນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຂອງລະດັບຫົວໜ້າຫ້ອງການ, ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ການລົງຕິດຕາມວຽກຢູ່ພາກສະໜາມຮ່ວມກັນ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂົງເຂດວຽກງານພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ມີຄວາມຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ເພີ່ມການປະສານສົມທົບທີ່ເຂັ້ມແຂງ ຂອງພະນັກງານ ຄພທສ ແລະ ກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ທລຍ ລວມໄປເຖິງລະດັບຫ້ອງການ ຄພທສ ໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການສ້າງກົນໄກໃນການປະສານງານ ທີ່ຊັດເຈນໃນການລາຍງານ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ການພົວພັນຮ່ວມມື. ສາຍການພົວພັນຕ່າງໆ (ການຄຸ້ມຄອງແຕ່ລະລະດັບ, ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ການປະສານງານ) ຊຶ່ງຈະເຫັນໄດ້ລາຍລະອຽດ ແລະ ຄວາມຊັດເຈນ ໃນການຮ່ວມມືກັບ ຄພທສ ແລະ ການປຶກສາຫາລືກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການພົວພັນຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ຈະລະບຸໄວ້ໃນຖະແຫລງການໃນການຮ່ວມມືກັນ ແລະ ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ທລຍ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບຫ້ອງການ ຄພທສ ຈະຈັດຕັ້ງວຽກງານເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ຄພທສ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການຮຽນຮູ້ຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບວິທີການ, ຫລັກການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຂອງ ທລຍ. ຊຶ່ງໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ ອາດຈະລວມເອົາທັງຜູ້ທີ່ບໍ່ແມ່ນພະນັກງານລັດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບວຽກງານ ທລຍ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ລາຍລະອຽດການກະກຽມດ້ານການຮ່ວມມື).

3.6 ການກະກຽມການປະສານງານກັບກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ຖະແຫລງການຂອບການຮ່ວມມື. (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ຂໍ້ຕົກລົງການຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆ) ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງ ຂອງຫົວໜ້າ ຄພທສ ແລະ ຮັບຮອງໂດຍພາກສ່ວນຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກະຊວງສຶກສາທິການ;
- ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ;
- ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
- ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່;
- ກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ;
- ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ.

ຂໍ້ຕົກລົງຂອງການຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆ ໄດ້ຂະຫຍາຍອອກຢູ່ໃນ 6 ວິທີການໃນການປະສານງານ ຊຶ່ງໄດ້ສະເໜີໂດຍ ທລຍ. (ລວມມີການວາງແຜນ, ມາດຕະຖານດ້ານນິກເຕັກ, ການຂົນສົ່ງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມ, ການປະເມີນຜົນ ແລະ ການປະຕິບັດ+ບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ລວມໄປເຖິງການຮ່ວມມືກັບທຸກໆພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຢູ່ຂັ້ນຫ້ອງຖິ່ນ). ຮູບແບບການປະສານງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະປະກອບ

ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສຳລັບ ທລຍ ຊຶ່ງເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂຄງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ. ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຊຶ່ງຢູ່ນອກ ເໜືອກິດຈະກຳ ຫລື ວຽກປົກກະຕິຂອງພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ສຳລັບການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ ແກ່ ທລຍ.

ທລຍ ມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບໃນການຮັກສາສາຍພົວພັນການເຮັດວຽກ ແລະ ການປະສານງານ ກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ. ຊຶ່ງຢູ່ໃນໂຄງປະກອບຂອງຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການປະສານງານກັບ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ແລະ ການຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດກັບຫ້ອງການ ຄພທສ ໂດຍສະເພາະຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ເພື່ອ ເປັນການສົ່ງເສີມດ້ານວຽກການປະສານງານ ຈຶ່ງຈະຈັດກອງປະຊຸມດ້ານວິຊາການປະຈຳໄຕມາດ ລະ ຫວ່າງ ທີມງານ ທລຍ, ບັນດາກະຊວງກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມມືດ້ານພັດທະນາ ໃນຕົ້ນສົກປີງົບປະ ມານ 2012-2013.

ທລຍ ຍັງຈະສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ຊຶ່ງຢູ່ ຂອບເຂດພື້ນທີ່ຂອງກຸ່ມບ້ານທີ່ ທລຍ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ,

3.6.1 ສະພາບບໍລິຫານ ທລຍ

ຢູ່ໃນດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການສ້າງຕັ້ງ ທລຍ ຊຶ່ງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຍັງໄດ້ມີຂໍ້ ກຳນົດສຳລັບສະພາບບໍລິຫານ.

ໄດ້ມີການກຳນົດໄວ້ວ່າ ການຕັດສິນໃຈໃດໆກ່ຽວກັບ ຂອງສະພາບບໍລິຫານ ທລຍ ທີ່ອາດຈະມີຜົນກະທົບຕໍ່ ແນວທາງຍຸດທະສາດຂອງໂຄງການ ຈະຕ້ອງໄດ້ຜ່ານການປຶກສາຫາລືກັນກ່ອນ ກັບບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການຂອງລັດຖະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການຕັດສິນດັ່ງກ່າວ. ຊຶ່ງໃນນີ້ ກໍ່ ເຫັນໄດ້ຊັດເຈນວ່າ ຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລືບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ຂັ້ນສູນກາງ ໄດ້ເພີ່ມທະວີ ບົດບາດໃນການຕິດຕາມ ແລະ ປະສານງານກັບ ທລຍ II ໂດຍສະເພາະຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ. ດຳລັດ ຂອງ ທລຍ ໄດ້ມີການປັບປຸງໃໝ່ (ສະບັບເລກທີ 10/ນຍ) ຊຶ່ງຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.

3.7 ລະດັບ ທລຍ ສູນກາງ

(ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ທລຍ ໄດ້ຄັດຕິດໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3). ຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ, ຮອງອຳນວຍການບໍລິຫານ, ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ ແລະ 4 ຫົວໜ້າພະແນກ (ຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ, ວິສະວະ ກຳ, ພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ບໍລິຫານ-ການເງິນ) ແມ່ນປະກອບເປັນທີມງານບໍລິຫານໂຄງການ.

ການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:

- ຮັບຜິດຊອບກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທຶນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ຜົນໄດ້ຮັບຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ທັງໝົດ;
- ກະກຽມບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ແລະ ຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນຢ່າງເປັນປະຈຳ; ຮັບຜິດຊອບໃນການກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ປັບປຸງລະບຽບ ການ ແລະ ນະໂຍບາຍ ຂອງ ທລຍ;
- ປັບປຸງແຜນງົບປະມານ ແລະ ແຜນເຮັດວຽກປະຈຳປີ, ແຜນຝຶກອົບຮົມ, ແຜນງົບປະມານ ແລະ ແຜນວຽກຂອງແຂວງ ແລະ ພັດທະນາເຄື່ອງມືການສ້າງແຜນຕ່າງໆ;
- ຈັດກອງປະຊຸມປະຈຳໄຕມາດກັບຜູ້ປະສານງານແຂວງ ເພື່ອທົບທວນຄວາມຄືບໜ້າການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດກິດຈະກຳ ແລະ ຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນການປະຕິບັດວຽກ;
- ໃຫ້ທິດທາງ ແລະ ນຳພາພະນັກງານຢູ່ທຸກໆຂັ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງທັງໝົດ ແລະ ແຜນວຽກຂອງໂຄງການ ແລະ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳຢູ່ພາກສະໜາມ ມີຄວາມຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ປະເມີນການເຮັດວຽກຂອງພະນັກງານ ແລະ ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອພັດທະນາການເຮັດວຽກ ແລະ ວິຊາສະເພາະຂອງພະນັກງານໃຫ້ສູງຂຶ້ນ;
- ພັດທະນາຍຸດທະສາດການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງໂຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ໂຄງການອື່ນໆທີ່ມີການຮ່ວມມືກັນ;
- ປະສານງານກັບ ຄພທສ ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ຮັບຜິດຊອບໃນການຄັດເລືອກພະນັກງານ ທລຍ ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ;
- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການກວດກາພາຍໃນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- ຮັບຜິດຊອບໃນການບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ ສະພາບໍລິຫານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນເປັນຜູ້ອະນຸມັດ;
- ຮັບປະກັນລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ໄດ້ຄອບຄຸມ ແລະ ສາມາດຕິດຕາມໄດ້ທຸກໆວຽກ ງານຂອງໂຄງການ;
- ຮັບປະກັນການກວດກາຂອງທຸກພາກສ່ວນ ເປັນໄປຕາມລະບຽບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຄງການ;
- ເກັບກຳຂໍ້ມູນລົງທະບຽນຕ່າງໆຂອງພະນັກງານ (ເງິນເດືອນ, ລະດັບ, ທີ່ຕັ້ງ, ປີການ) ແລະ ປັບ ປຸງການລົງທະບຽນຊັບສົມບັດຂອງໂຄງການ (ວັນທີຊື້, ມູນຄ່າ, ທີ່ຕັ້ງ, ເລກໝາຍປະຈຳຂອງ ສິນຄ້າ, ວຽກທີ່ມອບໝາຍໃຫ້ພະນັກງານ, ການນຳໃຊ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ແລະ ຂໍ້ມູນການບຳລຸງ ຮັກສາ).

3.8 ທລຍ ລະດັບແຂວງ

ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ແມ່ນປະຈຳຢູ່ຫ້ອງການ ຂອງແຕ່ລະແຂວງເປົ້າໝາຍ ທລຍ, ຊຶ່ງມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດ ຊອບຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້:

- ກວດກາ ແລະ ປະສານງານກ່ຽວກັບວຽກງານ ທລຍ ທັງໝົດຢູ່ຂັ້ນແຂວງ (ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ດ້ານການເງິນ, ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ, ແລະ ອື່ນໆ);
- ຊຸກຍູ້ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ພະແນກການກ່ຽວຂ້ອງ ລວມທັງຄະນະພັດທະນາຊຸມ ນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອເຂົ້າມາຊ່ວຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ສັງລວມຂໍ້ມູນຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອແກ່ທີມງານທລຍຂັ້ນເມືອງ;
- ຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກໆຂະບວນການ ແລະ ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ;
- ເຂົ້າຮ່ວມການສຳຫລວດກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ແລະ ກະກຽມບົດລາຍງານກົນໄກ ປະຈຳເດືອນ ກ່ຽວກັບກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ.

ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ແມ່ນໃຊ້ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ 65% ຂອງເວລາທັງໝົດ ເພື່ອເຮັດວຽກຢູ່ຂັ້ນເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ. ຊຶ່ງໃນນີ້ແມ່ນລວມທັງການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປະຈຳ ເດືອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມວຽກຕົວຈິງຕ່າງໆຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກັບພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ທີມ ງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ. ສຳລັບພາຫະນະການເດີນທາງແມ່ນໂຄງການເປັນຜູ້ສະໜອງໃຫ້ ໃນເວລາເດີນ ທາງໄປເຮັດວຽກຢູ່ຫ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງລວມທັງການລົງໄປຕິດຕາມກວດກາວຽກ ຂອງຜູ້ປະສານງານຂັ້ນເມືອງ.

ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ປະຊຸມກັບຜູ້ປະສານງານຂັ້ນເມືອງ ເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະເດືອນ ເພື່ອເກັບກຳບົດ ລາຍງານ, ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ບັນຫາຂອງໂຄງການ ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ໃຫ້ການຝຶກ ອົບຮົມວຽກຕົວຈິງໄປພ້ອມ. ການພົບກັນລະຫວ່າງທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ດັ່ງກ່າວ ຍັງເປັນ ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຂອງທີມງານ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ເຂົາເຈົ້າ.

ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ໄດ້ຮັບການຊີ້ນຳ, ນຳພາ ຈາກຜູ້ປະສານງານແຂວງ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ລາຍງານຫາ ຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ.

3.9 ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ

ທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ມີບົດບາດສຳຄັນຕໍ່ໂຄງການ ເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າເປັນຫລັກໃນການເຊື່ອມຕໍ່ ລະຫວ່າງ ຊຸມຊົນ ແລະ ວຽກງານທັງໝົດ ຂອງ ທລຍ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອຊຸມຊົນໃນການກະກຽມແຜນ ພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ (ແຜນ 5 ປີ) ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ (ແຜນ 4 ປີ) ແລະ ໂຄງການຍ່ອຍຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍຂອງທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ມີດັ່ງນີ້:

- ຊ່ວຍເຫລືອກຸ່ມບ້ານເປົ້າໝາຍ ແລະ ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຸກໆວຽກງານ ຂອງ ທລຍ;
- ຝຶກອົບຮົມ, ຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ຊີ້ນຳຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກກຸ່ມບ້ານ, ຕົວແທນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຜູ້ປະສານງານຂັ້ນບ້ານ;
- ຊີ້ນຳ ນຳພາ ແລະ ຕິດຕາມວຽກງານ ທລຍ ທັງໝົດ ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ (ການຄຸ້ມຄອງການເງິນ, ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ອື່ນໆ);
- ສົ່ງບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ກ່ຽວກັບໂຄງການ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ແຂວງ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
- ຊຸກຍູ້ອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງລວມທັງຫ້ອງການພັດທະນາ ຊົນນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ;
- ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ລະຫວ່າງ ທຸກລະບຽບຫລັກການຂອງ ທລຍ ກັບຂັ້ນຕອນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
- ເຂົ້າຮ່ວມໃນການສືບສວນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ພ້ອມທັງກະກຽມບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ກ່ຽວກັບການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ຂັ້ນບ້ານ;

ທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ປະຊຸມກັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຢ່າງເປັນປະຈຳ ເພື່ອເກັບກຳບົດລາຍງານ, ປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ບັນຫາຂອງໂຄງການ ພ້ອມທັງໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມວຽກຕົວຈິງ. ການພົບກັນລະຫວ່າງທີມງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ດັ່ງກ່າວ ຍັງເປັນການປະເມີນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດວຽກຂອງທີມງານ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ເຂົາເຈົ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຍັງມີການພົວພັນກັນ ໃນໂອກາດອື່ນໆ ເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ.

ທີມງານຂັ້ນເມືອງ ຈະຕ້ອງສາມາດເວົ້າພາສາທີ່ນຳໃຊ້ທົ່ວໄປຢູ່ໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ. ເຂົາເຈົ້າປະຈຳການຢູ່ໃນ ເມືອງ ຫລື ໃກ້ກັບເທດສະບານເມືອງດັ່ງກ່າວ, ແລະເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບພາຫະນະທີ່ເໝາະສົມ ຫລື ຄ່າ ເດີນທາງທີ່ພຽງພໍ ເພື່ອເຮັດວຽກຢູ່ກຸ່ມບ້ານ ຢ່າງໜ້ອຍ 65% ຂອງເວລາເຮັດວຽກທັງໝົດ.

ທີມງານຂັ້ນເມືອງ ລາຍງານຫາຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ລາຍງານຫາຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ແຂວງ.

3.10 ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ທລຍ

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ທລຍ ມີໜ້າທີ່ສຳຄັນຢູ່ຂັ້ນຮາກຖານ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ ທລຍ ແລະ ຊຸມຊົນ ສາມາດ ຕິດຈອດເຂົ້າກັນ. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການຊ່ວຍເຫລືອທຸກໆວຽກງານ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ ຊຶ່ງລວມມີ ຂັ້ນຕອນການວາງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (ການກຳນົດທິດທາງ ແລະ ວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ) ແລະ ເຊັນດຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ

ຍ່ອຍຕ່າງໆ. ທີມງານກຸ່ມບ້ານເປັນຜູ້ທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ວິທີການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ ມີປະສິດທິຜົນຍິ່ງຂຶ້ນ ຖ້າຫາກເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ ແລະ ຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ.

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຖືວ່າເຮັດວຽກໃຫ້ກັບ ທລຍ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ທາງດ້ານເວລາ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຈະມີການປ່ຽນແປງໃນຊ່ວງປີໜຶ່ງໆ. ພວກເຂົາຈະໄດ້ຮັບເບ້ຍລ້ຽງ ເພື່ອເປັນຄ່າເດີນທາງ ແລະ ອາຫານ ເວລາເຂົາເຈົ້າເຮັດວຽກໃຫ້ ທລຍ.

ແຕ່ລະຄົນທີ່ຮັບໜ້າທີ່ເປັນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານສູງສຸດບໍ່ເກີນ4 ປີ, ຫລັງຈາກນັ້ນ ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງມີຜູ້ອື່ນທີ່ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານມາປ່ຽນແທນ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຖືກປະເມີນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍຊຸມຊົນ ແລະ ພວກເຂົາອາດຈະຖືກປ່ຽນແທນ, ຖ້າຫາກວ່າ ຊຸມຊົນບໍ່ພໍໃຈ. ຊຸມຊົນຈະມີໂອກາດສະເໜີຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານໃໝ່ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານປະຈຳປີ ແລະ ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານງວດສຸດທ້າຍຂັ້ນບ້ານ.

ບົດບາດຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຊ່ວຍເຫລືອທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ໃນການຈັດຕັ້ງທຸກໆກິດຈະກຳຂອງໂຄງການ ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຊ່ວຍວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ. ໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍປະກອບມີດັ່ງນີ້:

- ຊ່ວຍຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມຕ່າງໆຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ຫລື ກຸ່ມບ້ານ (ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ, ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ, ແລະ ອື່ນໆ);
- ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບ ທລຍ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ທຸກໆການຂອງ ທລຍ. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຊຸກຍູ້ ໂດຍສະເພາະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ, ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ແມ່ຍິງ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ;
- ຊ່ວຍເຫລືອພະນັກງານ ທລຍ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ກຸ່ມບ້ານ;
- ຊ່ວຍເຫລືອບ້ານໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການໃນການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ເຂົ້າໃນໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າການປະກອບສ່ວນດັ່ງກ່າວເປັນທີ່ຊາບຊຶມ;
- ຊ່ວຍເຫລືອທີມງານ ທລຍ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການແຈ້ງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບແຜນພັດທະນາ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມພະຍາຍາມໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫລີກເວັ້ນຄວາມຊ້ໍາຊ້ອນກັນ;
- ຊ່ວຍຮັບປະກັນວ່າ ວິທີການວັດແທກຕ່າງໆໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ເພື່ອຮວມເອົາກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດເຂົ້າຢູ່ໃນຂະບວນການປຶກສາຫາລື (ລວມມີການຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມແບບແບ່ງກຸ່ມກັບກຸ່ມດັ່ງກ່າວ ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນ);
- ຕິດປະກາດ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຂອງ ທລຍ ຢ່າງເປັນປະຈຳຢູ່ກະດານຂ່າວ ຂອງບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ;

- ລາຍງານປະຈຳເດືອນຫາຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ໂດຍການນຳໃຊ້ຮູບແບບການລາຍງານທີ່ ງ່າຍດາຍ ເພື່ອບັນທຶກຄວາມຄືບໜ້າໃນການກຳສ້າງ ແລະ ການນຳໃຊ້ທຶນໂຄງການຍ່ອຍຂອງ ທລຍ;
- ລາຍງານບັນຫາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ໃຫ້ແກ່ທີມງານ ທລຍ, ອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ;
- ຊ່ວຍບັນທຶກ ແລະ ກວດກາຕາມຄວາມຈຳເປັນ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ຍົກຂຶ້ນ ໂດຍຜ່ານກົນໄກການ ຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂຂັ້ນຕົ້ນ (ຊຶ່ງເປັນພາກສ່ວນຂອງທີມງານຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂຂັ້ນຕົ້ນຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ);
- ແປພາສາທ້ອງຖິ່ນ ຢູ່ໃນລະຫວ່າງກອງປະຊຸມ, ຝຶກອົບຮົມ, ການຢ້ຽມຢາມແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ອື່ນໆ;
- ແຈ້ງໃຫ້ທີມງານ ທລຍ ຊາບກ່ຽວກັບເລື່ອງຕ່າງໆ ຫລື ບັນຫາທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບການປົກ ປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ.

ຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະມີການແບ່ງວຽກກັນ ໂດຍອີງຕາມຈຳນວນຂອງບ້ານ, ໄລຍະທາງຫາບ້ານ ແລະ ຂະໜາດຂອງບ້ານທີ່ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານແຕ່ລະຄົນ ເຮັດ ໜ້າທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນຈຳນວນບ້ານທີ່ເທົ່າກັນ (ອີງຕາມການເຂົ້າເຖິງ, ຂະໜາດຂອງບ້ານ ແລະ ເງື່ອນໄຂອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ).

4 ການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍໂຄງການ, ການຈັດສັນງົບປະມານ ແລະ ການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ

ຫົວຂໍ້ນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນພາບລວມທີ່ສໍາຄັນບາງສ່ວນ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະ II. ເຊິ່ງນີ້ຈະລວມເອົາບັນດາຫົວຂໍ້ຍ່ອຍໆ ດັ່ງນີ້:

- ການກຳນົດລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ການຈັດສັນງົບປະມານ;
- ການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ.

4.1 ຫຼັກການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍໂຄງການ

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ທລຍ ແມ່ນເປັນການສະໜັບສະໜູນຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບານໃນການຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ການກຳນົດເປົ້າໝາຍໃນຂອບເຂດຊຸມຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ຈຶ່ງຖືວ່າເປັນເລື່ອງສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່. ການກຳນົດເປົ້າໝາຍໃສ່ເຂດຊຸມຊົນທີ່ທຸກຍາກກໍ່ຍັງເປັນບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຂໍ້ມູນດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນລັກສະນະທົ່ວໄປ ຂອງຄວາມທຸກຍາກໃນຫຼາຍຮູບແບບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດຊົນນະບົດຫ່າງໄກສອກຫລີກ.

ວິທີການທີ່ ທລຍ ນຳເອົາມາໃຊ້ໃນການຄັດເລືອກເຂດພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໂຄງການນັ້ນ ຕ້ອງເປັນໄປຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ມີຄວາມໂປ່ງໃສຕໍ່ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ທລຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ລາຍງານ ກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈໃນການກຳນົດເຂດພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໃໝ່ ແລະ ການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ສັງຄົມໄດ້ຮັບຊາບເຖິງວິທີການ ແລະ ຂະບວນການຕ່າງໆ ຢ່າງຊັດເຈນ.

ຫຼັກການໃນການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍຜູ້ທຸກຍາກໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ທລຍ ນັ້ນແມ່ນໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ແລະ ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ໂດຍອີງໃສ່ຂໍ້ສະເໜີຫຼືຄຳຄິດຄຳເຫັນຂອງຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ທລຍ ເປັນຫຼັກ. ຫາກມີການປ່ຽນແປງຫຼັກການດັ່ງກ່າວພາຍຫລັງແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຈາກປະທານຈາກສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ແລະ ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນເສຍກ່ອນ.

4.1.1 ການຄັດເລືອກເຂດເປົ້າໝາຍສຳລັບ ທລຍ ໄລຍະ II

ໃນປີ 2008, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຫົວໜ່ວຍບໍລິຫານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຂຶ້ນມາອີກຂັ້ນໜຶ່ງ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ “ກຸ່ມບ້ານ” ກຸ່ມບ້ານແມ່ນຫົວໜ່ວຍຍ່ອຍຂອງເມືອງ ເຊິ່ງປະກອບມີບ້ານທີ່ຢູ່ລວມກັນເປັນກຸ່ມທາງ

ດ້ານພູມສາດ ເຊິ່ງໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ ກຸ່ມບ້ານໜຶ່ງຈະປະກອບມີ 6-10 ບ້ານ, ເຖິງແມ່ນວ່າຈຳນວນບ້ານທີ່ຂຶ້ນກັບຈະມີຈຳນວນທີ່ແຕກຕ່າງກັນຢ່າງເຫັນໄດ້ຊັດກໍ່ຕາມ.

ມາໃນປີ 2009 ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ມີການທົບທວນຄືນການກຳນົດລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ຈາກຂັ້ນເມືອງ ລົງມາສູ່ລະດັບກຸ່ມບ້ານ ແລະ ລະດັບຄົວເຮືອນ. ຊຶ່ງນະໂຍບາຍດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນດຳລັດເລກທີ 285/ນຍ ວ່າດ້ວຍມາດຖານຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ມາດຖານການພັດທະນາ (2010 - 2015) ລົງວັນທີ 13 ເດືອນຕຸລາ 2009. ສະນັ້ນ, ປັດຈຸບັນການວາງແຜນການລົງທຶນ, ການຈັດລຽງລິມະສິດໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນຈະໄດ້ດຳເນີນການຢູ່ໃນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງຈະຖືກຮັບການກວດກາຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ.

ຂະບວນການສ້າງແຜນພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມຢູ່ໃນ ທລຍ ໄລຍະທີ I ນັ້ນແມ່ນໄດ້ດຳເນີນຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ ແຕ່ ທລຍ ໄລຍະທີ II ຈະດຳເນີນການວາງແຜນຢູ່ໃນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ. ການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບການກຳນົດລະດັບຄວາມທຸກຍາກ ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອປັບປຸງການວາງແຜນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ທັງເປັນການຊ່ວຍໃຫ້ການວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ ສອດຄ່ອງກັບແຜນການ ຂອງບັນດາກະຊວງ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງເມືອງຕ່າງໆໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

ໂຄງການໄດ້ກຳນົດເອົາຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ສຳລັບ ທລຍ ໄລຍະ II ແມ່ນອີງໃສ່ມາດຖານດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ມາດຖານຄວາມທຸກຍາກ ທີ່ໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນດຳລັດເລກທີ 285/ນຍ. ມາດຖານເຫລົ່ານັ້ນກ່ຽວພັນກັບຄວາມທຸກຍາກ, ການເຂົ້າເຖິງເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ, ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນໍ້າ, ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານການສຶກສາ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງດ້ານການບໍລິການສາທາລະນະສຸກຂັ້ນພື້ນຖານ;
- ທີ່ຕັ້ງທາງດ້ານພູມສາດ ໃນແງ່ຂອງການເຂົ້າເຖິງການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມຄຸ້ມຄ່າໃນການລົງທຶນ;
- ການປະກົດຕົວຂອງໂຄງການອື່ນທີ່ມີຄວາມຄ້າຍຄືກັນໃນກຸ່ມບ້ານເຫຼົ່ານັ້ນ; ແລະ
- ທລຍ ຈະບໍ່ສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໃດໆຢູ່ໃນບ້ານທີ່ມີການຍົກຍ້າຍ-ຈັດສັນກ່ອນໜ້ານີ້ 4 ປີ ຫຼື ມີແຜນຍົກຍ້າຍ-ຈັດສັນ ໃນອີກ 4 ປີຕໍ່ໜ້າ.

ຈາກການນຳໃຊ້ມາດຖານດັ່ງກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ແລະ ໄດ້ອີງໃສ່ຜົນການສຳຫຼວດຄົວເຮືອນ ແລະ ພົນລະເມືອງໃນປີ 2005 ແລະ ການສຳຫຼວດການບໍລິໂພກ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຄັ້ງທີ 3 (LECIII) ໃນປີ 2002/2003. ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງໄດ້ກະກຽມລາຍຊື່ກຸ່ມບ້ານທຸກຍາກ ເພື່ອກຳນົດເປັນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໂດຍແມ່ນອີງໃສ່ລະດັບຄວາມທຸກຍາກເປັນຫຼັກ. ລາຍຊື່ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານທີ່ໄດ້ມີການຈັດສັນງົບປະມານໃນແຕ່ລະປີ ແມ່ນຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອຍທ້າຍລຳດັບທີ 6. ລາຍຊື່ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ການຈັດສັນງົບປະມານເຂົ້າໃນແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບຢັ້ງຢືນ ຈາກປະທານສະພາບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ມີການອະນຸມັດ ຈາກລັດຖະບານລາວ ແລະ ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນໃນແຕ່ລະປີ.

4.2 ການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນຂອງ ທລຍ

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນເປັນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ ເພື່ອຄົ້ນຫາສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຊອກຫາຊ່ອງທາງທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ເພື່ອນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ. ໂດຍຜ່ານຂະບວນການຈັດກອງປະຊຸມຕ່າງໆຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມ ຈາກ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ໃນລະຫວ່າງກອງປະຊຸມຕ່າງໆ (ໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດໃນຫົວຂໍ້ທີ່ 5) ນັ້ນໄດ້ມີການຄັດເລືອກເອົາຕົວແທນກຸ່ມບ້ານຢ່າງມີປະຊາທິປະໄຕ ຈາກແຕ່ລະບ້ານຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານໜຶ່ງໆ ເພື່ອເຮັດໜ້າທີ່ໃນການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນເຂົ້າໃນແຕ່ລະກິດຈະກຳຍ່ອຍຂອງ ທລຍ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານແມ່ນການວາງວິໄສທັດທາງຍຸດທະສາດການພັດທະນາຂອງກຸ່ມບ້ານ, ແມ່ນການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ໄລຍະ 5 ປີ ແລະ ເປັນການກຳນົດເອົາບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການໃນການພັດທະນາ ຂອງພວກເຂົາ. ການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນອີງໃສ່ແຜນພັດທະນາຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແລະ ມີການກຳນົດໄວ້ແລ້ວຕະຫຼອດໄລຍະ 4 ປີ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກ ທລຍ ນັ້ນຈະຕ້ອງແມ່ນກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເທົ່ານັ້ນ ແລະ ຕ້ອງຢູ່ພາຍໃນກອບເພດານງົບປະມານຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານທີ່ໄດ້ມີການຈັດສັນເອົາໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ (ເບິ່ງຕາຕະລາງຊ້ອນທ້າຍ2)

ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານແມ່ນເຄື່ອງມືການວາງແຜນທີ່ສຳຄັນຂອງ ທລຍ ແລະ ຈະຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ແລະ ແລກປ່ຽນກັບໜ່ວຍງານຕ່າງໆຂອງລັດ ແລະ ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃນການສະໜັບສະໜູນ/ຊ່ວຍເຫຼືອທຶນຮອນເຂົ້າໃນບັນດາກິດຈະກຳຍ່ອຍທີ່ ທລຍ ບໍ່ສາມາດໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໄດ້.

4.2.1 ການຈັດສັນງົບປະມານ

ການລົງທຶນແບບຍືນຍົງ: ແມ່ນນຳໃຊ້ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານເປັນບ່ອນອີງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຊຶ່ງ ທລຍ ຈະມີຮອບວຽນການລົງທຶນໃສ່ບັນດາໂຄງການຍ່ອຍຢູ່ແຕ່ລະກຸ່ມເປັນໄລຍະເວລາ 4 ປີ. ການສະໜັບສະໜູນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຄາດຫວັງວ່າ:

- (a) ສຸມທຶນຮອນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ບັນດາກຸ່ມບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໄດ້ຫລຸດພົ້ນອອກຈາກສະຖານພາບຄວາມທຸກຍາກ; ແລະ
- (b) ສົ່ງເສີມ ແລະ ມອບສິດອຳນາດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ຜ່ານຂະບວນການເຮັດໄປນຳ, ຮຽນໄປນຳ ແລະ ເພີ່ມຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນການຕັ້ງປະຕິບັດ, ບົວລະບັດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍຕ່າງໆໄດ້ດ້ວຍຕົນເອງ.

ບັນດາກຸ່ມບ້ານທີ່ຖືກຄັດເລືອກເປັນເຂດເປົ້າໝາຍໂຄງການ ທລຍ ແມ່ນອີງໃສ່ມາດຖານຄວາມທຸກຍາກ (ດັ່ງໄດ້ກ່າວມາແລ້ວຂ້າງເທິງນັ້ນ). ສະນັ້ນ, ການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນອີງໃສ່ຈຳນວນພົນລະເມືອງຄາດຄະເນຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານເປັນຫລັກ ຊຶ່ງມີມາດຖານການຄິດໄລ່ດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 2: ການຈັດສັນງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານ

ຈຳນວນພົນລະເມືອງຂອງກຸ່ມບ້ານ	ຈ/ນ ງົບປະມານທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ	ລວມ ຈ/ນ ງົບປະມານຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານໃນ 4 ປີ
<2,000 ຄົນ	\$30,000 (240,000,000 ກີບ)	\$120,000 (960,000,000 ກີບ)
2,000 ຫາ 4,000 ຄົນ	\$40,000 (320,000,000 ກີບ)	\$160,000 (1,280,000,000ກີບ)
>4,000 ຄົນຂຶ້ນໄປ	\$50,000 (400,000,000 ກີບ)	\$200,000 (1,600,000,000ກີບ)

“ຈຳນວນງົບປະມານລວມ ຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນກວາມເອົາໄລຍະ 4 ປີ, ງົບປະມານດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຈັດສັນເພື່ອນຳໃຊ້ໃນແຕ່ລະປີ”. ງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານຕໍ່ປີແມ່ນບໍ່ສາມາດນຳໃຊ້ເກີນເພດານທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ແລ້ວນັ້ນ, ຊຶ່ງ ທລຍ ຈະບໍ່ສະໜອງງົບປະມານເພີ່ມເຕີມໃດໆໃຫ້ກຸ່ມບ້ານທີ່ໃຊ້ເກີນເພດານງົບປະມານປະຈຳປີຂອງຕົນ ແລະ ບໍ່ສະໜັບສະໜູນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີມູນຄ່າເກີນເພດານງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານ”.

ສຳລັບງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານໃນແຕ່ລະປີທີ່ໃຊ້ເຫຼືອນັ້ນ ແມ່ນສາມາດເກັບໄປໃຊ້ໃນຮອບວຽນອື່ນໄດ້ (ຍົກເວັ້ນ ຫາກບໍ່ມີຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກເອົາກ່ອນໜ້ານັ້ນ) ແລະ ສາມາດນຳໄປໃຊ້ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍເພີ່ມ (ໂຄງການກໍ່ສ້າງ ຫຼື ໂຄງການຝຶກອົບຮົມ) ທີ່ນອນຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານໃນຮອບວຽນຜ່ານມາກໍໄດ້. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ສະເໜີເພີ່ມໃໝ່ນັ້ນ ຕ້ອງມີເຫດຜົນທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃຫ້ອີງໃສ່ຄວາມອາດສາມາດຂອງທີມງານກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ເພີ່ມເຂົ້າມາໃໝ່ນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງເສຍກ່ອນ.

ງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານທີ່ນຳໃຊ້ບໍ່ໝົດໃນໄລຍະ 4 ປີດັ່ງກ່າວ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ສົ່ງຄືນໃຫ້ຫ້ອງການທລຍ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການດຳເນີນໂຄງການ ຫຼື ສົ່ງຄືນຜູ້ໃຫ້ທຶນ.

ນັບແຕ່ຮອບວຽນ IX ເປັນຕົ້ນໄປ, ການຈັດສັນງົບປະມານຂອງອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ ແມ່ນຈະມີການຈັດສັນເປັນເມືອງ ຍົກເວັ້ນທຶນປະກອບສ່ວນຂອງອົງການຮ່ວມມືເພື່ອການພັດທະນາຂອງປະເທດສະວິດເຊີແລນ (SDC) ທີ່ສະໜັບສະໜູນບັນດາໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກ່ຽວກັບນ້ຳ. ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນນັ້ນ, ລາຍຊື່ບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ອນ ຈະມີການສະເໜີຂໍເບີກຈ່າຍງົບປະມານ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ລາຍການໂຄງການຍ່ອຍເຫຼົ່ານັ້ນ ແມ່ນສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ອີງໃສ່ພາກ

ປະຕິບັດຕົວຈິງ. ໃນກໍລະນີນີ້, ລາຍຊື່ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອເປັນຮັບຊາບ ແລະ ບັນທຶກໄວ້.

4.2.2 ຄໍາແນະນໍາໃນການຈັດສັນງົບປະມານ

ການຈັດສັນໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ຄວນພິຈາລະນາ ແລະ ຄໍາແນະນໍາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກ່ອນຈະມີເລີ່ມວົງຈອນການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂະບວນການພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ການລົງທຶນຂອງ ທລຍ ນັ້ນ, ແຕ່ລະກຸ່ມຈະໄດ້ຮັບການແຈ້ງໃຫ້ຊາບຢ່າງເປັນລາຍລັກ ອັກສອນກ່ຽວການຈັດສັນງົບປະມານ ແລະ ເພດານງົບປະມານຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານລວມທັງ ແຜນການເບີກຈ່າຍໃນຕະຫຼອດໄລຍະ 4 ປີ ຂອງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆ.
- ໃນກໍລະນີທີ່ງົບປະມານປະຈຳປີ ຂອງກຸ່ມບ້ານຫຼາຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງບໍ່ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍມີຄວາມລ້າຊ້າຫຼາຍ (ຕົວຢ່າງ: ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍສໍາເລັດ ຫນ້ອຍກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງ ພາຍຫຼັງຂໍເບີກຈ່າຍງົບປະມານໄປແລ້ວ) ຜູ້ປະສານງານໂຄງການຂັ້ນແຂວງ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເລື່ອງຫາຜູ້ອໍານວຍການບໍລິຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອຂໍເລື່ອນການເບີກຈ່າຍງົບ ປະມານຂອງປີຖັດໄປ ຫຼື ຍົກເລີກ ຫຼື ກໍລະນີມີການລະເມີດກົດລະບຽບ ຂອງ ທລຍ ອາດຈະມີ ການເພີກຖອນກຸ່ມບ້ານອອກຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອ.
- ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ຫຼື ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານມີສິດນໍາໃຊ້ງົບປະມານພຽງ 5% ຂອງ ງົບປະມານປະຈຳປີຂອງກຸ່ມຕົນເອງເທົ່ານັ້ນ ເພື່ອນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການບໍລິຫານ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ 5 ຊຶ່ງ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ຈັດສັນ ແລະ ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ / ກຸ່ມບ້ານເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງເອງ.
- ຖ້າຫາກມີສອງກຸ່ມບ້ານຫຼືຫຼາຍກວ່ານັ້ນ ປົກສາຫາລື ແລະ ຕັດສິນໃຈທີ່ຈະຂໍນໍາໃຊ້ງົບປະມານກຸ່ມ ບ້ານ ເພື່ອເຮັດໂຄງການໃດໜຶ່ງຮ່ວມກັນ, ເພດານງົບປະມານປະກອບສ່ວນ ຈາກ ທລຍ ແມ່ນບໍ່ ເກີນ 60,000. ໂດລາສະຫະລັດ.

ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ອະນຸມັດໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປແລ້ວ, ທລຍ ຈະປະກອບທຶນໃຫ້ໄດ້ສະເພາະ ກິດຈະກຳດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ອີງຕາມການລົງທຶນຕົວຈິງ (ວຽກກໍ່ສ້າງ ແລະ ອຸປະກອນ⁵);
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຝຶກອົບຮົມເພີ່ມເຕີມ (ລະບຸໃນຕາຕະລາງ 3, ຫົວຂໍ້ 4.6 ກິດຈະກຳຝຶກ ອົບຮົມເສີມ);
- ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການບົວລະບັດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາໂຄງການຍ່ອຍ; ແລະ

⁵ 3% ແມ່ນຄ່າໂສຫຼັຍ ແລະ 2% ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຕິດຕາມກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ

⁶ ອຸປະກອນການຮຽນ (ປຶ້ມ, ກະດານດໍາ), ອຸປະກອນດ້ານສຸຂະພາບ (ຊຸດອຸປະກອນການແພດສຸກສາລາ, ກອງທຶນຢາເບື້ອງຕົ້ນ, ກອງທຶນ ຢາປະຈຳບ້ານ)

- ຄ່າເສຍຫຼຸຍ/ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຕິດຕາມກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງທີມງານຂັ້ນບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ (3% ຂອງງົບປະມານກຸ່ມບ້ານ)
- ຄ່າເສຍຫຼຸຍ/ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຕິດຕາມ-ກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງຂະແໜງການຂັ້ນເມືອງ ອີງຕາມແຜນວຽກຕົວຈິງ (2%ຂອງງົບປະມານກຸ່ມບ້ານ).

ທາກມີຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ, ແລະເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານປະສິດຜົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການມອບໂອນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາໃຫ້ແກ່ອນາດການ ປົກຄອງເມືອງເປັນໄປຢ່າງມຸ່ມນວນ. ທລຍ ອາດຈະໃຫ້ທຶນພິເສດຊົ່ວຄາວ ເພື່ອຈ່າຍເປັນເບ້ຍລ້ຽງແກ່ ພະນັກງານສັນຍາຈ້າງ (ຄູ ແລະ ແພດ/ໝໍ). ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີການຈັດ ແບ່ງຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຈຳກັດຂອງລາຍການທີ່ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ (ປະ ເພດ ກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ). ຕົວແທນຈາກໜ່ວຍງານຂອງລັດ ຫຼື ຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ເຫັນ ດີທີ່ຈະສືບຕໍ່ຮັບພາລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເມື່ອ ທລຍ ສິ້ນສຸດລົງ ຫຼື ສຳເລັດການປະຕິບັດໂຄງການ (ຫຼາຍສຸດ ແມ່ນ 2 ປີ ພາຍຫຼັງທີ່ ທລຍ ໄດ້ມີການມອບໂອນໂຄງການຍ່ອຍໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ຕ້ອງແມ່ນນອນຢູ່ ໃນຊ່ວງໄລຍະທີ່ໂຄງການຍັງດຳເນີນກິດຈະກຳຢູ່). ດ້ວຍແນວຄິດດັ່ງກ່າວ, ການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ທລຍ ຄ່ອຍໆມີການຫລຸດຜ່ອນການຊ່ວຍເຫຼືອລົງໃນລະຫວ່າງທີ່ ທລຍ ຍັງໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຢູ່)

4.3 ທຶນປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ແຫຼ່ງທຶນອື່ນໆ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ສະໜອງງົບປະມານສ່ວນໃຫຍ່ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາໂຄງການ ຍ່ອຍຕ່າງໆທີ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາຂອງກຸ່ມບ້ານເປົ້າໝາຍ ແຕ່ມັນກໍບໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງທຶນດຽວທີ່ສະ ໜັບສະໜູນ.

ຊຸມຊົນເອງກໍມີພັນທະໃນການປະກອບສ່ວນສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ. ຊຸມຊົນຕ້ອງ ປະກອບສ່ວນສະໜັບສະໜູນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍຕໍ່າສຸດ ບໍ່ໃຫ້ຫລຸດ 10% ຂອງ ມູນຄ່າໂຄງການ, ຖ້າມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ. ການ ປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມແມ່ນສາມາດປະກອບສ່ວນໄດ້ໃນຮູບຂອງເງິນສົດ, ແຮງງານ, ວັດຖຸ ຫຼື ທີ່ດິນປຸກ ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ.

ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ຈະຖືກກຳນົດໃນລັກສະນະມາດຕະຖານ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ແລະ ວິທີການ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ທີມງານບໍລິຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງປະກອບເພີ່ມເຕີມ, ຕົວຢ່າງ: ຕ້ອງຍັງຍືນອັດຕາຄ່າຈ້າງແຮງງານ ສຳລັບແຮງງານບໍ່ມີຜົນ (ມາດຕະຖານຄ່າແຮງງານຂັ້ນຕໍ່າພາຍໃນປະເທດ), ຈະມີວິທີການຄຳນວນການ ນຳເຂົ້າແຮງງານມີຜົນ, ການຄິດໄລ່ມູນຄ່າການປະກອບສ່ວນເປັນວັດຖຸຈະມີວິທີການແນວໃດ, ໃຜຈະເປັນ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບລາຍງານ ແລະ ຜູ້ຕິດຕາມພິສູດຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານັ້ນ (ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ແຮງງານ). ທລຍ ສາມາດ ຈ່າຍຄ່າແຮງງານໃຫ້ແກ່ແຮງງານຜູ້ມີຜົນ (ຄ່າຈ້າງວິຊາການຊຸມຊົນ) ແລະ ຜູ້ມີຜົນຕໍ່າ. ອັດຕາທີ່ນຳໃຊ້

ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ ແມ່ນອີງໃສ່ມູນຄ່າທົ່ວໜ່ວຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຖານຂໍ້ມູນ ທລຍ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດຄ່າຈ້າງ ແຮງງານມີຜົນໂດຍສະເລ່ຍເອົາໄວ້, ຄິດໄລ່ເປັນແຕ່ລະເມືອງ ໂດຍອີງໃສ່ອັດຕາຄ່າຕ້າງທົ່ວໄປຢູ່ໃນ ເມືອງນັ້ນໆ. ສຳລັບຄ່າຈ້າງແຮງງານຜູ້ມີຜົນຕໍ່າ ແມ່ນອີງໃສ່ຄ່າຈ້າງຂັ້ນຕໍ່າທີ່ລະບຸໃນກົດໝາຍແຮງງານ ຂອງ ສປປ ລາວ.

ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນປູກສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນໄດ້ພິຈາລະນາລວມຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂການປະກອບສ່ວນ ຂອງຊຸມຊົນໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ. ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກກຳນົດໂດຍຕົວແທນຂອງກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ. ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລືແມ່ນປະກອບ ມີບັນດາຄົວເຮືອນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ (ໃນນາມຕາງ ໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ), ຮອງເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ. ການປະ ກອບສ່ວນທີ່ດິນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການລາຍງານ ແລະ ປະກອບເອກະສານໃນແບບຟອມການປະກອບສ່ວນ ຊຸມຊົນ ແລະ ການຊົດເຊີຍ. ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນເກີນກວ່າ 5% ຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທີ່ດິນແມ່ນຈະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ. ການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນຫຼາຍກວ່າ 100 ຄົນ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 10% ຂອງເນື້ອທີ່ດິນຂອງຄົວເຮືອນໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ຖືກເຮືອນບຸກຄົນ ຫຼື ໂຄງ ສ້າງມີການຈັດສັນໃໝ່ ຫຼື ຍົກຍ້າຍ ນັ້ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດບົດລາຍງານການຖືຄອງທີ່ດິນ ຫຼື ການຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງພິຈາລະນາ ແລະ ອະນຸມັດໂດຍຜູ້ອຳນວຍການ ບໍລິຫານ ທລຍ.

ນອກຈາກການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ, ບັນດາກຸ່ມບ້ານສາມາດຊອກຫາການທຶນຊ່ວຍເຫຼືອເພີ່ມເຕີມ ຈາກອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ບໍ່ວ່າຈະເປັນການປະກອບສ່ວນເປັນເງິນສົດ ຫຼື ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານ ວິຊາການ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ (ເຊັ່ນ: ຄ່າຈ້າງຄູ ຫຼື ແພດອາສາ) ແລະ ການສະໜັບສະ ໜູນການປົກປັກຮັກສາໄລຍະຍາວ, ເຊັ່ນດຽວກັນ ບັນດາກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆກໍ່ສາມາດຊອກຫາທຶນ ຫຼື ການ ຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານວິຊາການຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆມາສົມທົບໄດ້ ໂດຍສະເພາະໂຄງ ການທີ່ບໍ່ນອນຢູ່ໃນລາຍການທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ. ນອກຈາກນີ້, ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຂອງ ທລຍ ເປັນການສະທ້ອນໃຫ້ຂະແໜງການຂອງລັດ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນມອງເຫັນບຸລິມະສິດແຜນການ ພັດທະນາຂອງແຕ່ລະພື້ນທີ່. ການປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ລະບຸຢູ່ໃນບົດລາຍງານ ຂອງໂຄງການ ແລະ ບັນທຶກໄວ້ຢູ່ໃນລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ຂອງ ທລຍ, ບົດລາຍງາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍແຕ່ລະປີ.

4.4 ປະພວ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ

ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຂອງ ທລຍ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ປັບປຸງຊີວິດຄວາມເປັນຢູ່ ຂອງຊຸມຊົນ. ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ຂອງ ທລຍ ໂດຍປົກກະຕິແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການຂະ ໜາດນ້ອຍຢູ່ໃນລະດັບຊຸມຊົນ (ອີງໃສ່ແຕ່ລະໂຄງການ). ໂຄງການເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຊຸມຊົນ ອີງຕາມຂໍ້ມູນທາງດ້ານວິຊາການ, ການອອກແບບ ແລະ ການກະກຽມງົບປະ

ມານແມ່ນໄດ້ຮັບການຊ່ວຍຈາກທີມງານ ທລຍ ແລະ ຂະແໜງການຂອງລັດ ໂດຍອີງໃສ່ກອບເພດານ ງົບປະມານຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານເປັນຫຼັກ.

ທລຍ ສາມາດສະໜັບສະໜູນໂຄງການໂດຍທົ່ວໄປ. ບັນດາໂຄງການຕ່າງໆຕ້ອງເນັ້ນໃສ່ປັບປຸງເຮັດໃຫ້ ຊຸມຊົນສາມາດເຂົ້າເຖິງເສັ້ນທາງຄົມມະນາຄົມ ແລະ ການບໍລິການຂອງລັດ (ຕົວຢ່າງ: ປັບປຸງການເຂົ້າ ເຖິງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເສັ້ນທາງ; ອັດຕາການເຂົ້າໂຮງຮຽນເພີ່ມຂຶ້ນ, ການເຂົ້າໃຊ້ບໍລິການສາທາລະນະ ສຸກຂັ້ນພື້ນຖານ, ການເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດ, ປັບປຸງລະບົບສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ອື່ນໆ). ໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງເປັນໂຄງການທີ່ຊຸມຊົນສາມາດເຮັດເອງໄດ້ ຫຼື ຊຸມຊົນສາມາດຈ້າງຜູ້ຮັບເໝາຕາມທ້ອງຖິ່ນໄດ້. ໂຄງ ການຍ່ອຍຕ່າງໆສາມາດປະກອບມີກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມເສີມ ທີ່ເປັນການເສີມຂະຫຍາຍການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ການຊົມໃຊ້ (ເຊັ່ນ: ການຝຶກອົບຮົມແພດ ຫຼື ຄູ ພາຍຫຼັງສໍາເລັດການກໍ່ສ້າງສຸກສາລາ ຫຼື ໂຮງຮຽນ)

“ແບບເປີດທາງເລືອກ” ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ທລຍ ນໍາໃຊ້ຮູບແບບການ “ເປີດທາງເລືອກ” ໃນການໃຫ້ຊຸມ ຊົນສາມາດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ຕາມໃຈ, ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ຊຸມຊົນໃນເຂດເປົ້າໝາຍໄດ້ຮັບການອະ ນຸຍາດໃຫ້ສະເໜີເອົາໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານສັງຄົມ ຫຼື ດ້ານການຜະລິດທີ່ສາມາດຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າໄດ້ ເພື່ອເປັນການເຕີມເຕັມຊ່ອງວ່າງການບໍລິການທາງສັງຄົມຢູ່ ໃນລະດັບກຸ່ມບ້ານ ແລະ ລະດັບບ້ານ.

ທຸກໆໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີເງື່ອນໄຂແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການກັນຕອງ ແລະ ຜ່ານຂະບວນການປະເມີນທາງດ້ານ ເຕັກນິກວິຊາການເສຍກ່ອນ. ຂັ້ນຕອນນີ້ ຖືວ່າມີຄວາມສໍາຄັນຫຼາຍ ໃນການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ ຊຶ່ງ ມັນອາດຈະມີສ່ວນກໍ່ໃຫ້ເກີດໄພພິບັດທໍາມະຊາດ ລວມທັງຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບອາດກາດ. ພາຍຫລັງການ ກັນຕອງ ແລະ ການປະເມີນທາງດ້ານວິຊາການແລ້ວ, ທີມງານ ທລຍ ຈະຊ່ວຍຊຸມຊົນໃນການອອກແບບ ລາຍລະອຽດໂຄງການຍ່ອຍ ພ້ອມທັງຄິດໄລ່ງົບປະມານ, ຈາກນັ້ນຈະນໍາໄປປຶກສາຫາລື ແລະ ຮັບຮອງຢູ່ ໃນກອງປະຊຸມປະສານງານ ແລະ ວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ ໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.

- ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນການລົງທຶນ ສໍາລັບບ້ານໃດບ້ານໜຶ່ງ ຫຼື ລວມຫຼາຍໆບ້ານເຂົ້າ ດ້ວຍກັນ ແລະ ຍິ່ນເປັນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍລະດັບກຸ່ມບ້ານຊຶ່ງປະກອບມີຫຼາຍບ້ານ.
- ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງ ທລຍ ໃນການຫລຸດ ຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ, ຢ່າງນ້ອຍ 66% ຂອງໂຄງການຍ່ອຍຈະຕ້ອງຕັ້ງຢູ່ບ້ານທຸກຍາກ ໃນກຸ່ມ ບ້ານ (ເບິ່ງພາກທີ 4.1.1. ການຄັດເລືອກເປົ້າໝາຍ ທລຍ ໄລຍະ 2. ອະທິບາຍກ່ຽວກັບວິທີ ການກຳນົດບ້ານທຸກຍາກ)
- ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ/ລົງທຶນ ໃນໂຄງການທີ່ເປັນຂອງສ່ວນລວມ, ທລຍ ຈະບໍ່ສະໜັບ ສະໜູນ ຫຼື ໃຫ້ທຶນເຮັດກິດຈະກຳຍ່ອຍທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດສະເພາະຂອງບຸກຄົນ ຫຼື ຄົວເຮືອນໃດ ໜຶ່ງ ລວມທັງບໍ່ໃຫ້ເງິນ/ທຶນສິນເຊື່ອ ເພື່ອເຮັດທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ.

ມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນ 2-3 ປະການ (ໂດຍສະເພາະການເຂົ້າເຖິງທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຊຶ່ງອາດຈະໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງເກີນໄປໃນການປົກປັກຮັກສາຢູ່ໃນເຂດຊຸມຊົນ ຫຼື ອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ/ຄຸກຄາມຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ຫຼື ສັງຄົມໄດ້) ການເລືອກເອົາໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນຂຶ້ນຢູ່ກັບຊຸມຊົນເປັນຜູ້ເລືອກເອງ, ງົບປະມານທີ່ໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ແມ່ນແທດເໝາະກັບການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນໂດຍທົ່ວໄປຂອງກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມສໍາລັບອໍານາດການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.

ຕາຕະລາງ 3 ອະທິບາຍເຖິງປະເພດ ແລະ ການຈັດລຳດັບໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ ທລຍ ໃຫ້ທຶນພາຍໃຕ້ທຶນສະໜັບສະໜູນ ຈາກ ທລຍ ແລະ ບາງກິດຈະຍ່ອຍທີ່ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ ທລຍ ຈະບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນທຶນ.

4.5 ຍຸດທະສາດເພື່ອຮັບມືກັບໄພພິບັດ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ

ທລຍ ໄລຍະ 2 ຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ແກ້ໄຂບັນດາໂຄງການດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຖືກຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດ້ານສະພາບອາກາດ ແລະ ເຫດການອື່ນໆທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ຈະບັນລຸຜົນສໍາເລັດໄດ້ ໂດຍຜ່ານມາດຕະການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຕ້ອງມີການດຳເນີນການທົບທວນຢ່າງລະອຽດ ກ່ຽວກັບມາດຕະຖານການອອກແບບຂອງພະແນກວິສະວະກຳ ວ່າມາດຕະການ ການພິສູດດ້ານໄພພິບັດ ສາມາດນຳມາລວມກັນໄດ້;
- ການແນະນຳລາຍລະອຽດການປະເມີນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ໄພພິບັດ ແລະ ແບບຟອມສຳຫຼວດເພື່ອນຳໃຊ້ໄລຍະຕົ້ນຂອງການອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ;
- ຕົ້ນທຶນການຈ້າງງານ/ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ມາດຕະການໃນການປະເມີນຊັບພະຍາກອນຕໍ່ຂະບວນການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ; ແລະ
- ການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂອງພະແນກວິສະວະກຳ ກ່ຽວກັບການອອກແບບ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ ແລະ ເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງ.

ທລຍ ໄລຍະ 2 ແມ່ນສາມາດເຮັດໜ້າທີ່ເປັນໜ່ວຍງານຫຼັກໃນການຮັບມື ພາຍຫຼັງເກີດໄພພິບັດທຳມະຊາດ ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທົ່ວປະເທດ. ທລຍ 2 ຈະຍັງຄົງຮັກສາຂອດການປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ເຂດຊົນນະບົດ ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ມີບົດບາດໃນການເຮັດໜ້າທີ່ໃນການສຳຫຼວດ-ອອກແບບ ຫຼື ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຄວາມພະຍາຍາມໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ພາຍຫຼັງເກີດໄພພິບັດທີ່ເກີດຈາກທຳມະຊາດ ຫຼື ຈາກຝຶມຶມະນຸດ. ການໃຫ້ທຶນເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ສະຖານນະການສຸກເສີນນີ້ ແມ່ນຈະມີການໂອນເງິນຜ່ານພາຍໃນ ຫຼື ລະຫວ່າງປະເທດ ໂດຍອີງໃສ່ສະຖານະການຕົວຈິງ. ດັ່ງທີ່ຄາດຫວັງໄວ້ວ່າ ຄວາມສຳພັນທີ່ມີຢູ່ລະຫວ່າງ ທລຍ ໄລຍະ2 ກັບກະຊວງການເງິນ ແລະ ກະຊວງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທີ່ເຮັດວຽກໃນຂົງເຂດຊົນນະບົດ ໃນ ສປປ ລາວ ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາໄພພິບັດສຸກເສີນໃນລັກສະນະທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ.

ບັນດາກິດຈະກຳໃນການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດທຳມະຊາດ, ທລຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມຄາດຫວັງໃຫ້ນຳເອົາບັນຫາເລື່ອງບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ມາພິຈາລະນາເປັນກໍລະນີພິເສດ ເຊັ່ນດຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມສ່ຽງຕ່າງໆ. ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ບັນຫາບົດບາດຍິງ-ຊາຍໃນຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທາງໄພພິບັດ ມີແນວໂນ້ມທີ່ຈະໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຫຼາຍຂຶ້ນຢ່າງໄວວາຂອງຜູ້ຍິງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນການມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ເປັນການປະກອບສ່ວນກະກຽມຄວາມພ້ອມຂອງຊຸມຊົນໃນຊ່ວງເກີດໄພພິບັດ.

ແມ່ຍິງສາມາດມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງແຂງແຮງໃນການຮັບ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຄຳເຕືອນກ່ຽວກັບນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພພິບັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄປຍັງຄົວເຮືອນ ແລະ ຊາວກະສິກອນໃນເຂດທຳການຜະລິດຂອງຊຸມຊົນ. ກຸ່ມບໍລິສັດເມືອງໄພກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຈ້ງເຕືອນໄວທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຂົ້າໄປເຂດທີ່ອ່ອນໄຫວເພື່ອກວດກາເບິ່ງຊົນລະປະທານ, ຝາຍ ແລະ ໂຄງສ້າງອາຄານ ແລະ ກະກຽມເພື່ອຮັບມືກັບໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ. ນີ້ເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຍົກຍ້າຍຝາກັນນ້ຳຂອງຝາຍ ແລະ ເປີດປະຕູລະບາຍນ້ຳ. ໂດຍສ່ວນຫຼາຍຊາວກະສິກອນຈະພັກອາໄສຢູ່ບ່ອນທຳການຜະລິດໃນຊ່ວງລະດູການປູກຝັງ ແລະ ລະດູເກັບກ່ຽວຜົນຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນແມ່ຍິງທີ່ຢູ່ໃນບ້ານຈະເປັນຜູ້ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການຮັບ ແລະ ຖ່າຍທອດການແຈ້ງເຕືອນພະຍຸ ແລະ ໄພພິບັດອື່ນໆທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ.

ທລຍ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃນການອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານປ້ອງກັນໄພພິບັດຂັ້ນ ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງໃນການສື່ສານຂໍ້ມູນຂ່າວສານກັບບັນດາບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຕ່າງໆ. ແມ່ຍິງຄວນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ເຂົ້າມາມີບົດບາດສຳຄັນໃນການເຮັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້ (ເບິ່ງລາຍລະອຽດຂໍ້ ແນະນຳກ່ຽວກັບແຜນການສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທາງໄພພິບັດ)

4.6 ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການຍ່ອຍ.

ບັນດາຊຸມຊົນຕ່າງໆຍັງມີທາງເລືອກໃນການເຮັດກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມ (ພາຍໃຕ້ງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍ) ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ຊຸມຊົນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທຶນ ຈາກທລຍ. ບັນດາກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມເລົ່ານັ້ນ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອປັບປຸງການນຳໃຊ້ຖະໜົນ, ເພີ່ມຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ສົ່ງເສີມໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການຍ່ອຍໂດຍສະເພາະແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ທຸກຍາກໃນຊຸມຊົນ ລາຍລະອຽດກິດຈະຝຶກອົບຮົມ⁷ ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນຕາຕະລາງ 3.

ການອະນຸມັດກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມເພີ່ມເຕີມ ແມ່ນຂຶ້ນກັບຄວາມສົນໃຈຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຂອງພວກເຂົາ (ໂດຍມີການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພະນັກງານ ທລຍ) ໃນການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ.

⁷ ນີ້ແມ່ນລາຍການຕົວຢ່າງເທົ່ານັ້ນ, ມັນຍັງມີລາຍການຝຶກອົບຮົມອື່ນໆ ທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ລວມເອົາມາສະແດງໃຫ້ເຫັນໃນທີ່ນີ້.

ຕາຕະລາງ 3: ລຳດັບໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຕົວຢ່າງກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ປະເພດໂຄງການ	ຕົວຢ່າງໂຄງການ	ຕົວຢ່າງ ຜອຮ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ໂຄງການທີ່ບໍ່ໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນ
ການເຂົ້າເຖິງດ້ານ ຄົມມະນາຄົມ	ຂົວຂະໜາດນ້ອຍ, ທາງ ຍ່າງ, ທາງມ້າ, ທ່າລະບາຍ ນ້ຳ, ທາງລາດ, ກຳແພງ ກັນນ້ຳ, ສ້ອມແປງຖະນົນ ແລະ ຍົກລະດັບເສັ້ນທາງ, ຕັດຜັງບ້ານ	ເຕັກນິກການປ້ອງກັນດິນ ເຈື່ອນ, ການສ້າງຕັ້ງ/ການ ດຳເນີນການຂອງກຸ່ມຜູ້ໃຊ້ ເສັ້ນທາງ, ການກໍ່ສ້າງ/ ບຳລຸງຮັກສາທ່າລະບາຍນ້ຳ ແບບງ່າຍດາຍ, ການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາ ກອນທຳ ມະຊາດ, ການປ້ອງກັນ ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດ ສຳພັນ, ການຄ້າມະນຸດ, ການປ້ອງກັນຄວາມປອດ ໄພທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການໃຊ້ ຖະໜົນຫີນທາງ.	ກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໃໝ່, ປູໜ້າທາງ/ເຮັດທາງ ເຂົ້າໄປຫາທີ່ຢູ່ອາໄສ ໃນປ່າ ຫຼື ເຂດພື້ນທີ່ ປ່າສະຫງວນ
ການສະໜອງ ໄຟຟ້າແກ່ຊຸມຊົນ	ເຄື່ອງປັ່ນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກຂະ ໜາດນ້ອຍ, ສາຍໄຟ, ຂະຫຍາຍຕາຂ່າຍ, ສາຍ ສົ່ງໄຟຟ້າ	ປຸກລະດົມການຊົມໃຊ້ ຜະລິດຕະພັນໄຟຟ້າ.	ເຄື່ອງປັ່ນໄຟທີ່ໃຊ້ ນ້ຳມັນກະຊວນ ຫຼື ແອັດຊັງ
ສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກດ້ານສາທາ ລະນະສຸກຂັ້ນພື້ນ ຖານ.	ສຸກສາລາ (ອາຄານ, ເພີນີ ເຈີ, ຫ້ອງນ້ຳ, ອຸປະກອບ ຮັບໃຊ້, ຢາ, ເບ້ຍລ້ຽງ ສຳລັບແພດ/ໝໍຕຳແຍ ສັນຍາຈ້າງ ^໑ ເປັນເງິນຫຼື ວັດຖຸ, ຕູ້ຢາປະຈຳບ້ານ, ຜອຮ; ທຶນຮຽນແພດ, ອຸປະ ກອນການແພດ, ຈັກປັ່ນ ໄຟຟ້າ.	ໂຄສະນາການສັກຢາປ້ອງ ກັນພະຍາດ (ວັກຊິນ), ການໂຄສະນາປຸກຈິດສຳ ນິກການປ້ອງກັນ ແລະ ການຮັກສາສຸຂະພາບ ຢູ່ ໃນຊຸມຊົນ, ຝຶກອົບຮົມ ອາສາສະມັກສາທາລະນະ ສຸກຂັ້ນບ້ານ ແລະ ໂພຊະ ນາການ	

^໑ ທລຍ ອາດຈະສະໜັບສະໜູນທຶນພິເສດທີ່ເກີດຂຶ້ນຊົ່ວຄາວ ລວມທັງສະໜອງເບ້ຍລ້ຽງຊົ່ວຄາວ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານສັນຍາຈ້າງ (ແພດ, ຄູ) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ມີການຈັດສັນຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ເປັນໄປຕາມຂໍ້ຈຳກັດຂອງລາຍຊື່ໂຄງການ ທີ່ ທລຍ ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ການຈ່າຍຄ່າເບ້ຍລ້ຽງຊົ່ວຄາວແມ່ນບໍ່ເກີນ 2 ປີ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີບາງຂໍ້ຍົກເວັ້ນ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຈັດສັນໃຫ້ເປັນໄປຕາມປົກກະຕິ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດກາຈາກຜູ້ອຳນວຍການ ທລຍ.

ປະເພດໂຄງການ	ຕົວຢ່າງໂຄງການ	ຕົວຢ່າງ ຜອນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	ໂຄງການທີ່ບໍ່ໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນ
ລະບົບນໍ້າພາຍໃນ ຊຸມຊົນ	ນໍ້າສ້າງ, ນໍ້າລິນ, ວິດຖ່າຍ, ອື່ນໆ.	ການປົກປ້ອງປ່າແຫຼ່ງນໍ້າ, ຄອງລະບາຍນໍ້າ ເພື່ອສຸ ຂະອະນາໄມຄົວເຮືອນ/ ບ້ານ	ຕໍ່ທໍ່ນໍ້າເຂົ້າຄົວເຮືອນ
ດ້ານການສຶກສາ	ໂຮງຮຽນ & ສະຖານລ້ຽງ ເດັກ(ອາຄານ, ຫ້ອງນໍ້າ, ເງິນເດືອນຊົ່ວຄາວສໍາລັບຄູ ສັນຍາຈ້າງ ^໑ , ເຄື່ອງໃຊ້, ອຸປະກອນ, ເພີນິເຈີ, ຝຶກ ອົບຮົມ, ທຶນການສຶກສາ, ປຶ້ມແບບຮຽນ, ເຄື່ອງດົນຕີ).	ຝຶກອົບຮົມຍົກລະດັບຄູ, ອຸປະກອນສົ່ງເສີມການສຶກ ສາ (ປຶ້ມ, ອຸປະກອນຊ່ວຍ ສອນ, ກະດານດໍາ), ການ ສ້າງຕັ້ງ/ການດໍາເນີນງານ ຂອງຄູ/ພໍ່ແມ່ນັກຮຽນ, ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເພື່ອກະຕຸ້ນການ ເຂົ້າຮຽນຂອງເດັກນັກຮຽນ.	ການສະໜອງ ຈາກ ລັດຖະບານ
ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ດ້ານກະສິກໍາ	ຝາຍນໍ້າລົ້ນ, ໜອງປາ, ຄອງເໝືອງ, ທໍານົບ, ປະຕູ ນໍ້າ, ຄັນປ້ອງນໍ້າລົ້ນ, ສິ່ງ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນ ການລ້ຽງສັດ, ສາງເກັບ ແນວພັນພືດ, ຮົ່ວອ້ອມ ສະຖານທີ່ລ້ຽງສັດ, ສວນ ກ້າວເບ້ຍໄມ້ ແລະ ໂຄງການກໍ່ສ້າງອື່ນໆ ^໑	ການປູກພືດຜັກສວນຄົວ, ຄວາມພະຍາຍາມຊອກຫາ ຊ່ອງທາງການຕະຫຼາດຜົນ ຜະລິດກະສິກໍາ, ການລ້ຽງ ສັດ/ຄວາມຕ້ອງການດ້ານ ສັດຕະວະແພດ, ວິທີການ ຍົກສະມັດຕະພາບຜົນ ຜະລິດທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງ ແວດລ້ອມ, ໂພສະນາການ ຄົວເຮືອນ	
ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທາງສັງຄົມ	ຕະຫຼາດ (ອາຄານ, ຮ່ອງ ລະບາຍນໍ້າ, ນໍ້າສ້າງ ແລະ ເພີນິເຈີຕ່າງໆ		ສະໂມສອນຊຸມຊົນ

^໑ ໂຄງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານກະສິກໍາ ຈະໄດ້ຮັບການລົງທຶນ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອມີການສະໜອງວັດສະດຸ, ແລະ ມີຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະ ໂຫຍດຢ່າງ
ໜ້ອຍ 75% ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນຈາກບ້ານທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່.

4.7 ປະເພດໂຄງການ/ກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ (“ລາຍການທີ່ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ”)

ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຈຳນວນກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນລາຍການໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ ທລຍ ໃຫ້ທຶນສະໜັບສະໜູນ, ດ້ວຍເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ, ທລຍ ຈຶ່ງບໍ່ໃຫ້ທຶນສະໜັບສະໜູນ:

- ການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານການຈັດລະດັບປະເພດເສັ້ນທາງໃໝ່ຂອງກະຊວງໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ;
ຂໍ້ຄວນຈື່: ການຍົກລະດັບ ຫຼື ການປັບປຸງເສັ້ນທາງຢ່າງ ຫຼື ທາງລົດລາງ ໃຫ້ເປັນທາງລົດຕາມມາດຕະຖານທົ່ວໄປ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນ, ຕ້ອງປະຕິບັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບງົບປະມານຂອງ ທລຍ, ການຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ, ມາດຖານທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ;
- ການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ;
- ການກໍ່ສ້າງສະໂມສອນຊຸມຊົນ;
- ເລື່ອຍ/ຈັກຕັດໄມ້, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ຢາຂ້າແມງໄມ້, ສານເຄມີກຳຈັດວັດສະພືດ, ໂຍທຶນ ຫຼື ການລົງທຶນອື່ນທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ;
- ກິດຈະກຳທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດສະເພາະບຸກຄົນ ລວມທັງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ, ສິນເຊື່ອ, ເງິນກູ້, ອຸປະກອນ ແລະ ການລົງທຶນເຂົ້າໃນຄົວເຮືອນ;
- ຕໍ່ທຳນຳເຂົ້າຄົວເຮືອນສ່ວນບຸກຄົນ;
- ການສະໜອງວັດຖຸ ຫຼື ອຸປະກອນທີ່ຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດພຽງບາງຄອບຄົວ;
- ການກໍ່ສ້າງອາຄານ ຫຼື ຫ້ອງການ ເພື່ອຈຸດປະສົງນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນວຽກງານຂອງລັດ;
- ການຈ່າຍເງິນເດືອນໃຫ້ແກ່ພະນັກງານລັດຖະກອນ ຫຼື ເງິນເດືອນແກ່ພະນັກງານທີ່ສັງກັດອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນຈາກລັດຖະບານແລ້ວ;
- ການຕັ້ງທີ່ຢູ່ອາໄສໃໝ່ ຫຼື ການຂະຫຍາຍທີ່ຢູ່ອາໄສເດີມໃນເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສສຳຄັນ, ເຂດພື້ນທີ່ປ້ອງກັນ ຫຼື ເປັນເຂດພື້ນທີ່ສະເໜີເພື່ອສະຫງວນໄວ້;
ຂໍ້ຄວນຈື່: ການຕັ້ງຖິ່ນທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ມີຢູ່ກ່ອນແລ້ວນັ້ນ, ການສະເໜີເພື່ອຂໍທຶນສະໜັບສະໜູນ/ຊ່ວຍເຫຼືອນັ້ນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດລະບຽບ ຫຼື ຂໍ້ກຳນົດຂອງແຕ່ຫ້ອງຖິ່ນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ບົດບັນຍັດອື່ນໆຂອງແຜນການຄຸ້ມຄອງເຂດພື້ນທີ່ສະຫງວນ;
- ໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ກິດຈະກຳຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ນຳໄປສູ່ການສະແຫວງຫາປະໂຫຍດຈາກການໃຊ້ແຮງງານເດັກນ້ອຍ ຫຼື ການທຳຮ້າຍເດັກນ້ອຍ ຫຼື ການຄ້າມະນຸດ;
- ການກໍ່ສ້າງທຶນທາງ ຫຼື ການບູລະນະພື້ນຟູທຸກປະເພດຖືກທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຢູ່ ຫຼື ເປັນເຂດພື້ນທີ່ສະເໜີ ເພື່ອສະຫງວນເອົາໄວ້;
- ອາຄານ ຫຼື ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ໃຊ້ເພື່ອຈຸດປະສົງທາງສາສະໜາ;

- ການບຸກລຸກທີ່ດິນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ບໍ່ສະໝັກໃຈ¹⁰; ແລະ
- ການແຊກແຊງແນວຄິດ ແລະ/ຫຼື ການປ່ຽນແປງບຸລິມະສິດທີ່ກຳນົດໂດຍຊຸມຊົນ ແລະ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ໂດຍປາສະຈາກການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນ, ການທົບທວນບຸລິມະສິດ ແລະ ການລຶບລ້າງ ໂດຍທີມງານບໍລິຫານໂຄງການ.

ໂຄງການ ທລຍ ຈະບໍ່ສະໜັບສະໜູນ ກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ/ຫຼື ການເຕົ້າໂຮມບ້ານຂອງລັດຖະບານ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຂອງທະນາຄານໂລກ.

ກິດຈະກຳຍ່ອຍໃດໜຶ່ງ ທີ່ບໍ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຢູ່ໃນບ້ານທີ່ມີຫຼາກຫຼາຍຊົນເຜົ່າທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ຮ່ວມກັນ ແມ່ນບໍ່ສາມາດໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນທຶນ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງມີການທົບທວນຄືນອີກ. ບັນດາກິດຈະກຳຍ່ອຍທີ່ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງຕໍ່ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າທີ່ມີຄວາມສ່ຽງໃນບ້ານ ແລະ ບ້ານໃກ້ຄຽງ ແມ່ນບໍ່ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ.

ຍຸດທະສາດການຜ່ອນຜັນ ແລະ ຂະບວນການທີ່ຈະຫລີກລ້ຽງ ຫຼື ຈຳກັດຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນມີລາຍລະອຽດໃນແຜນການຈັດການທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ແຜນນະໂຍບາຍການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ການທົດແທນຄືນ;
- ແຜນນະໂຍບາຍການປ້ອງກັນທາງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ແຜນນະໂຍບາຍດ້ານຊົນເຜົ່າ; ແລະ
- ແຜນການຈັດການ-ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ.

ລັດຖະບານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຈະທຳການທົບທວນລາຍການໂຄງການຍ່ອຍເປັນປະຈຳທຸກໆປີ.

¹⁰ ພາຍໃຕ້ບາງສະຖານະການ, ບາງຂໍ້ຍົກເວັ້ນທີ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ ຫາກເມື່ອມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຫຼື ການບຸກລຸກທີ່ດິນເກີດຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຄວາມສະໝັກໃຈທີ່ເຄັ່ງຕຶງ ຫຼື ມີການຈ່າຍຄ່າທົດແທນໂດຍທຶນຊາວບ້ານເອງທີ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງບົດສະ ເໜີໂຄງການຍ່ອຍ. ໂຄງການຍ່ອຍເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ຈາກຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຫຼື ມີການເຄື່ອນ ໄຫວທີ່ເປັນການສະໝັກໃຈ ຫຼື ຍົກຍ້າຍຈັດສັນຫຼາຍກວ່າ 5 ຄົວເຮືອນຂຶ້ນໄປ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກຫ້ອງການບໍລິຫານຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຖືເປັນບຸລິມະສິດທີ່ຕ້ອງໄດ້ນຳໄປປຶກສາຫາລືກັນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນເມືອງ.

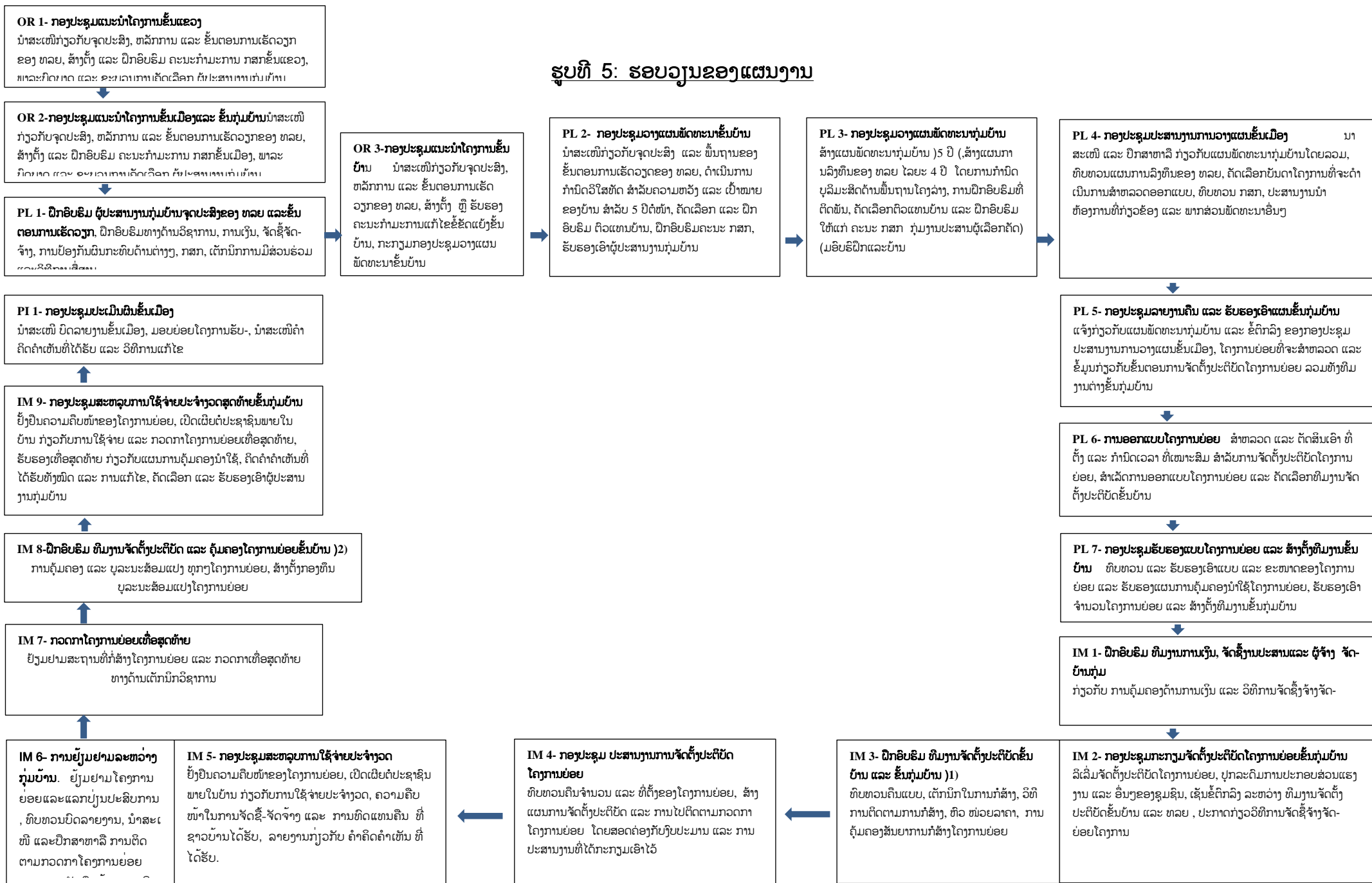
5 ຮອບວຽນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ

ໃນພາກນີ້ ຈະໄດ້ອະທິບາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງຮອບວຽນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ຊຶ່ງມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຂັ້ນຕອນກະກຽມໂຄງການ;
- ຂັ້ນຕອນແນະນຳໂຄງການ;
- ຂັ້ນຕອນສ້າງແຜນການ;
- ຂັ້ນຕອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍ;
- ຂັ້ນຕອນການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະໂຄງການຢ່ອຍ.

ທີມງານບໍລິຫານ ຈະໄດ້ກະກຽມແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານປະຈຳປີ ໃນນັ້ນລວມທັງແຜນກິດຈະກຳ ແລະ ແຜນງົບປະມານ ຍື່ນສະເໜີຕໍ່ສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ເພື່ອມີຄຳເຫັນ ແລະ ຂໍ້ການຮັບຮອງເອົາ ແລະ ນຳສະເໜີຕໍ່ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ໂດຍສະເພາະແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່ອຍຂອງແຕ່ລະຮອບວຽນ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາຢູ່ກອງປະຊຸມຮັບຮອງການອອກແບບໂຄງການຢ່ອຍຂັ້ນບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ. ການຍື່ນສະເໜີຕໍ່ສະພາບໍລິຫານ ທລຍ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນນັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ກາຍເດືອນ 4 (ເມສາ) ຂອງທຸກໆປີ. ການສ້າງແຜນການໃນແຕ່ລະປີ ຕ້ອງລວມເອົາທັງແຜນໜ້າວຽກ ແລະ ແຜນງົບປະມານໄປພ້ອມໆກັນ. ໂດຍອີງຕາມແຜນການເຄື່ອນໄຫວປະຈຳປີນັ້ນ ທີມງານບໍລິຫານ ທລຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີແຜນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສິ່ງໃຫ້ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຮູບທີ 5: ຮອບວຽນຂອງແຜນງານ

5.1 ການກະກຽມໂຄງການ

ຂັ້ນຕອນການກະກຽມ ຂອງ ທລຍ 2 ປະກອບດ້ວຍ 4 ກິດຈະກຳ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ;
- ກຳສ້າງສ້ອມແປງຕັ້ງຫ້ອງການ ທລຍ ສຳລັບຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃໝ່;
- ບັນຈຸພະນັກງານ ສຳລັບຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃໝ່;
- ຈັດກອງປະຊຸມສຳມະນາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ສຳລັບຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງໃໝ່.

5.1.1 ຂັ້ນຕອນການແນະນຳໂຄງການ

ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການທີ່ຈະໄດ້ອະທິບາຍຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນການຈັດຂຶ້ນກ່ອນທີ່ຈະດຳເນີນໂຄງການ ໃນໄລຍະ 4 ປີ ຢູ່ບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງໃໝ່ ທີ່ ທລຍ ຍັງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອມາກ່ອນ.

ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ ໂດຍປົກກະຕິ ຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ ເດືອນ ຕຸລາ. ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ມີຄື:

- ເພື່ອແນະນຳ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບຫລັກການ, ຂັ້ນຕອນ ແລະ ບາດກ້າວໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃຫ້ແກ່ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ຕະລອດທັງພະນັກງານ ທລຍ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ພະນັກງານລັດ; ແລະ,
- ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກໆພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບໂຄງການຢ່າງເປັນອັນນຶ່ງອັນດຽວກັນ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າຊຸມຊົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງເຖິງຖອງ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ທີ່ມີຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ສຳລັບພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍເກົ່າ ຂອງ ທລຍ:

ຢູ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກ ທລຍ ມາກ່ອນແລ້ວຢ່າງໜ້ອຍ 1 ປີ, ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນແຂວງຄືນ "ກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນ". ກອງປະຊຸມນີ້ ອາດຈະໃຊ້ເວລາສັ້ນກວ່າ, ແຕ່ເປົ້າໝາຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແມ່ນຄືກັນ ລາຍລະອຽດລະບຸໄວ້ຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້, ສຳລັບຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມແມ່ນລວມເອົາການລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ (ການກຳສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ, ບັນຫາຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ) ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບຈຸດທີ່ມີການປ່ຽນແປງ, ບັບປຸງໃໝ່ຢູ່ໃນວຽກງານ ທລຍ 2 ໂດຍສະເພາະລະບຽບຫລັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

5.2 ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນແຂວງ

ກ່ອນຈະດຳເນີນກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ, ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແນະນຳໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ໄດ້ຮັບເອກະສານຂອງກອງປະຊຸມກ່ອນ ໂດຍຄວນສົ່ງໃຫ້ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ມື້ ກ່ອນມີເປີດກອງປະຊຸມ.

ສະຖານທີ່:

ຫ້ອງປະຊຸມຂອງແຂວງ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ເຈົ້າແຂວງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າແຂວງ (ກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ທລຍ)

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ:

ພະແນກການຕ່າງໆຂອງແຂວງ, ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ, ຜູ້ຕາງໜ້າໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ.

ກຳນົດເວລາ:

1-3 ມື້ (ຂຶ້ນກັບວ່າແມ່ນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍເກົ່າ ຫຼື ໃໝ່)

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ:

- ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງ, ຫລັກການ, ລະບຽບການພັດທະນາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການ;
- ຮັບຮອງເອົາ ຫຼື ຄັດເລືອກຄະນະກຳມະການສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (ກສກ);
- ຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ກສກ;
- ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ວິທີການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ;
- ແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບແຜນການເຕົ້າໂຮມບ້ານ ຫຼື ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ.

ຄາດໝາຍ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວຈຸດປະສົງ, ຫລັກການ, ລະບຽບການພັດທະນາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການ (ລວມທັງສິດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງຊາວບ້ານ);
- ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຂັ້ນແຂວງ ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ;

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ວິທີການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມ ບ້ານ;
- ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ (ລວມທັງ ພາກສ່ວນເອກະຊົນ) ໄດ້ມີການປະສານງານ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຫລາຍຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ແລະ ບຸລິມະສິດການເຮັດວຽກ ຂອງ ທລຍ;
- ລາຍການກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປົ້າໝາຍ ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ (ທລຍ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານທີ່ມີການຍົກຍ້າຍມາບໍ່ຮອດ 4 ປີ ແລະ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານທີ່ມີແຜນ ຈະ ຍົກຍ້າຍໃນອີກ 4 ປີຕໍ່ໜ້າ).

ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍຂອງກອງປະຊຸມ

ນຳສະເໜີ ໂດຍທີມງານບໍລິຫານໂຄງການຂັ້ນສູນກາງ:

- ປະຫວັດຄວາມເປັນມາກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ລວມທັງຄວາມເປັນມາ ກ່ຽວກັບຍຸດທະສາດ ເພື່ອການເຕີບໂຕ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ, ຍຸດທະສາດໃນການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຍຸດທະສາດການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ;
- ປະຫວັດຄວາມເປັນມາ ຂອງ ທລຍ;
- ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ທລຍ;
- ຈຸດປະສົງ ແລະ ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ;
- ການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ແກ່ກຸ່ມບ້ານ;
- ພາບລວມຂອງຮອບວຽນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ (ຂັ້ນຕອນການແນະນຳໂຄງການ, ການສ້າງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ);
- ບັນຫາສຳຄັນພື້ນຖານ ຂອງການປະສານງານໃນການສ້າງແຜນ;
- ລາຍການກິດຈະກຳທີ່ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ທລຍ (ລວມທັງກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ສາມາດສະໜັບສະໜູນ);
- ຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ການມອບສິດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ, ການວາງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ (ການດຳ ເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນໂດຍກົງ ຂອງຊຸມຊົນເອງ);
- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງ ທລຍ 1 ແລະ ທລຍ 2 ໂດຍເນັ້ນໃສ່ການສ້າງ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີ ແລະ ການສ້າງແຜນພັດທະນາພັດທະນາກຸ່ມ ບ້ານໄລຍະຍາວ ລວມທັງການສ້າງແຜນພັດທະນາບ້ານ);
- ການກວດສອບໄດ້ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ (ລວມທັງພາບລວມ ກ່ຽວກັບກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳ ເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ);
- ຂໍ້ແນະນຳການປ້ອງກັນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ລວມທັງນະໂຍບາຍການ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ການທົດແທນຄືນ/ຫລັກການໃນການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ (ອີງໃສ່ ດຳລັດເລກທີ 192/ນຍ), ການກວດສອບຜົນກະທົບທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ;

- ການສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ;
- ນະໂຍບາຍດ້ານຊົນເຜົ່າ;
- ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດເຊັ່ນ: ຜູ້ພິການ, ແມ່ຮ້າງນາງໝ້າຍ...
- ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕໍ່ກັບວຽກງານຂອງ ທລຍ (ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ);
- ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ;
- ໜ້າວຽກໃນຕໍ່ໜ້າ ທີ່ນອນຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ (ລວມທັງໃຫ້ມີການຖາມ ແລະ ຕອບ);
- ນໍາສະເໜີ ຫຼື ສົນທະນາ ກ່ຽວກັບກຳນົດເວລາໃນການຈັດກອງປະຊຸມແນະນໍາໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ;
- ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຂັ້ນແຂວງ.

ການຕິດຕາມ:

ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ແຂວງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າໄດ້ມີການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດ ກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆ. ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ລະຫວ່າງ ທລຍ ກັບ ຂະແໜງການຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ປຶກສາຫາລື ນໍາພະແນກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນແຂວງ.

5.3 ກອງປະຊຸມແນະນໍາໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ

ກ່ອນຈະດໍາເນີນກອງປະຊຸມແນະນໍາໂຄງການ, ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ເມືອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທີ່ສໍາຄັນຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການແນະນໍາໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ໄດ້ຮັບເອກະສານຂອງກອງປະຊຸມກ່ອນ ໂດຍຄວນສົ່ງໃຫ້ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ມື້ ກ່ອນມີເປີດກອງປະຊຸມ.

ສະຖານທີ່:

ຫ້ອງປະຊຸມຂອງເມືອງ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ສໍາລັບແຂວງໃໝ່ ເຈົ້າແຂວງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າແຂວງ (ກຳມະການສະພາບໍລິຫານ ທລຍ) ເປັນປະທານ ໂດຍທ່ານເຈົ້າເມືອງເປັນຜູ້ຊ່ວຍ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ:

ຫ້ອງການຕ່າງໆຂອງເມືອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ, ຜູ້ຕາງໜ້າໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ, ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ, ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ທລຍ ແຂວງ.

ກຳນົດເວລາ:

1-3 ມື້ (ຂຶ້ນກັບວ່າເປັນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍເກົ່າ ຫຼື ໃໝ່)

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ:

- ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ, ລະບຽບການພັດທະນາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການ;
- ຄັດເລືອກອົງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ;
- ຮັບຮອງເອົາ ຫຼື ຄັດເລືອກຄະນະກຳມະການສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (ກສກ);
- ຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ ກສກ;
- ແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບແຜນການເຕົ້າໂຮມບ້ານ ຫຼື ແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ.

ຄາດໝາຍ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງໝົດ ຈາກຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ, ລະບຽບການພັດທະນາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການ (ລວມທັງສິດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊາວບ້ານ);
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ວິທີການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ;
- ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຂັ້ນເມືອງ ໄດ້ຖືກການຄັດເລືອກຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ;
- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຂຶ້ນ,
- ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ (ລວມທັງພາກສ່ວນເອກະຊົນ) ໄດ້ມີການປະສານງານ ແລະ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວຽກງານ ທລຍ ຫລາຍຂຶ້ນ;
- ລາຍການກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປົ້າໝາຍ ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ (ທລຍ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານ ທີ່ມີການຍົກຍ້າຍມາບໍ່ຮອດ 4 ປີ ແລະ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານທີ່ມີແຜນ ຈະຍົກຍ້າຍໃນອີກ 4 ປີຕໍ່ໜ້າ).
- ແຜນການຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນບ້ານ ໄດ້ຮັບການປຶກສາຫາລື ແລະ ຮັບຮອງເອົາ;
- ລາຍການກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານເປົ້າໝາຍ ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາ (ທລຍ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານ ທີ່ມີການຍົກຍ້າຍມາບໍ່ຮອດ 4 ປີ ແລະ ຈະບໍ່ເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານທີ່ມີແຜນຈະຍົກຍ້າຍໃນອີກ 4 ປີຕໍ່ໜ້າ).

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

ລະບຽບວາລະຂອງກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ຄືກັບກອງປະຊຸມຢູ່ຂັ້ນແຂວງ (ເບິ່ງຂໍ້ 5.2. ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນແຂວງ), ລວມທັງແຜນການ ແລະ ຕາຕະລາງຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນບ້ານ.

ກຳນົດເວລາ:

1-3 ມື້ (ຂຶ້ນກັບວ່າເປັນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍເກົ່າ ຫຼື ໃໝ່)

ການຕິດຕາມ:

ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ເມືອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນ ວ່າໄດ້ມີການຕິດຕາມຢ່າງໃກ້ຊິດກັບພາກສ່ວນສຳຄັນຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບລະຫວ່າງ ທລຍ ກັບຂະແໜງການຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ປຶກສາ ຫາລື ນຳທ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ.

5.4 ການສ້າງແຜນການ

5.4.1 ການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນໄດ້ອະທິບາຍຢູ່ ຂໍ້ 3.9. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ.

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຈະໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ຫລັງຈາກຮູ້ວ່າ ທລຍ ຈະເຂົ້າໄປ ເຮັດວຽກຢູ່ກຸ່ມບ້ານດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງໃຫ້ເອີ້ນວ່າເປັນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຊົ່ວຄາວນີ້ ຈະເປັນຜູ້ກະກຽມ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການຈັດກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ ຂັ້ນບ້ານ, ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ.

ການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ ຈະໄດ້ດຳເນີນໂດຍທີມງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ອຳນາດ ການປົກຄອງຂອງເມືອງ ໂດຍພື້ນຖານແມ່ນອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂການຄັດເລືອກດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ອື່ນ, ໂດຍສະເພາະເຫັນອີກເຫັນໃຈຜູ້ທຸກຍາກທີ່ ສຸດ;
- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ທ້າວທັນ, ມີຄວາມອົດທົນ ແລະ ມີຄວາມມັກໃນການລົງໄປເຮັດວຽກຢູ່ບ້ານທຸກ ຍາກ;
- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈຢາກຮຽນຮູ້ ແລະ ນຳໃຊ້ລະບຽບຫລັກການ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມຕາມຮູບແບບ ຂອງ ທລຍ;

- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ໃນການໂອ້ລົມຕໍ່ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ (ສຳລັບທັກສະໃນການເປັນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກນັ້ນ ທລຍ ຈະໄດ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຕື່ມຕາມພາຍຫລັງ)
- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີເວລາເຮັດວຽກນຳ ທລຍ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ (ຍົກເວັ້ນຜູ້ທີ່ເປັນພະນັກງານລັດ, ນາຍບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງກຸ່ມບ້ານ... ເພາະເພິ່ນອາດຈະມີວຽກຫລາຍຢູ່ແລ້ວ);
- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມນັບຖື ແລະ ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ຈາກຊາວບ້ານ;
- ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມາຈາກບ້ານທີ່ທຸກຍາກ (ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຄວາມທຸກຍາກຈາກເມືອງ) ຫຼື ຄັດເລືອກມາຈາກບ້ານທີ່ຈະໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ ຈາກ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີຕໍ່ໜ້າ (ຍົກເວັ້ນການຄັດເລືອກມາຈາກບ້ານບໍ່ທຸກ);
- ຄວນເປັນຊົນເຜົ່າ (ກໍລະນີເລືອກເອົາຜູ້ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າບໍ່ໄດ້, ໃຫ້ຄັດເລືອກມາຈາກຄອບຄົວທີ່ທຸກຍາກ);
- ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດອ່ານ ແລະ ຂຽນພາສາລາວໄດ້, ຢ່າງໜ້ອຍຜູ້ທີ່ຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມສົມບູນ;
- ມີອາຍຸ ລະຫວ່າງ 25 ຫາ 45 ປີ;
- ຖ້າເປັນຜູ້ຍິງຈະໄດ້ຮັບພິຈາລະນາເປັນພິເສດ;
- ເປັນຜູ້ທີ່ມີປະສົບການ ໃນການເຮັດວຽກກັບອົງການພັດທະນາອື່ນໆມາກ່ອນ ຍິ່ງເປັນການດີ.

ຕ້ອງໄດ້ຄັດເລືອກກ່ອນກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ປະມານ 2-3 ອາທິດ. ທີມງານ ທລຍ ອະທິບາຍກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ພ້ອມທັງເງື່ອນໄຂການຄັດເລືອກ ໃຫ້ແກ່ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ແລະ ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ. ຈາກນັ້ນຢູ່ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ຈະເປັນຜູ້ສະເໜີລາຍຊື່ຜູ້ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມ ເພື່ອເຂົ້າຄັດເລືອກ, ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ແລະ ທີມງານ ທລຍ ຈະໄດ້ຄັດເລືອກເອົາຜູ້ທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດ ເປັນປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ.

ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ, ຈະໄດ້ມີການແນະນຳຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ ແລະ ອະທິບາຍກ່ຽວກັບເງື່ອນໄຂການຄັດເລືອກໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ. ຊາວບ້ານຈະເປັນຜູ້ສະເໜີຂຶ້ນ ໃນກໍລະນີທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ. ຊຶ່ງຈະເປັນໂອກາດໃນການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຄົນໃໝ່ ໂດຍອາດຈະຄັດເລືອກມາຈາກຕົວແທນບ້ານ 6 ຄົນ ແລະ ຈະໄດ້ຄັດເລືອກຢູ່ໃນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ທີ່ຈະຖືກຈັດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້ານີ້.

ຫລັງຈາກຕົວແທນບ້ານ ສຳເລັດໃນການສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຮູ້ຈັກບ້ານທີ່ຈະໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ ຈາກການຊ່ວຍເຫລືອ ຂອງ ທລຍ ແລ້ວ. ສະນັ້ນຈຶ່ງສະເໜີເງື່ອນໄຂໃນການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານເພີ່ມຕື່ມ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງສາມາດຮັບຮອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຊົ່ວຄາວ ຫຼື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານທີ່ຄັດເລືອກໃໝ່: ເງື່ອນເພີ່ມຕື່ມມີດັ່ງນີ້:

- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຕ້ອງມາຈາກບ້ານທີ່ຖືກຈັດເປັນບ້ານທຸກ ຫຼື ທຸກຍາກທີ່ສຸດ ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ ຈາກນັ້ນຄັດເລືອກມາຈາກຕົວແທນບ້ານດັ່ງກ່າວ (ບ້ານທີ່ບໍ່ທຸກແມ່ນໃຫ້ຍົກເວັ້ນ);

- ບ້ານຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຄວນບໍ່ໄກຈາກບ້ານທີ່ຈະໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ ທລຍ ຈະ ຊ່ວຍເຫລືອ.

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ (ຫຼື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກໃໝ່) ໂດຍຕົວ ແທນແຕ່ລະບ້ານ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ. ຢູ່ໃນໄລຍະດຳເນີນການຄັດເລືອກຜູ້ປະ ສານງານກຸ່ມບ້ານ ບໍ່ຄວນມີການກຳນົດລ່ວງກ່ອນວ່າຈະເອົາຜູ້ໃດເປັນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ. ຜູ້ປະສານ ງານກຸ່ມບ້ານນຶ່ງ ອາດແມ່ນຜູ້ຍິງ 1 ຄົນ ຫຼື ອາດແມ່ນຍິງ 1 ຄົນ ແລະ ຊາຍ 1 ຄົນ ຫຼື ອາດແມ່ນຜູ້ຍິງ 2 ຄົນກໍໄດ້.

ຈຳນວນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໃນແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ທັງນີ້ຂຶ້ນກັບຈຳນວນ ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ, ຈຳນວນຊົນເຜົ່າຢູ່ໃນບ້ານດັ່ງກ່າວ ລວມທັງຂຶ້ນກັບໄລຍະທ່າງ ລະຫວ່າງ ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ. ຫລັກການໂດຍລວມໃນການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານນຶ່ງ ຫາ ສອງຄົນນັ້ນ ຂຶ້ນກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ (ໄລຍະທ່າງຂອງບ້ານ, ເຂດທ່າງໄກສອກຫລີກ, ອື່ນໆ).

ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານທີ່ມີຫລາຍຊົນເຜົ່າ ສະນັ້ນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ກໍຄວນໃຫ້ມີຜູ້ຕາງໜ້າຊົນເຜົ່ານຳ.

ຢູ່ໃນເມືອງທີ່ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ທລຍ ເປັນປີທຳອິດ, ການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຊົ່ວຄາວນັ້ນ ແມ່ນຂັ້ນຕອນນຶ່ງຂອງການຄັດເລືອກພະນັກງານທີ່ປຶກສາ ທີ່ຈະມາເຮັດວຽກນຳໂຄງການ ແລະ ແມ່ນການຄັດເລືອກຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ທີມງານ ທລຍ ແລະ ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ເພື່ອໃຫ້ ຊ່ວຍໃນການກະກຽມໃນການຈັດກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ ແລະ ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາ ບ້ານ.

ໃນຫລັກການແລ້ວ ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ສຸດທ້າຍ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ. ເຖິງ ແນວໃດກໍຕາມ ສຳລັບເພື່ອມາຊ່ວຍໃນຂັ້ນຕອນການສ້າງແຜນເທື່ອທຳອິດນີ້. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຈະ ໄດ້ຄັດເລືອກໂດຍທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກອຳນາດການ ປຶກສາເມືອງ ແລະ ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ. ຢູ່ກຸ່ມບ້ານໃດ ທີ່ ທລຍ ໄດ້ເຮັດວຽກມາກ່ອນແລ້ວນັ້ນ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ. ບໍ່ວ່າໃນກໍລະນີໃດກໍຕາມ ການຄັດເລືອກຜູ້ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາ - ຫຼື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງມີການປ່ຽນ ແທນ - ຢູ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ (ເບິ່ງ ຂໍ້ 5.6 ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມ ບ້ານ).

ຢູ່ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມສະຫລຸບການໃຊ້ຈ່າຍງວດສຸດທ້າຍ (ເບິ່ງຂໍ້ 6.8.1. ກອງປະຊຸມສະຫລຸບການໃຊ້ ຈ່າຍງວດສຸດທ້າຍ) ຊາວບ້ານຈະໄດ້ຖາມຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອເປັນການຮັບຮອງຄືນ ຫຼື ມີການສະ

ເໜືອຜູ້ໃໝ່ ມາຈາກຕົວແທນບ້ານ ເພື່ອສະເໜີໃຫ້ຄັດເລືອກຢູ່ໃນຮອບວຽນຕໍ່ໄປ ຫຼື ສະເໜີປ່ຽນແທນ ທັງນີ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບການປະເມີນຜົນ ວ່າການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານໃນປີຜ່ານມາເປັນແນວໃດ.

5.4.2 ຝຶກອົບຮົມຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ

ປະສານງານທຸກບ້ານຊົ່ວຄາວທຸກໆຄົນ ທີ່ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ. ການຝຶກອົບຮົມຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ແລະ ຝຶກໃຫ້ໂດຍພະນັກງານ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ທລຍເມືອງ.

ການຝຶກອົບຮົມ ຈະໄດ້ດຳເນີນເປັນເວລາ 5 ມື້ ແລະ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນຫຼັງຈາກກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ.

ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ຝຶກກ່ຽວກັບພາບລວມໂດຍຫຍໍ້ ຂອງຈຸດທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ແລະ ໂດຍສະເພາະຈະໄດ້ເນັ້ນໜັກໃສ່ຝຶກເຕັກນິກການມີສ່ວນຮ່ວມ ຊຶ່ງຈະໄດ້ນຳໄປນຳໃຊ້ຢູ່ກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ທີ່ຈະຈັດຂຶ້ນໃນຕໍ່ໜ້ານີ້. ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະໄດ້ລວມເອົາການຮຽນຮູ້ວິທີການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ວິທີການເປັນຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ ແລະ ວິທີການເວົ້າຢູ່ໃນເວທີສາທາລະນະ. ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງຈະໄດ້ມີການກະກຽມ ແລະ ກຳນົດຕາຕະລາງຈັດກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານນຳຕໍ່ມອີກ.

ສະຖານທີ່:

ຫ້ອງປະຊຸມຂອງເມືອງ

ຄູຝຶກ:

ທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ (ຄູຝຶກຫຼັກແຫຼ່ງ) ແລະ ທີມງານ ທລຍ ເມືອງ (ຄູຝຶກ)

ເນື້ອໃນການຝຶກອົບຮົມ

ເນື້ອໃນກ່ຽວກັບພາບລວມ ຂອງ ທລຍ:

- ຈຸດປະລິງຂອງ ທລຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ເຕັກນິກໃນການຝຶກອົບຮົມ;
- ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານດ້ານການເງິນ;
- ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ;
- ມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນຜົນກະທົບ;

- ກິນໂກສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ;

ເມື່ອໃນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເນັ້ນໜັກໃສ່:

- ຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບເຕັກນິກການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການເສີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ພ້ອມທັງໃຫ້ມີການຝຶກຫັດຕົວຈິງ (ຕົວຢ່າງ: ວິທີການສື່ສານເຮັດແນວໃດ? ແລະ ການສື່ສານນຳແຕ່ລະກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ວິທີການເວົ້າຢູ່ເວທີສາທາລະນະ);
- ວິທີການກະກຽມ ແລະ ການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຢູ່ໃນແກ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ;
- ວິທີການກະກຽມ ແລະ ການອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຢູ່ໃນແກ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ;

ກຳນົດເວລາ:

5 ມື້

5.4.3 ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ

ສິ່ງທີ່ຕ້ອງການອັນຈຳເປັນຂອງກອງປະຊຸມ

ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານເປົ້າໝາຍ ຂອງໂຄງການ, ໂດຍປົກກະຕິຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນອາທິດຕໍ່ໄປ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານສຳເລັດລົງ. ຢູ່ພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍເກົ່າຂອງໂຄງການ ຜູ້ທີ່ຈະດຳເນີນກອງປະຊຸມ ແມ່ນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ມີປະສົບການມາກ່ອນແລ້ວ, ສ່ວນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໃໝ່ ຜູ້ທີ່ດຳເນີນກອງປະຊຸມ ກໍແມ່ນຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານໃໝ່ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ທີ່ມາຈາກກຸ່ມບ້ານເກົ່າທີ່ມີປະສົບການມາກ່ອນແລ້ວ.

ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ທຸກຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຊາວບ້ານຮັບຮູ້ກ່ອນ ກ່ຽວກັບການທີ່ຈະຈັດກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ເຊັ່ນ: ວັນເວລາ, ສະຖານທີ່ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຊາວບ້ານເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ໄດ້ຕາມລະດັບຄາດໝາຍ. ອີງໃສ່ປະສົບການຜ່ານມາເຫັນວ່າ ວິທີທີ່ໄດ້ຮັບຜົນແມ່ນນາຍບ້ານ, ຮອງນາຍບ້ານ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ເປັນຜູ້ໄປປະກາດ ຫຼື ປ່າວຂ່າວໃຫ້ແຕ່ລະຄອບຄົວ ພ້ອມດຽວກັນ ກໍຕ້ອງໄດ້ປະກາດແຈ້ງຢູ່ກະດານຂ່າວຂອງບ້ານ ແລະ ປະກາດຢູ່ໂຮງຮຽນ, ຢູ່ວັດ ແລະ ບ່ອນອື່ນໆ.

ຢ່າງໜ້ອຍຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຄວນໄປພົບກັບອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຂອງບ້ານ ທີ່ຈະຈັດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ກ່ອນ 1 ອາທິດ, ທັງນີ້ເພື່ອເປັນການຍັງຢືນວ່າສະຖານທີ່ກອງປະຊຸມຈະຈັດ

ຢູ່ໃສ? (ປົກກະຕິຈະແມ່ນຈັດຢູ່ວັດ, ໂຮງຮຽນ, ຕະຫລາດຊຸມຊົນ ຫຼື ສະຖານທີ່ອື່ນໆ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ໂດຍໃຫ້ສາມາດຮັບຜູ້ທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມຈຳນວນຫລວງຫລາຍໄດ້).

ຢ່າງໜ້ອຍ 50% ຂອງຈຳນວນຜູ້ໃຫຍ່ຜູ້ຊາຍ ແລະ 50% ຂອງຈຳນວນຜູ້ໃຫຍ່ຜູ້ຍິງ ພາຍໃນບ້ານ (ທີ່ມີອາຍຸ 14 ປີຂຶ້ນໄປ) ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ, ຖ້າຫາກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ບໍ່ຄົບຕາມຈຳນວນທີ່ກຳນົດໄວ້ ສະເໜີໃຫ້ເລື່ອນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວອອກໄປມື້ໃໝ່¹¹. ສະນັ້ນ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ທຸກວິທີທາງ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກພາກສ່ວຍພາຍໃນບ້ານ (ເຊັ່ນ: ຊົນເຜົ່າ, ຜູ້ເສຍອົງຄະ, ຜູ້ທຸກຍາກ, ຜູ້ເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ອາວຸໂສ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ຢ່າງພ້ອມພຽງ).

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສະໂມສອນຂອງບ້ານ ຫຼື ບ່ອນອື່ນໆ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ນາຍບ້ານ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນທັງໝົດ, ຜູ້ຕາງໜ້າທ້ອງຖານພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ, ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ (ຖ້າຫາກມີ).

ຈຸດປະສົງ:

ແນະນຳໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ ກຽວກັບຈຸດປະສົງ, ວິໄສທັດ, ຫລັກການ, ລະບຽບພັດທະນາຊຸມຊົນ ແລະ ຂັ້ນຕອນວິທີການເຮັດວຽກ ຂອງ ທລຍ.

ເນື້ອໃນກອງປະຊຸມ

ແຈກຢາຍຊຸດເອກະສານ ສຳລັບເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ (IEC) ຂອງກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ.

ຫົວຂໍ້ທີ່ຈະນຳສະເໜີມື້ດັ່ງນີ້:

- ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ຂອງ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ;

¹¹ ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນກອງປະຊຸມທີ່ຈັດຂຶ້ນເປັນເທື່ອທຳອິດຢູ່ຂັ້ນບ້ານ, ສະນັ້ນ ຖ້າຫາກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຕໍ່າກວ່າ 50% ກໍອາດຍອມຮັບໄດ້ ເພາະວ່າເລື່ອງການມີສ່ວນຮ່ວມ ອາດຈະເປັນເລື່ອງໃໝ່ ສຳລັບຊາວບ້ານ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານທລຍ ເຂົາເຈົ້າກໍຍັງບໍ່ທັນມີປະສົບການ.

- ຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ສໍາຄັນ ຂອງ ທລຍ;
- ການສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີ;
- ການຈັດສັນງົບປະມານໃຫ້ແກ່ກຸ່ມບ້ານ;
- ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການ ສໍາລັບ 66% ຂອງຈໍານວນໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ຕ້ອງຈັດສັນໄປຫາບ້ານທຸກຍາກທີ່ສຸດໃນກຸ່ມບ້ານ;
- ລາຍການກິດຈະກຳທີ່ສະໜັບສະໜູນໂດຍ ທລຍ (ລວມທັງກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ສາມາດສະໜັບສະໜູນ);
- ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງທີມງານຂັ້ນບ້ານ (ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ດໍາເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນເອງ);
- ກົນໄກສະແດງຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ;
- ອະທິບາຍໂດຍລວມ ກ່ຽວກັບຂໍ້ແນະນໍາການປ້ອງກັນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມລວມທັງນະໂຍບາຍການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ການທົດແທນຄືນ/ຫຼັກການໃນ ການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ (ອີງໃສ່ດໍາລັດເລກທີ 192/ນຍ), ການກວດສອບກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງດ້ານວັດທະນາທຳ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ;
- ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຕໍ່ກັບວຽກງານຂອງ ທລຍ (ລວມທັງການຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ);
- ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ;
- ແນະນໍາຄະນະໄກ່ເກັ່ງຂັ້ນບ້ານ ແລະ ນໍາສະເໜີພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ປຶກສາຫາລື ແລະ ສົນທະນາແລກປ່ຽນ ກ່ຽວກັບແຜນການຍົກຍ້າຍ ຫຼື ເຕົ້າໂຮມບ້ານ ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ.

ເປີດການສົນທະນາຖາມ-ຕອບ

ເປີດກວ້າງການສົນທະນາ ກ່ຽວກັບຫຼັກການ, ສິດ, ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ຮັບຂອງຊຸມຊົນ (ສິດລວມທັງການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງຜູ້ຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ, ຜົນປະໂຫຍດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຂອງຜູ້ທຸກຍາກ, ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ, ການລົງທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ອື່ນໆ (ໃຊ້ເວລາປະມານ 2 ຊົ່ວໂມງ) .

ຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຊາວບ້ານທັງໝົດ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ, ຫຼັກການ, ລະບຽບການພັດທະນາ ແລະ ຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກຂອງໂຄງການ (ລວມທັງສິດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊາວບ້ານ);

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ວິທີການຄັດເລືອກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມ ບ້ານ;
- ຄະນະໄກ່ເກັ່ງຂຶ້ນບ້ານ ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ;
- ແຜນຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ ແລະ ວັນເວລາທີ່ຈະຈັດກອງປະຊຸມໄດ້ຖືກຮັບຮອງ.

ກຳນົດເວລາ:

1-3 ມື້

ດັ່ງທີ່ຮັບຮູ້ແລ້ວນັ້ນ ທຸກໆບ້ານຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະກຽມແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ. ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ແຕ່ລະບ້ານພາຍໃນກຸ່ມບ້ານໄດ້ຮັບຊາບ ວ່າທຶນຮອນ ຂອງ ທລຍ ມີຈຳກັດ ແລະ ຈະໄດ້ສຸມໃສ່ຊ່ວຍເຫລືອບ້ານທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ເພາະສະນັ້ນ, ບາງບ້ານພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກ ທລຍ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຈ້ງ ວ່າແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານທີ່ຈະຖືກສ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ ຈະໄດ້ນຳສົ່ງຫາອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ, ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆເພື່ອພິຈາລະນາຊ່ວຍເຊັ່ນກັນ.

ການຕິດຕາມ: ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຊາວບ້ານມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວັນເວລາ ທີ່ຈະຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ ແລະ ຊຸກຍູ້ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ ເພື່ອໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ຫລາຍເທົ່າທີ່ຈະຫລາຍໄດ້. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ສືບຕໍ່ໃນການປະສານສົມທົບນຳ ຊາວບ້ານ ວ່າຈະມີການແບ່ງເປັນຈັກກຸ່ມປົກສາຫາລື ຢູ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ, ຖ້າຫາກ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປົກສາຫາລື ແລະ ຕົກລົງຢູ່ກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ທີ່ຈັດຂຶ້ນໃນໄລຍະຜ່ານມາ.

5.5 ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ

ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ ຫຼື ກອງປະຊຸມກຳນົດທິດທາງພັດທະນາບ້ານຄັ້ງນີ້ ຄວນຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນ 1-3 ອາທິດ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານສຳເລັດລົງ. ຄວາມຕ້ອງການຂອງກອງປະຊຸມ ແມ່ນຄືກັນກັບກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍມາຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ.

ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ ແລະ ໄດ້ມີການກະກຽມກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານແລ້ວ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມກະກຽມຂຶ້ນຕື່ມອີກ ກັບອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າກຸ່ມເປົ້າໝາຍຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຄວນຈັດເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ ເພື່ອປົກສາຫາລື (ຕົວຢ່າງ: ກຸ່ມຜູ້ຍິງທີ່ເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວ, ກຸ່ມຜູ້ພິການ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍ) ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຄວນ

ອະທິບາຍໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມປຶກສາຫາລື. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳສະເໜີຄືນຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມຍ່ອຍຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຮັບຊາບ.

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສະໂມສອນຂອງບ້ານ ຫຼື ບ່ອນອື່ນໆ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ນາຍບ້ານ

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ:

- ທົບທວນຄືນອີກ ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຫລັກ ແລະ ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນວຽກງານ ຂອງ ທລຍ;
- ການຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈເພີ່ມຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບຮາກເຫງົ້າ ທີ່ເປັນສາຍເຫດຂອງຄວາມທຸກຍາກຢູ່ບ້ານ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ການສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມມຸ່ງໝາດປາຖະໜາ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ສຳລັບການພັດທະນາໃນຕໍ່ໜ້າ ລວມທັງການເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ໃນການລວມເອົາຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາຂອງບ້ານ;
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມສາມາດປະກອບຂອງຊຸມຊົນ
- ເພື່ອສັງລວມເອົາຄຳຄິດຄຳເຫັນຂອງກຸ່ມດ້ອຍໂອກາດຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການໂອ້ລົມ ແລະ ປຶກສາຫາລືເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ ຢູ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ ເຂົ້າເປັນອັນນຶ່ງອັນດຽວກັນ;
- ຄັດເລືອກຕົວແທນບ້ານ ເພື່ອໄປເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ແນະນຳໃຫ້ຕົວແທນບ້ານທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບວິທີການຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ເພື່ອທົບທວນຄືນ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຄະນະໄກ່ເກັ່ງຂັ້ນບ້ານ;

ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ:

- ໄດ້ສະແດງ ໃຫ້ເຫັນຄວາມມຸ່ງໝາດປາຖະໜາ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃນການພັດທະນາ ຂອງຊາວບ້ານ, ບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການຖືກກຳນົດຂຶ້ນ ແລະ ປຶ້ມແຜນພັດທະນາບ້ານ ໃນໄລຍະ 5 ປີ ຖືກສ້າງຂຶ້ນ;
- ຄະນະໄກ່ເກັ່ງຂັ້ນບ້ານ ໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ;
- ຕົວແທນບ້ານ ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ ແລະ ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ.

ຕາຕະລາງ ຂອງກອງປະຊຸມ:

ກອງປະຊຸມນີ້ ອາດຈະຈັດຂຶ້ນເປັນເວລາ 2-3 ມື້..

ເນື້ອໃນຂອງກອງປະຊຸມ:

- ແນະນຳ ແລະ ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ;
  - * ທິດທາງພັດທະນາບ້ານ - “ທ່ານຕ້ອງການໃຫ້ບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຂອງທ່ານເປັນຄືແນວໃດ ໃນອີກ 5 ປີຕໍ່ໜ້າ?” ນຳໃຊ້ວິທີການສອບຖາມບັນຫາສຳຄັນ ໂດຍແບ່ງເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ ເພື່ອ ປຶກສາຫາລື, ຢ່າງໜ້ອຍແບ່ງອອກເປັນກຸ່ມຜູ້ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ຊ່າຍ. ສາມາດແບ່ງເປັນກຸ່ມຍ່ອຍ ອື່ນໆຕື່ມອີກ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ, ຖ້າຫາກມີຄວາມເໝາະສົມ;
- “ການກ້າວໄປຫາເປົ້າໝາຍຂອງພວກເຮົາ” - ກຸ່ມຍ່ອຍ ປຶກສາຫາລື ວ່າຊັບພະຍາກອນອັນໃດທີ່ມີ ແລ້ວຢູ່ໃນບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ກິດຈະກຳອັນໃດ ທີ່ກຸ່ມສະເໜີຂຶ້ນມາ ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍ/ວິໄສ ທັດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ການຈັດພາເຂົ້າສາມັກຄີ (ທລຍ ຈະໄດ້ສະໜອງງົບປະມານຈຳນວນນ້ອຍນຶ່ງໃຫ້ແກ່ບ້ານ ເພື່ອຈັດ ພາເຂົ້າສາມັກຄີຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ;
- “ເອົາໃຈໃສ່ບ້ານອື່ນ ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ ຂອງພວກເຮົາ” - ການສົນທະນາ ກ່ຽວກັບຄວາມທຸກຍາກ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງບ້ານອື່ນ ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ;
- ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄຸນສົມບັດຂອງຕົວແທນບ້ານ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກອງປະ ຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ສະເໜີຜູ້ສະໝັກ ແລະ ຄັດເລືອກເອົາຕົວແທນບ້ານ.

ໝາຍເຫດ: ຢູ່ໃນບົດທຳອິດ ຂອງ ທລຍ 2 ນັ້ນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍ ໃນການຈັດກອງປະຊຸມ ວາງແຜນພັດທະນາບ້ານຢູ່ທຸກໆບ້ານເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ 1 ຜ່ານມາ. ນອກຈາກນີ້ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ສຸດເຊັ່ນກັນ ໃນການເນັ້ນໜັກໃສ່ຈຸດແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງ ທລຍ 1 ແລະ ທລຍ 2 ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ ຂ້າງເທິງນັ້ນ.

- * ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ຈະໄດ້ຈັດລຽງ ແລະ ຈະໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ;
- * ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ເປັນແຜນໄລຍະຍາວ (ໄລຍະ 4 ປີ) ແທນທີ່ຈະແມ່ນເປັນການ ສ້າງແຜນປະຈຳປີຄືແຕ່ກ່ອນ, ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ ໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຈະໄດ້ມີການກໍ່ ສ້າງໃນແຕ່ລະປີ;
- * ການສະເໜີກິດຈະກຳການສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານບັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈະ ບໍ່ໄດ້ຖືກອະນຸມັດ, ຍົກເວັ້ນແຕ່ວ່າກິດຈະກຳເຫລົ່ານີ້ຕິດພັນໂດຍກົງ ກັບໂຄງການຍ່ອຍທາງດ້ານພື້ນຖານ ໂຄງລ່າງ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຂຶ້ນມານັ້ນ.

ການຄັດເລືອກ ແລະ ພາລະບົດບາດ ຂອງຕົວແທນບ້ານ

ແຕ່ລະບ້ານຈະໄດ້ຄັດເລືອກຕົວແທນບ້ານ ເພື່ອເປັນຕົວແທນໃຫ້ແກ່ບ້ານຂອງຕົນ ໃນການເຂົ້າຮ່ວມກອງ ປະຊຸມທີ່ຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ໂດຍສະເພາະກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງກອງປະ

ຊຸມດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຈັດລຽງບຸລິມະສິດໂຄງການຍ່ອຍຂອງກຸ່ມບ້ານ ພ້ອມດຽວກັນ ເຂົາເຈົ້າຍັງຈະໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມລາຍງານຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ທີ່ຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ບ້ານຂອງຕົນ. ເຫັນວ່າຕົວແທນບ້ານມີຄວາມສຳຄັນຫລາຍ, ເພາະສະນັ້ນ ຜູ້ທີ່ຈະຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ເປັນຕົວແທນບ້ານ ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຊື່ສັດ, ເປັນຄົນດຸໝັ່ນຂະຫຍັນພຽນ, ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມນັບຖືຈາກຊາວບ້ານ. ນອກຈາກນີ້ ຕົວແທນບ້ານ ຄວນເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມກ້າຫານໃນການເວົ້າຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ ຫຼື ເວົ້າຢູ່ໃນເວລາສາທາລະນະຕ່າງໆ ທັງນີ້ເພື່ອຈະໄດ້ນຳສະເໜີບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການຂອງບ້ານຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ. ການຄັດເລືອກຕົວແທນບ້ານ ແມ່ນຈະໄດ້ເຮັດແບບເປີດເຜີຍ ໂດຍຈະໄດ້ໃຊ້ເວລາຂຽນໃສ່ເຈ້ງ ເພື່ອປ່ອນເອົາ ຫຼື ດ້ວຍວິທີຍົກມືເອົາກໍໄດ້ ແລະ ການຄັດເລືອກດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະໄດ້ດຳເນີນຢູ່ໃນຕອນທ້າຍຂອງກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ.

ສ່ວນຫລາຍແຕ່ລະບ້ານ ຈະໄດ້ມີການຄັດເລືອກຕົວແທນບ້ານຈຳນວນ 6 ຄົນ, ແຕ່ໃນນັ້ນ ຢ່າງໜ້ອຍ 50% ຫຼື ຫລາຍກວ່ານັ້ນ ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ຍິງ. ຢູ່ບ້ານທີ່ມີຫລາຍຊົນເຜົ່າ ຈະໄດ້ມີການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ຕ່າງໜ້າຊົນເຜົ່າເຂົ້າມາເປັນຕົວແທນບ້ານ (ໝາຍເຫດ: ຢູ່ກຸ່ມບ້ານໃດມີບ້ານ ຫລາຍກວ່າ 10 ບ້ານຂຶ້ນໄປນັ້ນ ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ຄັດເລືອກເອົາຕົວແທນບ້ານ ຈຳນວນ 5 ຄົນ ຕໍ່ບ້ານ, ໃນນັ້ນຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງແມ່ນຜູ້ຍິງ 2 ຄົນ).

5.5.1 ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕົວແທນບ້ານ

ການຝຶກອົບຮົມ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນທັນທີທັນໃດ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານສຳເລັດລົງ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມໃນຄັ້ງນີ້, ຫົວຂໍ້ພື້ນຖານຂອງການຝຶກອົບຮົມ ຈະລວມເອົາພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົວແທນບ້ານ, ເຕັກນິກພື້ນຖານໃນການສື່ສານ, ວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນດຳເນີນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ.

ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕົວແທນບ້ານ ຈະໄດ້ກວາມເອົາຫົວຂໍ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ວິທີການນຳສະເໜີແຜນພັດທະນາບ້ານຢູ່ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ, ວິທີການເຈລະນາຕໍ່ລອງ ແລະ ວິທີການຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ພ້ອມທັງບົດບາດຂອງເຂົາເຈົ້າຢູ່ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ.

ຄູ່ຝຶກ:

ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ

ກຳນົດເວລາ:

1-3 ຊົ່ວໂມງ

5.6 ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ

5.6.1 ພາກສະເໜີ ກຸ່ມກັບກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ

ຜ່ານຂັ້ນຕອນການດຳເນີນກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງຈັດໂດຍຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ໂດຍພະນັກງານ ທລຍ, ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງພ້ອມພຽງຂອງຊຸມຊົນ ເພື່ອ ກຳນົດສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງຄວາມທຸກຍາກຢູ່ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ໄດ້ມີການຄັດເລືອກເອົາວິທີທາງທີ່ດີທີ່ສຸດ ໃນ ການແກ້ໄຂສາເຫດຂອງຄວາມທຸກຍາກ.

ຢູ່ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມການວາງແຜນຄັ້ງນີ້ ການຄັດເລືອກຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ໂດຍການຄັດເລືອກມາຈາກ ຕົວແທນບ້ານແຕ່ລະບ້ານ ຈະໄດ້ດຳເນີນໄປຢ່າງເປີດເຜີຍ ແລະ ມີປະຊາທິປະໄຕ ເພື່ອເປັນຜູ້ໄປນຳສະ ເໜີແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຂອງຕົນຢູ່ກອງປະຊຸມຂັ້ນເມືອງ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ເປັນແຜນໄລຍະ 5 ປີ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ນຳຄຸ້ນໃນການວາງແຜນ ຂອງ ທລຍ.

ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ອະທິບາຍ ວິໄສທັດໄລຍະຍາວຂອງຊຸມຊົນ ສຳລັບການພັດທະນາກຸ່ມ ບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຍັງຈະໄດ້ນຳສະເໜີ ແລະ ຈັດລຽງລຳດັບບຸລິມະສິດ ບັນດາ ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ. ການສຳຫລວດຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ຈະໄດ້ດຳເນີນຫລັງຈາກກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານສຳ ເລັດລົງ (ຕົວຢ່າງ: ຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ເປັນບຸລິມະສິດທຳອິດ ຢູ່ໃນປີທີ່ 1 ໂດຍອີງຕາມງົບປະມານ ທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມໃນປີນຶ່ງໆ, ຈາກນັ້ນບັນດາໂຄງການຍ່ອຍອື່ນໆ ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ແຕ່ລະປີ ໃນອີກ 3 ປີຕໍ່ໜ້າ).

ຢູ່ໃນໄລຍະ 4 ປີ, ທລຍ ຈະໄດ້ສະໜອງງົບປະມານໃນຮູບແບບເປັນລາຍປີ. ໃນເບື້ອງຂອງຊຸມຊົນນັ້ນ ຈະໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນ (ເປັນເງິນ ຫຼື ເປັນວັດຖຸ) ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍບຸລິມະ ສິດທີ່ກ່ອນຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ. ຢ່າງໜ້ອຍ 66% ຂອງຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ຕ້ອງໄດ້ ໄປຫາບ້ານທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານ.

ທິດທາງການສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫລັກການນຶ່ງ ຂອງ ທລຍ ຄື "ຄວາມ ງ່າຍດາຍ". ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນການສ້າງຂຶ້ນໂດຍຕົວແທນແຕ່ລະບ້ານ ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ. ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານນີ້ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດໄລຍະຍາວຂອງກຸ່ມບ້ານ ໃນການຫລຸດ ຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງເປັນແຜນພັດທະນາໂດຍລວມ ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນແຜນການທີ່ ທລຍ ຈະໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນ. ຮ່າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນໄດ້ນຳອນຢູ່ໃນເອກະສານແນບທ້າຍ 7.

5.6.2 ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສະໂມສອນຂອງກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ສະຖານທີ່ອື່ນໆ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ຕົວແທນບ້ານ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ, ຜູ້ຕາງໜ້າທ້ອງຖານພັດທະນາ ຊືນນະບົດເມືອງ, ພະນັກງານ ທລຍ (ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ, ຖ້າຫາກສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້).

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ:

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຂັ້ນຕອນທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນກວ່າໝູ່ໝົດໃນຂະບວນການວາງແຜນ ຂອງ ທລຍ, ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ພຽງແຕ່ເປັນການກຳນົດບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການໃນການລົງທຶນ ໃນໄລຍະ 4 ປີເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ມັນຍັງເປັນການກຳນົດວິທີທາງ ຫຼື ຈັດລຽງບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາ ໃຫ້ແກ່ລັດຖະບານ ຫຼື ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນຕໍ່ໜ້າ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຕາມປົກກະຕິຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນ 2 ຫາ 4 ອາທິດ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນບ້ານສໍາເລັດລົງ.

ຈຸດປະສົງຫລັກມີດັ່ງນີ້:

- ເພື່ອສ້າງແຜນໄລຍະຍາວ (ພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ໃນໄລຍະ 5 ປີ) ອອກແບບເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ;
- ເພື່ອສ້າງແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ, ໂດຍການຄັດເລືອກເອົາບັນດາໂຄງການ ຕາມລໍາດັບບຸລິມະສິດທີ່ນອນໃນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ເພື່ອຈັດລຽງບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ພ້ອມກັບການຝຶກອົບຮົມທັກສະນະ ກ່ຽວກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ;
- ເພື່ອສະເໜີ ຕໍ່ຕົວແທນບ້ານຂອງແຕ່ລະບ້ານ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈາກພາກສ່ວນອື່ນໆ ກ່ຽວກັບ ງົບປະມານການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມບ້ານ;
- ເພື່ອອອກແບບປະເພດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ພາຍໃຕ້ການສະໜັບສະໜູນ ຂອງ ທລຍ ແລະ ໂດຍອີງໃສ່ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ ທລຍ ຄື (66% ຂອງຈໍານວນໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ຕ້ອງໄປຫາບ້ານທຸກຍາກທີ່ສຸດ ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ)

- ເພື່ອຕັດສິນໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ຕິດພັນກັບໂຄງການຍ່ອຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທັງນີ້ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ;
- ເພື່ອທຳຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ຕໍ່ກັບຄວາມຕ້ອງການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ແຜນສ້າງຕັ້ງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ສຳລັບແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ;
- ເພື່ອຄັດເລືອກຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ຈຳນວນ 4 ທ່ານ ຈາກຕົວແທນຂອງແຕ່ລະບ້ານ ເພື່ອເປັນຜູ້ໄປນຳສະເໜີແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຂອງຕົນ ຢູ່ກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ.

ລະດັບຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ

ໃນໄລຍະທ້າຍຂອງກອງປະຊຸມ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນເປັນ 2 ມື້ ຕົວແທນແຕ່ລະບ້ານຕ້ອງໄດ້ສຳເລັດ ຫຼື ເຫັນດີບັນຫາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ສຳເລັດການສ້າງພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ໄລຍະຍາວ, ລາຍການລຳດັບບຸລິມະສິດ ແລະ ເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດຂອງການພັດທະນາ ຊຶ່ງທຸກໆບ້ານພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ຕໍ່ສູ້ເພື່ອແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ (ຮູບແບບການສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຢູ່ໃນເອກະສານແນບທ້າຍ 6);
- ແຫລ່ງງົບປະມານ ທີ່ຈະນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການລົງທຶນ ບັນດາໂຄງການທີ່ນອນຢູ່ໃນລາຍການບຸລິມະສິດນັ້ນ ອາດຈະມາຈາກຫລາຍແຫ່ລ່ງ ຊຶ່ງລວມມີທັງມາຈາກເບື້ອງລັດ ແລະ ມາຈາກ ທລຍ;
- ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ທີ່ມີຄວາມຈະແຈ້ງ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຄາດຄະເນວ່າຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານວິຊາການ ກໍຈະໄດ້ພິຈາລະນາ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນເຮັດການປະເມີນຜົນຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ). ຢູ່ໃນແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍ 4 ປີ ຈະໄດ້ມີການຄາດຄະເນງົບປະມານ ແລະ ເປົ້າໝາຍການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ຕາມທ່າແຮງຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ລາຍການກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມເພີ່ມຕື່ມນັ້ນ ຈະເປັນການສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ (ເບິ່ງຕາຕະລາງທີ 3 ໃນພາກ 4.6 ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມທີ່ສາມາດເພີ່ມຕື່ມໄດ້);
- ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກຈະໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ;
- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກໃໝ່.

ຕາຕະລາງກອງປະຊຸມ

ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ມີຂັ້ນຕອນທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ທົບທວນຄືນໂດຍຫຍໍ້ ຫລັກການ ແລະ ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນວຽກງານ ທລຍ;
- ການນຳສະເໜີ ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ;
- ສ້າງຕາຕະລາງວິເຄາະ, ຈຸດແຂງ, ຈຸດອ່ອນ, ກາລະໂອກາດ ແລະ ຄວາມມຸ່ງໝາດປາດຖະໜາ;

- ສ້າງແຜນວາດຊັບພະຍາກອນຂອງບ້ານ;
- ສ້າງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ (ແຜນໄລຍະ 5 ປີ);
- ສ້າງແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະ 4 ປີ ພ້ອມກັບບຸລິມະສິດໂຄງການຍ່ອຍດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມເພີ່ມຕື່ມ.

ຂັ້ນຕອນການສ້າງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເຄື່ອງມືທີ່ຈະນຳໃຊ້ ໄດ້ລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມຂອງ ທລຍ ທັງນີ້ເພື່ອຮັບປະກັນ ວ່າໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຄັດເລືອກເປັນເທື່ອສຸດທ້າຍນັ້ນ ໄດ້ຕິດພັນກັບບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການຂອງຫລາຍໆບ້ານ. ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສຽງຂອງຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຂະບວນການວາງແຜນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຄັດເລືອກເຄື່ອງມື ແລະ ຮູບແບບຂອງກອງປະຊຸມທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບຈັດລຽງລຳດັບ ແລະ ຄັດເລືອກບັນດາໂຄງການຍ່ອຍເທື່ອສຸດທ້າຍ. ລາຍລະອຽດຂອງຕາຕະລາງດຳເນີນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານສາມາດເບິ່ງຕື່ມອີກໄດ້ຢູ່ປຶ້ມຄູ່ມືການວາງແຜນ ທີ່ໄດ້ກະກຽມໄວ້ຕ່າງຫາກ.

ຢູ່ທຸກໆບ້ານພາຍໃນກຸ່ມບ້ານເປົ້າໝາຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານ ຂອງ ທລຍ, ງົບປະມານສ່ວນຫລວງຫລາຍ ຈະໄດ້ຈັດສັນໄປຫາບ້ານທຸກໆບ້ານທີ່ສຸດຂອງກຸ່ມບ້ານ. ຊຶ່ງມັນແມ່ນເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ ທີ່ຈະໄດ້ເອົາໃຈໃສ່.

ເພື່ອກຳນົດ ວ່າບ້ານໃດຈະໄດ້ງົບປະມານຫລາຍກວ່າໝູ່ນັ້ນ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະເປັນຜູ້ຮັບຮອງເອົາໃນເວລາແຕ້ມແຜນວາດທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ຄວາມທຸກຍາກຂອງກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງເວລາແຕ້ມແຜນວາດດັ່ງກ່າວ ຈະຮູ້ວ່າຄວາມທຸກຍາກມີຢູ່ໃສແດ່ຫລາຍກວ່າໝູ່ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານ. ຄວາມທຸກຍາກສາມາດ ກຳນົດໄດ້ຈາກຫລາຍໆດ້ານ ເຊັ່ນມາຈາກຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຕັດສິນ ວ່າພື້ນທີ່ໃດຂອງກຸ່ມບ້ານເປັນບ່ອນທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ. ເງື່ອນໄຂໃນການກຳນົດວ່າຈະໄດ້ການສະໜັບສະໜູນ ຂອງ ທລຍ ມີດັ່ງນີ້:

- ຂາດການເຂົ້າເຖິງໃນດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ຫົນທາງເຂົ້າບ້ານ, ສຶກສາ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ນ້ຳສະອາດ, ສຸກຂະສຶກສາ, ໄຟຟ້າ, ອື່ນໆ
- ບ້ານບໍ່ມີແຜນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ (ແມ່ນຂໍ້ກຳນົດ ຂອງ ທລຍ);
- ບໍ່ມີໂຄງການທີ່ຄ້າຍຄືກັນກັບ ທລຍ ທີ່ຈະມາຊ່ວຍເຫລືອຢູ່ບ້ານດັ່ງກ່າວ.

ບັນຫາສຳຄັນ ໃນດ້ານການຈັດສັນງົບປະມານ ຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານນັ້ນ ແມ່ນຢ່າງໜ້ອຍ 66% ຂອງຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຢ່າງໜ້ອຍ 60% ຂອງຈຳນວນງົບປະມານທັງໝົດ ຕ້ອງໄປຫາບ້ານທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດໂດຍກົງ.

ຢູ່ຂັ້ນບ້ານ, ໄດ້ວາງເປົ້າໝາຍໄວ້ວ່າ ທລຍ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຫລາຍ ຕໍ່ຂະບວນການຕັດສິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍໃຫ້ທຸກໆພາກສ່ວນຢູ່ໃນບ້ານ ລວມທັງແມ່ຍິງ ມີສິດມີສຽງ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ການຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ. ວິທີການອັນນີ້ຈະເປັນການສ້າງໂອກາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ທຸກຍາກທີ່ສຸດຢູ່ໃນບ້ານ ໄດ້ນຳ

ສະເໜີແນວຄິດຂອງເຂົາເຈົ້າຜ່ານກອງປະຊຸມ ແລະ ໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືນຳເຂົາເຈົ້າກ່ອນວ່າໂຄງການ ຍ່ອຍດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈະຕ້ອງນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດມາສູ່ເຂົາເຈົ້າ.

ໝາຍເຫດ: ສຳລັບກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ:

- ຍຸດທະສາດເປົ້າໝາຍຂອງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຄວນເຊື່ອມສານເຂົ້າກັບການວິເຄາະວິໄສທັດໃນ ເບື້ອງຕົ້ນຂອງບ້ານ;
- ບຸລິມະສິດທີ່ຕ້ອງການໃນການລົງທຶນ ຄວນໃຫ້ເປັນລາຍການລຳດັບບຸລິມະສິດທີ່ແນ່ນອນ. ຢູ່ໃນນີ້ ມັນອາດຈະລວມເອົາທັງໂຄງການໃຫຍ່ໆ ຊຶ່ງເກີນຂອບເຂດ ແລະ ງົບປະມານ ຂອງ ທລຍ (ໃນ ກໍລະນີດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດສະເໜີນຳໃຊ້ທຶນຂອງລັດ ຫຼື ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ). ພ້ອມດຽວກັນ ກໍອາດຈະ ລວມເອົາກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຫຼື ສ້າງທັກສະດ້ານຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ ສາມາດສະໜັບສະໜູນໂດຍ ທລຍ;
- ໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ ທລຍ ຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ຄວນສ້າງເປັນລາຍການບຸລິມະສິດ ແລະ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະປີ. ມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງໜ້ອຍ ໃນປີນຶ່ງໆ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 1 ໂຄງການຍ່ອຍ. ພ້ອມກັນນັ້ນຈຳນວນໂຄງການທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ໃນຮອບວຽນນຶ່ງໆ ຈະຕ້ອງຂຶ້ນກັບເພດານງົບປະມານປະຈຳປີທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂຶ້ນກັບຄວາມສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນໃນການສ້າງແຜນການ ຄວນເນັ້ນໜັກໃສ່ການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍ. ເຊັ່ນ ຕົວຢ່າງ: ຖ້າຊຸມຊົນຈະກໍ່ສ້າງໂຮງຮຽນ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າເດັກນ້ອຍຈະໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າສະໜອງຄູໃຫ້. ເຊັ່ນດຽວກັນ ຖ້າຫາກມີການ ສ້າງສຸກສາລາ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຈະມີແພດໄປປະຈຳຢູ່ສຸກສາລາ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ຈະໄປນຳໃຊ້ສຸກສາລາແຫ່ງດັ່ງກ່າວ. ຊຶ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ບໍ່ສະ ເພາະແຕ່ການກໍ່ສ້າງຂຶ້ນມາເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຊຸມຊົນຈະຊົມໃຊ້ສິ່ງກໍ່ສ້າງເຫຼົ່ານັ້ນ;
- ແຈ້ງງົບປະມານຄາດຄະເນຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ຊຶ່ງສະໜອງໃຫ້ໂດຍພະແນກວິສະວະກຳ ໂດຍ ອີງໃສ່ຫົວໜ່ວຍລາຄາໃນຖານຂໍ້ມູນ. ທຸກໆໂຄງການຍ່ອຍຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ສຳເລັດຢູ່ໃນ ປີດຽວກັນ (ຊຶ່ງໃນນີ້ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາຂັ້ນຕອນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ຫຼື ຂັ້ນຕອນການວາງ ແຜນ ຕົວຢ່າງ: ໂຄງການປະເພດທາງ..);
- ງົບປະມານປະຈຳປີທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ບໍ່ສາມາດເກີນເພດານທີ່ກຳນົດໄວ້. ທລຍ ຈະບໍ່ ສາມາດເພີ່ມງົບປະມານໃຫ້ກຸ່ມບ້ານ ເກີນກວ່າເພດານທີ່ຈັດສັນໃນແຕ່ລະປີ ແລະ ບໍ່ສາມາດສະ ໜັບສະໜູນງົບປະມານເພີ່ມຕື່ມ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ໂຄງການຍ່ອຍຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດ ໃນກໍລະນີ ເຮັດໃຫ້ງົບປະມານຂອງໂຄງການຍ່ອຍເກີນກວ່າງົບປະມານທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມ. ງົບປະມານທີ່ຍັງ ເຫຼືອໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ ສາມາດເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຮອບວຽນຕໍ່ໆໄປ. (ຍົກເວັ້ນ ຖ້າຫາກໂຄງ ການຍ່ອຍມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຊັກຊ້າ) ແລະ ນຳໃຊ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໂຄງການຍ່ອຍ (ດ້ານ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຫຼື ດ້ານຝຶກອົບຮົມ) ທີ່ເອົາມາຈາກແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ ນີ້, ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ເພີ່ມເຂົ້າມານັ້ນ ຈະຕ້ອງມີເຫດຜົນທີ່ເໝາະສົມ, ໂດຍສະເພາະຕ້ອງເບິ່ງ

ຄວາມສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍທີ່ເພີ່ມຕື່ມ ນີ້ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດໂດຍຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ທລຍ ກ່ອນ;

- ງົບປະມານຂອງກຸ່ມບ້ານທີ່ເຫລືອ ແລະ ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປີທີ່ 4 ຫຼື ປີສຸດທ້າຍ ແມ່ນຈະຕ້ອງໄດ້ ສົ່ງຄືນໃຫ້ ທລຍ;
- ຊາວບ້ານຈະຖືກຊຸກຍູ້ໃຫ້ສຳເລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ຢູ່ໃນຮອບວຽນໃດຮອບວຽນ ນັ້ນ ຂອງ ທລຍ. ແນວໃດກໍຕາມ, ຖ້າໂຄງການຍ່ອຍໃດ ຕ້ອງການເວລາຫລາຍໃນການສຶກສາ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ເພາະສະນັ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ສຳເລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປີນັ້ນໆ, ໃນກໍລະນີນີ້ ຊາວບ້ານສາມາດສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນປີຕໍ່ໄປ, ຫລັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບຮອງຈາກຜູ້ອຳນວຍການບໍລິ ຫານ ທລຍ ແລະ ໂດຍມີເຫດຜົນທີ່ເໝາະສົມ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ ການສຶກສາຄວາມເປັນໄປ ໄດ້, ການສຳຫລວດ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ້ອງໄດ້ສຳເລັດຢູ່ໃນໄລຍະດຳເນີນໂຄງການ ທລຍ;
- ສຳລັບກຸ່ມບ້ານເບົາໝາຍໃໝ່ ຂອງ ທລຍ. ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ແນະນຳຊຸມຊົນ ໃນການກຳນົດບຸລິມະສິດຄວາມຕ້ອງການຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍ ສະເພາະເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ໂຄງການທີ່ມີຄວາມສະຫລັບຊັບຊ້ອນ ໃນດ້ານການສຳຫລວດ, ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງ ໂດຍຍົກໃຫ້ເຫັນພາບ ແລະ ບົດຮຽນຜ່ານມາ, ສຳລັບຮອບ ວຽນທຳອິດ ຊຸມຊົນຄວນເລືອກເອົາໂຄງການທີ່ມີລັກສະນະງ່າຍດາຍໃນການວາງແຜນ, ຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາກ່ອນ;
- ມີພຽງແຕ່ກົດຈະກຳຝຶກອົບຮົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບໂຄງການຍ່ອຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ມີ ເບົາໝາຍເພື່ອສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ການນຳໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ດັ່ງກ່າວເທົ່າ ນັ້ນທີ່ອະນຸຍາດ. ທຸກໆຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການຝຶກອົບຮົມຕ້ອງລວມຢູ່ໃນ “ແຜນງົບປະມານຄາດຄະ ເນ” ຂອງໂຄງການຍ່ອຍນັ້ນ;
- ການພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ (ກະລຸນາ ເບິ່ງພາກການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ) ຈຳຕ້ອງໄດ້ມີການທົບ ທວນຄືນ ແລະ ປຶກສາຫາລືຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ. ຖ້າຫາກເຫັນວ່າ ທິດທາງການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອໃຫ້ໂຄງການຍ່ອຍມີຄວາມຍືນຍົງນັ້ນ ມີຄວາມເປັນ ໄປໄດ້ນ້ອຍທີ່ສຸດ, ສະນັ້ນ ຄວນໂຈະໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວນັ້ນ;
- ກອງປະຊຸມນີ້ ຄວນດຳເນີນເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ພາສາທີ່ໃຊ້ຢູ່ບ້ານນັ້ນ. ຖ້າຫາກບ້ານດັ່ງ ກ່າວນຳໃຊ້ຫລາຍພາສາຊົນເຜົ່າ ທລຍ ຄວນກະກຽມຜູ້ມາແປພາສາໃຫ້;
- ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຈະໄດ້ ເອົາລົງໃນເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ;
- ຈະເປັນໂອກາດອັນດີ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ດັດປັບຄືນ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ໂດຍພື້ນ ຖານແມ່ນອີງໃສ່ແຜນການປະຈຳປີເປັນຫລັກ.

ກຳນົດເວລາ:

2 ມື້.

5.6.3 ການຮັບຮອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ

ຢູ່ໃນຕອນທ້າຍຂອງກອງປະຊຸມ, ຕົວແທນບ້ານ ຈະໄດ້ມີການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໂດຍວິທີການປ່ອນບັດເອົາ (ຫຼື ນຳໃຊ້ວິທີການຄັດເລືອກອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມ ທີ່ໄດ້ເຫັນດີຢູ່ກອງປະຊຸມ ແລະ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂດຍພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ). ກະລຸນາເບິ່ງຂໍ້ 3.10 ຂ້າງເທິງ ສຳລັບຂັ້ນຕອນການຄັດເລືອກ.

5.7 ກອງປະຊຸມປະສານງານ ການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ

ສະຖານທີ່ຈັດກອງປະຊຸມ:

ຫ້ອງປະຊຸມ ຂອງຫ້ອງວ່າການປົກຄອງເມືອງ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ທ່ານເຈົ້າເມືອງ ຫລື ທ່ານຮອງເຈົ້າເມືອງ.

ຜູ້ດຳເນີນກອງປະຊຸມ:

ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການກໍ່ສ້າງຮາກຖານຂັ້ນເມືອງ, ຕາງໜ້າພະແນກ ແລະ ຫ້ອງການຈາກຂະແໜງການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ຫຼື ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ ທີ່ກຳລັງເຮັດວຽກຢູ່ໃນເມືອງດັ່ງກ່າວ, ພາກສ່ວນເອກະຊົນ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ທຸກໆຂັ້ນ.

ຈຸດປະສົງຂອງກອງປະຊຸມ:

- ນຳສະເໜີ ແລະ ສົນທະນາ ກ່ຽວກັບແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານໃນໄລຍະຍາວ ໂດຍຕົວແທນແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ;
- ນຳສະເໜີ ແລະ ສົນທະນານຳຫ້ອງການວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ ກ່ຽວກັບການບໍລິການຕ່າງໆທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ກຸ່ມບ້ານ;
- ທົບທວນແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ, ໂດຍສະເພາະສຸມໃສ່ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ຮອບວຽນທີ່ຈະມາເຖິງນີ້;
- ສົນທະນາຮ່ວມກັບຫ້ອງການວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ ກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍໃນໄລຍະຍາວ;

- ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ຈະໄດ້ດຳເນີນການອອກແບບ (ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຽນລາຍລະອຽດ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ);
- ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການເຮັດໂຄງການຮ່ວມກັນ (ເຊັ່ນ: ໂຄງການຮ່ວມກັນລະຫວ່າງບ້ານ ຫຼື ລະຫວ່າງກຸ່ມບ້ານ ທີ່ເຫັນວ່າຈະເປັນການປະຢັດ ຫຼື ມີການຄຸ້ມຄ່າກວ່າ);
- ມີຄວາມຄິດຄວາມເຫັນໃດແດ່ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ທລຍ ໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ ທີ່ໄດ້ຮັບ ຜ່ານກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ.

ລະດັບຄາດໝາຍ ທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ມີການຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການລວມເອົາແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງເມືອງ;
- ມີການຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການສຳຫລວດ-ອອກແບບ ບັນດາໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຄັດເລືອກວ່າຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນປຣອບວຽນນີ້, ພ້ອມທັງການຮັບຮອງເອົາການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານວິຊາການຕ່າງໆ;
- ມີການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນຫຼັກການຂອງຫ້ອງການວິຊາການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການສະໜັບສະໜູນການບໍລິການໂຄງການຍ່ອຍ (ຕົວຢ່າງ: ການສະໜອງຄູສອນ ຫຼື ພະນັກງານແພດ ທີ່ຈະໄປປະຈຳຢູ່ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສຸກສາລາ ທີ່ຈະກຳສ້າງໂດຍ ທລຍ);
- ມີການໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນຫຼັກການຂອງຫ້ອງການວິຊາການຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕໍ່ກັບຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການ.

ໜ້າວຽກ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ຍັງຍືນຄືນ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກ ຂອງ ທລຍ ເຊັ່ນ: ລະບຽບຫລັກການ, ຮອບວຽນຂອງໂຄງການ, ງົບປະມານທີ່ຈັດສັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດອື່ນໆ, ກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ບໍ່ສະໜັບສະໜູນ, ຂໍ້ແນະນຳທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກອບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ລະບົບການທົດແທນຄືນ, ການຮັກສາແຫລ່ງຮີດຄອງວັດທະນາທຳ, ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ);
- ນຳສະເໜີແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ທົບທວນຄືນ ງົບປະມານທີ່ຄາດຄະເນ ສຳລັບການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ທີ່ນອນຢູ່ໃນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ (ແລະ ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ, ຖ້າຫາກມີ) ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ຖ້າຫາກວ່າມີໂຄງການທີ່ຊ້ຳຊ້ອນກັນ ຫລື ມີແຜນທີ່ຈະດຳເນີນ ຫລື ຖ້າມີແຫລ່ງທຶນອື່ນ ທີ່ຈະສະໜັບສະໜູນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ;
- ຍືນຍັນວ່າໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງ ທລຍ ໃນຮອບວຽນທີ່ຈະມາເຖິງນີ້ ທີ່ຈະດຳເນີນການອອກແບບ ກໍ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຮອງສຸດທ້າຍອີກ ກ່ຽວກັບການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ.

ໝາຍເຫດ:

- ກ່ອນຈັດກອງປະຊຸມ, ພະແນກວິຊາການ ຈະຕ້ອງໄດ້ຍັງຢືນຕົວເລກງົບປະມານ ທີ່ຄາດຄະເນໃສ່ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ (ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນລາຄາຫົວໜ່ວຍໃນຖານຂໍ້ມູນ);
- ກ່ອນຈັດກອງປະຊຸມ, ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຢືນຢັນວ່າ ໂຄງການຍ່ອຍໃນຮອບວຽນທີ່ຈະມາເຖິງນີ້ ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂໃນການຄັດເລືອກ (ເຊັ່ນ: 66% ຂອງຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງຕົກໃສ່ບ້ານທີ່ທຸກຍາກທີ່ສຸດ);
- ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາ ແລະ ຮັບຮອງວ່າໂຄງການດັ່ງກ່າວ ບໍ່ມີການຊັບຊ້ອນກັບແຜນພັດທະນາຢູ່ເມືອງ, ໂຄງການດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້, ສະນັ້ນ, ອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໃຫ້ການຮັບຮອງເອົາແຜນການດັ່ງກ່າວ;
- ໃນກໍລະນີ ທີ່ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ສະເໜີ ຖືກໂຈະດ້ວຍເຫດຜົນໃດກໍຕາມ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ (ຕົວຢ່າງ: ລັດຖະບານ ຫລື ຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ ມີແຜນການລົງທຶນແລ້ວ) ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ອາດຈະສະເໜີບຸລິມະສິດຂອງຮອບວຽນຕໍ່ໄປ ທີ່ນອນຢູ່ໃນແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ເພື່ອພິຈາລະນາ. ບາງໂຄງການຍ່ອຍ ສາມາດຮວມເຂົ້າເປັນໂຄງການດຽວກັນໄດ້ ຖ້າຫາກ ບ້ານອື່ນ ຫຼື ກຸ່ມບ້ານອື່ນ ສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຄ້າຍຄືກັນ, ແນວໃດກໍຕາມຈຳນວນງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍນຶ່ງໆ ບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເກີນ 60,000 ໂດລາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ແນວຄວາມຄິດໃນການສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍໃໝ່ ກໍບໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມນີ້;
- ຕົວແທນບ້ານ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ໃຫ້ທຸກໆບ້ານໄດ້ຮັບຮູ້ (ເບິ່ງໃນພາກຕໍ່ໄປ) ແລະ ໂດຍການຕິດຂ່າວ ຜົນຂອງກອງປະຊຸມລົງໃສ່ໃນກະດານຂ່າວ ທລຍ ປະຈຳກຸ່ມບ້ານ;
- ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງ ໂດຍຈະຕ້ອງມີການທົບທວນ ແລະ ລົນທະນາກັນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້. ຖ້າຄິດວ່າຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວມີຄວາມຈຳກັດຫລາຍ, ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານຄວນໂຈະໂຄງການດັ່ງກ່າວໄວ້. ຢູ່ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານຄວນທົບທວນຄືນກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກ່ຽວກັບແຜນການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ໃນໄລຍະຍາວ ໂດຍສະເພາະໃນດ້ານພະນັກງານ ທີ່ຈະໃຫ້ບໍລິການ (ຄູສອນ, ແພດປະຈຳສຸກສາລາ) ແລະ ງົບປະມານທີ່ຈະນຳໃຊ້ (ເງິນເດືອນພະນັກງານ, ອຸປະກອນຮັບໃຊ້ ແລະ ຄ່າສິນເປືອງອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຢາປົວພະຍາດຕ່າງໆ).

ກຳນົດເວລາຈັດກອງປະຊຸມ:

1 ມື້, ຈັດຂຶ້ນຫລັງກາຈາກກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານສຳເລັດແລ້ວ 2 ອາທິດ.

5.8 ກອງປະຊຸມລາຍງານຄືນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາແຜນການພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສະໂມສອນຂອງບ້ານ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ນາຍບ້ານ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຈາກຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ປະຊາຊົນໝົດທຸກຄົນພາຍໃນບ້ານ (ອາຍຸ 14 ປີຂຶ້ນໄປ).

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນແຕ່ລະບ້ານ ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບແຜນການພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນແຕ່ລະບ້ານ ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານທີ່ຈັດຂຶ້ນຢູ່ຂັ້ນເມືອງຜ່ານມາ;
- ເພື່ອໃຫ້ໂອກາດແກ່ຊຸມຊົນ ໃນການຮັບຮອງເອົາຢ່າງເປັນທາງການ (ຫຼື ຍົກເລີກ) ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ (ເພາະວ່າ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ ອາດຈະມີການປ່ຽນແປງແຜນດັ່ງກ່າວ);
- ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນການກຽມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງຮອບວຽນທີ່ຈະມາເຖິງນີ້.

ຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບການຍືນຍັນ ແລະ ຮັບຮອງເອົາຈາກບ້ານໃນຈຳນວນຫລາຍຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ;
- ຊຸມຊົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ວ່າໂຄງການຍ່ອຍໃດຈະໄດ້ດຳເນີນຢູ່ໃນຮອບວຽນນີ້, ການນຳສະເໜີກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ຕັ້ງໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ງົບປະມານທີ່ຈະນຳໃຊ້ແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ (ລວມທັງຄວາມສາມາດໃນການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ);
- ການກຽມໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງຮອບວຽນທີ່ຈະມາເຖິງນີ້ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນຂຶ້ນແລ້ວ ລວມທັງການສ້າງຕັ້ງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ແລະ ການລະດົມການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ;
- ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບຮອງເອົາເປັນເທື່ອສຸດທ້າຍ. ປຶ້ມແຜນການດັ່ງກ່າວ ສະບັບຕົ້ນຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ຫ້ອງການ ທລຍ ຂອງເມືອງ,

ພ້ອມກັນນັ້ນຈະໄດ້ສໍາເນົາ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນຂອງເມືອງ ແລະ ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ.

ໝາຍເຫດ: ຄືກັນກັບກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ, ຢ່າງໜ້ອຍ 50% ຂອງຈໍານວນຜູ້ໃຫ່ຍຜູ້ຊາຍ ແລະ 50% ຂອງຈໍານວນຜູ້ໃຫ່ຍຜູ້ຍິງ ພາຍໃນບ້ານ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້. ຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ໃຫ້ເລື່ອນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ອອກໄປ. ສໍາລັບແຂວງ ແລະ ເມືອງເປົ້າໝາຍໃໝ່ນັ້ນ ໃນສອງຮອບວຽນທໍາອິດຂອງແຜນການລົງທຶນໄລຍະ 4 ປີ ຂອງ ທລຍ ຖ້າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຈໍານວນເລັກນ້ອຍກວ່າ ແມ່ນສາມາດຍອມຮັບໄດ້ (ເຊັ່ນ: 40% ແລະ 45% ຕາມລໍາດັບ) ຊຶ່ງອັນນີ້ແມ່ນຂັ້ນຕອນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ. ມີຄວາມຈໍາຕ້ອງໄດ້ມີການຊຸກຍູ້ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ພິການ ແລະ ຜູ້ຕ່ງໜ້າໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້.

ຖ້າຫາກບ້ານໃນຈໍານວນຫລວງຫລາຍຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ ບໍ່ຍັງຢືນເອົາແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບກົນໄກສະແດງຄໍາຄິດຄໍາເຫັນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນການກວດສອບ ວ່າຍ້ອນສາເຫດອັນໃດເຂົາເຈົ້າຈຶ່ງບໍ່ມີຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ແລະ ບໍ່ຍັງຢືນຮັບຮອງເອົາ. ໂດຍຈະຕ້ອງໄດ້ມີການປຶກສາຫາລືນໍາທຶມງານບໍລິຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ໃນການຕັດສິນໃຈ ວ່າເມື່ອໃດ ຈະຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຢູ່ກຸ່ມບ້ານດັ່ງກ່າວນັ້ນຄືນໃໝ່.

ທຶມງານບໍລິຫານຂັ້ນສູນກາງ ຈະຕ້ອງໄດ້ຖືເອົາການຈັດກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຄືນ ເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດ, ຖ້າຫາກວ່າກຸ່ມບ້ານມີການປ່ຽນແປງແຜນ. ພ້ອມດຽວກັນ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາໃດນຶ່ງໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງແຜນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕົກລົງເຫັນດີນໍາກັນ.

ກິດຈະກໍາ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຕົວແທນບ້ານ ຈະໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ຢູ່ແຕ່ລະບ້ານ. ຕົວແທນບ້ານ ໂດຍການຊ່ວຍເຫລືອຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ນໍາສະເໜີແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ຕໍ່ພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນພາຍໃນບ້ານ.

ຕົວແທນບ້ານຜູ້ໃດ ທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ ຈະເປັນຜູ້ນໍາສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ, ໂດຍສະເພາະໂຄງການຍ່ອຍໃດ ໄດ້ມີການຮັບຮອງເອົາແລ້ວ ຊຶ່ງຈະໄດ້ດໍາເນີນການສໍາຫລວດ-ອອກແບບ.

ໃນເວລາຈັດກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະຕາມມາດ້ວຍຄໍາຖາມ, ຄໍາຕອບ ແລະ ການສົນທະນາ ກ່ຽວກັບແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຜົນຂອງກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຄົນຈະໄດ້ຖືກຖາມ ເພື່ອລົງຄະແນນສຽງຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ ດ້ວຍວິທີການຍົກມືເອົາ, ປ່ອນບັດເອົາ ຫຼື ໃຊ້ວິທີການອື່ນໆ ເພື່ອເປັນການຮັບເອົາ ຫຼື ບໍ່ຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ.

ຖ້າຫາກວ່າ ມີການຮັບຮອງເອົາ, ທຸກໆຄຳເຫັນກ່ຽວກັບແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານຈະຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກໄວ້ ຊຶ່ງເທົ່າກັບວ່າເປັນການປັບປຸງແຜນການດັ່ງກ່າວປະຈຳປີໄປໃນຕົວເລີຍ.

ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາ ໃຫ້ດຳເນີນການສຳຫລວດ-ອອກແບບແລ້ວ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບຂອດການປະສານງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລວມທັງອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍ, ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໄດ້ຮັບການແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ກ່ຽວກັບຕາຕະລາງ ສຳລັບການມາສຳຫລວດ-ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກຳນົດເວລາການຈັດກອງປະຊຸມຮັບຮອງການອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ (ກະນຸນາເບິ່ງພາກຕໍ່ໄປ). ຕອນທ້າຍຂອງກອງປະຊຸມ ຕົວແທນບ້ານຄວນຈື່ໄວ້ວ່າ ເຂົາເຈົ້າຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຮັບຮອງການອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ.

ກຳນົດເວລາ:

3-4 ຊົ່ວໂມງ; ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຂຶ້ນໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມປະສານງານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງສຳເລັດລົງ.

5.9 ສຳຫລວດ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ

ສະຖານທີ່:

ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຕົວແທນບ້ານ, ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ. ພະນັກງານ ທລຍ ແຂວງ ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ.

ຈຸດປະສົງ:

- ຊາວບ້ານຕັດສິນໃຈ ໃນການຄັດເລືອກທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍຮັບປະກັນວ່າທຸກໆຄົນພາຍໃນບ້ານ ຈະສາມາດເຂົ້າເຖິງໃນການນຳໃຊ້ ໂດຍສະເພາະຊົນເຜົ່າ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ລວມທັງຜູ້ພິການເສຍອົງຄະ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມຂອງບ້ານ;
- ຊາວບ້ານກຳນົດເວລາທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງເວລາຫວ່າງຂອງຊາວບ້ານ ເພາະວ່າ ຊາວບ້ານຈະຕ້ອງໄດ້ປະກອບສ່ວນແຮງງານ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;

- ປຶກສາຫາລື ແລະ ຮັບຮອງ ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ແລະ ກະກຽມການທົດແທນຄືນ, ຖ້າຫາກມີ;
- ແບບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ສໍາເລັດສົມບູນ. ແມ່ນການອອກແບບ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ກຳນົດໂດຍຊາວບ້ານ ເຊິ່ງລວມມີທັງຜູ້ເສຍອົງຄະ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຊາວໜຸ່ມຂອງບ້ານ. ມີຄວາມສາມາດເປັນໄປໄດ້ທາງດ້ານວິຊາການ, ມູນຄ່າຢູ່ໃນຂອບເຂດງົບປະມານທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້ ແລະ ຢູ່ໃນກອບຂອງຂໍ້ແນະນຳໃນການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ຄັດເລືອກທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ.

ຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຊາວບ້ານໄດ້ຕົກລົງເອົາຈຸດທີ່ຕັ້ງ ແລະ ກຳນົດເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍ ຊ້ອງໜ້າພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ;
- ໄດ້ດຳເນີນການສຳຫລວດ ແລະ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ໄດ້ຖືກຮ່າງຂຶ້ນ;
- ຖ້າຫາກ ມີການທົດແທນຄືນ, ການຕົກລົງກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ເຮັດກັບທີ່ ແລະ ໄດ້ຕື່ມຂໍ້ມູນ ພ້ອມທັງເຊັນຍັງຍືນ ຢູ່ໃນແບບຟອມການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ແລະ ກຳນົດແທນຄືນ (CC_ Form);
- ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ກຽມພ້ອມທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ:

- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຕົວແທນບ້ານ ຈັດກອງປະຊຸມບ້ານຂຶ້ນ ເພື່ອກຳນົດທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ດຳເນີນການສຳຫລວດ (ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ, ໂດຍການນຳພາຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ທີ່ຫາກຄັດເລືອກຂຶ້ນມາໃໝ່);
- ດຳເນີນ ເຮັດການປະເມີນຜົນແບບງ່າຍດາຍ ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ/ຫຼື ດ້ານຮີດຄອງປະເພນີວັດທະນາທຳ (ໃນເມື່ອມີຄວາມຕ້ອງການ) ລວມທັງການພິຈະລະນາເບິ່ງບັນຫາໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ;
- ຮ່າງບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ (ເບິ່ງແບບຟອມ ຢູ່ໃນເອກະສານແນບທ້າຍທີ່ 6) ລາຍລະອຽດລວມມີ:
  - ລາຍລະອຽດຂອງແບບ;
  - ງົບປະມານ (ທຶນ ທລຍ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ) ລວມທັງເຄື່ອງມື ສຳລັບບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ;
  - ການກະກຽມການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ;
  - ແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ ໄລຍະຍາວ;
  - ກວດກາທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ;

- ກວດກາສະຖານທີ່ທາງດ້ານຮີດຄອງປະເພນີວັດທະນາ (ປ່າຊ້າ/ປ່າສັກສິດ/ປ່າມະເຫສັກ ທຳ, ວັດ);
- ບັນດາເອກະສານ (ແບບຟອມການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ແລະ ການທົດແທນ ຄືນ) ຂອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ການໄດ້ມາເຊິ່ງທີ່ດິນ ແລະ ການປະກອບສ່ວນແບບສະ ໝັກໃຈອື່ນໆ (ຖ້າຫາກມີ) ແລະ ການຄິດໄລ່ການທົດແທນຄືນ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ;

ໝາຍເຫດ

- ວິຊາການຈາກຫ້ອງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂັ້ນຕອນການສຳຫລວດ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ;
- ເອົາໃຈໃສ່ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນຊຸມຊົນ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ເກີນກວ່າຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ;
- ທລຍ ສາມາດຈ່າຍສຳລັບຄ່ານາຍຊ່າງ (ການຈ້າງວິຊາການ ແມ່ນໂດຍຊຸມຊົນ) ແລະ ແຮງງານ ທົ່ວໄປ. ອັດຕາຄິດໄລ່ສຳລັບນາຍຊ່າງ ຈະໄດ້ນຳໃຊ້ທົ່ວໜ່ວຍລາຄາ ໃນຖານຂໍ້ມູນ ຂອງ ທລຍ ເຊິ່ງໄດ້ຄິດໄລ່ເປັນຄ່າສະເລັ່ງຢູ່ແຕ່ລະມືອງ. ສຳລັບຄ່າແຮງງານທົ່ວໄປ ແມ່ນຄິດໄລ່ຕາມອັດຕາ ຄ່າແຮງງານຕ່ຳສຸດໂດຍທົ່ວໄປ ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ;
- ຊາວບ້ານ ອາດຈະເລືອກເອົາການປະກອບສ່ວນໃນດ້ານແຮງງານ ເພື່ອເປັນການປະຢັດມູນຄ່າ ຂອງໂຄງການ ແລະ ເພື່ອເປັນການລົງທຶນພັດທະນາຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າຫລາຍກວ່າ.

ໃນກໍລະນີ ການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ບໍ່ວ່າຈະເປັນທີ່ດິນ ຫຼື ເງິນສົດ ແມ່ນມີຄວາມຈຳ ເປັນເຂົ້າໃນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ແຕ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມສະເພາະກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ມີເອກະສານເກັບຮັກສາໄວ້ "ແບບຟອມການປະກອບສ່ວນ ແລະ ການທົດແທນຄືນ";

ຖ້າຫາກ ແມ່ນການປະກອບສ່ວນແບບສະໝັກໃຈ ເຊັ່ນ: ການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ແຕ່ເກີນ 5% ຂອງທີ່ດິນທີ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຄອບຄອງຢູ່ ເຂົາເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ (ເປັນການທົດແທນຄືນ ທີ່ດິນ ຫຼື ທົດແທນດ້ວຍອື່ນໆ ທີ່ເປັນການຍອມຮັບຂອງຜູ້ກ່ຽວ)

ໂຄງການຍ່ອຍໃດທີ່ມີຫລາຍກວ່າ 100 ຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື 10% ຂອງທີ່ດິນທີ່ບຸກຄົນໃດ ນຶ່ງໄດ້ຄອບຄອງຢູ່ໄດ້ຮັບຜົນເສັງຫາຍ ຫຼື ໄດ້ເຮັດໃຫ້ບ້ານເຮືອນຂອງປະຊາຊົນຖືກຍົກຍ້າຍນັ້ນ, ຕ້ອງໄດ້ມີການສ້າງບົດລາຍງານສະເພາະຂຶ້ນຕ່າງຫາກ ພ້ອມຕ້ອງໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ ແລະ ອະນຸມັດຈາກຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ທລຍ.

ກຳນົດເວລາ:

3-7 ມື້

5.10 ກອງປະຊຸມຮັບຮອງການອອກແບບຂັ້ນບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ & ສ້າງຕັ້ງທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ຫ້ອງປະຊຸມກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ລວມມີ: ຕົວແທນບ້ານ, ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ, ພະນັກງານທລຍ ເມືອງ, ຫ້ອງການວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ (ກໍລະນີມີແລ້ວ), ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ, ນາຍບ້ານ.

ຈຸດປະສົງ:

- ຮັບຮອງເທື່ອສຸດທ້າຍ ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂດຍພື້ນຖານແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງດ້ານວິຊາການ;
- ທົບທວນຄືນ ແລະ ຮັບຮອງ ເອົາແບບຂອງໂຄງການຍ່ອຍ, ງົບປະມານ ແລະ ແຜນການຄຸ້ມຄອງນໍາໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຈັດຕັ້ງທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ;
- ຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບວິທີການດໍາເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ.

ຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຂະໜາດໂຄງການຍ່ອຍ, ສະຖານທີ່ຕັ້ງ, ງົບປະມານ ແລະ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ;
- ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ;
- ການມອບໝາຍໜ້າທີ່ເປັນການສະເພາະ (ລວມມີ ສິດໃນການຄຸ້ມຄອງປຶ້ມບັນຊີທະນາຄານ ຂອງກຸ່ມບ້ານ) ໂດຍທີມງານກຸ່ມບ້ານແຕ່ລະຄົນ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບໜ້າທີ່ພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ຂອງຕົນ.

ໝາຍເຫດ: ໂຄງການຍ່ອຍ ບໍ່ສາມາດຮັບຮອງເອົາໄດ້ ຖ້າຫາກ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ຫຼື ການປະເມີນຜົນທາງດ້ານເຕັກນິກຕ່າງໆທີ່ຕ້ອງການ ຍັງບໍ່ທັນສໍາເລັດ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ

ໂຄງການຍ່ອຍ:

- ນຳສະເໜີລາຍຊື່ໂຄງການຍ່ອຍໂດຍພື້ນຖານ ອີງໃສ່ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທາງດ້ານວິຊາການ;
- ນຳສະເໜີແບບໂຄງການຍ່ອຍ: ງົບປະມານ, ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ, ການທົດແທນຄືນ, ບົດລາຍງານການໄດ້ມີທີ່ດິນ ແລະ ການຍົກຍ້ານຈັດສັນ (ຖ້າຫາກມີ), ທາງເລືອກໃນການດຳເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ແຜນການເບີກຈ່າຍເງິນໂຄງການຍ່ອຍ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ, ກວດກາຄືນທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ລາຍລະອຽດຂອງການປະເມີນຜົນ, ຖ້າຫາກມີ);
- ຮັບຮອງກ່ຽວກັບກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ເພື່ອສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວ, ສ່ວນງົບປະມານ ສຳລັບຝຶກອົບຮົມ ກໍແມ່ນພາກສ່ວນນຶ່ງຂອງງົບປະມານ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວນີ້.

ກຳນົດເວລາ:

ປະມານ 1 ມື້, ໂດຍຈະຈັດຂຶ້ນ ຫລັງຈາກສຳເລັດການອອກແບບແລ້ວ 2 ອາທິດ.

5.11 ການຄັດເລືອກທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ

ໃນກອງປະຊຸມ. ຕົວແທນບ້ານ ຄັດເລືອກເອົາທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ. ທີມງານເຫລົ່ານີ້ ປະກອບມີ 2 ທີມງານຍ່ອຍ, ໂດຍປະກອບມີດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- **ທີມງານການເງິນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ** (4 ຄົນ), ໃນນີ້ 2 ຄົນ ຄວນແມ່ນຜູ້ຍິງ ແລະ ຄວນແມ່ນຜູ້ຕາງໜ້າຊົນເຜົ່າ ຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມບ້ານ.

ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງແຕ່ລະຄົນມີດັ່ງນີ້:

- 1 ຮັບຜິດຊອບງົບປະມານ ແລະ ປະສານງານການວາງແຜນ;
- 1 ຊ່ວຍຜູ້ຮັບຜິດຊອບງົບປະມານ ແລະ ປະສານງານການວາງແຜນ;
- 1 ຮັບຜິດຊອບບັນຊີກຸ່ມບ້ານ;
- 1 ຮັບຜິດຊອບເງິນສົດຂອງກຸ່ມບ້ານ.

- **ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ** (3 ຄົນ), ເຊິ່ງຈະເປັນຜູ້ຕາງໜ້າໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານ ໃນການດຳເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ. ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ໃນ 3 ຄົນນັ້ນ ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ຍິງ. ຫລຍ ສະໜັບສະໜູນໃນການຄັດເລືອກຜູ້ຕາງໜ້າຊົນເຜົ່າ ເພື່ອປະກອບເປັນທີມງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຖ້າຫາກວ່າເຂົາເຈົ້າເຫລົ່ານັ້ນ ມີລະດັບການສຶກສາທີ່ເໝາະສົມ.

ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງແຕ່ລະຄົນມີດັ່ງນີ້:

- 1 ຜູ້ບໍລິຫານການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ;
- 1 ເລຂາ ໂດຍຮັບຜິດຊອບທຸກໆເອກະສານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ;
- 1 ຜູ້ປະສານງານໃນການປະມຸນ.

ນຶ່ງໃນທຳນຽມຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແມ່ນຈະຖືກຄັດເລືອກ ໃຫ້ເປັນຫົວໜ້າທີມຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ.

6 ໂລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ໃນພາກນີ້ຂອງປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໄດ້ອະທິບາຍຂັ້ນຕອນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ອະນຸມັດ.

6.1 ການຝຶກອົບຮົມທີມງານການເງິນບ້ານ ແລະ ຜູ້ປະສານງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ປະສານງານ ແລະ ສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈແຈ້ງຕໍ່ກັບພາລະບົດບາດ, ກົດລະບຽບ ແລະ ຄູ່ມືແນະນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິຫານວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ພ້ອມນັ້ນຍັງສາມາດດຳເນີນວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ້າທີ່ຂອງຕົນເອງ ໃນຊ່ວງໂລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄດ້.

ສະຖານທີ່:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ທີ່ປະຊຸມບ້ານ, ຖ້າມີ ໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ

ຜູ້ເຂົ້າຝຶກ. ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ການເງິນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;

ຄູ່ຝຶກ. ພະນັກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂອງ ທລຍ ແຂວງ, ພະນັກງານການເງິນ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ;

ຜູ້ສັ່ງເກດການ. ພະນັກງານການເງິນເມືອງ ຈາກພາກລັດ ແລະ ຕາງໜ້າຈາກຄະນະພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້).

ເນື້ອໃນ/ຫົວຂໍ້ຝຶກ

ຂັ້ນຕອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ:

- ບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ (ທລຍ, ພະນັກງານວິຊາການເມືອງ, ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ);
- ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ຮອບວຽນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;
- ລາຍການກິດຈະກຳທີ່ເລືອກໄດ້ (ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ) ແລະ ປະເພດຂອງກິດຈະກຳທີ່ບໍ່ສະໜັບສະໜູນ (ກິດຈະກຳທີ່ຫ້າມ);

- ຄູ່ມືແນະນຳທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມ (ຂໍແນະນຳໃນການຍົກຍ້າຍຖິນຖານ ແລະ ການຍຶດຄອງທີ່ດິນ, ກົດລະບຽບວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄືນ/ການສະມັກໃຈປະກອບສ່ວນ, ແຫຼ່ງ ວັດຖຸບູຮານ, ກຸ່ມຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ;
- ຄວາມໂປ່ງໃສ;
- ການຈັດກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການເງິນໂຄງການ ແລະ ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ລະຫວ່າງກຸ່ມ ບ້ານ/ບ້ານ.

ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານວິຊາການ

ການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານການເງິນ:

- ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ຂອງຊຸມຊົນ;
- ການໂອນເງິນ ຈາກສູນກາງ ເຂົ້າຫາບັນຊີກຸ່ມບ້ານ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ;
- ຮອບວຽນການໂອນງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍ;
- ວິທີການປະກອບແບບຟອມ ເພື່ອຂໍໂອນເງິນ ແລະ ຂໍຢັ້ງຢືນ ເພື່ອອະນຸມັດໃນແຕ່ລະຂັ້ນ;
- ການຖອນເງິນ ຈາກທະນາຄານ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ;
- ຂັ້ນຕອນການເບີກຈ່າຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານຕິດຕາມດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ບໍລິຫານໂຄງ ການຍ່ອຍ (5% ຂອງງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ);
- ບັນທຶກ ແລະ ການລົງບັນຊີ (ລາຍຮັບ-ລາຍຈ່າຍ);
- ລາຍງານການໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍ (ສົມທຽບໃສ່ກັບແຜນງົບປະມານ) ແລະ ເອກະ ສານ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຕ່າງໆ;
- ວິທີການສົ່ງເອກະສານຂໍໂອນງົບປະມານງວດຕໍ່ໄປນຳຫ້ອງການທລຍ;
- ສະຫຼຸບຍ້ຽວກັບກອງປະຊຸມສະຫຼຸບບັນຊີຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ.

ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ:

- ອາທິບາຍຊື້ແຈງ ກ່ຽວກັບບາງບັນຫາສຳຄັນທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເຊັ່ນ: ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ, ການສັ ໂກງ, ຄວາມໂປ່ງໃສ່ ແລະ ການສະຫຼຸບບັນຊີ;
- ວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍ, ຈັດຊື້ວັດສະດຸ ແລະ ໂຄງການທີ່ຊຸມຊົນເຮັດເອງ.
- ນະໂຍບາຍຂອງທລຍ ກ່ຽວກັບການຮັບຊ່ວຍຊານທີ່ມີຄວາມສຳນານທາງດ້ານວິຊາການສະເພາະ;
- ການກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ການກວດກາວັດສະດຸກ່ອນການຈ່າຍເງິນໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ/ຜູ້ສະ ໜອງສິນຄ້າ.

ກິດຈະກຳອື່ນໆ:

- ປຶກສາຫາລື ແລະ ກະກຽມເປີດປຶ້ມບັນຊີທະນາຄານທີ່ມີລາຍເຊັນຈາກຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ 4 ທ່ານ ເພື່ອຖອນເງິນລ່ວງໜ້າ;

- ບົກສາຫາລື ກ່ຽວກັບວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສະເພາະໃຫ້ສະມາຊິກຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ.

ໝາຍເຫດ:

- ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນພາຍຫຼັງທີ່ປະຊຸມຮັບຮອງ ໂຄງການຍ່ອຍຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ສໍາເລັດ (ເຮັດໄວເທົ່າທີ່ຈະເຮັດໄດ້ ຫຼັງຈາກກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນັ້ນ);
- ຖ້າມີການແຈ້ງ ຫຼື ບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການທົດແທນທີ່ດິນ ແລະ ມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນທີ່ຢູ່ ໃນທີ່ຕັ້ງໂຄງການຍ່ອຍ, ງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍເຫຼົ່ານັ້ນສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ ເມື່ອໄດ້ຮັບການ ອະນຸມັດຈາກຜູ້ອໍານວຍການທລຍ.

ໄລຍະເວລາ:

4 ວັນ.

6.2 ກອງປະຊຸມເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການຍ່ອຍ

ສະຖານທີ່ຈັດກອງປະຊຸມ:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ຫໍປະຊຸມບ້ານຖ້າມີໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ/ນາຍບ້ານ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ ຈາກພາຍນອກ

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ເປັນກອງປະຊຸມພາຍໃນບ້ານ ຊຶ່ງທຸກຄົນສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້, ແຕ່ບຸກຄົນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຊີນເຂົ້າຮ່ວມສະເພາະ:

- ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ທີມງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ (ສະມາຊິກໝົດທຸກຄົນ);
- ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາຂັ້ນບ້ານ, ຕົວແທນຈາກບ້ານ ແລະ ນາຍບ້ານ (ສະເພາະບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການ);
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດຂັ້ນເມືອງ;
- ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ຄະນະກຳມະການ;
- ພະນັກງານວິຊາການກ່ຽວຂ້ອງ ຈາກພາກລັດຂັ້ນເມືອງ;
- ນັກຂ່າວພາຍໃນເມືອງ.

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອເປັນການເລີ່ມຕົ້ນຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນງານຢ່າງເປັນທາງການ;
- ເຊັນສັນຍາຮັບຮອງເອົາໂຄງການຍ່ອຍຂອງປະຊາຊົນຢ່າງເປັນທາງການ ແລະ ເພື່ອໂອນງົບປະມານງວດທຳອິດໃຫ້ແກ່ທີມງານບໍລິຫານການເງິນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ວາງແຜນເພື່ອຮັບປະກັນການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນຄົບຕາມຈຳນວນທີ່ຕ້ອງການ, ຊຶ່ງອາດຈະລວມທັງການປະກອບສ່ວນເປັນເງິນສົດ ແລະ ການລະດົມແຮງງານຊຸມຊົນ;

ຄາດໝາຍຜົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບ:

- ຂໍ້ຕົກລົງເຊັນລະຫວ່າງ ທລຍ ແລະ ທີມງານການເງິນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ງົບປະມານງວດທຳອິດໄດ້ໂອນເຂົ້າບັນຊີຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການເລີ່ມຕົ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢ່າງເປັນທາງການ;
- ແຜນລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ແມ່ນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ອອກມາພ້ອມກັນ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວມຮັບຜິດຊອບ:

- ກວດຄືນເນື້ອໃນ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງແບບຟອມບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍລ້າສຸດ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ຕົວແທນຈາກບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ກະກຽມການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂອງແຕ່ລະໂຄງການ;
- ເຊັນສັນຍາຮ່ວມກັນ ລະຫວ່າງ ພະນັກງານ ທລຍ ກັບທີມງານບໍລິຫານການເງິນຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ວາງແຜນລະອຽດ ກ່ຽວກັບການລະດົມແຮງງານ, ຮູບຢັ້ງຢືນຄືນກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນວັດສະດຸທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ກະກຽມສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ອານາໄມ.

ໄລຍະເວລາ:

3 - 5 ວັນ

ພາຍຫຼັງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ສຳເລັດ ວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແມ່ນຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນ (ເບິ່ງໃນພາກທີ 10, ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ການເຮັດສັນຍາກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ).

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ຕາງໜ້າຈາກອຳນາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ (ເປັນຜູ້ສັ່ງເກດການ); ປະສານງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ, ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ຄະນະກຳມະການຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ.

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອເປີດຊອງປະມູນ;
- ກວດຄືນເອກະສານປະມູນ ແລະ ປະເມີນລາຄາປະມູນ;
- ແຈ້ງຜູ້ຊະນະການປະມູນ.

ຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບ:

ຄັດເລືອກຜູ້ຊະນະການປະມູນທີ່ດີສຸດ.

ໄລຍະເວລາ:

1-3 ວັນ

6.3 ຝຶກອົບຮົມທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາຂັ້ນບ້ານ

ຫຼັກສູດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ໄດ້ອອກແບບ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສະມາຊິກຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ສາມາດປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງເຂົາໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຝຶກອົບຮົມ:

- *ນັກສຳມະນາກອນ:* ຜູ້ປະສານງານຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ, ສະມາຊິກຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ຊາວບ້ານຜູ້ທີ່ຍາກ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ຍ່ອຍ ຖ້າພວກເຂົາມີເວລາໃນການເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມໄດ້;
- *ຄູຝຶກ:* ວິຊາການ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ;
- *ຜູ້ສັ່ງເກດການ:* ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ວິຊາການຈາກຂະແໜງການອ້ອມຂ້າງເມືອງ ແລະ ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ.

ເນື້ອໃນ/ຫົວຂໍ້ຝຶກ

ຂັ້ນຕອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ທລຍ:

- ການຄຸ້ມຄອງດ້ານເອກະສານ: ສັງລວມຂັ້ນຕອນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ຕັ້ງແຕ່ ຂັ້ນຕອນໂຄງການຖືກຄັດເລືອກ ຈົນຮອດຂັ້ນຕອນໂຄງການຍ່ອຍກໍ່ສ້າງສຳເລັດ;
- ວາງແຜນ ແລະ ດຳເນີນງານກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງທີ່ຖືກຄັດເລືອກ;
- ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ;
- ການນຳໃຊ້ແບບຟອມຕິດຕາມການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ (SPIM).

ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານວິຊາການ:

- ກະກຽມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ;
- ການກວດຄຶນແບບແຕ້ມ ແລະ ບໍລິມາດຂອງໂຄງການທີ່ຖືກຄັດເລືອກ;
- ການເກັບກຳຂໍ້ມູນຫົວໜ່ວຍລາຄາ;
- ເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງ;
- ຄວບຄຸມການກໍ່ສ້າງ;
- ຄຸ້ມຄອງສັນຍາການກໍ່ສ້າງ, ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບບັນຊີ ແລະ ວາງແຜນ ເພື່ອຂໍ້ໂອນເງິນງວດຕໍ່ໄປ.

ໝາຍເຫດ:

- ການຝຶກອົບຮົມ ຈະລົງເລິກສະເພາະໃສ່ແຕ່ລະປະເພດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ. ເມື່ອມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຄືກັນຢູ່ພາຍໃນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ບໍ່ທ່າງໄກກັນ, ການຝຶກອົບຮົມສາມາດຈັດຮ່ວມກັນໄດ້;
- ການຝຶກອົບຮົມຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນບ້ານທີ່ມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ສະະມາຊິກຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາຈາກບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການ ແລະ ໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການຜ່ານມາ ຈະຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ໃນການຝຶກອົບຮົມ. ໂອກາດນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າແລກປ່ຽນ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນໃຫ້ກັບທີມງານບ້ານທີ່ໂຄງການກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ເປັນຄັ້ງທຳອິດ.

ໄລຍະເວລາ:

2 ວັນ ຕໍ່ ບ້ານ

6.4 ກອງປະຊຸມປະສານງານໂຄງການຍ່ອຍ

ສະຖານທີ່ປະຊຸມ:

ຫ້ອງປະຊຸມສະໂມສອນຂອງເມືອງ

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າເມືອງ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ:

- ຮອງເຈົ້າເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ;
- ພະນັກງານວິຊາການພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງ;

- ພິມງານວິຊາການ ທລຍ ຂອງເມືອງ ແລະ ທິມງານປະສານງານຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ຄະນະກຳມະການກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ທິມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ຂອງບ້ານ, ຕາງໜ້າຈາກອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ນາຍບ້ານ (ສຳລັບບ້ານທີ່ໂຄງການຍ່ອຍໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ);
- ບໍລິສັດທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ ເພື່ອກຳສ້າງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ.

ຈຸດປະສົງ:

- ແຈ້ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ມອບໝາຍໜ້າວຽກສະເພາະ ໃຫ້ກັບແຕ່ລະຄົນທີ່ມີບົດບາດໃນການດຳເນີນງານກຳສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ຈາກຂະແໜງການຂອງລັດຂັ້ນເມືອງ, ຈາກພາກສ່ວນເອກະຊົນ (ຜູ້ຮັບເໝົາ) ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງຂອງບ້ານ;
- ກະກຽມລາຍການແຜນວຽກທັງໝົດຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ງົບປະມານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ສຳລັບການດຳເນີນການກຳສ້າງ ແລະ ການຄວບຄຸມການກຳສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ).

ຄາດໝາຍຜົນໄດ້ຮັບ:

- ກະກຽມການປະສານງານ ແລະ ພາລະບົດບາດ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດ ໃຫ້ເຂົ້າໃຈ;
- ການກະກຽມແຜນວຽກ ແລະ ງົບປະມານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການດຳເນີນໂຄງການ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ກວດຄືນລາຍການຂອງການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການ;
- ແນະນຳ ແລະ ສະເໜີຜູ້ຮັບເໝົາເຂົ້າໃຈການກຳສ້າງ;
- ການນຳສະເໜີ ແລະ ອະນຸມັດແຜນວຽກໃນການກຳສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ສະເໜີແຜນ ແລະ ຕາລາງຕິຕາມການກຳສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຜນຂອງທິມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ງົບປະມານ;
- ການຍັ້ງຍືນກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງບຸກຄົນທີ່ມີບົດບາດໃນການດຳເນີນໂຄງການ ໃນໄລຍະຂອງການດຳເນີນງານກຳສ້າງໂຄງການ;
- ຂໍ້ຕົກລົງ ກ່ຽວກັບການປະສານງານ;
- ກຳນົດເວລາຈັດກອງປະຊຸມກວດສອບຄວາມໂປ່ງໃສ.

ໄລຍະເວລາ:

1 ວັນ

6.5 ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບບັນຊີ/ການເງິນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບບັນຊີ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ຫຼັງຈາກການເບີກຈ່າຍເງິນແຕ່ລະງວດສໍາເລັດ, ແຕ່ຕ້ອງເຮັດກ່ອນການໂອນເງິນງວດຕໍ່ໄປ. ເປົ້າໝາຍຂອງກອງປະຊຸມ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມພ້ອມໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງການດໍາເນີນໂຄງການ; ແລະ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ໃນການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ. ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໄສສູງສຸດພາຍໃນຊຸມຊົນອີກດ້ວຍ.

ສະຖານທີ່ປະຊຸມ:

ໂຮງຮຽນ ຫຼື ສະໂມສອນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ຫຼື ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການ ຖ້າຫາກການໄປມາສະດວກ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວ ເປັນກອງປະຊຸມເປີດເຜີຍຢູ່ພາຍໃນບ້ານ, ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ສົນໃຈສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້. ສໍາລັບແຂກທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມສະເພາະ ມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້);
- ທີນງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ (ຊະມາສີໝົດທຸກຄົນ);
- ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາຂັ້ນບ້ານ;
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ;
- ວິຊາການພາກລັດຂັ້ນເມືອງ;
- ເຖົ້າແກ່ແນວໂຮມ ແລະ ຜູ້ທີ່ປະຊາຊົນນັບຖືໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ອໍານາດການປົກຄອງຂັ້ນບ້ານ (ຈາກບ້ານທີ່ມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ);
- ຕາງໜ້າຈາກບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທະບານ ຫຼື ໂຄງການພັດທະນາທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ພາຍໃນເມືອງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້);
- ຜູ້ຊົງຄຸນຈຸດທີ່ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ຜູ້ຄົນອື່ນໆທີ່ສົນໃຈ (ລວມເຖິງພາກເອກະຊົນ);
- ຕາງໜ້າຈາກກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານໄກ້ຄຽງ(ເມື່ອກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານທີ່ມາຢັ້ງມຢາມມີການຈັດກອງປະຊຸມໃນຊ່ວງເວລາດຽວກັນ).

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອຮັບຮອງຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ການຈ່າຍງົບປະມານໂຄງການ;

- ເພື່ອທົບທວນຄືນ ກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານໂຄງການ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ.

ຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບ:

- ທົບທວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າໂຄງການ ໃນທີ່ສາທາລະນະ;
- ໝົດທຸກຄືນໄດ້ທົບທວນການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານໂຄງການນຳກັນ ໃນທີ່ສາທາລະນະ;
- ກວດກາລາຍລະອຽດຂອງການສະເໜີງົບປະມານງວດຕໍ່ໄປ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ແຕ່ລະໂຄງການ ແລະ ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ ໂດຍທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ລາຍງານການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານໂຄງການຮອດປັດຈຸບັນ ໂດຍທີມງານບໍາລຸງຮັກສາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ລາຍງານແຜນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ການຕັດສິນຄັດເລືອກເອົາຜູ້ຮັບເໝົາ ແລະ ຜູ້ສະໜອງວັດສະດຸ ໂດຍທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ພ້ອມທັງອະທິບາຍຂະບານການຕັດສິນດັ່ງກ່າວ;
- ລາຍງານການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນຕົວຈິງ;
- ລາຍງານການນຳໃຊ້ງົບປະມານໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຄອບຄຸມເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງ;
- ສົນທະນາປະກອບຄຳຄິດເຫັນ ກ່ຽວກັບແຜນວຽກຕໍ່ໜ້າ, ແລະ ແຜນການຈ່າຍເງິນ ແລະ ການຍັ້ງຢືນແຜນການດຳເນີນງານ ພ້ອມກະກຽມຂໍ້ງົບປະມານໂຄງການໃນງວດຕໍ່ໄປ;
- ລາຍງານກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ນຳສະເໜີບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ໃນໄລຍະຂອງການດຳເນີນງານ ແລະ ການແກ້ບັນຫາຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂບັນຫາ ໂດຍກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ.

ໝາຍເຫດ:

- ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການເງິນ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນຫຼັງຈາກການຈ່າຍເງິນໂຄງການຍ່ອຍງວດທຳອິດ ແລະ ກ່ອນໜ້າຈະຂໍອະນຸມັດງວດຕໍ່ໄປ.
- ຖ້າມີໝຽງແຕ່ໂຄງການດຽວ ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານໃນຮອບວຽນດັ່ງກ່າວ ກອງປະຊຸມ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການ ຫຼື ບ້ານທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່, ຖ້າມີຫຼາຍໂຄງການ ໃຫ້ຈັດກອງປະຊຸມຢູ່ບ້ານທີ່ເປັນສູນກາງຂອງກຸ່ມບ້ານ.

ໄລຍະເວລາ:

1 ວັນ

6.6 ການຍ້າມແລກປ່ຽນບົດຮຽນລະຫ່ວາງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ

ສະຖານທີ່:

ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານທີ່ມີໂຄງການຍ່ອຍຕັ້ງຢູ່

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ:

- ຜູ້ປະສານງານ: ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ຕາງໜ້າຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ແຂກທີ່ຖືກເຊີນ: ທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ຖືກຄັດເລືອກເຂົ້າຮ່ວມວຽກງານ ຂອງ ທລຍ ຄັ້ງທຳອິດ;
- ເຈົ້າພາບໃນການຈັດກອງປະຊຸມ: ຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ, ທີມງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ, ຕົວແທນບ້ານ ແລະ ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດໃນຮອບວຽນ ທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ຄະນະກຳມະການກຸ່ມບ້ານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງບ້ານ.

ຈຸດປະສົງ:

ເພື່ອສະແດງໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ເຂົ້າຮ່ວມ ທລຍ ເປັນຄັ້ງທຳອິດ ເຫັນເຖິງປະສົບການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຂອງຊຸມຊົນທີ່ເຄີຍໄດ້ຮັບໂຄງການ ຈາກ ທລຍ ໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ (ຫຼື ການພົບພໍ້ບັນຫາຢູ່ ຍາກ ແລະ ຄວາມລ່າຊ້າໃນການພະຍາຍາມຂອງພວກເຂົາຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ໃນຮອບ ວຽນຜ່ານມາ), ການຮຽນຮູ້ຈາກຊຸມຊົນທີ່ຮັບໂຄງການມາກ່ອນນັ້ນ ຖືວ່າເປັນປະສົບການອັນດີຕໍ່ກັບການ ກຳນົດບັນຫາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງການ ຂອງທີມງານໄໝ່.

ຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບ:

- ໄດ້ຝຶກຮຽນຮູ້ປະສົບການຮ່ວມກັນ;
- ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກຄວາມພະຍາມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ການຢ້ຽມຢາມໂຄງການຍ່ອຍທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ;
- ການປະຊຸມພົບປະກັບທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ໄດ້ເຫັນບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ການບັນທຶກລາຍງານດ້ານການເງິນ.

ໝາຍເຫດ:

- ການຢັ້ງຢາມ ລະຫວ່າງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແມ່ນໃຫ້ຈັດພ້ອມກັບກອງປະຊຸມຄະນະຮັບຜິດຊອບ;
- ສ່ວນລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ກ່ຽວກັບການຢັ້ງຢາມ ລະຫວ່າງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ; ຈຸດປະສົງ; ວິທີການຕິດຕາມ ແມ່ນໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນພາກຂອງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ.

ໄລຍະເວລາ:

1-2 ວັນ

6.7 ທີມງານຄວບຄຸມຄຸນນະພາບໂຄງການຍ່ອຍໃນເວລາກວກາພາກສະໜາມ

ສະຖານທີ່:

ບ້ານທີ່ຕັ້ງຂອງໂຄງການຍ່ອຍ

ຜູ້ນຳ:

ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ໍ້ນເມືອງ.

ຈຸດປະສົງ:

ເພີ່ມຮັບປະກັນຄວາມພ້ອມໃນການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ, ໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ຈະມີການຕິດຕາມຄຸນນະພາບຢູ່ເປັນປະຈຳ (ແລະ ໃນບາງກໍລະນີ, ຈະມີການສຸມກວດ) ຈາກຊ່ຽວຊານດ້ານເຕັກນິດການກໍ່ສ້າງ (ຈາກ ທລຍ ແລະ ກະຊວງ/ຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ໍ້ອງຂອງລັດ).

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ

ທີມງານຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂັ້ນເມືອງ:

- ທີມງານ ທລຍ ເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ໍ້ອງ.

ໝາຍເຫດ: ຄວນມີ 1 ທີມ ຕໍ່ 1 ປະເພດໂຄງລ່າງ.

ທີມງານຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂັ້ນແຂວງ:

- ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ໍ້ອງ

ໝາຍເຫດ: ຄວນມີ 1 ທີມ ຕໍ່ 1 ປະເພດໂຄງລ່າງ.

ກວດກາຕາມຈຳນວນໂຄງການທີ່ໄດ້ສຸມເອົາ.

ທີມງານຄອບຄຸມຄຸນນະພາບຂັ້ນສູນກາງ:

- ທີມງານທລຍສູນກາງ;
- ຕາງໜ້າຈາກກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ໝາຍເຫດ: ຄວນມີ 1 ທີມ ຕໍ່ 1 ປະເພດໂຄງລ່າງ.

ກວດກາຕາມຈຳນວນໂຄງການທີ່ໄດ້ສຸມເອົາ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ລົງກວດກາພາກສະໜາມ;
- ກວດກາເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງ;
- ແບບຟອມລາຍງານຜົນສຳເລັດຄັ້ງສຸດທ້າຍ ຂອງການກໍ່ສ້າງ.

ໄລຍະເວລາ:

1/2 - 1 ວັນ ຕໍ່ໂຄງການນຶ່ງ.

6.8 ຝຶກອົບຮົມການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ

ສະຖານທີ່:

ບ້ານທີ່ຕັ້ງໂຄງການ

ຈຸປະສົງ:

ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ປະສານງານ ແລະ ສະມາຊິກ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈແຈ້ງຕໍ່ກັບພາລະບົດບາດ, ກົດລະບຽບ ແລະ ຄູ່ມືແນະ ນຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການບໍລິຫານວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ວຽກງານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ພ້ອມນັ້ນຍັງສາມາດດຳເນີນວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໜ້າທີ່ຂອງຕົນເອງ ໃນຊ່ວງໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງ ການໄດ້.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

ນັກສຳມະນາກອນ: ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;

ສູງສຸດ. ວິຊາການຊື້ນໍາດ້ານເຕັກນິກການກໍ່ສ້າງ ທລຍ ແລະ ພະນັກງານທີ່ປຶກສາວິຊາການ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ພະນັກງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ທລຍ ເມືອງ, ຜູ້ຮັບເໝົາ (ຖ້າເຫັນວ່າເໝາະສົມ), ແລະ ວິຊາການ ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເມືອງ.

ເນື້ອໃນ/ຫົວຂໍ້ຝຶກ

ຂັ້ນຕອນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ:

- ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຊຸມຊົນ, ຂອງສະມາຊິກຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບໍາລຸງຮັກສາ ແລະ ຂອງວິຊາການຂັ້ນເມືອງ;
- ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຊຸມຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຊຸກຍູ້ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງລ່າງ;
- ລະບຽບ ແລະ ຫຼັກການທີ່ພົວພັນໂດຍກົງຕໍ່ກັບແຕ່ລະປະເພດໂຄງການໂຄງລ່າງ;
- ການຈັດຕັ້ງກອງທຶນບໍາລຸງຮັກສາ.

ການຝຶກອົບຮົມທົ່ວໄປ ແລະ ການເພີ່ມຄວາມຮູ້:

- ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ແລະ ໃຫ້ສິດອໍານາດແກ່ຊຸມຊົນ.

ດ້ານເຕັກນິກ:

- ກິດຈະກຳການດຳເນີນໂຄງການ ແລະ ການບໍາລຸງຮັກສາໂຄງການໃນໄລຍະຍາວ;
- ການກວດກາຂັ້ນຕອນການກວດກາຄັ້ງສຸດທ້າຍ.

ໝາຍເຫດ:

ສະຖານທີ່ຝຶກອົບຮົມການດຳເນີນ ແລະ ການບໍາລຸງຮັກສາໂຄງການ ຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນບ້ານທີ່ຕັ້ງໂຄງການ.

ໄລຍະເວລາ:

2 ວັນ.

6.8.1 ກອງປະຊຸມສະໜູນການເງິນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານຄັ້ງສຸດທ້າຍ

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນເປີດໂອກາດໃຫ້ຕົວແທນ ຈາກກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ປະເມີນຜົນສຳເລັດ ແລະ ສິ່ງທີ່ຂາດຕົກບົກພ່ອງ ຂອງ ທລຍ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໃນລະດັບກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ໃນຮອບວຽນທີ່

ຜ່ານມາ. ນອກນັ້ນ, ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນທະນາ ແລະ ພັດທະນາວິທີທາງອັນໄໝ້ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະເປັນຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສໍາເລັດ ຂອງ ທລຍ.

ສະຖານທີ່ຕັ້ງ:

ໂຮງຮາກ ຫຼື ຫໍປະຊຸມກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ (ຖ້າມີ)

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ຫົວໜ້າກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ, ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ

ກອງປະຊຸມ ເປັນການເປີດກ້ວາງ. ບັນດາແຂກ ຫຼື ບຸກຄົນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຕ້ອງໄດ້ເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

- ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ພະນັກງານ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ສູນກາງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້);
- ທີມງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ອໍານາດການປົກຄອງເມືອງ; ຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ ແລະ ວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງເມືອງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້);
- ຕາງໜ້າຈາກບ້ານ (ຈາກບ້ານທີ່ມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການ);
- ຫົວໜ້າ ແລະ ຄະນະກຳມະການກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ (ຈາກບ້ານທີ່ມີການກໍ່ສ້າງໂຄງການ);
- ຕາງໜ້າຈາກສົມວນຊົນຕ່າງໆໃນເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (ຂັ້ນເມືອງ);
- ເຖົ້າແກ່ແນວໂຮມ ແລະ ຜູ້ທີ່ຖືກນັບຖືຈາກກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ພາກສ່ວນອື່ນໆ (ລວມເຖິງພາກເອກະຊົນ);
- ຕົວແທນຈາກກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານອ້ອມຂ້າງ (ຖ້າບ້ານໄກ່ຄຽງມີການຈັດຕັ້ງໃນເວລາດຽວກັນ).

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອຮັບຮອງຜົນລໍາເລັດຂອງການກໍ່ສ້າງໂຄງການ;
- ເປີດກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ;
- ປຶ້ມບັນທຶກການກວດສອບໂຄງການຄັ້ງສຸດທ້າຍ;
- ກວດຄືນ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຂອງການຈັດຕັ້ງບັນດາກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ໃນໄລຍະຂອງການໃຫ້ທຶນຮອບວຽນທີ່ຜ່ານມາ;
- ລາຍງານ ແລະ ເສີຍແຜ່ຜົນໄດ້ຮັບ ຂອງການໃຫ້ທຶນ ໃນຮອບວຽນທີ່ຜ່ານມາ;

- ສະເໜີຂອງຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ໄກ່ເກຍບັນຫາ ກ່ຽວກັບຄຳຄິດເຫັນ/ຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ທີ່ມີຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງຮອບວຽນດັ່ງກ່າວ, ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ແກ້ໄຂແລ້ວ; ກໍລະນີທີ່ຍັງຄ້າງຢູ່ ແລະ ສົນທະນາ.

ຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບ:

- ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄດ້ຖືກເປີດເຜີຍ ແລະ ກວດຄືນໃນທີ່ປະຊຸມ;
- ເປີດກອງປະຊຸມການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານ ແລະ ການນຳໃຊ້ທຶນໃນທີ່ສາທາລະນະ;
- ໃບຢັ້ງຢືນປຶ້ມບັນຊີໃນທະນາຄານ;
- ວາງແຜນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກໍານົດສະເໜີ;
- ຄວາມຍຸ້ງຍາກທີ່ພົບ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ ແມ່ນ ໄດ້ສົນທະນາ ແລະ ແລກປ່ຽນໃນທີ່ປະຊຸມ;
- ຈຸດທີ່ເຫັນວ່າຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ ທລຍ ເພື່ອການພິຈາລະນາ ແລະ ປຶກສາຫາລືໃນຕໍ່ໄປ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ສະເໜີກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງແຕ່ລະໂຄງການ ໂດຍຕາງໜ້າຈາກທີມງານບ້ານ, ໂດຍເຫັນ ໜັກໃສ່ຄວາມຄືບໜ້າທີ່ໄດ້ຮັບ, ບັນຫາທີ່ໄດ້ພົບພໍ້ ແລະ ທາງອອກທີ່ໄດ້ເຫັນ;
- ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີການກໍ່ສ້າງ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດ ການລາຍງານຕ້ອງມີການແຈ້ງເຫດຜົນ ສຳລັບການບໍ່ສຳເລັດ. ຖ້າບັນຫາເນື່ອງຈາກງົບປະມານບໍ່ພຽງພໍ, ຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ຈັດສັນງົບປະ ມານໃສ່ໃນບົດສະເໜີໂຄງການໃນຮອບວຽນຕໍ່ໄປ. ຖ້າບັນຫາຍ້ອນຄວາມຫຼ້າຊ້າ ແລະ ແກ່ຍາວ ໃນດ້ານເຕັກນິກ/ການກໍ່ສ້າງ, ຊຸມຊົນຕ້ອງໄດ້ກະກຽມແຜນທີ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ເປັນທີ່ ຍອມຮັບ ໃຫ້ກັບພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ, ພະນັກງານຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ ແລະ ພະນັກງານຫ້ອງການພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຂໍອະນຸຍາດດຳເນີນການກໍ່ສ້າງໂຄງການໃຫ້ ສຳເລັດ. ການນຳສະເໜີແຜນຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ການຕັກສິນໃຈຕ່າງໆ ແມ່ນເຮັດໂດຍທີມງານ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ລວມທັງບັນຫາທີ່ພົບ, ສະຖານະພາບຂອງຊ່າງ ການຈ່າຍເງິນເກັບຮັກສາ/ຄ້ຳ ປະກັນ ແລະ ການນຳສະເໜີບົດລາຍງານການຕິດຕາມໂຄງການຄັ້ງສຸດທ້າຍ.
- ການນຳສະເໜີ ກ່ຽວກັບການປະກອບສ່ວນຕົວຈິງຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຫຼັກຖານຢັ້ງຢືນ ກ່ຽວກັບ ການໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍ (ຖ້າກ່ຽວຂ້ອງ);
- ລາຍງານການນຳໃຊ້ງົບປະມານຂອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ, ແຜນການກວດຄືນ ແລະ ການກວດສອບຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ຄັ້ງສຸດທ້າຍ;
- ການນຳສະເໜີ ກ່ຽວກັບບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ໂດຍ ຄະນະກຳມະການຮັບຟັງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ໄກ່ເກຍບັນຫາ;

- ເບິ່ງຄືນກ່ຽວກັບການປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງທີມງານປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ຮັບຮອງເອົາການຄັດເລືອກເອົາຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານຄືນໄໝ່ ເມື່ອເຫັນວ່າການປະຕິບັດວຽກງານຂອງຜູ້ປະສານງານຄືນເກົ່າບໍ່ເປັນທີ່ພໍໃຈ.

ໄລຍະເວລາ:

1-2 ວັນ

6.9 ບັນດາກິດຈະກຳຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດພາຍຫຼັງສຳເລັດການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ

ພາຍຫຼັງສຳເລັດກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການເງິນຄັ້ງສຸດທ້າຍ, ກິດຈະກຳທີ່ຈະໄດ້ເຮັດກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນຊ່ວງກອງປະຊຸມແນະນຳ ແລະ ວາງແຜນໂຄງການ ສຳລັບປີທີສອງ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະສອງ. ບັນດາກິດຈະກຳດັ່ງໄດ້ອະທິບາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

6.9.1 ກອງປະຊຸມປະເມີນຜົນຂັ້ນເມືອງ

ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຈັດຂຶ້ນເພື່ອເປີດໂອກາດໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ, ໂດຍສະເພາະອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ, ຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ ແລະ ທລຍ ເພື່ອແລກປ່ຽນກັນ ກ່ຽວກັບບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຍ້ອງຍາກ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ໃນລະຫວ່າງການດຳເນີນໂຄງການ ໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ. ພ້ອມທັງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ສົນທະນາ ແລະ ພັດທະນາແນວທາງອັນໄໝ່ ເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຜ່ານຜ່າ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສຳເລັດ ຂອງ ທລຍ. ໃນລະຫວ່າງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້, ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ຈະໄດ້ນຳສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມສະຫຼຸບການເງິນໂປ່ງໃສ່ຄັ້ງສຸດທ້າຍອີກດ້ວຍ.

ສະຖານທີ່:

ສະໂມສອນຂອງເມືອງ.

ປະທານກອງປະຊຸມ:

ເຈົ້າເມືອງ ຫຼື ຮອງເຈົ້າເມືອງ.

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຂກທີ່ຖືກຮັບເຊີນ:

- ທີມງານ ທລຍ ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແລະ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ (ຖ້າສາມາດເຂົ້າຮ່ວມໄດ້);
- ຕາງໜ້າກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ຜູ້ປະສານງານພາກລັດຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງ;

- ເຈົ້າເມືອງ ແລະ/ຫຼື ຮອງເຈົ້າເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພັດທະນາຊຸມນະບົດເມືອງ ແລະ ແຂວງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການພາກລັດໃນຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຂອງເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກຄະນະກຳມະການກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ບັນດາໂຄງການພັດທະນາທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ ທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ພາຍເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກສົມວນຊົນຕ່າງໆພາຍໃນເມືອງ;
- ຕາງໜ້າຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ (ຂັ້ນເມືອງ);
- ຜູ້ອາວຸໂສ ແລະ ຊົງຄຸນວຸດທິຂອງເມືອງ.

ຈຸດປະສົງ:

- ເພື່ອກວດ ແລະ ປະເມີນກິດຈະກຳທັງໝົດ ຂອງ ທລຍ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ພາຍໃນເມືອງ ໃນໄລຍະຂອງການດຳເນີນໂຄງການ ໃນຮອບວຽນຜ່ານມາຄືນ;
- ລາຍງານ ແລະ ສະແດງຜົນໄດ້ຮັບຂອງການໃຫ້ທຶນໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ;
- ການມອບຮັບໂຄງການທີ່ສຳເລັດໃຫ້ກັບກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານຢ່າງເປັນທາງການ.

ຄາດຫວັງຜົນໄດ້ຮັບ:

- ໄດ້ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນສຳຄັນ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນທີ່ປະຊຸມ;
- ໄດ້ນຳສະເໜີບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຂອງເມືອງ ແລະ ຮັບຮອງໂດຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ;
- ການມອບຮັບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກໍ່ສ້າງສຳເລັດ ແລະ ໃບຮັບຮອງຄວາມສຳເລັດ ໃຫ້ກັບຊຸມຊົນຢ່າງເປັນທາງການ.

ກິດຈະກຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ:

- ສະເໜີກ່ຽວກັບບົດສະຫຼຸບສັງລວມກິດຈະກຳຕ່າງໆ, ການນຳໃຊ້ທຶນ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ໂດຍແຕ່ລະທີມງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ສະເໜີບົດລາຍງານການເງິນປະຈຳປີ (ກະກຽມໂດຍຜູ້ປະສານງານທລຍເມືອງ) ໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຮັບຊາບ ລວມທັງການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານບໍລິຫານ ແລະ ຕິດຕາມການກໍ່ສ້າງໂຄງການ (5% ຂອງງົບປະມານໂຄງການທັງໝົດ);
- ການສົນທະນາປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບການດຳເນີນໂຄງການໂດຍລວມ (ລວມທັງການຍອມຮັບເອົາບາງຕົວຊີ້ວັດການພັດທະນາທີ່ສຳຄັນ) ແລະ ກ່ຽວກັບບັນດາໂຄງການຍ່ອຍທີ່ບໍ່ສຳເລັດ (ເຫດຜົນ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້);
- ສະເໜີບັນຫານທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ຜ່ານມາໂດຍຄະນະກຳມະການຮັບຟັງຄຳເຫັນ ແລະ ໄກ່ເກຍບັນຫາ;

- ການນຳສະເໜີບົດສະຫຼຸບຂອງການວິໄຈ ກ່ຽວກັບການປະເມີນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ການປະເມີນທາງດ້ານວິຊາການທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ (ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້ ກ່ຽວກັບລາຍງານພາຍໃນ ແລະ ທລຍ ການສະເພາະຂອງການວິໄຈ ເມື່ອທີ່ມາງານປະເມີນລົງຕິດຕາມຢູ່ເມືອງ);
- ສົນທະນາປຶກສາຫາລື ແລະ ໃຫ້ຄຳຕອບ ຕໍ່ຄຳຖາມທັງໝົດທີ່ມີໂດຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
- ຊົມເຊີຍທີ່ມາງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ດຳເນີນໂຄງການສຳເລັດ ໂດຍການມອບຮັບໂຄງການ ແລະ ໃຫ້ໃບຢັ້ງຢືນຜົນສຳເລັດຢ່າງເປັນທາງການ;
- ການຮັບຮອງເອົາບົດລາຍງານ.

ໄລຍະເວລາ:

1-2 ວັນ.

ໝາຍເຫດ:

ກອງປະຊຸມປະເມີນຜົນຂັ້ນເມືອງ ຈະໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງຂຶ້ນຢ່າງໜ້ອຍນຶ່ງເດືອນ ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມໃສ່ສຳເລັດ. ການເລີ່ມຮອບວຽນຕໍ່ໄປ ບໍ່ຄວນໃຫ້ເລີ່ມກ່ອນກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ສຳເລັດ. ບົດລາຍງານຈະຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ວາງສະແດງໃນກະດານຂ່າວຂອງທຸກໆກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ.

6.9.2 ຮອບວຽນໂຄງການຍ່ອຍ ໃນປີຕໍ່ໄປ (ປີທີ 2, 3 ແລະ 4)

ໃນເດືອນຕຸລາ (ເດືອນ10) ຂອງແຕ່ລະປີ, ຮອບວຽນໂຄງການຂອງປີຕໍ່ໄປ ຂອງ ທລຍ II ຈະເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ຕັ້ງແຕ່ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນປີທີ 1, ແຜນໃນຮອບວຽນບາງຄັ້ງມີການແກ້ໄຂ. ປັດໃຈການແກ້ໄຂຄື:

- ຊຸມຊົນຈະຈັດກອງປະຊຸມຂຶ້ນ ເພື່ອຍັງຢືນຕົວບ້ານ ຫຼື ທີ່ໄດ້ຄັດເລືອກໄໝ້ຂຶ້ນ ແລະ ປຶກສາຫາລືສະເໜີຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆ ເພື່ອດັດແກ້ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນຂອງທລຍ.
- ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ເພື່ອກວດຄືນ ແລະ ປັບປຸງແຜນຕາມຄວາມຈຳເປັນ, ລວມທັງພາກການລົງທຶນ. ສາມາດແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ຄົນໄໝ້ໄດ້(ຫຼືແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ມີຢູ່ຄືນ) ໃນກອງປະຊຸມນີ້.
- ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຢູ່ໃນຮອບວຽນແມ່ນຄືກັນ.

ເນື່ອງຈາກໃນຮອບທີ 9 ເປັນຮອບວຽນທີ່ຊ່ວງໄລຍະຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ມີຄວາມຍຸ່ງຍາກທີ່ສຸດ ໃນການດຳເນີນໂຄງ ຂອງ ທລຍ II (ການດຳເນີນໂຄງການ ໃນຮອບວຽນ 8 ຍັງບໍ່ທັນສຳເລັດທັງໝົດ, ແຜນການລົງທຶນ 4 ປີ ຂອງ ທລຍ ໄດ້ປັບປຸງຢູ່ບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຂອງ ທລຍ I ແລະ ກຳລັງເລີ່ມຢູ່ໃນ 3 ແຂວງໄໝ້) ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ແຜນພັດທະນາລວມຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ສຳເລັດແລ້ວ ແລະ

ສຳເລັດແຜນການນຳໃຊ້ທຶນ ຂອງ ທລຍ 4 ປີ, ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານດັ່ງກ່າວ ຈະມີວຽກທີ່ເປົ້າລົງ ພຽງແຕ່ລົງ ເລິກໃນແຜນການລົງທຶນ 4 ປີ ຂອງ ທລຍ. ສຳລັບຮອບວຽນທີ 10 ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ປັບປຸງ ແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ 4 ປີ ຄືນ.

6.10 ມາດຕະການລົງໂທດ ໃນກໍລະນີຜິດຕໍ່ລະບຽບ

ມັນມີຄວາມຄຳຄັນທີ່ຜູ້ດຳເນີນໂຄງການ ຈະຕ້ອງຮູ້ວ່າມາດຕະການຂອງການລົງໂທດ ສາມາດຖືກນຳມາ ໃຊ້ ເມື່ອການດຳເນີນໂຄງການບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງ ຂອງ ທລຍ ຫຼື ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ດຳເນີນໂຄງການ ຝ່າຝືນລະບຽບ ແລະ ຫລັກການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ທີ່ວາງອອກ. ນອກຈາກ ນັ້ນມາດຕະການ ການລົງໂທດ ຍັງສາມາດດຳເນີນໃນກໍລະນີທີ່ໂຄງການທີ່ສະເໜີມາບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດແກ່ ຊຸມຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ໃນກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ ທລຍ ດຳເນີນໂຄງການຢູ່ອີກດ້ວຍ. ມາດຕະການການລົງໂທດມີ ຈຸດປະສົງ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ ຂອງຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາ ກິດຈະກຳຂອງການດຳເນີນໂຄງການຂອງທລຍ.

ຮູບແບບຂອງມາດຕະການການລົງໂທດ ສາມາດກຳນົດຂຶ້ນໄດ້:

- ມາດຕະການການລົງໂທດຢູ່ໃນຂັ້ນຊຸມຊົນ: ຊຸມຊົນຈະກຳນົດຂໍ້ຕົກລົງໃນການໃຊ້ມາດຕະການລົງ ໂທດຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຜິດຕໍ່ລະບຽບການດຳເນີນໂຄງການໃນກອງປະຊຸມກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ;
- ມາດຕະການການລົງໂທດ ຢູ່ໃນກົດໝາຍຂອງລັດ: ໃນກໍລະນີ ທີ່ຜູ້ດຳເນີນໂຄງການຝ່າຝືນຕໍ່ກົດ ໝາຍລັດວາງອອກ, ການລົງໂທດໂດຍກົດໝາຍຂອງລັດ ສາມາດນຳມາໃຊ້ຕໍ່ພະນັດງານລັດ, ພະນັກງານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ທີ່ປຶກສາໂຄງການ ຫຼື ຊຸມຊົນຕາມກົດໝາຍບ້ານເມືອງ.
- ມາດຕະການການລົງໂທດຂອງ ທລຍ: ໃນກໍລະນີທີ່ຝ່າຝືນຕໍ່ຂໍ້ຫ້າມ ແລະ ລະບຽບຫຼັກການ ຂອງ ທລຍ, ເງິນທຶນ ຫຼື ອຳນາດ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ໄປຕາມຮູບການ ຂອງ ທລຍ ຫຼື ມີການບິດເບືອນຈາກຮູບ ການ ຂອງ ທລຍ, ເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ບ້ານ ສາມາດຖືກລົງໂທດໄດ້ໃນຮູບແບບຂອງການຢຸດ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນຊ່ວງໄລຍະໄດ້ນຶ່ງ ຫຼື ຖາວອນ ໃນການໄດ້ຮັບທຶນຈາກ ທລຍ. ທຸກໆການ ລົງໂທດຕ້ອງ ໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ຂອງ ທລຍ ກ່ອນ, ກ່ອນທີ່ຈະມີ ການໃສ່ໂທດຕໍ່ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຜິດເຫຼົ່ານັ້ນ.

ມາດຕະການການລົງໂທດທີ່ໄດ້ຮັບຮອງທັງໝົດ ຕ້ອງມີການອະທິບາຍຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ຜູ້ຄົນ/ພາກສ່ວນ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ (ລວມທັງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ກັບ ທລຍ), ແລະ ມາດຕະການດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກເປັນລາຍ ລັກອັກສອນ ເປັນເອກະສານຍັງຍືນທາງການໃນກອງປະຊຸມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ກ່ອນທີ່ຈະມີຜົນນຳໃຊ້. ໃຫ້ຮັບ ຮູ້ວ່າ ມາດຕະການການລົງໂທດ ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ຊຸມຊົນເຫັນ ໂດຍການຕິດປະກາດຕາມກະດານຂ່າວ ຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ມີການໃຊ້ມາດຕະການລົງໂທດ.

ທີ່ປຶກສາ ຫຼື ພະນັກງານ ຂອງ ທລຍ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຮັບເອົາເງິນໂຄງການ ຈາກກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານທີ່ ໄດ້ຮັບທຶນ. ພະນັກງານທີ່ບໍ່ໄດ້ປະຈຳການຢູ່ເມືອງທີ່ຕົນເອງຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ຂາດການ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບ

ອະນຸຍາດກ່ອນ, ຈະຖືກຍົກເລີກສັນຍາ. ທີ່ປຶກສາ ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປະເມີນ ແລະ ພິຈາລະນາຈາກຊຸມຊົນ, ໂດຍສະເພາະຊຸມຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ກ່ຽວກັບການບໍລິການດ້ານຕ່າງໆຕໍ່ຊຸມຊົນເປັນວ່າບໍ່ເປັນທີ່ພໍໃຈ ແມ່ນຈະຖືກຍົກເລີກສັນຍາ. ຄຳເຫັນຂອງກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ຈະຖືກນຳໄປພິຈາລະນາໃນການຕັດສິນດັ່ງກ່າວ. ການກະທຳໃດໆຂອງທີ່ປຶກສາ ຫຼື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານ ທີ່ເປັນການສໍ້ໂກງ ຫຼື ກົນສິນບົນ ແມ່ນຈະຖືກລົງໂທດ. ນີ້ລວມທັງຄວາມບົກພ່ອງ ໃນການຟ້ອງຮ້ອງໃນກໍລະນີທີ່ມີລາຍງານເຖິງການຮ່ວມຫົວກັນ, ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ, ການສໍ້ໂກງ ຫຼື ກົນສິນບົນ ຂອງຕິດຕາມ ຫຼື ພະນັກງານ, ຕົວຢ່າງມີການລາຍງານຂອງຊາວບ້ານວ່າມີການຮ່ວມຫົວກັນ, ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ, ການສໍ້ໂກງ ຫຼື ກົນສິນບົນ. ທີ່ປຶກສາ ແລະ ພະນັກງານ ທີ່ບໍ່ລາຍງານໃນກໍລະນີສິ່ງໃສ ກ່ຽວກັບການກົນສິນບົນ ແລະ ຄົ້ນພົບວ່າການສໍ້ໂກງ ເກີດຂຶ້ນຈິງ ແລະ ຈະພິຈາລະນາວ່າຜູ້ກ່ຽວມີສ່ວນຮ່ວມໃນການກະທຳດັ່ງກ່າວ.

ໃນກໍລະນີ ບໍ່ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການຄຸ້ມຄອງທາງການເງິນ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນສັນຍາການໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ສັນຍາໂຄງການ ລະຫວ່າງ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ລັດຖະບານລາວ, ທະນາຄານໂລກ ຈະໃສ່ມາດຕະການລົງໂທດ ປະກອບມີ: ປະກາດເປັນໂຄງການທີ່ບໍ່ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້, ແລະ ຢຸດຕິຊົ່ວຄາວ ແລະ/ຫລື ຍົກເລີກການໃຫ້ທຶນຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ໂຄງການດັ່ງກ່າວ,

7 ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ

ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ

ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນພະຍາຍາມເນັ້ນໃສ່ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຢູ່ທຸກໆຂັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທຸກໆກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ມີປະສິດທິຜົນດີຂຶ້ນ. ການມີຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ ເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການໃຫ້ແກ່ຊາວບ້ານຕະລອດໄລຍະດຳເນີນໂຄງການ, ທລຍ ມີຄວາມພະຍາຍາມມອບຄວາມຮັບຜິດຊອບໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນເໝືອນກັນ ດ້ວຍການຈັດຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບວິທີການປະເມີນຄວາມຕ້ອງຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ, ວິທີການປຶກສາຫາລື ກັບອຳນາດການປົກຄອງເມືອງ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ພ້ອມທັງວິທີການກວດສອບການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ. ໃນຫລັກການແລ້ວ, ທລຍ ຈະສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການແປພາສາທ້ອງຖິ່ນ ໃນເວລາດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ແລະ ໃນເວລາໃດທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ນອກຈາກນັ້ນ ການແປເອກະສານຕ່າງໆເປັນພາສາຊົນເຜົ່າ (ຕົວຢ່າງ: ພາສາມົ້ງ, ພາສາກຶມມຸ, ພາສາອື່ນໆ...). ກິດຈະກຳການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນດ້ານຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ນັ້ນ ຍັງເປັນການສະໜັບສະໜູນ ຈຸດປະສົງຂອງລັດຖະບານ ໃນດ້ານຂອດການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ບັນດາກະຊວງ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ..

ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມໃນແຕ່ລະດ້ານ ຈະປະກອບມີຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເຄື່ອງມືສື່ສານຕ່າງໆ ຊຶ່ງຈະໄດ້ອອກແບບຢູ່ໃນໄລຍະ 6 ເດືອນທຳອິດຂອງໂຄງການ ແລະ ຈະໄດ້ມີການທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງຄືນ ຫລັງຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການປີທຳອິດສຳເລັດລົງ. ສຳລັບໃນປີທຳອິດຂອງໂຄງການ ຈະໄດ້ສຸມໃສ່ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ຈະເປັນຄູ່ຝຶກຫລັກຢູ່ໃນໂຄງການ ແລະ ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູ່ຝຶກ.

ຢູ່ໃນພາກນີ້ ຂອງຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໄດ້ອະທິບາຍເຖິງຈຸດສຳຄັນຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບກິດຈະກຳສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ.

7.1 ຫລັກການໃນການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ

ທີມງານ ທລຍ ເຫັນດີວ່າ ຈຸດປະສົງ, ກິດຈະກຳການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຫຼື ຝຶກອົບຮົມນັ້ນ ຄວນຈະປະກອບດ້ວຍ:

- ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການມີປະຕິກິລິຍາໂຕ້ຕອບເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ (ບໍ່ແມ່ນຮັບຟັງພຽງຢ່າງດຽວ ຫຼື ບໍ່ແມ່ນຮູບແບບການບັນຍາຍ);

- ປະສົບການ ແລະ ການນຳພາເຮັດຜ່ານມາ (ການໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີໂອກາດໄດ້ຮຽນ ໂດຍການໄດ້ເຮັດຕົວຈິງ, ໂດຍສະເພາະຮຽນຢູ່ພາກສະໜາມ ຫລາຍກວ່າຮຽນຢູ່ຫ້ອງຮຽນ, ນຳໃຊ້ວິທີການຮຽນແບບກຸ່ມເບົ້າໝາຍດຽວກັນ (peer learning) ຫຼື ຮູບແບບ ຊາວນາ ກັບ ຊາວນາ;
- ການຝຶກປະຕິບັດຕົວຈິງ (ສ່ວນທົດສະດີ ແມ່ນນຳໃຊ້ສະເພາະ ເມື່ອມີຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ອະທິບາຍ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງເທົ່ານັ້ນ);
- ວຽກງານສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ເປັນວຽກລະອຽດອ່ອນ (ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ຊົນເຜົ່າ ໃຫ້ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງເຕັມສ່ວນ);
- ການປະເມີນຜົນ (ປະກອບດ້ວຍ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຮູ້ຈັກການວິທີການປະເມີນ ໂດຍຜ່ານການຕັ້ງຄຳຖາມ ແລະ ການສຳຫລວດເບິ່ງຕົວຈິງ);
- ຄວາມຄືບໜ້າ (ເນື້ອໃນຂອງການຝຶກອົບຮົມ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການທົບທວນຄືນ ໃນແຕ່ລະປີ ທັງນີ້ຂຶ້ນກັບການປະເມີນຜົນຄວາມຕ້ອງການສົ່ງເສີມຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ).

ເຄື່ອງມືຝຶກອົບຮົມ ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ສຳລັບການດຳເນີນກິດຈະກຳການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແຕ່ລະຄັ້ງ. ເຄື່ອງມືດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ອອກແບບໃຫ້ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບພາລະບົດບາດໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ເຄື່ອງມືຝຶກອົບຮົມ ຈະຕ້ອງກວາມເອົາວຽກງານສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກກັບແຕ່ລະຊົນເຜົ່າຄືແນວໃດ.

"ວິທີການຝຶກແບບນ້ຳໄຫລ" ຈະໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ຢູ່ ຫລຍ 2, ໂດຍເລີ່ມຈາກຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຫລັກແຫລ່ງ, ຈາກນັ້ນໄປຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ທົມ ງານຂັ້ນບ້ານ ຕາມລຳດັບ.

7.2 ກິດຈະກຳສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຕ່າງໆ:

ຕາຕະລາງ 4: ສັງລວມກິດຈະກຳສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຂອງ ທລຍ

ກິດຈະກຳສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ	ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ	ໂຕຊີ້ວັດ ໄລຍະດຳເນີນ ກິດຈະກຳ	ໂຕຊີ້ວັດ ໃນດ້ານເວລາ	ຄາດໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບ
ຝຶກອົບຮົມພະນັກງານຫລັກແຫລ່ງ (ຝຶກໂດຍຊ່ຽວຊານ ຈາກພາຍນອກ)				
ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ	10-15 ຄົນ ຈາກສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຄພທສ	15 ມື້ ໃນ 3 ຊຸດ (ລວມທັງຢູ່ພາກສະໜາມ 2 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດຈັດຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ 2 ເດືອນ, ຊຸດຕໍ່ໄປຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ, ກອງປະຊຸມສະຫລຸບເງິນປະຈຳງວດຂັ້ນບ້ານ	ຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ ຂອງ ທລຍ, ວິທີການສຶກສາຊຸມຊົນ, ການມີສ່ວນຮ່ວມ, ບົດບາດຍິງຊາຍ, ຫລັກການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ, ກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ.
ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກ່ຽວກັບການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ	10-15 ຄົນ ຈາກສູນກາງ, ແຂວງ ລວມທັງທີ່ປຶກສາດ້ານວິຊາການຂັ້ນແຂວງ	15 ມື້ ໃນ 3 ຊຸດ (ລວມທັງຢູ່ພາກສະໜາມ 2 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດຈັດຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ 2 ເດືອນ, ຊຸດຕໍ່ໄປຈັດພ້ອມກັນກັບການອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ.	ຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ ຂອງ ທລຍ, ແລະ ວິທີການອອກແບບທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ການກະກຽມໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂະໜາດນ້ອຍ, ຂໍ້ກຳນົດດ້ານວິຊາການ, ຫລັກການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ

ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກຸ່ມ ກັບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເງິນ ແລະ ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການ ຍ່ອຍ	10-15 ຄົນ ຈາກສູນ ກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ	15 ມື້ ໃນ 3 ຊຸດ (ລວມ ທັງຢູ່ພາກສະໜາມ 2 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດຈັດຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມ ແນະນຳໂຄງການ 2 ເດືອນ, ຊຸດຕໍ່ໄປ ຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັບການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຝຶກອົບຮົມທີ ມາງານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂັ້ນບ້ານ, ກອງປະຊຸມສະຫລຸບເງິນປະຈຳ ງວດຂັ້ນບ້ານ.	ຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກ ເຊິ່ງ ກຸ່ມກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບ ເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ ຂອງ ທລຍ, ການ ຄຸ້ມຄອງດ້ານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດ ຈ້າງໂດຍຊຸມຊົນເອງ.
ຝຶກອົບຮົມສະເພາະພະນັກງານຕິດ ຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ	ພະນັກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນ ກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ນັກສຶກສາຈົບໃໝ່	15 ມື້	ຊຸດທຳອິດ ເລີ່ມກ່ອນທີ່ຈະຈັດກອງ ປະຊຸມແນະນຳໂຄງການຂັ້ນບ້ານ	ພະນັກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ມີ ຄວາມສາມາດທີ່ເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ
ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ (ຝຶກໂດຍຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ)				
ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກຸ່ມກັບ ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມ ຊົນ	ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ເມືອງ, ພັດທະນາຊຸມຊົນ ເມືອງ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າ ຫ້ອງການທີ່ກຸ່ມຂ້ອງ ຂອງເມືອງ	20-25 ມື້ (ໃນ 4-5 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດ ເລີ່ມກ່ອນທີ່ຈະຈັດກອງ ປະຊຸມແນະນຳໂຄງການ, ສ່ວນຊຸດຕໍ່ໆ ໄປ ຈັດພ້ອມດຽວກັບການຝຶກອົບຮົມຜູ້ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ກອງປະຊຸມວາງ ແຜນພັດທະນາບ້ານ, ກອງປະຊຸມ ສະຫລຸບປະຈຳງວດຂັ້ນບ້ານ	ທີມງານຄູຝຶກ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກຸ່ມກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ການສຶກສາຊຸມຊົນ, ການ ສ້າງແຜນພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ບົດ ບາດຍິງ-ຊາຍ, ຫລັກການປ້ອງກັນຜົນກະ ທົບທາງສັງຄົມ, ກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳ ເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ.
ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກຸ່ມກັບ ການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ	ພະນັກງານວິຊາການ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຜູ້ ຕາງໜ້າຈາກຫ້ອງການ ວິຊາການທີ່ກຸ່ມຂ້ອງຂັ້ນ ເມືອງ	20-25 ມື້ (ໃນ 4-5 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດ ຈັດຂຶ້ນກ່ອນກອງປະຊຸມ ການວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມ 1 ເດືອນ ສ່ວນຊຸດຕໍ່ໆໄປ ຈັດພ້ອມດຽວກັບການ ສຳຫລວດ-ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ	ທີມງານຄູຝຶກ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກຸ່ມກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ ຂອງ ທລຍ, ແລະ ວິທີ ການອອກແບບທີ່ເໝາະສົມ ການກະກຽມ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ບູລະນະ

			ການຄຸ້ມຄອງບູລະນະສ້ອມແປງ ໂຄງການຍ່ອຍ	ສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຂະໜາດນ້ອຍ, ຂໍ້ກຳນົດດ້ານວິຊາການ, ຫຼັກການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ.
ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເງິນ ແລະ ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ	ພະນັກງານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂັ້ນ ເມືອງ	20-25 ມື້ (ໃນ 4-5 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດຈັດຂຶ້ນ ກ່ອນຈະກອງປະຊຸມ ແນະນຳໂຄງການ 2 ເດືອນ, ຊຸດຕໍ່ໄປ ຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັບການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ຜູ້ ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ ແກ່ທີມງານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດ ຈ້າງຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບ ເງິນປະຈຳວັດຂັ້ນບ້ານ.	ຄູຝຶກ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວ ກັບຮູບແບບການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍ ຊຸມຊົນເອງ ຂອງ ທລຍ, ການຄຸ້ມຄອງ ດ້ານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ໂດຍ ຊຸມຊົນເອງ.
ຝຶກອົບຮົມ ທີມງານຕ່າງໆຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ (ຝຶກໂດຍຄູຝຶກ ທລຍ, ໂດຍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຄູຝຶກຫຼັກແຫຼ່ງ ຖ້າມີຄວາມຕ້ອງການ)				
ຝຶກອົບຮົມທີມງານຕ່າງໆຂັ້ນກຸ່ມ ບ້ານ	ຫົວໜ້າທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ 2-3 ຄົນ	30-35 ມື້ (ໃນ 5-6 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດ ຈັດຂຶ້ນກ່ອນຈະຈັດກອງ ປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ	ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ຫົວໜ້າທີມງານຂັ້ນ ກຸ່ມບ້ານ, ຄະນະກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ມີ ຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບວິທີ ການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ວິທີການສຶກສາຊຸມຊົນ, ການວາງແຜນ ພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ການສົ່ງເສີມ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ, ຫຼັກການການປ້ອງ ກັນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ, ກົນໄກສະແດງ ຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ.
	ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງຂັ້ນ ກຸ່ມບ້ານ	10 ມື້ (ໃນ 2 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດ ຈັດຂຶ້ນກ່ອນຈະຈັດກອງ ປະຊຸມກະກຽມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຍ່ອຍ	ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ມີຄວາມ ເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບວິທີການ ພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ວິທີ

				ການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ
	ທີມງານການເງິນ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ	10 ມື້ (ໃນ 2 ຊຸດ)	ຊຸດທຳອິດ ຈັດຂຶ້ນກ່ອນຈະຈັດກອງປະຊຸມກະກຽມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ	ທີມງານການເງິນຂັ້ນກຸ່ມ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບວິທີການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ພື້ນຖານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເງິນ ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ
	ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ	30-35 ມື້ (ໃນ 5-6 ຊຸດ ທຸກໆ 2 ເດືອນ)	ຊຸດທຳອິດ ຈັດຂຶ້ນກ່ອນຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກອງປະຊຸມກະກຽມ.	ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບວິທີການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂະໜາດນ້ອຍ, ຂໍ້ກຳນົດທາງດ້ານວິຊາການ, ຫລັກການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ.
ຝຶກອົບຮົມ ຕົວແທນບ້ານ (ໂດຍຄູ່ຝຶກ, ຮ່ວມກັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ)				
ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕົວແທນບ້ານ	ຕົວແທນບ້ານ 6 ຄົນ (ຍິງ 3 , ຊາຍ 3)	3 ມື້ (ໃນ 1 ຊຸດ)	ຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັນກັບ ກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ	ຕົວແທນບ້ານ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບວິທີການພັດທະນາທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍຊຸມຊົນເອງ, ສາມາດເວົ້າແທນບ້ານຂອງເຂົາເຈົ້າ, ສາມາດຊ່ວຍຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ (ແລະ ນາຍບ້ານ)

				ໃນການປຸກລະດົມຊາວບ້ານ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ (ໂດຍສະເພາະ ຄອບຄົວຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ), ແລະ ການນຳໃຊ້ກະດານຂ່າວ ຂອງ ທລຍ.
ຝຶກອົບຮົມ ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ.	ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ ຢູ່ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ ຈາກ ທລຍ 3 ຄົນ	30-35 ມື້ (ໃນ 5-6 ຊຸດ)	ຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັນກັບກອງປະຊຸມກະກຽມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ	ຢູ່ບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບໂຄງການຍ່ອຍ ຈາກ ທລຍ ໄດ້ເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບູລະນະສ້ອມແປງໂຄງການຍ່ອຍ.
ຝຶກອົບຮົມ ຄະນະກຳມະການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງຂັ້ນບ້ານ (ໂດຍພະນັກງານພັດທະນາຊຸມຊົນເມືອງ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ)	ແນວໂຮມບ້ານ, ນາຍບ້ານ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ຊາວໜຸ່ມ, ປກສ, ກອງຫລອນ ແລະ ຕົວແທນບ້ານ ທລຍ	ເຄິ່ງມື້	ຈັດຂຶ້ນພ້ອມກັນກັບກອງປະຊຸມ ລາຍງານ ແລະ ຮັບຮອງເອົາແຜນພັດທະນາບ້ານ	ຄະນະໄກ່ເກິ່ງ ແຕ່ລະບ້ານ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນເພີ່ມຂຶ້ນ.

7.3 ກິດຈະກຳຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ

7.3.1 ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ (MOT)

ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ແມ່ນຈະຈັດຂຶ້ນຢູ່ໃນ 3 ຂົງເຂດຄື:

- ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ;
- ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກ່ຽວກັບການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ ຍ່ອຍ; ແລະ
- ຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ກ່ຽວກັບດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການ ຍ່ອຍ

ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ຄວນຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນ ຈາກຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ, ແລະ ຄວນແມ່ນຜູ້ທີ່ມີອຸດົມການໃນການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທຸກຍາກ. ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກ ຫລັກແຫລ່ງ ຈະໄດ້ທຳການຝຶກໂດຍຊ່ຽວຊານຈາກຕ່າງປະເທດ. ຄູ່ມືລວມທັງເຄື່ອງມືຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງດັ່ງກ່າວ. ຊຸດຝຶກອົບຮົມທຳອິດຈະ ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ຈາກນັ້ນຈຶ່ງຈັດຝຶກອົບຮົມອື່ນໆ (ລວມທັງການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່) ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ.

ຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມ ທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ພະນັກງານ ທລຍ ຂຶ້ນກັບໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາ ເຈົ້າ ແລະ ລວມມີຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຫລັກການ ຂອງ ທລຍ, ຂັ້ນຕອນດຳເນີນໂຄງການ, ລະບຽບການພັດທະນາຊຸມຊົນ, ໂຄງຮ່າງ ການຈັດຕັ້ງ, ກິດຈະກຳທີ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ບໍ່ສະໜັບສະໜູນ ໂດຍ ທລຍ ແລະ ອື່ນໆ;
- ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນ ລະຫວ່າງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທລຍ 1 ແລະ ທລຍ 2;
- ກົນໄກສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ;
- ການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ;
- ການສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ-ຊາຍ;
- ລາຍລະອຽດໂດຍກົງ ກ່ຽວກັບວິທີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ທີມງານ ຕ່າງໆຂັ້ນບ້ານ ຊຶ່ງລວມມີ: ການນຳສະເໜີກ່ຽວກັບອຸປະກອນສຳລັບຝຶກອົບຮົມ, ການກະກຽມ, ເຕັກນິກການຝຶກ ແລະ ຫລັກສູດການຝຶກອົບຮົມ;
- ເຕັກນິກໃນການເປັນຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຊຶ່ງລວມມີ: ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມື ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ (ເຄື່ອງມື IEC), ຫລັກການ ແລະ ເຕັກນິກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດໃນການສອນຜູ້ໃຫຍ່ (ລວມທັງເຕັກນິກ ສຳລັບສອນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ຮູ້ໜັງສື) ລວມທັງບັນຫາທາງດ້ານບົດບາດຍິງຊາຍ, ວັດ ທະນາທຳ ແລະ ຊົນເຜົ່ານຳອີກ;

- ການພັດທະນາຊຸມນະບົດຮອບດ້ານ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນການແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ໂດຍສະເພາະເນັ້ນໜັກໃສ່ການວາງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແຕ່ລຸ່ມຂຶ້ນເທິງ, ແລະ ການມອບສິດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ;
- ການບໍລິຫານເງິນໂຄງການຍ່ອຍ, ການຈົດບັນທຶກ, ການບັນຊີ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສັນຍາໂຄງການຍ່ອຍ. ເຕັກນິກໃນການເຮັດບັນຊີ ສໍາລັບຊຸມຊົນຜູ້ບໍ່ຮູ້ໜັງສື ກໍຄວນລວມເປັນຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມ, ຄວາມໂປ່ງໃສອັນເປັນຫລັກການພື້ນຖານຂອງໂຄງການ;
- ວິສະວະກຳ ແລະ ເຄື່ອງມືວິຊາການ ລວມມີການສໍາຫລວດ, ການອອກແບບ, ການຄິດໄລ່ງົບປະມານ, ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ການກວດການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບູລະນະສ້ອມແປງສໍາລັບຊຸມຊົນຊຸມນະບົດ, ຈາກຊຸມຊົນຊຸມນະບົດ ແລະ ໂດຍຊຸມຊົນຊຸມນະບົດ. ຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມ ຍັງຈະຕ້ອງຂຶ້ນກັບ ແລະ ສະເພາະເຈາະຈົງໃສ່ໂຄງການຍ່ອຍຂອງແຕ່ລະບ້ານ.

7.3.2 ຝຶກອົບຮົມ ການເປັນຄູຝຶກ (TOT)

ຫລັງຈາກການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ, ທລຍ ມີເປົ້າໝາຍວ່າຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ ຈະສືບຕໍ່ເປັນຜູ້ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ (TOT) ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ທີ່ຮັບຜິດຊອບປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ (ລວມທັງພະນັກງານທີ່ບັນຈຸເຂົ້າຢູ່ໃນແຂວງໃໝ່ ແລະ ຢູ່ເມືອງໃໝ່).

ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ຢູ່ໃນ 3 ຂົງເຂດດັ່ງນີ້:

- ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ;
- ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກ່ຽວກັບການກະກຽມ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ; ແລະ
- ຝຶກອົບຮົມການເປັນຄູຝຶກ ກ່ຽວກັບດ້ານການຄຸ້ມຄອງການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ

ຜູ້ທີ່ຈະເປັນຄູຝຶກ ຄວນແມ່ນພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມງານຈາກຂະແໜງການຕ່າງໆຂັ້ນເມືອງ ເໝືອນກັນ. ຄູ່ມື ແລະ ເຄື່ອງມືຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການຝຶກອົບຮົມເປັນຄູຝຶກໃນສາມຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ. ຊຸດຝຶກອົບຮົມທຳອິດຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງຈັດຝຶກອົບຮົມອື່ນໆ (ລວມທັງການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່) ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ.

ຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມ ທີ່ຈະສະໜອງໃຫ້ພະນັກງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງຄືກັນກັບການຝຶກອົບຮົມຄູຝຶກຫລັກແຫລ່ງ.

7.3.3 ການຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ກ່ຽວກັບວຽກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການຝຶກອົບຮົມສະເພາະ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ຈະໄດ້ຈັດຖືກຂຶ້ນ. ຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມພື້ນຖານ ແມ່ນອີງໃສ່ສິ່ງທີ່ໄດ້ພົບເຫັນຈາກການປະເມີນຜົນ ຄວາມເຂັ້ມແຂງຂອງພະນັກງານ ວ່າຈະຕ້ອງປັບປຸງຢູ່ໃນປີທີ່ 1 ຜ່ານມາ.

7.3.4 ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ

ຄູຝຶກ ໂດຍການຊ່ວຍຂອງຄູຝຶກຫຼັກແຫ່ງ ຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ທີມງານຕ່າງໆ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ເຊັ່ນ:

- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ;
- ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ;
- ທີມງານການເງິນ.

ອຸປະກອນ ສໍາລັບຊຸດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ກະກຽມຢູ່ທ້ອງຖານ ທລຍ ວຽງຈັນ, ແຕ່ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ໜ້າຮັບຜິດຊອບຂອງທີມງານຕ່າງໆຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ. ຢູ່ໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງ ການຍ່ອຍ ເຂົາເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມດັ່ງນີ້:

- ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການວາງແຜນ

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຫົວໜ້າທີມງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບຫຼັກການຂອງ ທລຍ, ຂັ້ນຕອນດໍາເນີນໂຄງການ, ລະບຽບການພັດທະນາຊຸມຊົນ, ວິທີການລາຍງານຕ່າງໆ, ລວມທັງຂໍ້ ແນະນໍາໃນການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ກົນໄກສະແດງຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ, ການນໍາໃຊ້ເຄື່ອງມືເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການພັດ ທະນາຊຸມຊົນ ໂດຍລວມມີວິທີການວາງແຜນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ, ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ.

- ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ທີມງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງກຸ່ມບ້ານ, ທີມງານການເງິນກຸ່ມບ້ານ, ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກ ອົບຮົມ ກ່ຽວກັບວິທີການການຄຸ້ມຄອງດ້ານເງິນ ແລະ ວິທີການດໍາເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ລວມທັງຂັ້ນ ຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທລຍ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ, ກົນ ໄກສະແດງຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ, ຂໍ້ແນະນໍາໃນການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ກອບໃນການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ກອບນະໂຍບາຍການ ທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ແຜນການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ), ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານວິຊາການອື່ນໆ.

7.3.5 ການຝຶກອົບຮົມຢູ່ຂັ້ນບ້ານ

ໃນໄລຍະດຳເນີນກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາບ້ານ, ທີມງານຈະຕ້ອງໄດ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕົວແທນແຕ່ລະບ້ານ ກ່ຽວກັບວິທີພື້ນຖານ ໃນການສື່ສານ ແລະ ການປຶກສາຫາລື. ທັງນີ້ເພື່ອໃຫ້ຮັບປະກັນວ່າຕົວແທນບ້ານແຕ່ລະບ້ານ ໂດຍສະເພາະຕົວແທນບ້ານຜູ້ທີ່ເປັນຊົນເຜົ່າ, ຜູ້ຍິງ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ພະນັກງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ເປັນຜູ້ແປພາສາທ້ອງຖິ່ນ. ສຳລັບບ້ານທີ່ນຳໃຊ້ສອງ ຫຼື ຫລາຍພາສາ ພະນັກ ງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງຈັດໃຫ້ມີການແປພາສາຊົນເຜົ່ານັ້ນໆ. ອຸປະກອນທີ່ຮັບໃຊ້ການຝຶກອົບຮົມ ຈະຕ້ອງມີລັກສະນະງ່າຍດາຍ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວບ້ານ. (ຕົວຢ່າງ: ຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມ ຄວນໃຊ້ຮູບພາບຕ່າງໆ ເພື່ອອະທິບາຍ - ເບິ່ງຄູ່ມືກະຈາຍຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ).

ການຝຶກອົບຮົມ ໃຫ້ແກ່ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຈະເຮັດໃຫ້ທີມງານດັ່ງກ່າວ ມີຄວາມສາ ມາດໃນການດູແລ ແລະ ກວດກາໂຄງການກໍ່ສ້າງ (ໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ດຳເນີນໂດຍຜູ້ຮັບເໝົາ) ຫຼື ໂຄງການກໍ່ສ້າງທີ່ດຳເນີນໂດຍຊຸມຊົນເອງ. ການຝຶກອົບຮົມ ຈະໄດ້ສຸມໃສ່ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການເຮັດວຽກ ຂອງທລຍ, ຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ການມອບສິດໃຫ້ແກ່ຂອງຊຸມຊົນ ລວມທັງເຕັກນິກວິທີການໃນການຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຢ່າງຍາວນານ. ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາທິວຂໍ້ກ່ຽວກັບຫລັກການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ, ລວມທັງວິທີການກໍ່ສ້າງໂຄງການທີ່ຖືກທຳລາຍຄືນໃໝ່ແຕ່ໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ, ຂໍ້ແນະນຳໃນການປ້ອງກັນຜົນກະທົບທາງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ກອບການຄຸ້ມຄອງທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ກອບນະໂຍບາຍການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ກອບນະໂຍບາຍຊົນເຜົ່າ ແລະ ແຜນການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ງ່າຍດາຍ).

7.3.6 ກອງປະຊຸມ ແລະ ຝຶກອົບຮົມປະຈຳເດືອນ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ

ຢູ່ໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ປະຊຸມກັບພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ ທລຍ ເດືອນລະເທື່ອ. ຈຸດປະສົງກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນເພື່ອທົບທວນຄືນຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍຢູ່ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ຊອກຫາວິທີແກ້ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ປັບປຸງແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານໃນຕໍ່ໜ້າ, ທົບທວນຄືນຄວາມສາມາດໃນການເຮັດວຽກຂອງຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຝຶກອົບຮົມຄືນໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ. ຢູ່ໃນລະບຽບວາລະຂອງກອງປະຊຸມຕ້ອງໄດ້ຈົ່ງໄວ້ 2-3 ຊົ່ວໂມງ ສຳລັບນຳພາເຮັດທົດລອງຕົວຈິງ, ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ຍັງເພື່ອປຶກສາຫາລື ກ່ຽວກັບກຳລະນິສຶກສາ, ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຽນ - ລວມທັງບັນຫາ ແລະ ສິ່ງໃໝ່ໆທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການພັດທະນາລວມທັງຜົນສຳເລັດທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ຄ້າຍໆຄືກັນກັບກອງປະຊຸມປະຈຳເດືອນຂອງພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ (ກອງປະຊຸມອາດຈະໃຊ້ເວລາ 1 ຫຼື 2 ມື້) ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານ ທລຍ ແຂວງ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນເພື່ອທົບທວນຄືນຄວາມຄືບໜ້າ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ຊອກຫາວິທີແກ້ບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ປັບປຸງແຜນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານໃນຕໍ່ໜ້າ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຈົ່ງໄວ້ 2-3 ຊົ່ວໂມງ ສຳລັບປະຊຸມຮ່ວມກັບ

ຫ້ອງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງເມືອງ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ຊາບກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ສະເໜີຂໍການຊ່ວຍເຫລືອ ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຜ່ານມາ. ກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ເຫັນວ່າມີຄວາມສໍາຄັນເໝືອນກັນໂດຍສະເພາະ ໃນກໍລະນີທີ່ ທລຍ ບໍ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອສາມາດສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານ ຫຼື ຜ່ານຫ້ອງການວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຫຼື ໂຄງການພັດທະນາອື່ນໆ. ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ຈໍາຕ້ອງໄດ້ສ້າງບົດລາຍງານຂອງກອງປະຊຸມ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ອໍານາດການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນຂອງໂຄງການ.

ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຫົວໜ້າທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແມ່ນຊຸກຍູ້ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມສະຫລຸບການໃຊ້ຈ່າຍປະຈໍາວດຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອສັງເກດ ແລະ ຕິດຕາມເບິ່ງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານເງິນໂຄງການຍ່ອຍ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງມີຈຸດປະສົງເພື່ອຊຸກຍູ້ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ມີການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ສະນັ້ນ ຈຶ່ງຈະເປັນການເພີ່ມຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຕາມພາລະບົດບາດທີ່ໄດ້ມອບໝາຍໃຫ້.

ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ ມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ກະກຽມກອງປະຊຸມກ່ອນລ່ວງໜ້າ;
- ຫລັງຈາກກອງປະຊຸມຄັ້ງນີ້ ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ເຜີຍແຜ່ຜົນຂອງກອງປະຊຸມໃຫ້ແກ່ທີມງານອື່ນໆຂອງກຸ່ມບ້ານ;
- ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ກະກຽມບົດລາຍງານກອງປະຊຸມ ເພື່ອເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ຫ້ອງການ ແລະ ຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ພ້ອມທັງຕິດປະກາດໄວ້ຢູ່ກະດານຂ່າວຂອງກຸ່ມບ້ານ.

7.4 ການຝຶກອົບຮົມອື່ນໆ

ແຜນການຝຶກອົບຮົມປະຈໍາປີ, ກໍານົດເວລາຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການສືບຕໍ່ໂຄງການສໍາລັບຮອບວຽນຕໍ່ໄປຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມໂດຍໄວ ຫລັງຈາກທີ່ສໍາເລັດການຝຶກອົບຮົມ. ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ພະນັກງານທີ່ດິດ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກອົບຮົມໃນປີຕໍ່ໄປ ໂດຍອາດໃຫ້ເປັນຄູຝຶກ ຫຼື ຢ່າງໜ້ອຍເປັນຜູ້ສໍາຄັນໃນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນຢູ່ໃນຊຸດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ. ກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ ຂໍ້ຂັດແຍ້ງທີ່ຍົກຂຶ້ນ, ບັນຫາທີ່ພົບເຫັນ ແລະ ວິທີການໃໝ່ໆ ລວມທັງສິ່ງທີ່ມີຜົນສໍາເລັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມ ເພື່ອນໍາສະເໜີຢູ່ຊຸດຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ. ຊຸດຝຶກອົບຮົມເທື່ອຕໍ່ໄປເປັນການຍົກລະດັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຍັງອະນຸຍາດໃຫ້ມີການປັບປຸງອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການຝຶກອົບຮົມ ໂດຍອີງໃສ່ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ. ການຍົກລະດັບ ຫຼື ການຝຶກອົບຮົມຄືນ ສໍາລັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ນັ້ນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການກໍານົດຫົວຂໍ້ຝຶກອົບຮົມຕ້ອງຂຶ້ນກັບຜົນການເຮັດວຽກໃນຮອບວຽນຜ່ານມາ

ຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການປະເມີນຜົນຄວາມຕ້ອງການໃນການຝຶກອົບຮົມ ຈະຕ້ອງດຳເນີນກ່ອນຊຸດຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໃຫ້ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງທີ່ກຳນົດໄວ້.

ໃນກໍລະນີ ມີການເພີ່ມເມືອງໃໝ່ ສະນັ້ນ ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຜູ້ປະສານງານ ທີ່ໄດ້ບັນຈຸເຂົ້າໃໝ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມຄືກັນກັບທີ່ໄດ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຜ່ານມາ.

ການຝຶກອົບຮົມ ບໍ່ແມ່ນເລື່ອງສຳຄັນຫລາຍ. ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ທີ່ໄດ້ ຮັບການບັນຈຸເຂົ້າມານັ້ນ ເຄີຍໄດ້ຜ່ານ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມແລ້ວກໍຕາມ, ແຕ່ຖ້າຜູ້ກ່ຽວ ຈັດຕັ້ງບໍ່ ໄດ້ດີ ກໍຈະບໍ່ຖືກຮັບເຂົ້າມາເຮັດວຽກນຳ ທລຍ. ກົງກັນຂ້າມ, ຖ້າຜູ້ໃດໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມໃນຫົວຂໍ້ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າ, ການເປັນຜູ້ນຳ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ) ຊຶ່ງເປັນຫົວຂໍ້ທີ່ຕິດພັນກັບໂດຍກົງກັບວິທີການ ແລະ ຍຸດທະສາດຂອງ ທລຍ ຜູ້ກ່ຽວກໍຄວນໄດ້ຮັບການ ຍອມຮັບ ແລະ ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນໄປພ້ອມໆກັນ.

ກ) ການຫັດສະນະສຶກສາ ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ

ໃນໄລຍະການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ການແລກປ່ຽນຢັ້ງຢືນ ແລະ ການ "ຫັດສະນະສຶກສາ ລະດັບນ້ອຍ" ລະຫວ່າງເມືອງ ແລະ ແຂວງ ແມ່ນຮູບແບບການຝຶກອົບຮົມທີ່ດີທີ່ສຸດ, ແຕ່ວ່າຕ້ອງໄດ້ມີການກະກຽມຢ່າງລະອຽດຮອບຄອບ. ຫລັງຈາກສຳເລັດການຢັ້ງຢືນ ການນຳສະເໜີຜົນ ໄດ້ຮັບ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ຕ້ອງມີການເກັບຮັກສາເອກະສານ ຕ່າງໆໄວ້. ການດຳເນີນການຢູ່ໃນແຂວງນຶ່ງໆ ຈະຕ້ອງມີການທົບທວນຄືນຈຸດປະສົງ, ບົດລາຍງານ ແລະ ເອກະສານສຳຄັນຕ່າງໆ. ຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້ບໍ່ແມ່ນເພື່ອຊອກຫາຄວາມຜິດພາດທີ່ເກີດຂຶ້ນຂອງແຂວງ ດັ່ງກ່າວ (ຜ່ານຂະບວນການດັ່ງກ່າວອາດຈະພົບເຫັນ) ແຕ່ເປັນການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ແລກປ່ຽນ ແນວຄວາມຄິດເຫັນນຳກັນຫລາຍກວ່າ ແລະ ເພື່ອປັບປຸງໂຄງການໃນຕໍ່ໜ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ລະຫວ່າງບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ໂດຍປົກກະຕິ ຈັດຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງການ ແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ເປັນການຮຽນຮູ້ຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນນີ້ ສາມາດເກີດ ຂຶ້ນໃນສະເພາະດ້ານໃດດ້ານນຶ່ງ.

ຂ) ກອງປະຊຸມສຳມະນາ

ຢ່າງໜ້ອຍນຶ່ງເທື່ອຕໍ່ປີ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມນີ້ຂຶ້ນ ສຳລັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານທຸກໆຄົນ ແລະ ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ/ແຂວງ ທັງນີ້ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກໆຄົນມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສິ່ງປ່ຽນແປງຂອງ ໂຄງການ ແລະ ເພີ່ມຄວາມຊຳນິຊຳນານໃນການກະກຽມໃນຮອບວຽນຕໍ່ໄປ, ທັງແມ່ນເປັນການສ້າງກຳລັງ ໃຈ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກເປັນທີມອີກດ້ວຍ. ການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານວິຊາການທີ່ຈະດຳເນີນເປັນເວລາ 2 ຫຼື 3 ມື້ນັ້ນ ຍັງເປັນການເພີ່ມຄວາມຊຳນິຊຳນານໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ເຊັ່ນດຽວກັນ.

8 ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ (M&E)

8.1 ຈຸດປະສົງລວມຂອງ ລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ວ່າເປັນໄປຕາມຈຸດປະສົງລວມຂອງໂຄງການ, ລະບຽບຫຼັກການ ແລະ ວິທີການຂອງຕົນເອງຫຼືບໍ່. ທລຍ ເປັນໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມສໍາຄັນ ຈາກລັດຖະບານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ເພື່ອລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ, ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງມີລະບົບຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນພາຍໃນ ທລຍ ເພື່ອເປັນຕົວແບບ ແລະ ຮູບແບບໃຫ້ລັດຖະບານໃນການສ້າງແຜນນະໂຍບາຍໃນຕໍ່ໜ້າ.

ອົງປະກອບຂອງວຽກງານຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

- **ການຕິດຕາມທົ່ວໄປ:** ການຕິດຕາມວຽກງານທົ່ວໄປ ແມ່ນເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະນັກງານທລຍ, ຊຶ່ງໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບເລົ່ານີ້ ແມ່ນລວມທັງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ, ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ, ລວມທັງນັກຮຽນຈົບໃໝ່ ທີ່ຈະເປັນພາກສ່ວນນຶ່ງຮ່ວມເຂົ້າໃນກິດຈະກຳຕິດຕາມປະເມີນຜົນ. ທລຍ ແມ່ນໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ຄວາມໂປ່ງໃສ, ການກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຊຶ່ງຜ່ານທາງຮູບແບບຕິດຕາມ ແບບຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ ຜ່ານແບບຟອມຕ່າງໆ.
- **ກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ:** ການເຮັດກໍລະນີສຶກສາ ຈະໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ເພື່ອສຶກສາຂໍ້ມູນຢ່າງເລິກເຊິ່ງໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ທີ່ ທລຍ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາ. ຊຶ່ງກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆນີ້ ຈະໄດ້ວ່າຈ້າງຜູ້ຊ່ວຍຊານ ຈາກພາຍນອກ ເຂົ້າມາປະຕິບັດ ໂດຍທີ່ໃຫ້ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນນໍາອີກດ້ວຍ.
- **ການປະເມີນຜົນກະທົບ:** ທລຍ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບ ໂດຍນໍາໃຊ້ສອງຮູບແບບຄື ປະເມີນໂດຍນໍາໃຊ້ວິທີການແບບປະລິມານ ແລະ ວິທີການແບບຄຸນນະພາບ. ການປະເມີນຜົນກະທົບ ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຜູ້ຊ່ວຍຊານຈາກພາຍນອກ, ແຕ່ຈະພົວພັນກັບລະບົບຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຂອງ ທລຍ, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການປະເມີນຜົນກະທົບ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ແມ່ນຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນທ້າຍປີ 2012 ແລະ ປະເມີນຄັ້ງສຸດທ້າຍ ໃນປີ 2015.

ຢູ່ໃນພາກນີ້ຈະໄດ້ລົງເລິກກ່ຽວກັບ:

- ຕົວຊີ້ວັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2;
- ການຕິດຕາມພາຍໃນ;
- ການລາຍງານ;
- ການປະເມີນຜົນ ແລະ ກໍລະນີສຶກສາ.

8.2 ຕົວຊີ້ວັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ຈຸດປະສົງຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ແມ່ນເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຊົມໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ ຊຶ່ງແນ່ໃສ່ຊຸມຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການ ໂດຍ ຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ໃນການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ. **ຊຶ່ງໄມ້ຫລາວັດ ແທກຜົນສໍາເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ໃນປີ 2016 ແມ່ນວັດແທກຜົນສໍາເລັດ ຂອງແຜນງານ ຜ່ານຕົວຊີ້ວັດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວຢູ່ໃນຕາລະລາງລຸ່ມນີ້.** ຊຶ່ງ ທລຍ ຕ້ອງໄດ້ສະແດງອອກ ຢູ່ໃນບົດລາຍງານກາງປີ ເຖິງຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ຜ່ານຂະບວນການຕິດຕາມ, ການ ລາຍງານ ແລະ ລະບົບປະເມີນຜົນຕ່າງໆ.

ກອບຜົນໄດ້ຮັບ ແລະ ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນ

ຈຸດປະສົງການພັດທະນາຂອງໂຄງການ (PDO): ແມ່ນເພື່ອປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການຊົມໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ການບໍລິການ ໃນຊຸມຊົນທຸກຍາກທີ່ນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ ໄລຍະທີ 2 ເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການ ¹² ໂດຍຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ ໃນການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ												
ຜົນ ແລະ ລະດັບ ຂອງຈຸດປະສົງການພັດທະນາ ຂອງໂຄງ ການ, ຕົວຊີ້ວັດ*	ພື້ນຖານ	ໜ່ວຍ ວັດແທກ	ພື້ນຖານ	ຄ່າເປົ້າໝາຍສະສົມ**					ຄວາມຖີ່	ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ/ ວິທີການ	ຮັບຜິດຊອບ ໃນການເກັບ ກຳຂໍ້ມູນ	ລາຍການ (ຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ອື່ນໆ)
				ປີ 1	ປີ 2	ປີ 3	ປີ 4	ປີ 5				
ຕົວຊີ້ວັດທີ 1: ປັບປຸງການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳ ໃຊ້ພື້ນຖານເສດຖະກິດ ແລະ ການ ບໍລິການສັງຄົມ ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານທີ່ໄດ້ ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຂອງ ທລຍ: - % ອັດຕາການລໍຖ້າເຂົ້າໂຮງ ຮຽນ. - % ການເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງຊົມໃຊ້ບໍລິ ການດ້ານສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການນຳໃຊ້ໂຄງລ່າງດ້ານສາທາ. - % ຂອງຄົວເຮືອນຊຶ່ງສາມາດເຂົ້າ ເຖິງ ແລະ ຊົມໃຊ້ນໍ້າສະອາດ.	☐	%	ພື້ນຖານເພື່ອ ສຸ່ມສຳຫລວດ ການປະເມີນ ຜົນກະທົບ ຊຶ່ງຕ້ອງ ສຳເລັດ ໃນປີ ທີ 1 ¹³					>6% ເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງ ການລົງທະບຽນເຂົ້າ ຮຽນ. >6% ເພີ່ມຂຶ້ນ ຂອງ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຊົມໃຊ້ການລິການ ດ້ານ ສາທາລະນະສຸກ >8% ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ນໍ້າ ສະອາດ	3 ເທື່ອ ຕະຫລອດອາຍຸ ຂອງໂຄງການ, ການສຳຫລວດ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນ, ການສຳຫລວດ ກາງໂຄງການ ແລະ ການສຳ ຫລວດຄັ້ງສຸດ ທ້າຍ	ຄັດເລືອກກຸ່ມຕົວ ແທນ ເພື່ອປະ ເມີນຜົນກະທົບ	ບໍລິສັດຈາກ ພາຍນອກ	ວັດແທກ ແລະ ນຳໃຊ້ອັດຕາ ຂອງການບໍລິ ການຕ່າງໆ

¹² ສຳລັບຈຸດປະສົງ ຂອງ PRF II, ຄວາມຍືນຍົງຈະໄດ້ຮັບການປະເມີນໃນທຸກຮູບແບບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: (i) ການພັດທະນາຮູບແບບທີ່ສາມາດປະຕິບັດ ແລະ ແບບຈຳລອງ ໃຫ້ລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບດ້ານການວາງແຜນ ແລະ ການໃຫ້ທຶນສຳລັບຊຸມຊົນ (ອົງປະກອບ 2, IR2); (ii) ການເພີ່ມບົດບາດຂອງອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການປະສານງານ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ໂຄງການ (ອົງປະກອບ 2, IR2); (iii) ສິ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ປະຕິບັດກິດຈະກຳການພັດທະນາໃນທ້ອງຖິ່ນ (ອົງ ປະກອບ 2, IRs 1,2,3); ແລະ (iv) ການປັບປຸງຄຸນນະພາບ ຂອງການອອກແບບໂດຍລວມ ແລະ ການປະຕິບັດ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ໂຄງການຍ່ອຍໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ລວມທັງການອອກແບບ ມາດຕະການ ການຫຼຸດຜ່ອນໄພພິບັດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໄປໃນໂຄງການຍ່ອຍ (ອົງປະກອບ 1, IR3).

¹³ ຕາມຂໍ້ມູນຂອງການສຳຫລວດການຊົມໃຊ້ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍ 2007, ຕົວເລກລວມຂອງຊາດ, 78% ຂອງເດັກໃນຊົນນະບົດແມ່ນໄດ້ເຂົ້າຮຽນ, 9% ຂອງບ້ານໃນຊົນນະບົດ (ຊຶ່ງບໍ່ມີເສັ້ນທາງ) ສາມາດເຂົ້າເຖິງສຸກສາລາ ແລະ ສູນບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ, 70% ຂອງບ້ານທັງໝົດສາມາດທຽວໄດ້ສອງລະດູ, 72% ຂອງຄົວເຮືອນໄດ້ຊົມໃຊ້ນໍ້າສະອາດ ໃນລະດູແລ້ງ.

<p>- % ການເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ຊົມໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ດ້ານເສັ້ນທາງ.</p> <p>- ຕໍ່າສຸດສອງຫົວຂໍ້ຂ້າງເທິງທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການບໍລິການ.</p>								<p>>8% ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ນໍາໃຊ້ເສັ້ນທາງຕ່າງໆ</p>				
<p>ຕົວຊີ້ວັດທີ 2:</p> <p>ການຕັດສິນໃຈໃນການອະນຸມັດໂຄງການ ແລະ ງົບປະມານ ທີ່ຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ ຢ່າງນ້ອຍ 40% ແມ່ຍິງ ແລະ 60% ຊຸມຊົນຜູ້ທຸກຍາກເຂົ້າຮ່ວມ.</p>	☐	<p>%</p>	<p>ຂະບວນການ ຍັງບໍ່ທັນເລີ່ມສໍາລັບໄລຍະທີ 2</p>	<p>40% ແມ່ຍິງ, 60% ຜູ້ທຸກຍາກ</p>	<p>40% ແມ່ຍິງ, 60% ຜູ້ທຸກຍາກ</p>	<p>40% ແມ່ຍິງ, 60% ຜູ້ທຸກຍາກ</p>	<p>40% ແມ່ຍິງ, 60% ຜູ້ທຸກຍາກ</p>	<p>40% ແມ່ຍິງ, 60% ຜູ້ທຸກຍາກ</p>	<p>ບົດລາຍງານປະຈຳປີ</p>	<p>ຖານຂໍ້ມູນ</p>	<p>ທລຍ</p>	<p>ຂະບວນການ ຕັດສິນໃຈຕ້ອງມີສ່ວນຮ່ວມ</p>
<p>ຕົວຊີ້ວັດທີ 3:</p> <p>ເກີນ 75% ລະດັບຄວາມພຶງພໍໃຈຂອງຊຸມຊົນ ໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ຕໍ່ກັບການປັບປຸງການບໍລິການດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ແຜນພັດທະນາໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ.</p>	☐	<p>%</p>	<p>ຂະບວນການ ຍັງບໍ່ທັນເລີ່ມສໍາລັບໄລຍະທີ 2</p>			<p>>70%</p>		<p>>80%</p>	<p>3 ເທື່ອ ຕະຫລອດ ອາຍຸຂອງໂຄງການ, ການສໍາຫລວດພື້ນຖານຂໍ້ມູນ, ການສໍາຫລວດກາງໂຄງການ ແລະ ການສໍາຫລວດຄັ້ງສຸດທ້າຍ, 2 ເທື່ອສໍາລັບການປະເມີນ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ</p>	<p>ສຸ່ມປະເມີນຜົນກະທົບ ແລະ ປະເມີນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ</p>	<p>ບໍລິສັດຈາກພາຍນອກ</p>	<p>ວັດຄວາມພຶງພໍໃຈຂອງຜູ້ຮ່ວມຮັບຜົນປະໂຫຍດ ທຽບໃສ່ ທລຍ ແລະ ການບໍລິການ</p>
<p>ຕົວຊີ້ວັດທີ 4:</p> <p>ຈໍານວນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈໍານວນ x% ຕ້ອງແມ່ນເພດຍິງ.</p>	☒	<p># ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ</p>	<p>ຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງກິດຈະກຳທີ່ຄັດເລືອກໂດຍຊຸມຊົນໃນຊ່ວງໂຄງການ</p>						<p>ປະຈຳປີ</p>	<p>ຖານຂໍ້ມູນ</p>	<p>ທລຍ</p>	<p>ຕ້ອງການຮູບແບບລາຍງານຕາມຕົວຊີ້ວັດຂອງທະນາຄານໂລກ</p>

ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ

ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ (ຕາມຮ່ວງທີນຶ່ງ): ງົບປະມານ ສໍາລັບການພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ: ຊຸມຊົນນໍາໃຊ້ຮ່ວງເງິນ ສໍາລັບການລົງທຶນໃສ່ກິດຈະກຳປັບປຸງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ

ລະດັບຜົນຂອງຕົວຊີ້ວັດການ ພັດທະນາໂຄງການ ຕົວຊີ້ວັດ*	ຄວາມກ່ຽວພັນ	ຫົວໜ່ວຍ ວັດແທກ	ການສໍາ ຫລວດ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນ						ຄວາມຖີ່ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ / ວິທີການ	ຜູ້ຮັບຜິດ ຊອບໃນ ການຜັບ ກຳຂໍ້ມູນ	ລາຍການ (ລາຍການວັດ ແທກ ແລະ ອື່ນໆ)
				ປີ 1	ປີ 2	ປີ 3	ປີ 4	ປີ 5				
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 1: #ປະເພດກິດຈະກຳ ແລະ ໂຄງການ ທີ່ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	☐		ສໍາລັບແຜນງານທີ່ຄັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ, ຈະບໍ່ມີລາຍການກິດຈະກຳລ່ວງໜ້າ. ຊຶ່ງ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຈະໄດ້ໃນເວລາທີ່ວາງແຜນກັບຊຸມຊົນ ຜ່ານຂະບວນການວາງແຜນ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ຈະໄດ້ມີການລາຍງານຕົວເລກ ແລະ ປະເພດຂອງກິດຈະກຳ ແລະ ໂຄງການໃນບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດ						ບົດລາຍງານປະ ຈຳໄຕມາດ ແລະ ບົດລາຍງານປະ ຈຳປີ	ຖານຂໍ້ມູນ	ພະນັກງານ ທ້ອງຖານ ທລຍ	ປະເພດກິດຈະ ກຳທີ່ໄດ້ສະ ໜອງທຶນ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 2: x% ຂອງກິດຈະກຳ ແລະ ໂຄງການ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ	☐	ຄຸນນະ ພາບຂອງ ໂຄງການ	0			>70%		>85%	2 ເທື່ອຕະຫລອດ ອາຍຸໂຄງການ	ການສຶກສາ ພາຍນອກ ທາງດ້ານຄຸນ ນະພາບ ຂອງ ໂຄງການ	ບໍລິສັດທີ່ ປຶກສາ ພາຍນອກ	ຄຸນນະພາບ ຂອງການ ລົງທຶນ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 3: x% ຂອງໂຄງການ ທີ່ໄດ້ຮັບການ ບຳລຸງຮັກສາ ແລະ ຍັງສາມາດໃຊ້ ໄດ້ຫລັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສໍາເລັດ ໄດ້ 2 ປີ	☐	ການບຳ ລຸງຮັກສາ ໂຄງການ	0			>80%		>90%	2 ເທື່ອຕະຫລອດ ອາຍຸໂຄງການ	ການສຶກສາ ພາຍນອກ ທາງດ້ານຄຸນ ນະພາບ ຂອງ ໂຄງການ	ບໍລິສັດທີ່ ປຶກສາ ພາຍນອກ	ການບຳລຸງຮັກສາ ກິດຈະກຳ ໂຄງການ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 4: ກິດຈະກຳໂຄງການ x% ແມ່ນລົງ ທຶນຢ່າງກຸ້ມຄ່າ (ຖືກກວ່າ) ຖ້າທຽບ ໃສ່ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ສະໜອງ ໂຄງການລັກສະນະໄກ້ຄຽງກັນ (ມາດຖານຂອງດ້ານວິຊາການຄືກັນ)	☐					>20%		>30%	2 ເທື່ອຕະຫລອດ ອາຍຸໂຄງການ	ການສຶກສາ ພາຍນອກ ທາງດ້ານຄຸນ ນະພາບ ຂອງ ໂຄງການ	ບໍລິສັດທີ່ ປຶກສາ ພາຍນອກ	ຜະລິດທີ່ຜົນ ທາງດ້ານການ ລົງທຶນ

**ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ (ຮ່ວງທີ 2): ການພັດທະນາພື້ນຖານ ສະໜອງການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ພະນັກງານຝ່າຍລັດໃນທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ
ເພື່ອເພີ່ມຄວາມອາດສາມາດໃນຂອບເຂດທີ່ເຂົາເຈົ້າຮັບຜິດຊອບ.**

ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດ*	ຄວາມກຽວພັນ	ຫົວໜ່ວຍ ວັດແທກ	ການສຳ ຫລວດ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນ	ປີ 1	ປີ 2	ປີ 3	ປີ 4	ປີ 5	ຄວາມຖີ່ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ/ ວິທີການ	ຜູ້ຮັບຜິດ ຊອບໃນ ການເກັບ ກຳຂໍ້ມູນ	ລາຍການ (ລາຍການວັດ ແທກ ແລະ ອື່ນໆ)
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 1: # ຊຸມຊົນທີ່ສາມາດສ້າງແຜນ, ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຕິດຕາມ ກິດຈະກຳຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້.	☐	ກຸ່ມບ້ານ		150	200	220	250	250	ບົດລາຍງານປະ ຈຳໄຕມາດ ແລະ ບົດລາຍງານ ປະຈຳປີ	ຖານຂໍ້ມູນ	ພະນັກງານ ທລຍ	ວັດແທກຄວາມ ສາມາດຂອງ ພື້ນຖານ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 2: % ຫ້ອງການເມືອງທີ່ໄດ້ໃຫ້ການ ສົ່ງເສີມທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການຊີ້ນຳ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ.	☐	ເມືອງ	0	70%	75%	80%	85%	85%	ບົດລາຍງານປະ ຈຳໄຕມາດ ແລະ ບົດລາຍງານປະ ຈຳປີ	ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ບົດລາຍ ງານມາຈາກ ພື້ນຖານ	ທລຍ	ຕົວຊີ້ວັດພະນັກ ງານຝ່າຍລັດ ຂັ້ນເມືອງ ໃນ ການຊ່ວຍ ແລະ ເສີມສ້າງ ຄວາມອາດ ສາມາດ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 3: % ຂອງແຜນການກຸ່ມບ້ານຂອງ ທລຍ ທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍລັດຖະບານ ແລະ ອົງການພັດທະນາຕ່າງໆ.	☐	ແຜນ ຂອງກຸ່ມ ບ້ານ				25%		35%	ການສຶກສາກາງ ສະໄໝ ແລະ ການສຶກສາຄັ້ງ ສຸດທ້າຍ	ການສຶກສາຂີດ ຄວາມອາດສາ ມາດຂອງລັດ ຖະບານ	ບໍລິສັດ ພາຍນອກ	ວັດຜົນກະທົບ ຂອງການວາງ ແຜນ ແລະ ການລົງທຶນ ຂອງ ທລຍ

**ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ (ຮ່ວງທີ 3): ການບໍລິຫານໂຄງການ
ໂຄງການໄດ້ສົ່ງເສີມທາງດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ການຈັດການ.**

ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດ*	ຄວາມກວ້າງຂວາງ	ຫົວໜ່ວຍ ວັດແທກ	ການສໍາ ຫລວດ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນ	ປີ 1	ປີ 2	ປີ 3	ປີ 4	ປີ 5	ຄວາມຖີ່ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	ແຫລ່ງຂໍ້ມູນ/ ວິທີການ	ຜູ້ຮັບຜິດ ຊອບໃນ ການເກັບ ກຳຂໍ້ມູນ	ລາຍການ (ລາຍການວັດ ແທກ ແລະ ອື່ນໆ)
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 1: X% ພະນັກງານ ທລຍ ທີ່ບັນຈຸເຂົ້າ ເຕັມຕໍາແໜ່ງ		ພະນັກ ງານ ທລຍ		85%	90%	100%	100%	100%	ໂຕເມດ	ບົດລາຍງານ ທລຍ	ທີມງານບໍລິ ຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ	ຕ້ອງໃຫ້ແນ່ໃຈ ວ່າພະນັກງານ ມີຄວາມຮັບຜິດ ຊອບສູງໃນ ການຈັດການ ແລະ ຈັດຕັ້ງ ໂຄງການ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 2: X ການສຶກສາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ສໍາເລັດຕາມກຳນົດເວລາ		ຈຳນວນ	0 ສໍາລັບ ທລຍ 2			3		5 (ທັງໝົດ)	ຫລາຍເທື່ອຕະ ຫລອດອາຍຸໂຄງ ການ, ທັງກາງສະ ໄໝ ແລະ ທ້າຍ ສະໄໝ.	ບົດລາຍງານ	ທີມງານບໍລິ ຫານ ທລຍ, ທະນາຄານ ໂລກ	ສຶກສາເພື່ອປັບ ປຸງການອອກ ແບບ ແລະ ບໍລິຫານ ໂຄງການ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 3: ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ທີ່ກະກຽມຖືກ ຕາມກຳນົດ.	☐	ບົດລາຍ ງານປະ ຈຳປີ		1	1	1	1	1 ສຸດທ້າຍ	ປະຈຳປີ	ລະບົບ ການລາຍງານ	ທີມງານບໍລິ ຫານ ທລຍ	ບົດລາຍງານ ປະຈຳປີ
ຜົນໄດ້ຮັບໄລຍະກາງ ຕົວຊີ້ວັດທີ 4: ຖານຂໍ້ມູນໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ເພື່ອໃຫ້ ສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນ ສໍາລັບຕິດ ຕາມຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງ ໂຄງການ.		ລະບົບ				ການ ປະ ເມີນ ດ້ານ ຄຸນນະ ພາບ		ການປະເມີນ ດ້ານຄຸນນະພາບ	ຍ່າງນ້ອຍ 2 ເທື່ອ ຕະຫລອດ ອາຍຸ ຂອງ ໂຄງການ	ການປະເມີນ ດ້ານຄຸນນະ ພາບ ໂດຍທີມ ງານທະນາ ຄານໂລກ	ທະນາຄານ ໂລກ	ບົດລາຍງານ ແລະ ຖານຂໍ້ ມູນ

8.3 ການຕິດຕາມ ແລະ ລະບົບການລາຍງານ

8.3.1 ການຕິດຕາມ

ທລຍ ແລະ ພະນັກງານທີ່ຮັບຜິດຊອບໜ້າວຽກຕ່າງໆ ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງແຕ່ລະຮອບວຽນ, ຊຶ່ງແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພະນັກງານໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ທີ່ຈະຕ້ອງລາຍງານຕາມຮູບແບບທີ່ກຳນົດໄວ້ແລ້ວ ໂດຍຈະຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຕ່າງໆ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ລາຍງານທຸກກໍລະນີທີ່ເຫັນວ່າເປັນບັນຫາໃຫ້ກັບໜ່ວຍງານທີ່ຕົນເອງຂຶ້ນກັບ.

ໂດຍເປັນສ່ວນນຶ່ງຂອງໂຄງການໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຊຸມຊົນ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດໜ້າທີ່ໃນການຕິດຕາມໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເຊັ່ນດຽວກັນ (ເບິ່ງພາກທີ 4 ຮອບວຽນຂອງໂຄງການ) ຊຶ່ງຈະໄດ້ມີການຈັດກອງປະຊຸມສະຫຼຸບງວດຫລາຍໆຄັ້ງ ທີ່ໄດ້ສ້າງແຜນໄວ້ກ່ອນແລ້ວ ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າຂອງແຕ່ລະຊຸມຊົນໄດ້ລາຍງານຕໍ່ກອງປະຊຸມ ລວມທັງລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ. ກອງປະຊຸມສະຫຼຸບງວດ ແມ່ນຈັດຂຶ້ນເພື່ອຕິດຕາມວ່າໂຄງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຕາມແຜນ ຫລື ຕ້ອງໄດ້ມີການປັບປຸງ. ການຕິດຕາມ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນຂອງແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ກໍ່ເປັນອີກນຶ່ງທາງເລືອກ ເພື່ອຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເປັນການສົ່ງເສີມໃຫ້ຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນເວລາໄປຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງກຸ່ມບ້ານ ຊຶ່ງນຶ່ງໃນຈຸດປະສົງ ຂອງ ທລຍ ກໍ່ແມ່ນເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຕິດຕາມກິດຈະກຳພັດທະນາທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ.

ການລາຍງານ

ລະບົບການລາຍງານ ຂອງ ທລຍ ເປັນເຄື່ອງມືນຶ່ງ ເພື່ອຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ພາຍໃນ ທລຍ ເອງ ແລະ ໃນລະບົບການລາຍງານນີ້ ຍັງຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຈຸດທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ ຊຶ່ງບົດລາຍງານພາຍໃນທັງໝົດ ຈະໄດ້ບັນຈຸເອົາຂໍ້ມູນທີ່ມາຈາກຖານຂໍ້ມູນ ຊຶ່ງພະແນກຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ທັງການປັບປຸງຂໍ້ມູນໃນແຕ່ລະເດືອນ ແລະ ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງໄດ້ສັງລວມເອົາການລາຍງານຕ່າງໆຈາກແຂວງ, ເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂັ້ນບ້ານອີກດ້ວຍ. ພະແນກຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນກາງ ຈະເປັນພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບໃນການກະກຽມບົດລາຍງານຕ່າງໆ ໂດຍການຊີ້ນຳຂອງທ່ານຜູ້ອຳນວຍການ ແລະ ທີມງານບໍລິຫານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ.

ພະນັກງານ ທລຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ຈະໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານຫາຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ຜົນສຳເລັດຕ່າງໆ ຊຶ່ງສ່ວນຫລາຍແມ່ນໄດ້ມາຈາກແບບຟອມເກັບກຳຂໍ້ມູນຕ່າງໆ (ສາມາດເບິ່ງໄດ້ຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 6) ຊຶ່ງໃນບົດລາຍງານທີ່ກ່າວມານີ້ ຍັງຕ້ອງໄດ້ລວມເອົາຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆອີກດ້ວຍ.

ບົດລາຍງານຕ່າງໆທີ່ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມຢູ່ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ:

ບົດລາຍງານປະຈຳປີເພື່ອສົ່ງຫາສະພາບໍລິຫານ

ບົດລາຍງານຕ້ອງໄດ້ກະກຽມເປັນພາສາລາວ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ສະພາບໍລິຫານ ໃນທຸກໆ 6 ເດືອນ ໂດຍພະແນກຕິດຕາມ-ປະເມີນເນື້ອໃນຂັ້ນສູນກາງ ຊຶ່ງບົດລາຍງານຕ່າງໆ ມີລາຍລະອຽດກຳນົດກອບເວລາລະອຽດ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ສະພາບໍລິຫານ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ	ກຳນົດວັນເວລາ	ກອບໄລຍະເວລາທີ່ບົດລາຍງານກວມເອົາ
ບົດລາຍງານ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ ຮອບວຽນ 9	31 ພຶດສະພາ 2012	ຕຸລາ 2011 - ມີນາ 2012
ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຮອບວຽນ 9	30 ພະຈິກ 2012	ຕຸລາ 2011 - ກັນຍາ 2012
ບົດລາຍງານ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ ຮອບວຽນ 10	31 ພຶດສະພາ 2013	ຕຸລາ 2012 - ມີນາ 2013
ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຮອບວຽນ 10	30 ພະຈິກ 2013	ຕຸລາ 2012 - ກັນຍາ 2013
(ບົດລາຍງານເຄິ່ງອາຍຸໂຄງການ)	31 ພຶດສະພາ 2014	ຕຸລາ 2013 - ມີນາ 2014
ບົດລາຍງານ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ ຮອບວຽນ 11	31 ພະຈິກ 2014	ຕຸລາ 2013 - ກັນຍາ 2014
ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຮອບວຽນ 11	31 ພຶດສະພາ 2015	ຕຸລາ 2014 - ມີນາ 2015
ບົດລາຍງານ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ ຮອບວຽນ 12	30 ພະຈິກ 2015	ຕຸລາ 2014 - ກັນຍາ 2015
ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ຮອບວຽນ 12	31 ພຶດສະພາ 2016	ຕຸລາ 2015 - ມີນາ 2016
ບົດລາຍງານ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ ຮອບວຽນ 13	30 ພະຈິກ 2016	ຕຸລາ 2015 - ກັນຍາ 2016

ບົດລາຍງານຈະສະໜອງຂໍ້ມູນສັງລວມຕົວເລກສະຖິຕິ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເນື້ອໃນສຳເລັດຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ: ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນ, ການອະນຸມັດງົບປະມານ) ແລະ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕໍ່ໜ້າ.

ບົດລາຍງານປະຈຳປີ/ປະຈຳ 6 ເດືອນ ສົ່ງຫາຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ

ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບກະກຽມບົດລາຍງານປະຈຳປີ ແລະ ປະຈຳ 6 ເດືອນ ສົ່ງຫາຜູ້ໃຫ້ທຶນຕ່າງໆ ຊຶ່ງບົດລາຍງານຕ່າງໆນີ້ ຈະມີເນື້ອໃນຂອງການລາຍງານ ກ່ຽວກັບຕົວຊີ້ວັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ນອກຈາກນັ້ນ ບົດລາຍງານ ຍັງປະກອບມີການລາຍງານກ່ຽວກັບການເຮັດວຽກກັບອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ການສ້າງແຜນການຮ່ວມກັບຊຸມຊົນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ບຳລຸງຮັກສາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ, ຊຶ່ງມີການວິເຄາະ ແລະ ປຸງປຸງທຽບກັນໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ, ການປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນອື່ນໆ, ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນກິດຈະກຳທີ່ແຕ່ລະພະແນກໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຍັງມີແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕໍ່ໜ້າ ເພື່ອລາຍງານໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປ (ເບິ່ງເອກະສານຄັດຕິດ: ໂຄງຮ່າງຂອງລົດລາຍງານ).

ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ຈາກ ແຂວງ ສິງຫາ ສູນກາງ

ຫ້ອງການ ທລຍ ຢູ່ແຕ່ລະແຂວງ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານສິງຫາຫ້ອງການຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ບົດລາຍງານນີ້ຍັງໄດ້ສິງຫາຫ້ອງການຕ່າງໆຂອງລັດຖະບານຢູ່ຂັ້ນແຂວງ.

ຊີ້ຫົວຂໍ້ຂອງບົດລາຍງານຕ່າງໆປະກອບດ້ວຍ:

- ຂໍ້ມູນທາງດ້ານບໍລິຫານ, ການເງິນ ແລະ ພະນັກງານ;
- ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ (ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ);
- ກິດຈະກຳທີ່ພົວພັນກັບການກະຈາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ;
- ການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ (ລວມທັງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຕ່າງໆ);
- ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ;
- ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນເດືອນຕໍ່ໄປ;
- ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ສຳລັບທີມງານຂັ້ນແຂວງ.

ກຳນົດເວລາ: ບົດລາຍງານທີ່ແຂວງກະກຽມຈະຕ້ອງໄດ້ສິງຫາຫ້ອງການຂັ້ນສູນກາງ ໃນທຸກວັນທີ 10 ຂອງທຸກໆເດືອນ.

ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ຈາກ ເມືອງ ສິງຫາ ແຂວງ

ໃນທຸກໆເດືອນ ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ປະຈຳເດືອນ ສິງຫາຫ້ອງການແຂວງ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

- ຂໍ້ມູນທາງດ້ານບໍລິຫານ, ການເງິນ ແລະ ພະນັກງານ;
- ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ (ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານ);
- ການຈັດກອງປະຊຸມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ (ລວມທັງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງຕ່າງໆ);
- ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂ;
- ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນເດືອນຕໍ່ໄປ;
- ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ ສຳລັບທີມງານຂັ້ນເມືອງ.

ໂດຍປະສານກັບຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງມີໜ້າທີ່ຕື່ມແບບຟອມບົດລາຍງານຕ່າງໆ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢູ່ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

- ແບບຟອມບັນທຶກ (ກອງປະຊຸມ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ);
- ແບບຟອມວາງແຜນຂັ້ນບ້ານ;
- ແບບຟອມການວາງແຜນພັດທະນາຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ;

- ແບບຟອມບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ;
- ແບບຟອມຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;
- ແບບຟອມທາງດ້ານບໍລິຫານການເງິນ;
- ແບບຟອມກວດກາຄຸນນະພາບຂອງໂຄງການຍ່ອຍຄັ້ງສຸດທ້າຍ;
- ແບບຟອມການໄປຕິດຕາມໂຄງການຍ່ອຍ;
- ແບບຟອມການໄປຖອດຖອນບົດຮຽນກັບກຸ່ມບ້ານອື່ນ;
- ແບບຟອມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃຫ້ຊຸມຊົນ.

ກຳນົດກອບເວລາ: ແບບຟອມຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ທີມງານຂັ້ນແຂວງ ພາຍໃນ 1 ອາທິດ ຫຼັງຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳເລັດ. ສ່ວນບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ຈາກຫ້ອງການເມືອງສົ່ງຫາແຂວງນັ້ນ ແມ່ນໃຫ້ສົ່ງທຸກໆທ້າຍເດືອນ (ວັນທີ 5 ຂອງທຸກໆເດືອນ).

ຜູ້ປະສານງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ

ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ຈະເປັນຜູ້ຊ່ວຍຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໃນການຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ພ້ອມທັງຕື່ມແບບຟອມຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍປະຈຳເດືອນ (SPIM).

ກຳນົດກອບເວລາ: ແບບຟອມຕ້ອງໄດ້ສົ່ງຫ້ອງການແຂວງ ພາຍໃນນຶ່ງອາທິດ ຫຼັງຈາກສຳເລັດການລົງໄປຕິດຕາມ.

ບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ

ພະແນກບໍລິຫານ-ການເງິນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບກະກຽມບົດລາຍງານດັ່ງນີ້:

- ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນທາງດ້ານການເງິນ;
- ບົດລາຍງານປະຈຳໄຕມາດທາງດ້ານການເງິນ;
- ບົດລາຍງານກາງສະໄໝທາງດ້ານການກວດສອບການເງິນ;
- ເອກະສານງົບປະມານປະຈຳປີ;
- ເອກະສານການນຳໃຊ້ງົບປະມານ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດກວດສອບໄດ້ ຂອງ ທລຍ, ບົດລາຍງານຕ່າງໆຕ້ອງໄດ້ເອົາຂຶ້ນເຜີຍແຜ່ຢູ່ໃນເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ.

ຊຶ່ງລາຍລະອຽດເພີ່ມເຕີມ ສາມາດເບິ່ງຕື່ມຢູ່ໃນຫົວຂໍ້ 9.6 ຂອງພາກການລາຍງານ.

8.4 ການປະເມີນຜົນ ແລະ ກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ

ເພື່ອໃຫ້ສາມາດວັດແທກໄດ້ວ່າ ທລຍ ໄດ້ບັນລຸຈຸດປະສົງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງຕົວເອງ, ດັ່ງນັ້ນ ທລຍ ຈຶ່ງໄດ້ມີແຜນໃນການປະເມີນຜົນ ແລະ ເຮັດກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃນການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ຊຶ່ງການສຶກສາຕ່າງໆ ຈະໄດ້ວ່າຈ້າງທີ່ປຶກສາ ຫລື ບໍລິສັດເອກະຊົນ ຈາກພາກສ່ວນພາຍນອກ ເພື່ອເຂົ້າມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຶ່ງແຕ່ລະກໍລະນີສຶກສາກໍຈະລົງເລິກໃສ່ຕົວຊີ້ວັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຂອງ ທລຍ. ຊຶ່ງພາບລວມຂອງການປະເມີນຜົນ ແລະ ກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ ລວມທັງກອບກຳນົດເວລາແມ່ນໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນຕາຕະລາງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

1. ການປະເມີນຜົນກະທົບ. ເພື່ອປະເມີນວ່າ ທລຍ ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ຕາມຈຸດປະສົງຄາດໝາຍ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງໂຄງການ ຊຶ່ງຈະນຳໃຊ້ຮູບແບບການປະເມີນແບບປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໂດຍສະເພາະການສຳຫລວດດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ອນເລີ່ມຕົ້ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຢູ່ໃນແຂວງໃໝ່ ແລະ ຫລັງຈາກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄດ້ສາມປີ. ການປະເມີນຜົນກະທົບຈະວັດແທກໃນຫົວຂໍ້ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ການຊົມໃຊ້ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍ; ການເຂົ້າເຖິງການບໍລິການດ້ານຕ່າງໆ; ການບໍລິຫານຂອງລັດຖະບານ ເຊັ່ນ ຄວາມພຶ້ງພໍໃຈຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ລັດຖະບານຕໍ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກ ຂອງ ທລຍ; ການມີສ່ວນຮ່ວມ; ສະມາຄົມ ແລະ ເຄືອຂ່າຍ ແລະ ການຕັດສິນໃຈຕ່າງໆ. ສະເພາະການສຶກສາດ້ານຄຸນນະພາບ ແມ່ນຈະເນັ້ນໃສ່ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມຂອງກຸ່ມຜູ້ຕ້ອຍໂອກາດໃນສັງຄົມ, ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ແມ່ຍິງ.
2. ການປະເມີນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ (ການສຶກສາທາງດ້ານສັງຄົມ ຊຶ່ງກວມເອົາຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ, ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ຕ້ອຍໂອກາດຕ່າງໆ) ລວມທັງການສຶກສາກຸ່ມຊາດພັນ ຊຶ່ງຈະສຸມໃສ່ເວລາທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໂດຍສະເພາະກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ວ່າມີຄວາມຄິດແນວໃດແບບໃດຕໍ່ກັບໂຄງການ ທລຍ. ຊຶ່ງຍັງໄດ້ວາງແຜນທີ່ຈະສຸ່ມສຳຫລວດຕົວຢ່າງ ກ່ຽວກັບບົດບາດ-ຍິງຊາຍນຳອີກດ້ວຍ.
3. ການສຶກສາທາງດ້ານຄຸນນະພາບຂອງການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການນຳໃຊ້ງົບປະມານທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຫັນຄຸນນະພາບຂອງການກໍ່ສ້າງໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ໃນປະເພດຕ່າງໆ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ, ຄວາມຍືນຍົງຂອງໂຄງການ, ການນຳໃຊ້ງົບປະມານທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ການເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການປ້ອງກັນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.
4. ການສຶກສາດ້ານການເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ເພື່ອວັດແທກປະສິດທິພາບ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດກະກຳສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ, ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ.
5. ການທວນຄືນເຄິ່ງໄລຍະໂຄງການ ແລະ ການສຶກສາຈາກພາຍນອກ ເພື່ອທວນຄືນຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການໃນການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນຕໍ່ໜ້າ.

6. ການປະເມີນຜົນກະທົບ, ທລຍ ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປະເມີນຜົນກະທົບຢູ່ໃນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃໝ່ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ ຂອງ ທລຍ, ການປະເມີນທາງດ້ານປະລິມານຈະກວມເອົາກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຢູ່ໃນ 4,400 ຄົວເຮືອນ ຢູ່ໃນ 44 ກຸ່ມບ້ານ ຢູ່ໃນ 11 ເມືອງ ຂອງແຂວງ ຜົ່ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ອັດຕະປື. ໃນຈຳນວນ 44 ກຸ່ມບ້ານຈະແຍກອອກເປັນ 2 ປະເພດກຸ່ມບ້ານ, 22 ກຸ່ມບ້ານ ຈະເປັນຕົວປຽບທຽບທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳປົກກະຕິ ຂອງ ທລຍ ແລະ ອີກ 22 ກຸ່ມບ້ານ ຈະເປັນກຸ່ມບ້ານປຽບທຽບ ທີ່ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ຫລື ຂອງພາກສ່ວນອື່ນເຂົ້າມາ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຶ່ງການຄັດເລືອກແມ່ນນຳໃຊ້ຮູບແບບສຸ່ມຄັດເລືອກ.

<i>ພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍ:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ແຂວງ: ຜົ່ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ອັດຕະປື.
<i>ຂະໜາດ ສຸ່ມສຳຫລວດ:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • 4,400 ຄົວເຮືອນ ຢູ່ໃນ 44 ກຸ່ມບ້ານ ຢູ່ໃນ 11 ເມືອງ. • ໃນ 44 ກຸ່ມບ້ານ ຈະແຍກອອກເປັນ 2 ປະເພດກຸ່ມບ້ານ, 22 ກຸ່ມບ້ານ ຈະເປັນຕົວປຽບທຽບທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳປົກກະຕິ ຂອງ ທລຍ ແລະ ອີກ 22 ກຸ່ມບ້ານ ຈະເປັນກຸ່ມບ້ານປຽບທຽບທີ່ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການ ຂອງ ທລຍ ຫລື ຂອງພາກສ່ວນອື່ນ ເຂົ້າມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
<i>ການທົດລອງ:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ໄລຍະທີ 1: ສິງຫາ 2011 • ໄລຍະທີ 2: ໂຕມາດທີ 1 ແລະ 2 ຂອງປີ 2012
<i>ສຳຫລວດ ພື້ນຖານຂໍ້ມູນ:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ເດືອນກັນຍາ/ຕຸລາ 2012

ຕາຕະລາງ: ທລຍ ໄລຍະ 2

ຕາຕະລາງເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງການປະເມີນຜົນ/ການສຶກສາພິເສດ

	ການປະເມີນ/ການສຶກສາ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	ຄໍາເຫັນ
	ໄລຍະເວລາ	ເລີ່ມຕົ້ນ ເດືອນ ພະຈິກ		ທວນຄືນກາງສະໄໝ ເດືອນ ກັນຍາ (9) 2013			ວັນທີ 30 ມິຖຸນາ. ມີປັດໄຈໂຄງການ	
1	ການປະເມີນຜົນກະທົບ-ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ		ການເກັບກຳພື້ນ ຖານຂໍ້ມູນ ເດືອນກັນຍາ-ຕຸລາ			ການປະເມີນຜົນ ກະທົບ ຄັ້ງສຸດທ້າຍ ເດືອນ ກັນຍາ-ຕຸລາ		ທະນາຄານໂລກ ເປັນຜູ້ວ່າ ຈ້າງບໍລິສັດ ຈາກພາຍນອກ (ໃຊ້ເງິນຮ່ວງອິດສເອດ)
2.	ການສຶກສາດ້ານຄຸນນະພາບຂອງ ໂຄງການ ແລະ ການນຳໃຊ້ທຶນ		ເລີ່ມເດືອນ ເມສາ	ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ເມສາ		ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ມີນາ		ນຳໃຊ້ທຶນ ທລຍ ເພື່ອຈ້າງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາພາຍນອກ
3.	ການສຶກສາ ການເສີມສ້າງ ຄວາມອາດສາມາດ			ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ເມສາ		ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ມີນາ		ນຳໃຊ້ທຶນ ທລຍ ເພື່ອຈ້າງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາພາຍນອກ
4.	ການສຶກສາ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມ ຄອງລັດ ຢູ່ຂັ້ນພື້ນຖານ			ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ເມສາ		ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ມີນາ		ທະນາຄານໂລກ ເປັນຜູ້ວ່າ ຈ້າງບໍລິສັດ ຈາກພາຍນອກ (ໃຊ້ເງິນຮ່ວງອິດສເອດ))
5.	ການປະເມີນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ (ການສຶກສາເຜົ່າພັນ ທີ່ເນັ້ນໃສ່ຊົນເຜົ່າ ແລະ ບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ)		ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຂອງໂຄງ ການ ໄລຍະ 6 ເດືອນ	ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຂອງໂຄງ ການ ໄລຍະ 6 ເດືອນ	ຕິດຕາມການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງໂຄງການ ໄລຍະ 6 ເດືອນ			ທະນາຄານໂລກ ເປັນຜູ້ວ່າ ຈ້າງບໍລິສັດ ຈາກພາຍນອກ (ໃຊ້ເງິນຮ່ວງອິດສເອດ)
								ທະນາຄານໂລກ ເປັນຜູ້ວ່າ ຈ້າງບໍລິສັດ ຈາກພາຍນອກ (ໃຊ້ເງິນຮ່ວງອິດສເອດ)

7.	ການປະເມີນຜົນກະທົບໄລຍະ ກາງສະໄໝ			ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ເມສາ	X			ນຳໃຊ້ທຶນ ທລຍ ເພື່ອຈ້າງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ພາຍນອກ
8	ການປະເມີນຜົນກະທົບໄລຍະ ທ້າຍໂຄງການ						ເລີ່ມຕົ້ນເດືອນ ເມສາ	ນຳໃຊ້ທຶນ ທລຍ ເພື່ອຈ້າງ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ພາຍນອກ

9 ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເງິນ

ສໍາລັບພາກນີ້ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນພາບລວມຂອງໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງພະແນກບໍລິຫານການ, ການໄຫລວຽນຂອງເງິນ, ການເບີກຈ່າຍ, ບົດລາຍງານທາງດ້ານເງິນ, ລະບຽບການກວດສອບ ແລະ ຫຼັກການທີ່ຈໍາເປັນຂອງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນຂອງກຸ່ມບ້ານ. ສໍາລັບລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບລະບຽບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນ ໄດ້ປະກອບສະເພາະຢູ່ໃນຄູ່ມືການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນ.

9.1 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງສໍາລັບພະແນກບໍລິຫານການເງິນ

ຂັ້ນສູນກາງປະກອບດ້ວຍພະນັກງານການເງິນ 4 ຕໍາແໜ່ງເຊັ່ນ: 1 ການເງິນ, 1 ບັນຊີ, 1 ຜູ້ຊ່ວຍບັນຊີ, ແລະ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບຄັງເງິນສົດ. ຫົວໜ້າພະແນກການເງິນ ເປັນທັງຫົວໜ້າພະແນກບໍລິຫານການເງິນ ເຊິ່ງໄດ້ໃຫ້ການຊີ້ນຳວຽກງານລວມຂອງພະແນກໃນທຸກລະດັບ.

ຂັ້ນແຂວງປະກອບດ້ວຍພະນັກງານການເງິນ 2 ຕໍາແໜ່ງ ເຊັ່ນ: 1 ການເງິນ ແລະ ຜູ້ຮັບຜິດຊອບເງິນສົດ/ເລຂາ.

ຂັ້ນເມືອງ ມີ 1 ພະນັກງານການເງິນ.

ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງທຸກຕໍາແໜ່ງງານ ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນ (FMM).

9.2 ງົບປະມານ

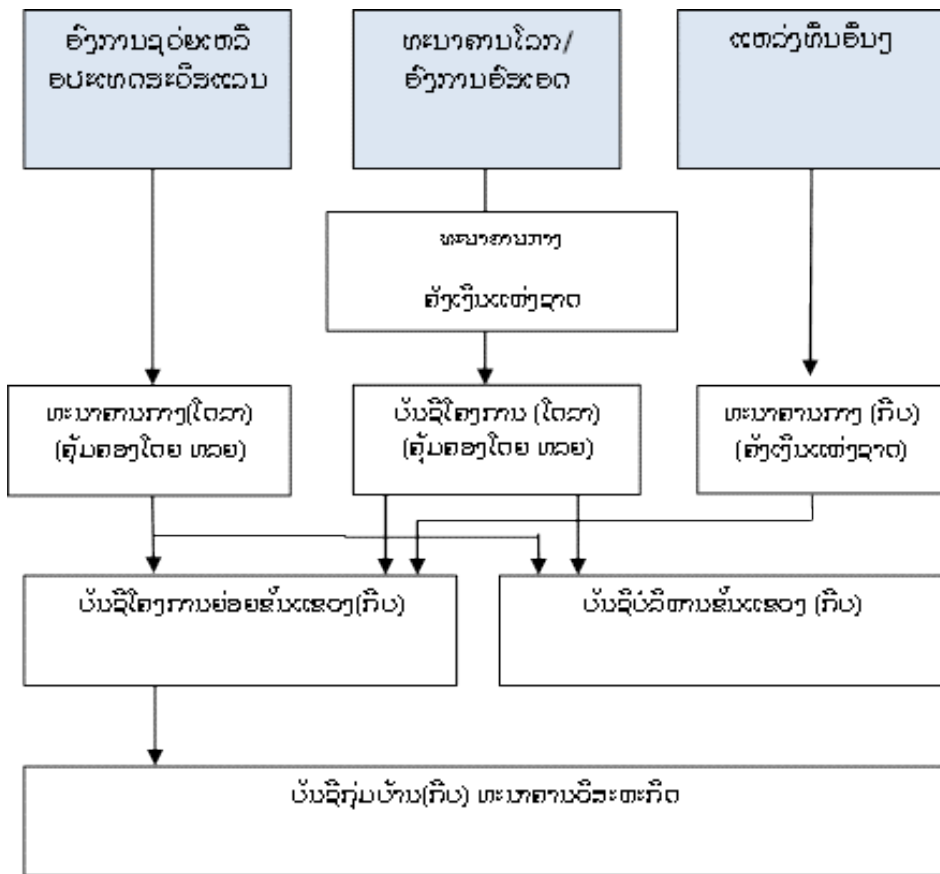
ແຜນງົບປະມານສໍາລັບກຸ່ມບ້ານຈະກວມເອົາໄລຍະ 4 ປີ; ທິນທີ່ຈະນໍາໃຊ້ຈະໄດ້ຮັບເປັນແຕ່ລະປີ.

ສໍາລັບລາຍລະອຽດຂອງການຂຶ້ນແຜນງົບປະມານ, ໃຫ້ອີງໃສ່ຫົວຂໍ້ພາກຍ່ອຍຂໍ້ 3.4 ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການນີ້.

9.3 ການໄຫລວຽນຂອງທຶນ

ຕາຕະລາງການໄຫລວຽນຂອງທຶນຈາກແຕ່ລະຜູ້ໃຫ້ທຶນເຂົ້າເຖິງໂຄງການ ທລຍ

ຕາຕະລາງ 3: ການໄຫລວຽນຂອງທຶນ

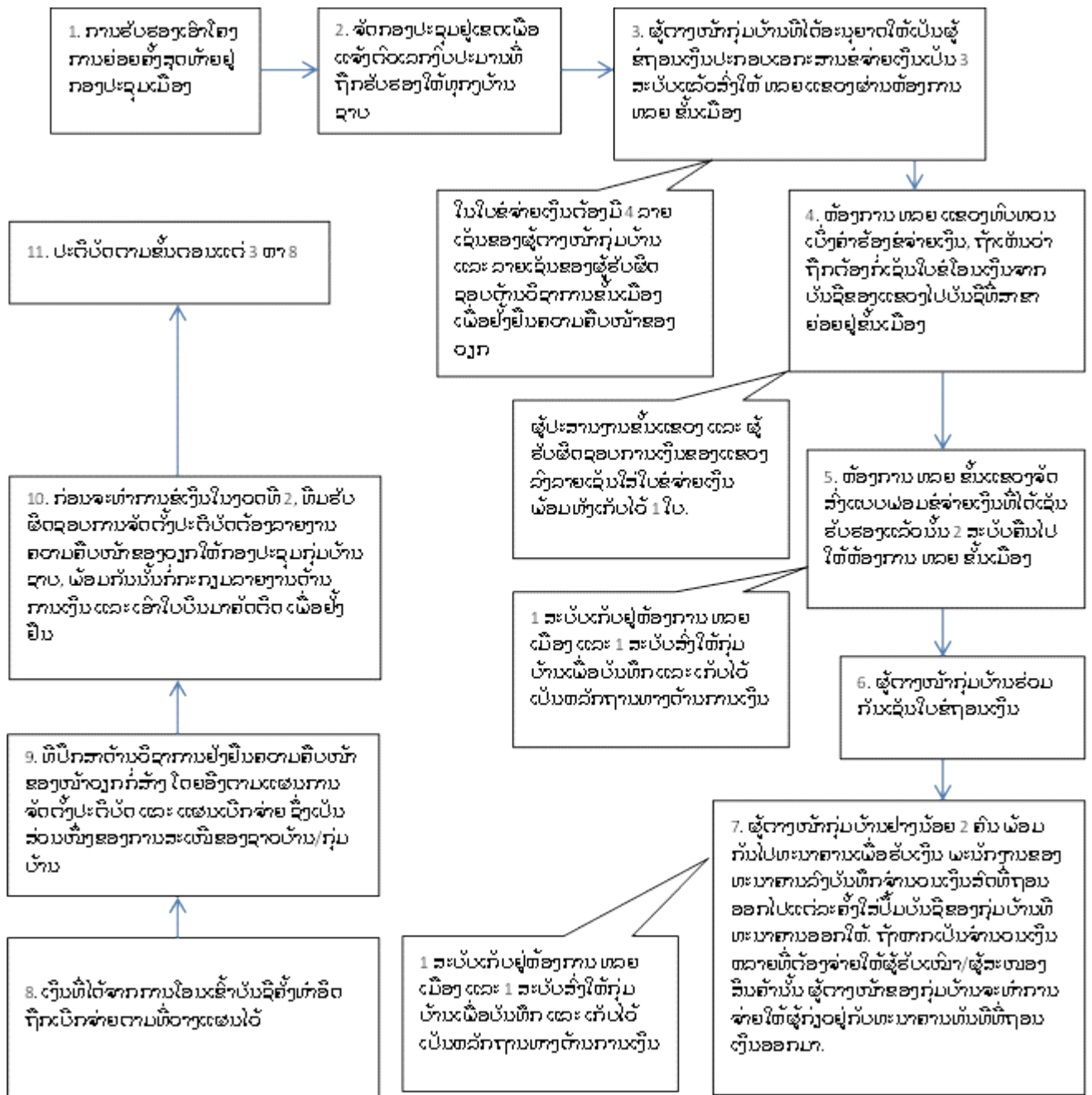
9.4 ລະບຽບການເບີກຈ່າຍ

ຂັ້ນຕອນການເບີກຈ່າຍງົບປະມານແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບຂອງກະຊວງການເງິນ, ທະນາຄານໂລກ ແລະ ບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ສ່ວນລາຍລະອຽດຂອງລະບຽບຫລັກການໄດ້ປະກອບຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືບໍລິຫານການເງິນ. (ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງກະຊວງການເງິນ ກັບກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ກ່ຽວກັບການເບີກຈ່າຍຈາກບັນຊີພິເສດ ແລະ ບັນຊີໂຄງການສໍາລັບກອງທຶນຫລຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ໄລຍະ 2 ແມ່ນມີລາຍລະອຽດຢູ່ໃນເອກກະສານຄັດຕິດ XX.)

ຢູ່ແຕ່ລະແຂວງມີ 2 ບັນຊີ ເປັນສະກຸນເງິນ ກີບ; (1) ບັນຊີແຂວງສໍາລັບວຽກບໍລິຫານ ແລະ ກິດຈະກຳພັດທະນາ ແລະ (2) ບັນຊີແຂວງສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍຂອງງົບປະມານທີ່ໄດ້ຈັດສັນໄວ້.

ຂັ້ນຕອນການເບີກຈ່າຍທຶນ ລົງໄປເຖິງຂັ້ນກຸ່ມບ້ານແມ່ນອີງໃສ່ລະບຽບການ ແລະ ຫລັກການຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືລະບຽບການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານທາງດ້ານການເງິນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ. ຢູ່ແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ເປີດບັນຊີຢູ່ທີ່ທະນາຄານການຄ້າເພື່ອຮັບເອົາທຶນ ແລະ ດໍາເນີນການເບີກຈ່າຍ.

ວົງຈອນການເບີກຈ່າຍຂອງໂຄງການຍ່ອຍ

9.5 ການຈັດວາງເອກກະສານ, ບັນທຶກ ແລະ ເອກກະສານການເບີກຈ່າຍ:

ທີມງານການເງິນຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ ຈະເປັນຜູ້ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ບັນດາຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ກ່ຽວກັບວິທີການບັນທຶກລາຍຮັບລາຍຈ່າຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ສາມາດຕັດສິນໃຈ ທີ່ຈະຈ້າງພະນັກງານການເງິນທ້ອງຖິ່ນເພື່ອຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການຄຸ້ມຄອງບັນຊີ (ງົບປະມານດັ່ງກ່າວແມ່ນຈະລວມຢູ່ໃນງົບປະມານຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຄງການຍ່ອຍ).

- (1) ທຸກໆລາຍຈ່າຍຂອງກຸ່ມບ້ານຈະຕ້ອງມີການສະຫລຸບລາຍງານ. ເອກກະສານການເບີກຈ່າຍຈະຕ້ອງປະກອບຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງການເບີກຈ່າຍ ສໍາລັບການບໍລິການ ຫລື ການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ຈະຕ້ອງຫລີກລ້ຽງບໍ່ໃຫ້ມີລືບ ແລະ ນໍ້າລືບຂາວ, ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການດັດແກ້ສາມາດເບິ່ງເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ທຸກໆເອກກະສານທາງດ້ານການເງິນ ຈະເກັບຮັກສາໄວ້ທີ່ ຫ້ອງການ ຫລຍ ແຂວງ.
- (2) ປຶ້ມບັນທຶກຮັບ-ຈ່າຍເງິນສົດທີ່ງ່າຍດາຍຈະກັບຮັກສາໄວ້ກັບຕົວແທນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບັນທຶກເປັນປະຈຳວັນ.
- (3) ພະນັກງານການເງິນມີໜ້າທີ່ກວດກາບັນຊີຂອງກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບັນທຶກເປັນໄລຍະຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- (4) ກອງປະຊຸມສະຫລຸບລາຍງານການໃຊ້ຈ່າຍ ຄວນຈະຈັດຢູ່ໃນໄລຍະ (ຢ່າງນ້ອຍໃນແຕ່ລະຄັ້ງທີ່ຈະມີການໂອນເງິນ). ເຊິ່ງຂັ້ນຕອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອທວນຄືນກ່ຽວກັບການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເບີກຈ່າຍ.

9.6 ການລາຍງານ

ພະແນກບໍລິຫານການເງິນ ມີໜ້າທີ່ເຮັດບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນແຕກຕ່າງກັນ ໃຫ້ແຕ່ລະພາກສ່ວນ ເຊັ່ນ:

- **ບົດລາຍງານການເງິນປະຈຳເດືອນ** ປະກອບດ້ວຍຄວາມຄືບໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍທຶນເພື່ອສົມທຽບກັບແຜນງົບປະມານ. ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ ຈະສົ່ງເຖິງຜູ້ອໍານວຍການບໍລິຫານ ແລະ ສະພາບໍລິຫານ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈ.
- **ບົດລາຍງານການເງິນປະຈຳໄຕມາດ** ຊຶ່ງໄດ້ນໍາເອົາຂໍ້ມູນທີ່ສໍາຄັນຈາກແຕ່ລະແຂວງ, ຈາກຂໍ້ສັງເກດ ແລະ ການເອົາຂໍ້ມູນໃນເວລາທີ່ລົງຢ້ຽມຢາມພາກສະໜາມຂອງທຶມງານ ຫລຍ ສູນກາງ. ມີບາງບັນຫາກໍ່ມາຈາກຂໍ້ມູນຈາກພາກສ່ວນພາຍນອກ ແລະ ບົດລາຍງານການເງິນປະຈຳໄຕມາດ. ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ ທຶມງານບໍລິຫານຂອງ ຫລຍ ສາມາດຕິດຕາມກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ປະກອບໃຫ້ແກ່ການຕັດສິນໃຈ.
- **ບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ** ໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນພຽງພໍສໍາລັບການຕິດຕາມໂຄງການໃນດ້ານການຮັບ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທຶນ ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ແລະ ການນໍາໃຊ້ງົບປະມານຈະບໍ່ເກີນແຜນ. ບົດລາຍງານດ້ານການເງິນຈະຕ້ອງກະກຽມ ແລະ ສົ່ງເຖິງທະນາຄານໂລກບໍ່ເກີນ 45 ວັນ ພາຍຫລັງໄຕມາດສຸດທ້າຍ.
- **ບົດລາຍງານດ້ານການເງິນປະຈຳປີ** ໃນແຕ່ລະທ້າຍສົກປີງົບປະມານ, ຫ້ອງການ ຫລຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ກະກຽມບົດລາຍງານການເງິນປະຈຳປີ, ບັນຊີພິເສດ ແລະ ບົດລາຍງານການຄຸ້ມຄອງເງິນຈະຕ້ອງປະກອບຢູ່ໃນບົດລາຍງານ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ຈາກບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອກຽມພ້ອມສໍາລັບການກວດສອບບັນຊີຂອງຜູ້ກວດສອບຈາກພາຍນອກ.

- **ບົດລາຍງານການຄຸ້ມຄອງເງິນ** ຊຶ່ງກະກຽມສໍາລັບການຄຸ້ມຄອງເງິນເຂົ້າບັນຊີສະເພາະ . ຈະມີການແຍກສະເພາະແຕ່ລະປະເພດລາຍຈ່າຍ, ນໍ້າເບີອ້າງອີງ ແລະ ຈໍານວນເງິນຈະຄຸ້ມຄອງຂໍ້ລວມທີ່ຈໍານວນ . ໄວ້ວາງຈັດໄດ້ທີ່ງົບປະມານຂອງການລະບຽບໃສ່ຕອ້ງອີງ ຕາມລະບຽບຂອງການເບີກຈ່າຍຂອງທະນາຄານໂລກໃນໄລຍະຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ.

ແຕ່ລະຜູ້ໃຫ້ທຶນຈະໄດ້ຮັບບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນທີ່ລາຍງານໃຫ້ເຫັນພາບລວມຂອງງົບປະມານທັງໝົດ ແລະ ລວມທັງທຶນຂອງບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນອື່ນໆ.

9.7 ການກວດສອບ

ການກວດສອບບັນຊີ-ການເງິນ

ກອງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກວດສອບບັນຊີປະຈຳປີ ໂດຍອີງໃສ່ມາດຕະຖານສາກົນ (ISA) ໃນການກວດສອບຂອງບໍລິສັດທີ່ປຶກສາກວດສອບບັນຊີທີ່ມີວຸດທິສູງ ໃນການກວດສອບລະດັບສາກົນ ໂດຍມີການກຳນົດໜ້າວຽກໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງຜ່ານການເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ໜ້າວຽກໃນການກວດສອບ ຈະຕ້ອງອີງໃສ່ການກວດສອບມາດຕະຖານສາກົນ (ISA) 240, ເຊິ່ງເປັນບັນທຶກຖານທີ່ຈຳເປັນ ສໍາລັບຜູ້ກວດສອບທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການສື່ໂກງ ແລະ ການກິນສິນບົນ.

ການຄັດເລືອກບໍລິສັດທີ່ປຶກສາກວດສອບບັນຊີ

ການຄັດເລືອກບໍລິສັດທີ່ປຶກສາກວດສອບບັນຊີລະດັບສາກົນຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນຕາມລະບຽບການທີ່ມີລາຍລະອຽດຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມື ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຢູ່ໃນພາກຂອງ (ການຈັດຈ້າງຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ).

ການກະກຽມສໍາລັບການກວດສອບບັນຊີ:

ພະແນກບໍລິຫານ ແລະ ການເງິນຈະຕ້ອງກະກຽມບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ, ບົດລາຍງານການຄຸ້ມຄອງເງິນ ແລະ ທຸກເອກກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ມີລາຍລະອຽດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ເພື່ອກຽມພ້ອມສໍາລັບການກວດສອບບັນຊີ.

ຜູ້ກວດສອບຈະເນັ້ນໃສ່ກວດກາ ແລະ ມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບ: (I) ບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ, (II) ການເບີກຈ່າຍເງິນຈາກບັນຊີເສດຖີກຕອ້ງ ຕາມລະບຽບທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ສັນຍາຂອງໂຄງການຫລື ບໍ່ (III) ຄວາມຖືກຕ້ອງເໝາະສົມຂອງເອກກະສານການເບີກຈ່າຍ ແລະ ກວດກາກ່ຽວກັບລະບຽບຂອງການຄຸ້ມຄອງເງິນ ເຊິ່ງເປັນພື້ນຖານຂອງການເບີກຈ່າຍ. ບົດລາຍງານການເງິນ, ບົດລາຍງານການ

ກວດສອບ ແລະ ພອ້ມດວ້ຍບົດສັງລວມຄຳເຫັນຂອງການກວດສອບຈະຕ້ອງສົ່ງເຖິງຜູ້ໃຫ້ທຶນ ພາຍໃນ 6 ເດືອນ ພາຍຫລັງທີ່ບົດສຶກສາບັນຍາຍ ກ່ອນວັນທີ 31 ເດືອນ ມີນາ ຂອງແຕ່ລະປີ.

ບົດລາຍງານທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ບົດລາຍງານການກວດສອບບັນຊີ ຈະຕ້ອງເອົາລົງເປີດກວ້າງ ຢູ່ ໃນເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ.

9.8 ການກວດສອບພາຍໃນ :

ໜ່ວຍງານກວດສອບພາຍໃນ ຈະຂຶ້ນກັບຜູ້ອຳນວຍການບໍລິຫານ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ເຊິ່ງຈະ ປະກອບດ້ວຍພະນັກງານກວດສອບພາຍໃນ ແລະ ຜູ້ຊ່ວຍ. ແລະຈະມີ ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາໄລຍະສັ້ນຈາກ ພາຍນອກ ເພື່ອທີ່ຈະມາຊ່ວຍໃຫ້ສະໜັບສະໜູນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ໜ້າວຽກຂອງການກວດສອບ ພາຍໃນຈະເຮັດກວດກາກ່ຽວກັບວຽກງານການເງິນ ແລະ ຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ນອກຈາກນັ້ນຍັງຈະຕ້ອງປະ ເມີນກ່ຽວກັບວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໂຄງການ ໂດຍອີງໃສ່ປຶ້ມຄູ່ມື ແລະ ລະບຽບຫລັກການຂອງ ທລຍ ແລະ ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊັບສິນຂອງໂຄງການ, ອັດຕາກິນ, ເບ້ຍລຽງ ແລະ ອື່ນໆ. ຈະໄດ້ວ່າຈ້າງຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາເພື່ອສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານກວດສອບພາຍໃນຂຶ້ນ.

ຜູ້ກວດສອບພາຍໃນຈະໄປຕິດຕາມວຽກງານຂອງ ທລຍ ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຢ່າງເປັນ ປະຈຳເພື່ອຮັບປະກັນວ່າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການໄປຕາມລະລະບົບ, ລະບຽບການທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນປຶ້ມ ຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການດີ ແລະ ມີພະນັກງານບັນຈຸຢ່າງ ຄົບຖວນ ແລະ ພອ້ມກັນນັ້ນກໍ່ໄດ້ມີການທົບທວນທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ມີເອກກະສານຢັ້ງຢືນການ ເບີກຈ່າຍ ແລະ ການເກັບມ້ຽນຢ່າງເປັນປະບົບ.

10 ການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ການເຊັນສັນຍາ ໂຄງການຍ່ອຍ

10.1 ຫຼັກການທີ່ສໍາຄັນຂອງການປະມູນຈັດຊື້

ສາມຫຼັກການພື້ນຖານທີ່ສໍາຄັນຂອງການດໍາເນີນການປະມູນຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ມີດັ່ງນີ້:

- ການຈັດຊື້ ກ່ຽວກັບການກໍ່ສ້າງ ສ້ອມແປງ, ຈັດຊື້ສິນຄ້າ, ການບໍລິການ (ທີ່ປຶກສາແລະ ບໍ່ແມ່ນທີ່ປຶກສາ) ແມ່ນຕ້ອງດໍາເນີນໄປໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງ ແລະ ປະຢັດທິສຸດ ເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້;
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທີ່ມີຄຸນວຸດທິທຸກຄົນ ຈະໄດ້ຮັບໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ຮັບຂໍ້ມູນອັນດຽວກັນ ເພື່ອເຂົ້າມາແຂ່ງຂັນ ໃນການສະໜອງສິນຄ້າ, ການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ, ການບໍລິການ (ທີ່ປຶກສາ ແລະ ບໍ່ແມ່ນທີ່ປຶກສາ);
- ຄວາມໂປ່ງໃສ ມີຄວາມສໍາຄັນ ໃນຂະບວນການຂອງການປະມູນຈັດຊື້.

ຄວາມໂປ່ງໃສ ເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນຫລາຍ ໃນຂະບວນການປະມູນຈັດຊື້. ຄວາມໂປ່ງໃສ ໝາຍຄວາມວ່າ ບໍ່ພຽງແຕ່ ການປະຕິບັດຖືກຕ້ອງຕາມແຕ່ລະຂັ້ນຕອນເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ວ່າທຸກຄົນ ສາມາດຕິດຕາມ ແລະ ຮູ້ໄດ້ວ່າຂັ້ນຕອນທີ່ຖືກຕ້ອງ ໃນການປະຕິບັດ.

ການກຳນົດແຂວງທົດລອງ:

ໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ທີ່ດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ໃນແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງພະບາງ ຈະຕ້ອງດໍາເນີນຢູ່ຂັ້ນບ້ານທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ (ຫລື ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າຫາກໂຄງການຍ່ອຍມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນຫລາຍບ້ານ). ພະນັກງານ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາໃນການດໍາເນີນການຈັດຊື້ໃຫ້ແກ່ບ້ານຕາມຄວາມຈໍາເປັນ. ພະນັກງານອໍານາດການປົກຄອງຂັ້ນເມືອງ ຈະບໍ່ມີບົດບາດໃນພາກການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍເຫລົ່ານີ້.

ການດໍາເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ໃນ 7 ແຂວງອື່ນ ຂອງ ທລຍ II ຈະຍັງຄົງດໍາເນີນການໂດຍຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ຕາມຂໍ້ກຳນົດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ການເປີດຊອງປະມູນ ຕ້ອງດໍາເນີນຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ໂດຍການເປີດກວ້າງ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຄະນະກຳມະການ ການປະມູນຕາງໜ້າຈາກບ້ານ, ພະນັກງານພາກລັດຂັ້ນເມືອງ, ແລະ ພະນັກງານທລຍ ຂັ້ນເມືອງ. ຜູ້ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມຢືນຊອງປະມູນ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມເພື່ອເປັນພະຍານໃນການເປີດຊອງປະມູນໄດ້ ຖ້າພວກເຂົາຫາກຕ້ອງການ;
- ການປະເມີນການປະມູນ ແລະ ການຕັດສິນຮັບຮອງເອົາຜູ້ຊະນະການປະມູນ ຈະຕ້ອງດໍາເນີນໂດຍຄະນະກຳມະການປະມູນຈາກຂັ້ນບ້ານເທົ່ານັ້ນ, ພາຍໃຕ້ການຊ່ວຍເຫລືອຈາກທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງເທົ່ານັ້ນ. ບໍ່ໃຫ້ມີພະນັກງານອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າຮ່ວມເພື່ອ “ສັງເກດການ”

ຫລື ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຂັ້ນຕອນການປະເມີນການປະມູນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ. ຖ້າມີການຕັ້ງຄຳ ຖາມທີ່ກ່ຽວກັບດ້ານເຕັກນິກ, ພະນັກງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນໃນການໃຫ້ຄວາມກະຈ່າງ ແຈ້ງທາງດ້ານເຕັກນິກ, ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ;

- ການປະເມີນຜົນການປະມູນ ຕ້ອງບໍ່ດຳເນີນພາຍໃນມື້ດຽວ ຫລື ພາຍໃນສະຖານທີ່ດຽວ ກັນກັບມື້ ເປີດຊອງປະມູນ, ແຕ່ສາມາດດຳເນີນໄດ້ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ, ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງທ້ອງ ການ ທລຍ;
- ຜົນຂອງການປະເມີນການປະມູນຈັດຊື້ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ແກ່ອຳນວຍການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນຂັ້ນ ເມືອງເພື່ອຮັບຊາບ ແລະ ຕິດຕາມນຳ;
- ທລຍ ເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນງົບປະມານໃນການເດີນທາງ ໃຫ້ຜູ້ຕາງໜ້າຄະນະກຳມະການປະມູນ ຂັ້ນບ້ານ ເດີນທາງມາຮ່ວມການດຳເນີນກິດຈະກຳຢູ່ຂັ້ນເມືອງ (ແລະ ງົບປະມານດັ່ງກ່າວນັ້ນ ແມ່ນນຳໃຊ້ ຈາກອົງປະກອບ 2, ບໍ່ແມ່ນນຳໃຊ້ໃນຮ່ວງງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຈັດສັນໄວ້);
- ການປະມູນຈັດຊື້ແຕ່ລະໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງດຳເນີນບົນພື້ນຖານຂອງຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ໃນເວລາທີ່ເໝາະສົມ, ແລະ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງລໍຖ້າດຳເນີນພ້ອມກັນທັງໝົດທຸກໂຄງການຍ່ອຍພາຍ ໃນເວລາດຽວກັນ ເພື່ອຄວາມສະດວກຂອງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ດັ່ງນັ້ນ ທລຍ ອາດຕ້ອງ ກຳນົດແຜນຕາຕະລາງການເຄື່ອນໄຫວຂອງກອງປະຊຸມເປີດຊອງປະມູນ ຢູ່ຂັ້ນເມືອງຫລາຍກວ່າ ໜຶ່ງເທື່ອ ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ; ແລະ
- ອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມການກະກຽມໃນໝວດຕ່າງໆຂ້າງລຸ່ມ ຂອງຄູ່ມືສະບັບນີ້.

ສຳລັບແຂວງຜົ້ງສາລີ ຈະດຳເນີນຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ໂດຍນຳໃຊ້ແບບວິທີທີ່ປະສົມປະສານ ອັນໃດ ນຶ່ງ ລະຫວ່າງ ແຂວງເກົ່າ ແລະ ແຂວງໃໝ່, ການດຳເນີນຂັ້ນຕອນການປະມູນ ສາມາດດຳເນີນໄດ້ຢູ່ຂັ້ນ ເມືອງ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບທີ່ນຳໃຊ້ໃນບັນດາແຂວງເກົ່າ ຫລື ດຳເນີນຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ໂດຍນຳໃຊ້ລະບົບທີ່ນຳໃຊ້ ໃນບັນດາແຂວງທົດລອງ. ພະນັກງານ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອ ກ່ຽວກັບການ ດຳເນີນຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ທີມງານຊຸມຊົນຕາມຄວາມຈຳເປັນ.

ຖ້າການທົດລອງນີ້ ພິສູດໃຫ້ເຫັນວ່າປະສົບຄວາມສຳເລັດ, ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກ ແຂວງ ຂອງ ທລຍ ທີ່ໃຫ້ທຶນສະໜັບສະໜູນ ສຳລັບສອງຮອບວຽນສຸດທ້າຍ.

10.2 ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ກ່ຽວກັບວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂອງ ທລຍ

ກ) ທ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ:

- ຮັບຜິດຊອບດູແລທຸກຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ຂອງ ທລຍ (ລວມທັງການສັງລວມແຜນຈັດ ຊື້ຈັດຈ້າງທັງໝົດ);
- ຈັດການຝຶກອົບຮົມຢ່າງສະໝ່ຳສະເໝີ ແລະ ໃຫ້ການແນະນຳແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນ ເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ (ໃນການຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ);
- ຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕາມທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການປະມູນຈັດຊື້;

- ຕິດຕໍ່ພົວພັນ ກັບບັນດາຜູ້ໃຫ້ທຶນ (ສົ່ງແຜນຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແລະ ອື່ນໆ);
- ຮັບປະກັນວ່າທຸກການປະມູນຈັດຊື້ ແມ່ນຖືກປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມວິທີການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອຮັບປະກັນທາງດ້ານການປະຢັດ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ.

ຂ) ຫ້ອງການ ທລຍ ແຂວງ:

- ຊ່ວຍຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳ ແລະ ຕິດຕາມ ຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສັນຍາ;
- ກະກຽມແຜນຈັດຊື້ຈັດຈ້າງໂຄງການຍ່ອຍພາຍໃນແຂວງ;
- ຈັດການຝຶກອົບຮົມຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ຜູ້ຕາງໜ້າຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຜູ້ປະສານງານຂັ້ນກຸ່ມ, ຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ກຸ່ມບ້ານຖ້າມີ) ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນການປະມູນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ.

ຄ) ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ:

- ຊ່ວຍເຫລືອ¹⁴ ຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ໃນການກຽມທຸກເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ປະກອບດ້ວຍໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມຍື່ນຊອງປະມູນເພື່ອສົມທຽບລາຄາ, ການປະມູນແບບເປີດກວ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ບົດບັນທຶກການເປີດຊອງປະມູນ, ບົດບັນທຶກການຕັດສິນການປະມູນ, ໃບສັ່ງຊື້, ສັນຍາ, ໃບສັ່ງວຽກ, ບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທາງດ້ານເອກະສານ;
- ກະກຽມແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍຂອງເມືອງ.

ສຳລັບການຈັດຊື້ເຄື່ອງອຸປະກອນທີ່ມີເຕັກໂນໂລຊີສູງ ແລະ ອຸປະກອນພິເສດ ເຊັ່ນ: ອຸປະກອນທາງການແພດ ຫລື ເຄື່ອງຜະລິດພະລັງງານໄຟຟ້າແສງຕາເວັນ, ຊຶ່ງບໍ່ມີຜູ້ສະໜອງໃນທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ຊຸມຊົນໃກ້ຄຽງ, ແຕ່ມີພຽງຜູ້ສະໜອງທີ່ຢູ່ໃນລະດັບຂັ້ນສູນກາງ ທີ່ສາມາດສະໜອງໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້, ການຈັດຊື້ດັ່ງກ່າວ ອາດຈະດຳເນີນໂດຍຜ່ານຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ໃນນາມຂອງຊຸມຊົນ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນີ້, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໜັງສືມອບສິດໃຫ້ແກ່ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ເພື່ອດຳເນີນການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ຈັດສົ່ງໃຫ້ ແລະ ດຳເນີນການເບີກຈ່າຍເງິນໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ

¹⁴ ການຊ່ວຍເຫລືອ ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າ ອະນຸຍາດໃຫ້ພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ເຮັດວຽກທຸກອັນແທນຊຸມຊົນ/ບ້ານ. ແຕ່ຈະເປັນຜູ້ສະໜອງແຈ້ງໃຫ້ຮູ້, ໃຫ້ຄຳແນະນຳ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ/ບ້ານ.

10.3 ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ),

ຫລັກການນຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ຂອງ ທລຍ ແມ່ນການຊຸກຍູ້ຊາວບ້ານໃຫ້ດໍາເນີນການຄຸ້ມຄອງທຶນທີ່ໄດ້ຮັບດ້ວຍຕົນເອງ. ແຕ່ລະຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍເອົາເອງ, ບ້ານເຊັ່ນສັນຍາກັບ ທລຍ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.1-1.2 ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສໍາລັບຊຸມຊົນ: ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.1 “ສັນຍາສະໜັບສະໜູນທຶນຊ່ວຍເຫລືອ ລະຫວ່າງ ທລຍ ກັບ ຊຸມຊົນ”, ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.2 “ຂໍ້ຕົກລົງສະໜັບສະໜູນ ທຶນຊ່ວຍເຫລືອ ລະຫວ່າງ ທລຍ ກັບ ຊຸມຊົນ”). ພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ທີ່ປຶກສາດ້ານການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ເປັນຜູ້ສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ຊຸມຊົນ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາໂດຍອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ. ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ລວມທັງການດໍາເນີນຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳດ້ານການປະມູນຈັດຊື້, ຄຸ້ມຄອງສັນຍາ, ບໍາລຸງຮັກສາໂຄງການຍ່ອຍ, ແລະ ເກັບມ້ຽນເອກະສານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມ, ຖ້າມີ)

ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ) ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ, ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ສໍາລັບ:

- ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການເຊັ່ນ: ການຈັດຊື້ສິນຄ້າ (ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງ), ການກໍ່ສ້າງ, ແລະ ການບໍລິການ ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍ;
- ກະກຽມການຄາດຄະເນລາຄາ ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຍື່ນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ສະເໜີຕໍ່ໄປຍັງກອງປະຊຸມຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາທາງດ້ານເຕັກນິກ;
- ກຽມເອກະສານການປະມູນ ລວມທັງມາດຕາຖານທາງດ້ານເຕັກນິກທີ່ຕ້ອງການ;
- ກຽມໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ/ສະເໜີລາຄາ ເພື່ອສົ່ງໃຫ້ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ຜູ້ຮັບເໝົາ, ຫລື ໜັງສືເຊີນຍື່ນສະແດງເອກະສານສົນໃຈ ສົ່ງໃຫ້ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ (ວິຊາການຊຸມຊົນ);
- ຮັບ ແລະ ປະເມີນການປະມູນ/ໃບສະເໜີລາຄາ ຫລື ການຍື່ນສະເໜີເອກະສານສະແດງຄວາມສົນໃຈໃນການບໍລິການ ເພື່ອເລືອກເອົາລາຄາທີ່ໄດ້ປະເມີນວ່າແມ່ນລາຄາຕໍ່າ ແລະ ຕອບສະໜອງຄົບຖ້ວນສົມບູນ ຕາມເອກະສານປະມູນ/ໜັງສືສະເໜີລາຄາ ຫລື ທີ່ປຶກສາທີ່ດີທີ່ສຸດຕາມລໍາດັບ;
- ຕັດສິນມອບສັນຍາ ແລະ ເຊັນສັນຍາ ຫລື ອອກໃບສັ່ງຊື້ ຫລື ໃບສັ່ງວຽກ;
- ຄຸ້ມຄອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສັນຍາ;
- ດໍາເນີນການເບີກຈ່າຍເງິນ;
- ກຽມບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;
- ປຶກສາຮັກສາໂຄງການຍ່ອຍ, ທີ່ກ່ຽວພັນກັບເອກະສານ ລວມທັງເອກະສານປະມູນ;

- ກຽມເອກະສານໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ລວມທັງເອກະສານການປະມູນຈັດຊື້ ເພື່ອກຽມພ້ອມໃຫ້ແກ່ການກວດສອບພາຍຫລັງ ລວມທັງການກວດສອບ ຈາກຜູ້ກວດສອບບັນຊີເອກະລາດ ສໍາລັບການກວດສອບປະຈຳປີ.

ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມ, ຖ້າມີ) ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ 3 ທ່ານ ຄັດເລືອກໂດຍສະມາຊິກຊຸມຊົນ/ຊາວບ້ານ ຮັບຜິດຊອບໃນການດໍາເນີນທຸກຂັ້ນຕອນກິດຈະກຳການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ການບໍລິຫານສັນຍາ ຕາງໜ້າໃຫ້ຊຸມຊົນ/ຊາວບ້ານທຸກຄົນ. ຜູ້ປະສານງານດ້ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຜູ້ບໍລິຫານດ້ານການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ຜູ້ບໍລິຫານດ້ານການເງິນ. ທີມງານຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງປະກອບມີຜູ້ຍິງ 1 ທ່ານ ແລະ ຈາກຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ 1 ທ່ານ, ແລະ ໜຶ່ງໃນ 3 ທ່ານ ຕ້ອງສາມາດອ່ານອອກ ແລະ ຊຽນໄດ້.

ສະມາຊິກຂອງທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ) ແມ່ນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ຜູ້ປະສານງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທົ່ວໜ້າທີມງານ) ຈະມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ກ. ວຽກທົ່ວໄປ

- ປະສານສົມທົບ ກ່ຽວກັບວຽກງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໂຄງການຍ່ອຍ ລວມທັງວຽກງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ, ບໍລິຫານການເງິນ, ຕິດຕາມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການດໍາເນີນງານ, ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາ;
- ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ປະສານສົມທົບກັບສະມາຊິກທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານຄົນອື່ນໃນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;
- ເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ສິດ ຮ່ວມກັບຜູ້ປະສານງານການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຂັ້ນບ້ານ, ແລະ ຜູ້ປະສານງານການບໍລິຫານການເງິນ ຂັ້ນບ້ານ;
- ເຮັດວຽກຢ່າງໃກ້ສິດ ຮ່ວມກັບທີມງານຮັບຄໍາຄິດຄໍາເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ໃນໄລຍະເວລາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຮັບຜິດຊອບວຽກອື່ນໆ ຕາມການມອບໝາຍຈາກຊຸມຊົນ.

ຂ. ວຽກຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ

- ປະສານສົມທົບກັບສະມາຊິກພາຍໃນທີມງານ ແລະ ຊຸມຊົນ ໃນການກະກຽມ ແລະ ກຳນົດບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍໃຫ້ສໍາເລັດສົມບູນ;
- ປະສານສົມທົບກັບອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທ້ອງການພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າຮ່ວມຕິດຕາມຂັ້ນຕອນຂະບວນການປະມູນ;
- ລົງນາມໃນສັນຍາ/ອອກໃບສັ່ງຊື້.

ຄ. ວຽກບໍລິຫານການເງິນ

- ອະນຸມັດການເບີກຈ່າຍໂຄງການຍ່ອຍ;
- ກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກ ສໍາລັບສະເໜີຂໍເບີກຈ່າຍເງິນ ງວດຕໍ່ໄປ;
- ກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນການເບີກຈ່າຍເງິນແຕ່ລະງວດ;
- ກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນບົດລາຍງານດ້ານການເງິນ ກ່ອນສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ;
- ຈັດກອງປະຊຸມລາຍງານການເບີກຈ່າຍປະຈໍາງວດປົກກະຕິ.

ງ. ວຽກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ/ການຊີ້ນໍາ/ການບໍາລຸງຮັກສາ

- ຊຸກຍູ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຫັນດີເປັນເອກະພາບກັບກົດລະບຽບໃນການຄຸ້ມຄອງ, ແລະ ບົວລະບັດຮັກສາໂຄງການຍ່ອຍ;
- ຊຸກຍູ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນການໃຫ້ມີການຊໍາລະເງິນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ສໍາລັບຄ່າບົວລະບັດ ຮັກສາ ຕາມທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໄວ້ຕໍ່ຄົວເຮືອນ;
- ຊຸກຍູ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການປະກອບສ່ວນຂອງຊຸມຊົນເຂົ້າໃນ ໂຄງການຍ່ອຍ ໃຫ້ທັນກັບເວລາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບໂຄງການຍ່ອຍ;
- ປະສານສົມທົບກັບຊຸມຊົນ, ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການວາງແຜນ ສໍາລັບລະບົບການບໍາລຸງຮັກສາໃນອານາຄົດ.
- ຊຸກຍູ້ຊຸມຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳການບົວລະບັດຮັກສາໂຄງ ການຍ່ອຍ;
- ຈັດກອງປະຊຸມພົບປະຊາວບ້ານໃຫ້ເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອລາຍງານການນໍາໃຊ້ເງິນທຶນເຂົ້າໃນ ການບົວລະບັດຮັກສາໂຄງການຍ່ອຍ.

II. ຜູ້ປະສານງານຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງຂັ້ນບ້ານ ພາຍໃຕ້ການແນະນໍາ ຈາກພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຈະມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກຽມຮ່າງເອກະສານການປະມູນ/ໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນສົມທຽບລາຄາ/ໜັງສືເຊີນຢືນ ເອກະສານສະແດງຄວາມສົນໃຈ ໂດຍອີງຕາມຕົວແບບມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະ ສານຊ້ອນທ້າຍ ໃນຄູ່ມືສະບັບນີ້;
- ກວດກາຄືນຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການອື່ນໆ;
- ກຽມຮ່າງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການປະມູນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ແຂວງ ກ່ອນທີ່ຈະເຊັນສັນຍາກັບຜູ້ທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ເປັນຜູ້ຊະນະ ການປະມູນ ຫລື ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ໃນກໍລະນີ ຫາກສັນຍາຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນການກວດສອບກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;

- ຕິດປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ຫລື ແຈ້ງເຊີນຍື່ນເອກະສານສະແດງຄວາມສົນໃຈ ໃນການບໍລິການດ້ານຊ່ວຍຊານ;
- ກຽມເອກະສານການປະມູນ;
- ເກັບກຳບັນຊີລາຍຊື່ ແລະ ທີ່ຢູ່ ຂອງຜູ້ຮັບເໝົາ, ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ, ຊ່ວຍຊານທີ່ປຶກສາ ທີ່ໄດ້ສົ່ງໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ ຫລື ຍື່ນສະແດງຄວາມສົນໃຈ;
- ເກັບຮັກສາເອກະສານໂຄງການຍ່ອຍທັງຫມົດ ລວມທັງເອກະສານການປະມູນຈັດຊື້. ເອກະສານສະບັບຕົ້ນ ແມ່ນເກັບຮັກສາມັງນໄວ້ໃນຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ສຳເນົາເອກະສານທີ່ຈຳເປັນ ເກັບມັງນໄວ້ຫ້ອງການບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາຄວາມຄືບໜ້າໂຄງການຍ່ອຍ;
- ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນຂັ້ນຕອນການລົງທະບຽນ ສຳລັບຜູ້ຮັບເໝົາ/ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ;
- ເປັນຜູ້ຮັບ ແລະ ບັນທຶກການຮັບຊອງປະມູນ/ໃບສະເໜີລາຄາ ຫລື ການຍື່ນເອກະສານສະແດງຄວາມສົນໃຈ;
- ເປັນຜູ້ບັນທຶກ ໃນເວລາເປີດຊອງປະມູນ;
- ເປັນຜູ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ຕ້ອງການ ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມຝຶກອົບຮົມການຈັດຊື້, ແລະ ກອງປະຊຸມອື່ນໆ ຊຶ່ງຈັດຂຶ້ນໂດຍຫ້ອງການ ທລຍ.
- ຮັບຜິດຊອບວຽກອື່ນໆ ຂອງທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ) ຮ່ວມກັບສະມາຊິກອື່ນໆ.

III. ຜູ້ປະສານງານການເງິນຂັ້ນບ້ານ ຈະມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄຸ້ມຄອງງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກ ທລຍ ແລະ ການເບີກຈ່າຍ;
- ປະສານສົມທົບກັບທີມງານຂັ້ນບ້ານ ໃນການກະກຽມງົບປະມານບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ສະຫລຸບລາຍຈ່າຍເງິນບໍລິຫານ ແລະ ເງິນຄຸ້ມຄອງໂຄງການຍ່ອຍ;
- ກະກຽມການເບີກຈ່າຍເງິນບໍລິຫານໂຄງການຍ່ອຍແຕ່ລະໆວດ ແລະ ກະກຽມໃບສັ່ງຈ່າຍ;
- ກະກຽມບົດລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າການໃຊ້ຈ່າຍເງິນໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຫົວໜ້າທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອຍັງຍືນ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ຕາມກຳນົດເວລາ;
- ຕ້ອງຮັບປະກັນ ທຸກລາຍການເບີກຈ່າຍ ແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ຈາກຫົວໜ້າທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ;
- ລາຍງານວຽກງານການເງິນ ໃນກອງປະຊຸມສະຫລຸບເງິນປະຈຳໆວດ;
- ເດີນທາງໄປທະນາຄານ ເພື່ອຖອນເງິນ ຫລື ໂອນເງິນ ໃຫ້ຜູ້ຮັບເໝົາ, ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ອື່ນໆ;
- ເກັບຮັກສາເອກະສານການເງິນຕ່າງໆ ເພື່ອການກວດສອບ ຂອງພະນັກງານ ທລຍ, ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ແລະ ຜູ້ກວດສອບອື່ນໆ.

ໃນກໍລະນີ, ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນຫລາຍກວ່າໜຶ່ງຊຸມຊົນ/ບ້ານ (ລະຫວ່າງຊຸມຊົນ/ບ້ານ) ຫລື ຊຸມຊົນ ບໍ່ມີສະມັກຊິກຊຸມຊົນພຽງພໍ ຜູ້ທີ່ສາມາດອ່ານອອກ ແລະ ຂຽນໄດ້ ເພື່ອປະກອບເຂົ້າໃນທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ, ທີມງານກຸ່ມບ້ານ ຈິ່ງຈະຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະ ເປັນຜູ້ຊ່ວຍໃຫ້ແກ່ທີມງານຊຸມຊົນ/ບ້ານ ໃນການດຳເນີນກິດຈະກຳການປະມູນຈັດຊື້ທັງຫມົດ. ທີມງານກຸ່ມບ້ານນີ້ຄວນຈະປະກອບດ້ວຍ 3 ຫາ 5 ສະມາຊິກ ໃນນັ້ນຢ່າງຫນ້ອຍຕ້ອງມີ 1 ສະມາຊິກທີ່ເປັນແມ່ຍິງ, 1 ສະມາຊິກ ຕ້ອງເປັນຜູ້ທີ່ສາມາດອ່ານອອກ ແລະ ຂຽນໄດ້, ຈາກກຸ່ມຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ, ແລະ 1 ສະມາຊິກຈາກແຕ່ລະຊຸມຊົນ/ບ້ານ ທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດ. ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຈະໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ໃຫ້ການແນະນຳໃນການດຳເນີນການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈາກພະນັກງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ.

10.4 ການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ

ຫລັງຈາກທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ທີມງານກຸ່ມ, ຖ້າມີ) ໄດ້ຖືກສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ, ພະນັກງານ ທລຍ ຈະຈັດການຝຶກອົບຮົມຂຶ້ນ ເປັນໄລຍະເວລາ 1-2 ມື້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມຊົນ ເຂົ້າໃຈຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະສາມາດປະຕິບັດຕາມລະບຽບຫລັກການ ແລະ ຄຳແນະນຳ ທີ່ໄດ້ກ່າວຂ້ອງໃນການປະມູນຈັດຊື້ ແລະ ປະຕິບັດຕາມໜ້າທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ. ສຳລັບລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຄູ່ມືຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງສຳລັບຊຸມຊົນ (ຫົວຂໍ້ທີ່ V).

10.5 ປະເພດຂອງການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ

ມີ 3 ປະເພດການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງຕົ້ນຕໍ ທີ່ນຳໃຊ້ພາຍໃຕ້ໂຄງການຍ່ອຍ ເຊິ່ງແມ່ນ: ການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ, ການຈັດຊື້ສິນຄ້າ (ລວມທັງອຸປະກອນ ແລະ ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ) ແລະ ການບໍລິການທີ່ປຶກສາ. ສັນຍາທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຈັດຊື້ທັງ 3 ປະເພດນີ້ ໝາຍເຖິງສັນຍາ: ການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ, ການສົ່ງຊື້, ແລະ ການບໍລິການທີ່ປຶກສາ.

(ກ). **ສັນຍາການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ** ແມ່ນສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງຊັບສິນຄົງທີ່ ເຊັ່ນ: ໂຮງຮຽນ, ສຸກສາລາ, ເສັ້ນທາງຊົນນະບົດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂົວ, ຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ, ແລະ ອື່ນໆ ບາງຄັ້ງສັນຍາການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ອາດຈະປະກອບມີການສະໜອງອຸປະກອນສະເພາະໃດໜຶ່ງ, ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງ, ຄ່າແຮງງານ, ການບໍລິການທີ່ບໍ່ແມ່ນທີ່ປຶກສາ (ການອອກແບບ, ການເຈາະນ້ຳບາດານ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ. ສັນຍາການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍຜູ້ຮັບເໝົາ.

(ຂ). **ການສົ່ງຊື້** ນຳໃຊ້ ເພື່ອຈັດຊື້ສິນຄ້າໃດໜຶ່ງ, ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງ ຫລື ອຸປະກອນ. ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຈະສະໜອງສິນຄ້າໃຫ້ແກ່ໂຄງການຂອງຊຸມຊົນ. ໃນເວລາສິນຄ້າໄດ້ຖືກຈັດສົ່ງໃຫ້ຊຸມຊົນສຳ ເລັດແລ້ວ, ຊຸມຊົນຈະຕ້ອງຈ່າຍເງິນໃຫ້ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລັງຈາກການຈັດຊື້ໄດ້ຖືກຮັບຮອງວ່າສຳເລັດ.

(ຄ). ສັນຍາການບໍລິການທີ່ປຶກສາ ແມ່ນສໍາລັບວ່າຈ້າງຊ່ວຍຊານ (ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງ ໃດໜຶ່ງ) ເພື່ອສະໜອງການຊ່ວຍເຫລືອ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ, ດໍາເນີນການ ສຶກສາດ້ານການຕະຫລາດ, ສໍາຫລວດ ແລະ ອອກແບບການກໍ່ສ້າງໂຄງການພື້ນຖານດ້ານໂຄງລ່າງ ແລະ ອື່ນໆ.

10.6 ວິທີການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ

ກ. ວິທີການຈັດຊື້ ສໍາລັບ ການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແລະ ຈັດຊື້ສິນຄ້າ ມີດັ່ງນີ້:

1. ການປະມູນແບບເປີດກວ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ (Local Bidding) ສໍາລັບການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ

ວິທີການແບບນີ້ ຈະຖືກນໍາໃຊ້ ໃນເວລາທີ່ມູນຄ່າສັນຍາມີມູນຄ່າຫລາຍກວ່າ 50,000 ໂດລາສະຫະລັດ. ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ/ການແຈ້ງເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ຄວນຈະປະກາດອອກທາງໂທລະໂຂ່ງ, ວິທະຍຸ/ໂທລະພາບ ແລະ ໜັງສືພິມທ້ອງຖິ່ນ ຖ້າມີທາງເປັນໄປໄດ້, ຕິດປະກາດຢູ່ກະດານຂ່າວຂອງຊຸມ ຊົນ/ບ້ານ, ຫ້ອງການເມືອງ ແລະ ຫ້ອງການແຂວງ (ວິທີການນີ້ ແມ່ນຄ້າຍຄືກັບການປະມູນແບບເປີດ ກວ້າງພາຍໃນ (NCB), ຍົກເວັ້ນແຕ່ ບໍ່ໄດ້ຖືກກຳນົດໃຫ້ລົງປະກາດໂຄສະນາໃນໜັງສືພິມ ທີ່ພິມອອກຈຳ ໜ່າຍທີ່ສູນກາງ ແລະ ໄຫລວຽນໄປທົ່ວປະເທດ). ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ແລະ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ທີ່ເປັນເປົ້າ ຫມາຍ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດໃກ້ຄຽງຂອງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບປະໂຫຍດ ແລະ ແຂດແດນໃກ້ຄຽງກັນ. ຢ່າງ ຫນ້ອຍຕ້ອງໄດ້ປະກາດ **30 ວັນ** ນັບແຕ່ມີອອກປະກາດແຈ້ງການໂຄສະນາການປະມູນ ຫລື ນັບແຕ່ມີທີ່ ເອກະສານການປະມູນກຽມພ້ອມທີ່ຈະແຈກຢາຍ ໂດຍຖືເອົາອັນສຸດທ້າຍເປັນຫລັກ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາຜູ້ເຂົ້າ ຮ່ວມການປະມູນທີ່ໄດ້ຮັບຊອງປະມູນ ສາມາດກະກຽມເອກະສານປະມູນຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຊອງປະມູນ ຕ້ອງ ໄດ້ເປີດຢູ່ຕໍ່ໜ້າສາທາລະນະທັນທີ ຫລັງຈາກມີທີ່ກຳນົດເປັນມື້ປິດຮັບຊອງປະມູນ ແລະ ຢູ່ຕໍ່ໜ້າສະມາຊິກ ຊຸມຊົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທີ່ລິນໃຈເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມເປີດຊອງປະມູນ. ເອກະສານປະມູນທຸກ ຊອງ ຈະຖືກກວດກາ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຖືກຕາມເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ມີ ຄຸນວຸທິຕໍ່າສຸດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານການປະມູນ (ປະລິບການ, ຄຸນນະພາບຂອງການກໍ່ສ້າງ, ເຄື່ອງອຸປະກອນ, ການບໍລິການທີ່ສະໜອງໃຫ້, ແລະ ວັນທີສິ່ງມອບ). ເອກະສານປະມູນທີ່ຕອບສະໜອງ ຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນຕໍ່າສຸດ ຕາມທີ່ລະບຸໄວ້ໃນເອກະສານປະມູນ ແມ່ນຍັງຈະຮັກສາໄວ້ ເພື່ອປະເມີນຜົນຕໍ່ໄປ ແລະ ເອກະສານປະມູນທີ່ຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂຄວາມຕ້ອງການຕໍ່າສຸດ ແລະ ສະເໜີລາຄາທີ່ປະເມີນວ່າຕໍ່າສຸດ ຈະເປັນຜູ້ທີ່ຖືກຄັດເລືອກມອບສັນຍາໃຫ້. ການຕັດສິນ ແລະ ມູນຄ່າ ສັນຍາ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທຸກຄົນຊາບ ແລະ ແຈ້ງປະກາດຕໍ່ສາທາລະນະ ຢູ່ບ່ອນທີ່ ໄດ້ໂຄສະນາ/ແຈ້ງເຊີນການປະມູນຜ່ານມາ.

2. ການປະມູນແບບສົມທຽບລາຄາ (Shopping) ສຳລັບການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ແລະ ການກໍ່ສ້າງ

ວິທີການແບບນີ້ ຈະຖືກນຳໃຊ້ ໃນເວລາທີ່ມູນຄ່າສັນຍາມີມູນຄ່າໜ້ອຍກ່ວາ 50,000 ໂດລາສະຫະລັດ. ໜັງສືສະເໜີລາຄາ ຕ້ອງໄດ້ມາຈາກຢ່າງໜ້ອຍ 3 ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລື ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ. ຖ້າແມ່ນແບບການສົມທຽບລາຄາ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ, ເອກະສານປະມູນ ຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍ ກ່ຽວກັບຂອບເຂດຂອງໜ້າວຽກດັ່ງກ່າວ, ລະບຸຂໍ້ກຳນົດລະອຽດມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ອາດປະກອບດ້ວຍແຜນພັງຮູບແຕ້ມ, ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ມີ, ແຕ່ໜັງສືແຈ້ງເຊີນໃຫ້ຍື່ນໃບສະເໜີລາຄາ ຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິຈຳນວນຫລາຍເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ (ປົກກະຕິແມ່ນ 5 ຫາ 6 ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ) ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 3 ໃບສະເໜີລາຄາ ເພື່ອມາສົມທຽບກັນ. ນອກເໜືອໄປຈາກການສົ່ງໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນສົມທຽບລາຄາຫາຜູ້ທີ່ມີຄຸນວຸດທິໂດຍກົງແລ້ວ, ການແຈ້ງການປະມູນ ອາດຖືກພິຈາລະນາ ໂດຍການແຈ້ງປະກາດການປະມູນອອກທາງໂທລະໂຄ່ງ/ໂທລະພາບ ບ່ອນໃດທີ່ເປັນໄປໄດ້, ຕິດປະກາດຢູ່ກະດານຂ່າວ ຂອງຫ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ/ບ້ານ, ຫ້ອງວ່າການເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ຢ່າງໜ້ອຍຕ້ອງໄດ້ປະກາດ **15 ວັນ** ນັບແຕ່ມີແຈ້ງເຊີນເຂົ້າຮ່ວມສົມທຽບລາຄາ (ຫລື ນັບແຕ່ມີລົງປະກາດແຈ້ງການປະມູນ, ຖ້າມີ) ເພື່ອໃຫ້ບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນມີເວລາພຽງພໍ ໃນການກະກຽມເອກະສານສະເໜີລາຄາຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໜັງສືສະເໜີລາຄາ ຈະຕ້ອງເປີດຢູ່ຕໍ່ໜ້າສາທາລະນະ ຫລັງຈາກມີທີ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນມື້ປິດຮັບຊອງປະມູນ ແລະ ຢູ່ຕໍ່ໜ້າສະມາຊິກຊຸມຊົນ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທີ່ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມເປີດຊອງປະມູນ. ອີງຕາມລະບຽບຫ້ລກທົ່ວໄປແລ້ວ, ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລື ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຜູ້ທີ່ສະເໜີລາຄາຕໍ່າສຸດ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຕາມຂໍ້ກຳນົດທາງດ້ານຄຸນວຸດທິ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານການປະມູນແລ້ວ ຈະໄດ້ຮັບການອານຸມັດມອບສັນຍາ. ຜົນການຕັດສິນ ແລະ ມູນຄ່າສັນຍາ ຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທຸກຄົນຊາບ ແລະ ປະກາດອອກສູ່ສາທາລະນະ ແລະ ຕິດຢູ່ໃນບ່ອນທີ່ໄດ້ເຄີຍຕິດປະກາດໂຄສະນາ/ໜັງສືແຈ້ງເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນຜ່ານມາ.

3. ການປະມູນແບບຈັດຊື້ໂດຍກົງ (Direct contracting)

ການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງ ສາມາດເຮັດໄດ້ກັບຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລື ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ທີ່ໄດ້ຮັບການຄັດເລືອກ ໂດຍບໍ່ມີການແຂ່ງຂັນ ຕາມວິທີການປະມູນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງ. ວິທີການນີ້ ແມ່ນນຳໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ມີພຽງແຕ່ແຫ່ງດຽວເທົ່ານັ້ນ. ເຫດຜົນອື່ນໆ ທີ່ສາມາດເຮັດສັນຍາໂດຍກົງໄດ້ ປະກອບມີ: ຄວາມຮີບດ່ວນ, ຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາເຕັກໂນໂລຊີສະເພາະໃດໜຶ່ງ ຫລື ການສົ່ງຊື້ເພີ່ມເຕີມ. ມູນຄ່າສັນຍາທີ່ຕົກລົງກັນ ຄວນຈະແມ່ນອັດຕາລາຄາໃນທ້ອງຕະຫລາດໃນທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ການກຳນົດລາຄາຄາດຄະເນ ຕ້ອງແມ່ນລາຄາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ມູນຫົວໜ່ວຍລາຄາຂອງໂຄງການ. ພາຍໃຕ້ວິທີການນີ້, ມູນຄ່າສັນຍາສາມາດຕໍ່ລອງໄດ້. ການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດ ຈາກຫ້ອງການ ຫລຍ ສູນກາງ ແລະ ກວດກາຄືນຈາກທະນາຄານໂລກກ່ອນ ຈຶ່ງສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້.

ການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງ ສຳລັບວຽກກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແມ່ນອະນຸຍາດພິເສດໃຫ້ນຳໃຊ້ໄດ້ກັບລັດວິສາຫະກິດ ທີ່ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໂດຍກະຊວງການທາລະນະສຸກ (ພະແນກນ້ຳສະອາດ) ຊຶ່ງດຳເນີນການເຈາະນ້ຳບາດານໃນເຂດທ່າໄກສອກຫລີກ ຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ບໍລິສັດລັດວິສາຫະກິດໄຟຟ້າລາວ.

ການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງ ສຳລັບວຽກຈັດຊື້ສິນຄ້າ ແມ່ນອະນຸຍາດພິເສດ ສະເພາະສິນຄ້າທີ່ມີກຳມະສິດສະເພາະ ຫລື ສິນຄ້າທີ່ສາມາດຊອກໄດ້ຈາກແຫລ່ງຜະລິດດຽວ ເຊັ່ນ: ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ຄູ່ມືຄູ ຈາກວິສະຫະກິດໂຮງພິມສຶກສາ ແລະ ລະບົບຜະລິດພະລັງງານທົດແທນໄຟຟ້າແສງຕາເວັນ ຈາກ ບໍລິສັດຊັນລະບົບ.

4. ບັນຊີບໍລິຫານຂອງຊຸມຊົນ

ພາຍໃຕ້ບັນຊີບໍລິຫານຂອງຊຸມຊົນ, ຊຸມຊົນເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍເອົາເອງ ໂດຍນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ (ແຮງງານທີ່ມີສີມື ແລະ ບໍ່ມີສີມື, ວັດສະດຸ, ອຸປະກອນ) ແລະ ອາດຈະເຮັດສັນຍາຍ່ອຍ ກັບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຫລື ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ເຊິ່ງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມວິທີການປະມູນຈັດຊື້ໃດໜຶ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້. ວິທີການນີ້ເປັນວິທີການທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນ ແລະ ເປັນການນຳໃຊ້ທຶນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ (ປັດໃຈແມ່ນເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ຕໍ່າກວ່າທ້ອງຕະຫລາດ), ແລະ ມັນເປັນການເພີ່ມທຶນເຂົ້າໃນຊຸມຊົນ (ຕົວຢ່າງ: ຜ່ານການຈ່າຍຄ່າຈ້າງ ແລະ ວັດສະດຸ). ມູນຄ່າສັນຍາທີ່ໄດ້ເຊັນກັບຊຸມຊົນ ຄວນຈະຢູ່ໃນອັດຕາໃນທ້ອງຕະຫລາດໃນທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ລາຄາຄາດຄະເນໄວ້ ຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ຢູ່ໃນຖານຂໍ້ມູນຫົວໜ່ວຍລາຄາ.

A. ວິທີການຈັດຈ້າງ ສຳລັບການບໍລິການ:

ນອກຈາກ ການຊ່ວຍເຫລືອຈາກທີມງານ ທລຍ, ທ່ານເຈົ້າເມືອງ, ແລະ ພະແນກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆຂັ້ນເມືອງແລ້ວ, ຊຸມຊົນອາດຈະຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ ໃນການກະກຽມ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍຂອງພວກເຂົາ. ການຊ່ວຍເຫລືອດັ່ງກ່າວ ແມ່ນການໃຫ້ຄຳປຶກສາແນະນຳຕາມປົກກະຕິ ໂດຍຊ່ຽວຊານ (ບຸກຄົນ ຫລື ບໍລິສັດ) ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGOs), ແລະ ຄາດວ່າຈະມີມູນຄ່າສັນຍາຕ່ຳ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ຄູ່ມືແນະນຳການຄັດເລືອກ ແລະ ວ່າຈ້າງທີ່ປຶກສາ ຂອງທະນາຄານ ແມ່ນຈະຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄັດເລືອກເອົາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGO), ບຸກຄົນ, ແລະ ບໍລິສັດ. ມັນອາດຈະສະດວກ ສຳລັບທ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຖ້າສາມາດກຽມບັນຊີລາຍຊື່ຂອງຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGOs) ເກັບໄວ້, ແລະ ເພື່ອຊຸມຊົນສາມາດຄັດເລືອກຕິດຕໍ່ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ (NGO) ໄດ້ຈາກບັນຊີລາຍຊື່ດັ່ງກ່າວນັ້ນ.

ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ/ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ທັງໝົດ ຈະຕ້ອງຈ່າຍຄ່າອາກອນ ຈຳນວນ 10% ແລະ ຊ່ຽວຊານ ຈະຕ້ອງຈ່າຍຄ່າອາກອນຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃຫ້ກະຊວງການເງິນ. ດັ່ງນັ້ນ, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຕ້ອງໄດ້ກວດເບິ່ງວ່າມູນຄ່າອາກອນນີ້ ໄດ້ຖືກຄິດໄລ່ລວມ ເຂົ້າໃນບົດສະເໜີລາຄາທີ່ຍື່ນສະເໜີມາທັງໝົດແລ້ວ.

ບົດສະຫຼຸບສັງລວມ ວິທີການຈັດຊື້, ເພດານເງິນ, ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ແມ່ນສາມາດ ສຶກສາໄດ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳລັບຊຸມຊົນ

10.7 ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ຮັບເໝົາ ຫລື ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ຫລື ຊ່ຽວຊານ?

ກ). ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ຮັບເໝົາ?

ທຸກຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ, ທີ່ມີໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ທີ່ໄດ້ຈົດທະບຽນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳ ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດສອດຄ່ອງເໝາະສົມທັງໝົດ ທີ່ສາມາດດຳເນີນການກໍ່ສ້າງໃຫ້ສຳເລັດ ຕາມລາຍການໜ້າວຽກ ແລະ ເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດທີ່ຕ້ອງການທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ສາມາດເປັນຜູ້ຮັບເໝົາໄດ້.

ຂ). ໃຜສາມາດເປັນຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ?

ທຸກຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ ຫລື ຜູ້ຄ້າຂາຍ ທີ່ມີໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ທີ່ໄດ້ຂຶ້ນຈົດທະບຽນແລ້ວ ທີ່ສາມາດສະໜອງສິນຄ້າໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດທີ່ຕ້ອງການທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ ສາມາດເປັນຜູ້ສະ ໜອງສິນຄ້າໄດ້.

ຄ). ໃຜສາມາດເປັນຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ?

ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຫລື ບໍລິສັດໃດໜຶ່ງ ຜູ້ທີ່ຕອບສະໜອງດ້ານຄຸນວຸດທິຂັ້ນຕ່ຳສຸດ ແລະ ສາມາດສະ ໜອງການບໍລິການໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ສາມາດເປັນຊ່ຽວຊານໄດ້.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ພະນັກງານລັດຖະກອນ (ຕຳຫລວດ ຫລື ທະຫານ, ຫລື ພະນັກງານກະຊວງ ຫລື ບໍລິຫານຂັ້ນແຂວງ ຫລື ເທດສະບານເມືອງ) ບໍ່ສາມາດຈະເປັນຜູ້ຮັບເໝົາ, ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ, ຫລື ເປັນຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາໄດ້. ຄຸນສົມບັດທີ່ເໝາະສົມຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ/ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ ແມ່ນໄດ້ມີ ການກຳນົດໄວ້ໃນຫມວດທີ່ 1 ຂອງຄູ່ມືແນະນຳຂອງທະນາຄານໂລກ, ບໍລິສັດ ຫລື ຊ່ຽວຊານສ່ວນ ບຸກຄົນ ກ່ອນໜ້ານີ້ ໄດ້ມີການປະກາດວ່າ ເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ໂດຍທະນາຄານໂລກ ໂດຍ ອີງໃສ່ການກຳນົດຂອງທະນາຄານໂລກ ທີ່ວ່າບໍລິສັດນີ້ ຫລື ຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາສ່ວນບຸກຄົນຜູ້ນີ້ ໄດ້ມີສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງໃນການກິນສິນບົນ, ການສໍ້ໂກງ, ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ, ຫລື ການບົບບັງຄັບ ທີ່ໄດ້ປະກາດວ່າ ເປັນຜູ້ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເໝາະສົມ ທີ່ຈະເຊັນສັນຍາກັບໂຄງການຂອງທະນາຄານໂລກ.

ບັນຊີລາຍຊື່ຂອງບໍລິສັດ/ຊ່ວງຊານທີ່ປຶກສາສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ຖືກທ້າມບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນຈັດຊື້ ທີ່ທະນາຄານໂລກໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ແມ່ນມີຢູ່ໃນແວບໄຊ <http://WWW.worldbank.org/debarr>.

10.8 ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການປະມູນຈັດຊື້

ຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ສຳລັບການປະມູນແບບເປີດກວ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ:

ໄລຍະທີ 1: ການກະກຽມເອກະສານປະມູນ

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ກະກຽມເອກະສານປະມູນ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດທີ່ຖືກກຳນົດຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸມັດກ່ອນເທົ່ານັ້ນ, ຮ່າງເອກກະສານປະມູນທີ່ກະກຽມຄົບຖ້ວນສົມບູນສຳເລັດແລ້ວ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງໃຫ້ທ້ອງການທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ໄດ້ຮັບໜັງສືອະນຸມັດໃນການນຳໃຊ້ກ່ອນ ຈຶ່ງສາມາດນຳໄປແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນໄດ້.
- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ໂຄສະນາອອກທາງໜ້າໜັງສືພິມພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ໂທລະໂຄ່ງ/ໂທລະທັດ ຂອງແຂວງ/ເມືອງ ແລະ ຕິດປະກາດໃສ່ກະດານຂ່າວຂອງຊຸມຊົນ ຫລື ທ້ອງການຂອງທ່ານເຈົ້າເມືອງ ແລະ ສົ່ງໜັງສືເຊີນແຈ້ງການໂດຍກົງ ຫາ ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ ຫລື ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ.

ໄລຍະທີ 2: ການປະເມີນປະມູນ ແລະ ການລາຍງານ

- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຮັບຊອງປະມູນ ກ່ອນວັນທີ່ປິດຮັບຊອງປະມູນຍື່ນສະເໜີລາຄາ, ແລະ ເປີດຊອງປະມູນຕໍ່ໜ້າສາທາລະນະໃນເວລາດຳເນີນການເປີດຊອງປະມູນ, ຖ້າຫາກທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ (ກຸ່ມບ້ານ, ຖ້າມີ) ຫາກໄດ້ຮັບນ້ອຍກວ່າ 3 ຊອງປະມູນທີ່ຍື່ນສະເໜີ, ພິທີການດຳເນີນການເປີດປະມູນລາຄາ ແມ່ນສາມາດດຳເນີນຕໍ່ໄປໄດ້ ຖ້າຫາກໄດ້ລົງແຈ້ງປະກາດການປະມູນ ໂຄສະນາອອກສູ່ສາທາລະນະ ທາງໜ້າໜັງສືພິມທ້ອງຖິ່ນ, ໂທລະໂຄ່ງ/ໂທລະພາບ ແຂວງ/ເມືອງ ແລະ ຕິດໃສ່ກະດານຂ່າວຂອງຊຸມຊົນ ຫລື ທ້ອງການຂອງທ່ານເຈົ້າເມືອງ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 5: ປະເມີນຊອງປະມູນ ແລະ ກຽມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ;

ໄລຍະທີ່ 3: ການສົ່ງບົດລາຍງານການປະມູນ ແລະ ການເຊັນສັນຍາ

- ຂັ້ນຕອນທີ 6: ສົ່ງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອສະເໜີຂໍອະນຸມັດ ແລະ ໄດ້ຮັບໜັງສືອະນຸມັດກ່ອນຈຶ່ງສາມາດດໍາເນີນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປໄດ້ ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ກວດກາກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດ ຫາກໄດ້ຮັບນ້ອຍກວ່າ 3 ຊອງປະມູນຍື່ນສະເໜີລາຄາ ໃນມື້ເປີດຊອງປະມູນ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 7: ເຊັນສັນຍາກັບຜູ້ທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ເປັນຜູ້ຊະນະການປະມູນ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນແລ້ວວ່າ ແມ່ນລາຄາຕໍ່າ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດທີ່ຕ້ອງການ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 8: ສົ່ງສັນຍາທີ່ເຊັນແລ້ວ ໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອບັນທຶກເປັນຂໍ້ມູນ ສໍາລັບໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ກວດກາກ່ອນ.

ຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ສໍາລັບການປະມູນແບບສົມທຽບລາຄາ:

ໄລຍະທີ່ 1: ການກະກຽມເອກະສານປະມູນ

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ກະກຽມໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມສົມທຽບລາຄາ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ສໍາລັບສັນຍາ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ມີການທົບທວນ ແລະ ກວດກາຄືນກ່ອນເທົ່ານັ້ນ, ສົ່ງຮ່າງໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນສົມທຽບລາຄາ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ແລະ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ແລະ ຮັບ/ໜັງສືອະນຸມັດກ່ອນຈຶ່ງສາມາດດໍາເນີນການຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປໄດ້;
- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ສົ່ງໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມສົມທຽບລາຄາໂດຍກົງ ຫາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ໃຫ້ໄດ້ຫລາຍກວ່າ ຜູ້ 3ສິນໃຈເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດເໝາະສົມ (6 ຫາ 5 ປົກກະຕິແລ້ວແມ່ນ) ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຮັບ 3 ໃບສະເໜີລາຄາ ຈາກຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ/ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ;

ໄລຍະທີ່ 2: ການປະເມີນໜັງສືຍື່ນສະເໜີລາຄາ ແລະ ການລາຍງານ

- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຮັບໜັງສືສະເໜີລາຄາ ກ່ອນວັນທີ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນວັນທີ່ປິດຮັບຊອງສະເໜີລາຄາ, ແລະ ເປີດຊອງສະເໜີລາຄາຕໍ່ໜ້າສາທາລະນະ. ໃນເວລາດໍາເນີນການເປີດຊອງສະເໜີລາຄາ, ຖ້າຫາກ ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫາກໄດ້ຮັບຊອງປະມູນໜ້ອຍກວ່າ 3 ຊອງຍື່ນສະເໜີລາຄາ, ພິທີ

ການເປີດຊອງສະເໜີລາຄາ ແມ່ນສາມາດດຳເນີນຕໍ່ໄປໄດ້ ຖ້າຫາກໄດ້ສົ່ງໜັງສືແຈ້ງເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນສົມທຽບລາຄາ ໃຫ້ຫລາຍກວ່າ 3 ຜູ້ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ແລະ ມີຄວາມເໝາະສົມພຽງພໍ ແລະ ໃຫ້ເວລາພຽງພໍແກ່ເຂົາເຈົ້າໃນການກະກຽມ ແລະ ສົ່ງໜັງສືສະເໜີລາຄາ;

- ຂັ້ນຕອນທີ 5: ປະເມີນໜັງສືສະເໜີລາຄາ ແລະ ກຽມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ;

ໄລຍະທີ 3: ການສົ່ງບົດລາຍງານຜົນການປະມູນ ແລະ ການເຊັນສັນຍາ

- ຂັ້ນຕອນທີ 6: ສົ່ງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອສະເໜີຂໍອະນຸມັດ ແລະ ໄດ້ຮັບໜັງສືອະນຸມັດກ່ອນຈຶ່ງສາມາດດຳເນີນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປໄດ້ ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດ ທີ່ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ກວດກາກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດ ຫາກໄດ້ຮັບນ້ອຍກວ່າ 3 ຊອງປະມູນຍື່ນສະເໜີລາຄາ ໃນມື້ເປີດຊອງປະມູນ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 7: ເຊັນສັນຍາກັບຜູ້ທີ່ຖືກຄັດເລືອກໃຫ້ເປັນຜູ້ຊະນະການປະມູນ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນແລ້ວວ່າ ແມ່ນລາຄາຕໍ່າ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດທີ່ຕ້ອງການ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 8: ສົ່ງສັນຍາທີ່ເຊັນແລ້ວ ໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນ ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍໃດທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ທົບທວນ ແລະ ກວດກາຄືນກ່ອນການດຳເນີນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.

ຂັ້ນຕອນການປະມູນຈັດຊື້ ສຳລັບການປະມູນແບບໂດຍກົງ:

ໄລຍະທີ 1: ການກະກຽມເອກະສານປະມູນ

- ຂັ້ນຕອນທີ 1: ກະກຽມໜັງສືແຈ້ງເຊີນເພື່ອຍື່ນສະເໜີລາຄາ
- ຂັ້ນຕອນທີ 2: ສົ່ງຮ່າງໜັງສືແຈ້ງເຊີນຍື່ນສະເໜີລາຄາ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ຮັບໜັງສືອະນຸມັດກ່ອນດຳເນີນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 3: ສົ່ງໜັງສືແຈ້ງເຊີນຍື່ນສະເໜີລາຄາໂດຍກົງ ຫາຜູ້ຮັບເໝົາກຳສ້າງ ຫລື ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າແຕ່ຜູ້ດຽວ ທີ່ມີຄຸນວຸດທິ ແລະ ມີຄຸນສົມບັດເໝາະສົມ.

ໄລຍະທີ 2: ການປະເມີນໜັງສືຍື່ນສະເໜີລາຄາ ແລະ ການລາຍງານ

- ຂັ້ນຕອນທີ 4: ຮັບໜັງສືສະເໜີລາຄາ ແລະ ປະເມີນໜັງສືສະເໜີລາຄາ ແລະ ຕໍ່ລອງລາຄາ;

- ຂັ້ນຕອນທີ 5: ກຽມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນ ລວມທັງບົດບັນທຶກກອງປະຊຸມຕໍ່ລອງລາຄາ;

ໄລຍະທີ 3: ການລາຍງານ ແລະ ການເຊັນສັນຍາ

- ຂັ້ນຕອນທີ 6: ສົ່ງບົດລາຍງານ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອຂໍໜັງສືອະນຸມັດ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 7: ເຊັນສັນຍາກັບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ/ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ພາຍຫລັງໄດ້ຮັບໜັງສືອະນຸມັດ;
- ຂັ້ນຕອນທີ 8: ສົ່ງສັນຍາ ທີ່ໄດ້ເຊັນແລ້ວ ຫາຫ້ອງການ ທລຍ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອບັນທຶກເປັນຂໍ້ມູນ.

10.9 ແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກວດກາຄືນ

ເມື່ອບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍທັງໝົດ ຂອງຊຸມຊົນ/ບ້ານ ໄດ້ຖືກສົ່ງມາ ແລະ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແລ້ວ ໃນໄລຍະກອງປະຊຸມຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍຢູ່ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ, ຫລັງຈາກນັ້ນ ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຕ້ອງກຽມແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2.1 ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສໍາລັບຊຸມຊົນ) ແລະ ສົ່ງຫາຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ເພື່ອສັງລວມ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນ ສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ແຂວງ ເພື່ອທົບທວນຄືນ ແລະ ອະນຸມັດ. ພາຍຫລັງການອະນຸມັດແລ້ວ ຫ້ອງການ ທລຍ ແຂວງ ຕ້ອງສົ່ງຄືນແຜນຈັດຊື້ດັ່ງກ່າວຄືນຫາຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ເພື່ອແຈ້ງຕໍ່ໄປຍັງ ຊຸມຊົນ ແລະ ສໍາເນົາແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວ ສົ່ງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ເພື່ອສັງລວມ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ໃຫ້ທຶນ (ທະນາຄານໂລກ) ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນ.

ແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນສາມາດປັບປຸງໄດ້ຕະຫລອດເວລາ ໃນໄລຍະການດໍາເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄອງກັບລາຄາທີ່ໄດ້ມີການປະເມີນຄືນໃໝ່, ການກໍານົດຄືນມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ແລະ ຈໍານວນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ແລະ ໃນກໍລະນີສໍາຄັນອື່ນໆ. ແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍສະບັບປັບປຸງຄືນໃໝ່ທີ່ສົມບູນແລ້ວ ຈະຕ້ອງສົ່ງໃຫ້ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອເປັນເອກະສານອ້າງອີງ ແລະ ເກັບກໍາເປັນຂໍ້ມູນ.

ສະເພາະແຕ່ໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ດໍາເນີນຕາມແບບວິທີການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງ ຫລື ຈາກແຫລ່ງດຽວ ສໍາລັບການວ່າຈ້າງຊ່ວງຊານທີ່ປຶກສາ ແລະ ໃນກໍລະນີ ທີ່ມູນຄ່າຍື່ນສະເໜີທາກຕໍ່າກວ່າ ຫລື ສູງກວ່າ ລາຄາທີ່ໄດ້ປະເມີນໄວ້ທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແລ້ວ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຂໍອະນຸມັດຈາກທະນາຄານໂລກກ່ອນການດໍາເນີນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ. ສ່ວນໂຄງການຍ່ອຍອື່ນໆ ແມ່ນກໍານົດໃຫ້ເປັນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ຕ້ອງມີການທົບທວນ ແລະ ກວດກາຄືນພາຍຫລັງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈາກທະນາຄານໂລກ.

ທະນາຄານໂລກ ຈະດຳເນີນການກາຄືນ ໂດຍອີງບົນພື້ນຖານບົດລາຍງານການກວດກາ ຂອງຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ແລະ ຍັງຈະສຸມກວດກາເອກະສານບາງໂຄງການຍ່ອຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນຊຸມຊົນ/ບ້ານ. ຈຳນວນ 10% ຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ແມ່ນກຳນົດໃນການກວດກາ ຈາກທະນາຄານໂລກ.

ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຈະສຸມເລືອກ 20% ຂອງຈຳນວນໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອນຳມາກວດກາຄືນ ໂຄງການຍ່ອຍພາຍຫລັງສຳເລັດ. ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການທົບທວນ ແລະ ກວດກາ ແລະ ສະເໜີຂໍອະນຸມັດ ຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ຍົກເວັ້ນເສຍແຕ່ ໂຄງການ ຍ່ອຍທີ່ດຳເນີນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ຕາມແບບວິທີການເຮັດສັນຍາໂດຍກົງ ຫລື ໃນກໍລະນີ ທີ່ໄດ້ຮັບຊອງ ປະມູນ/ໜັງສືສະເໜີລາຄາຕໍ່າກວ່າ 3 ຊອງປະມູນຈາກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທີ່ມີຄຸນຈຸດທິ, ແລະ ໃນກໍລະນີ ທີ່ລາຄາຍື່ນສະເໜີ ຫາກໜ້ອຍກວ່າ ຫລື ຫລາຍກວ່າລາຄາທີ່ໄດ້ປະເມີນໄວ້ ແລະ ໄດ້ຜ່ານການ ອະນຸມັດແລ້ວ.

ທະນາຄານໂລກ ແລະ ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ຈະດຳເນີນການກວດກາເອກະສານປະມູນພາຍຫລັງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍສຳເລັດ ຢ່າງນ້ອຍປີລະຄັ້ງ. ສຳເນົາເອກະສານທັງຫມົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ຂະບວນການປະມູນຈັດຊື້ ລວມທັງບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນລະອຽດ ພ້ອມດ້ວຍເອກະສານສະບັບຕົ້ນ ທັງຫມົດ ທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນໄດ້ຍື່ນສະເໜີມານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ໃນຫ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ/ ບ້ານ ຫລື ຫ້ອງການກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ), ແລະ ຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ພ້ອມທີ່ຈະໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທີມງານກວດສອບບັນຊີເອກະລາດ ສາມາດມາກວດກາໄດ້ ຕາມພາຍຫລັງ.

10.10 ການກະກຽມເອກະສານປະມູນ

ມີ 4 ຮູບແບບເອກະສານປະມູນ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນສົມທຽບລາຄາ ສຳລັບຈັດຊື້ສິນຄ້າ;
2. ໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນສົມທຽບລາຄາ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ;
3. ເອກະສານປະມູນແບບເປີດກວ້າງພາຍໃນຫ້ອງຖິ່ນ ສຳລັບການຈັດຊື້ສິນຄ້າ;
4. ເອກະສານປະມູນແບບເປີດກວ້າງພາຍໃນຫ້ອງຖິ່ນ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ.

ເອກະສານປະມູນທີ່ກຳນົດໄວ້ທັງຫມົດເຫລົ່ານີ້ ແມ່ນປະກອບມີໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳລັບຊຸມ ຊົນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3.1-3.4) ແມ່ນໄດ້ຖືກກະກຽມ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເອກະສານການປະມູນ ໃນຮູບແບບມາດຕະຖານຕ່າງໆທີ່ສ້າງຂຶ້ນໂດຍຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງຕິດຕາມລະບຽບການປະມູນຈັດຊື້ ຂອງ ກະຊວງການເງິນ ທີ່ໄດ້ມີການດັດແກ້ໃຫ້ເໝາະສົມ ເປັນທີ່ພໍໃຈ ກັບຂັ້ນຕອນຂະບວນການການປະມູນຈັດ ຊື້ ຂອງຊຸມຊົນ.

ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກພະນັກງານ ທລຍ ເມືອງ/ພະນັກງານຈັດຊື້ແຂວງ ສາມາດເລີ່ມຕົ້ນການກະກຽມເອກະສານການປະມູນໄດ້ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແຜນຈັດຊື້ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກຳນົດໃຫ້ເຫັນເຖິງວິທີການຈັດຊື້ ແລະ ຜູ້ໃດເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ.

ສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ເປັນໂຄງການທີ່ຕ້ອງໄດ້ມີທົບທວນ ແລະ ກວດກາກ່ອນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈາກທະນາຄານໂລກ, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຈະຕ້ອງໄດ້ກຽມເອກະສານປະມູນທີ່ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ສຳເລັດສົມບູນ ກ່ອນຈະນຳແຈ້ງການ ການປະມູນດັ່ງກ່າວ ໄປລົງປະກາດໂຄສະນາ ແລະ/ຫລື ແຈກຢາຍໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ໃຫ້ຜູ້ທີ່ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມປະມູນທີ່ມີຄຸນວຸດທິ. ເອກະສານປະມູນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ລົງທາງໃຫ້ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ. ຖ້າຫາກ ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ ຫາກມີຄຳເຫັນໃດນຶ່ງຕໍ່ກັບເອກະສານດັ່ງກ່າວ ຕິດຄັດມາກັບໜັງສືອະນຸມັດ, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຈະຕ້ອງໄດ້ດັດແກ້ເອກະສານການປະມູນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຄຳເຫັນທີ່ຄັດຕິດມານັ້ນ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນ ຈຶ່ງສາມາດດຳເນີນຂະບວນການປະມູນຈັດຊື້ຂັ້ນຕໍ່ໄປໄດ້.

ຂໍ້ມູນດ້ານມາດຕະຖານເຕັກນິກ ທີ່ຈະລວມເອົາເຂົ້າໃນເອກະສານການປະມູນ

ພະນັກງານວິຊາການ ທລຍ ຂັ້ນແຂວງ/ເມືອງ ຫລື ຊ່ວງຊານທີ່ປຶກສາ ຖ້າຈຳເປັນ ຈະຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກ ໃຫ້ແກ່ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ເພື່ອນຳປະກອບເຂົ້າໃນເອກະສານການປະມູນ ມີລາຍການ ດັ່ງນີ້:

1. ລາຍລະອຽດລາຍການໜ້າວຽກ/ລາຍຊື່ວັດສະດຸອຸປະກອນການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ/ຕາຕະລາງລາຄາສຳລັບສິນຄ້າ/ຕາຕະລາງລາຄາ ສຳລັບການບໍລິການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
2. ມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ຕ້ອງການ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແລະ/ຫລື ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ;
3. ຄຳແນະນຳການປ້ອງກັນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ສຳລັບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ;
4. ແຜນຜັງ, ຮູບແຕ້ມ.

ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານ ແມ່ນເອກະສານທາງດ້ານວິຊາການ ທີ່ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງວຽກ ໃນແຜນຜັງຮູບແຕ້ມ. ຕົວຢ່າງ: ແຜນຜັງອາດຈະສະແດງໃຫ້ເຫັນ "ຄອນກຣີດ", ແຕ່ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກ ອາດຈະເວົ້າເຖິງຈຳນວນຖົງຊີມັງທີ່ນຳໃຊ້, ມີປະເພດໃດແດ່ ແລະ ປະລິມານທີ່ນຳໃຊ້, ແລະ ວິທີການປະສົມຊີມັງແນວໃດ.

ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານ ສຳລັບປະເພດໂຄງການຍ່ອຍທົ່ວໄປ ແມ່ນມີຢູ່ໃນຄູ່ມືດ້ານວິຊາການ ຂອງ ທລຍ. ຖ້າຫາກວ່າ ປະເພດຂອງໂຄງການຍ່ອຍທາກຄືກັນ, ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກເຫລົ່ານັ້ນ ຄວນຈະກ່າຍລອກເອົາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນໜັງສືເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ (ຄັດຕິດໃນແບບຟອມເອກະສານປະມູນ). ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຖ້າຫາກວ່າ ມີໂຄງການຍ່ອຍສະເພາະພິເສດ, ຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການກະກຽມ ແລະ ຄັດຕິດໃນແບບຟອມປະມູນລາຄາ.

ແບບຟອມການປະມູນ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ

ແບບຟອມປະມູນຕ້ອງສະແດງໃຫ້ເຫັນ:

- ລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະໜ້າວຽກ;
- ສະຖານທີ່ ທີ່ຈະກໍ່ສ້າງຢູ່ໃສ ບ້ານໃດ;
- ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ຈຳນວນ ຂອງແຕ່ລະລາຍການຂອງໜ້າວຽກ

ຂໍ້ມູນຂ້າງລຸ່ມນີ້ ຈະຕ້ອງປະກອບໃສ່ໃນແບບຟອມປະມູນລາຄາ ໂດຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນເອງ ໃນເວລາທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ຍື່ນແບບຟອມສະເໜີລາຄາຂອງເຂົາເຈົ້າ ສຳລັບວຽກກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ:

- ຫົວໜ່ວຍລາຄາແຕ່ລະລາຍການ ແລະ ລາຍການກໍ່ສ້າງ
- ລາຄາລວມຂອງແຕ່ລະລາຍການກໍ່ສ້າງ
- ມູນຄ່າລວມຂອງສັນຍາ

ເຫດຜົນ ໃນການສະເໜີ ຂໍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ ກຳນົດລາຄາ ສຳລັບແຕ່ລະລາຍການກໍ່ສ້າງ ເພາະວ່າ:

- ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການສົມທຽບລາຄາ ກັບລາຄາປະເມີນທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ເພື່ອກວດເບິ່ງວ່າ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ ມີຄວາມຜິດພາດໃນການຄິດໄລ່ລາຄາຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫລື ບໍ່;
- ຖ້າໂຄງການຂອງຊຸມຊົນ ຕ້ອງການຈະມີການປ່ຽນແປງຈຳນວນ ຫລັງຈາກການປະມູນສຳເລັດ, ຕົວຢ່າງ: ມີເງິນເຫລືອບາງສ່ວນ, ດັ່ງນັ້ນ ຊຸມຊົນຕ້ອງການເພີ່ມຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ລະບາຍນ້ຳ ຫລື ຈຳນວນນ້ຳສາງໜຶ່ງບໍ່, ພວກເຂົາສາມາດດຳເນີນການໄດ້ ພຽງແຕ່ໃຫ້ເອົາ ຫົວໜ່ວຍລາຄາທີ່ລະບຸໄວ້ໃນແບບຟອມເອກະສານປະມູນ,

ແບບຟອມການປະມູນ ສຳລັບການຈັດຊື້ວັດສະດຸການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ

ສຳລັບການສັ່ງຊື້ສິນຄ້າ, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຈະຕ້ອງກຽມແບບຟອມທີ່ງ່າຍດາຍ ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ປະເພດ ແລະ ຈຳນວນ ຂອງສິນຄ້າ. ຕາມບົກກະ ຕິ ແລ້ວ ຈະບໍ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເພີ່ມເອກະສານໃດໆຕື່ມອີກ.

ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ສຳລັບການສັ່ງຊື້ບາງປະເພດ, ມັນອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຂຽນຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກລະອຽດ (ຕົວຢ່າງ: ສຳລັບປະເພດສິນຄ້າສະເພາະ ເຊັ່ນ: ເຄື່ອງກຳເນີດໄຟຟ້າ) ຫລື ກຽມຮູບພາບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຕົວຢ່າງ: ເຄື່ອງເຟີນີເຈີ). ໃນກໍລະນີນີ້, ເອກະສານຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນຕ້ອງໄດ້ປະກອບໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນຮ່ວມກັບແບບຟອມສະເໜີລາຄາ.

ບັນທັດຖານການປະເມີນ

ບັນທັດຖານໃນການປະເມີນ ຈະຕ້ອງລະບຸຈະແຈ້ງຢູ່ໃນເອກະສານປະມູນ; ບໍ່ມີບັນທັດຖານອື່ນໆ ນອກຈາກທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນເອກະສານປະມູນເທົ່ານັ້ນ ທີ່ຈະນຳເອົາມາປະເມີນການປະມູນ ແລະ ມອບສັນຍາ. ສັນຍາຈະມອບໃຫ້ຜູ້ປະມູນ ທີ່ຕອບສະໜອງຄົບຖ້ວນສົມບູນ ຕໍ່ກັບເງື່ອນໄຂທີ່ຂໍ້ກຳນົດທີ່ຕ້ອງການທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້, ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມຂໍ້ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ໄດ້ຜ່ານການປະເມີນແລ້ວວ່າ ແມ່ນລາຄາຕໍ່າ.

ການຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ

ຈາກບົດຮຽນທີ່ສາມາດຖອດຖອນໄດ້ ຈາກການເຮັດສັນຍາກັບຊຸມຊົນ ພາຍໃຕ້ໂຄງການທີ່ຂັບເຄື່ອນໂດຍຊຸມຊົນອື່ນໆ ໃນປະເທດອື່ນ ເຊັ່ນ: ໂຄງການ KALAH-CIDSS ໃນປະເທດ ຟິລິບປິນ, ການລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ແມ່ນຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດກ່ອນການຍື່ນຊອງປະມູນ. ການຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ແມ່ນການໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ ໄດ້ມີໂອກາດໃນການລົງໄປກວດກາສະຖານທີ່ກໍ່ສ້າງ ແລະ ເບິ່ງສະພາບແວດລ້ອມອ້ອມຂ້າງສະໜາມ ແລະ ເກັບກຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ຈຳເປັນ ເຊິ່ງອາດຈະໄດ້ນຳມາໃຊ້ເຂົ້າໃນການຄິດໄລ່ລາຄາ ແລະ ປະກອບເຂົ້າໃນສັນຍາ ສຳລັບບັນດາໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ຫ່າງໄກສອກຫລີກ ແລະ ເຂດພູດອຍທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງ ສຳລັບການບໍລິການດ້ານການຈັດສົ່ງ ແລະ ມີທີ່ຕັ້ງຢູ່ໄກຈາກທ້ອງຕະຫລາດ. ດ້ວຍເຫດນີ້, ການຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ ແມ່ນຫນຶ່ງໃນເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດໄວ້ໃນບັນທັດຖານການຄັດເລືອກ ຂອງ ທລຍ. ພາຍຫລັງການລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມ, ຜູ້ສົນໃຈເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຂໍໜັງສືຢັ້ງຢືນການລົງມາຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມຄັ້ງຕໍ່ໆກ່າວ ກັບທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ). ໃບຢັ້ງຢືນການລົງຢັ້ງຢາມພາກສະໜາມນີ້ ຈະຕ້ອງມີການເຊັນຢັ້ງຢືນ ຈາກຜູ້ປະສານງານຊຸມຊົນ ຫລື ຜູ້ບໍລິຫານການຈັດຊື້ (ໃນກໍລະນີ ຫາກຜູ້ປະສານງານຊຸມຊົນບໍ່ຢູ່) ຂອງທີມຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ). ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມູນຜູ້ໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ຍື່ນໜັງສືຢັ້ງຢືນ

ການລົງຢັ້ງຢືນຢາມພາກສະໜາມຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນຊ່ອງປະມູນ ໃນມີເປີດຊ່ອງປະມູນ. ຊ່ອງປະມູນຂອງເຂົາເຈົ້ານັ້ນ ຈະຕ້ອງຖືກປະຕິເສດ ແລະ ພິຈາລະນາໃຫ້ເປັນເອກະສານປະມູນທີ່ບໍ່ຕອບສະໜອງຕາມເງື່ອນໄຂ ແລະ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ.

ການຄ້າປະກັນການປະມູນ

ໃນຮູບແບບໜັງສືແຈ້ງຮັບຮອງການຄ້າປະກັນການປະມູນ ແລະ ການປະຕິບັດສັນຍາ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ສຳລັບການປະມູນ ແບບວິທີການການສົມທຽບລາຄາ ແລະ ແບບວິທີການປະມູນເປີດກວ້າງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ. ຮ່າງໜັງສືແຈ້ງຮັບຮອງການຄ້າປະກັນການປະມູນ ແລະ ການປະຕິບັດສັນຍາ ແມ່ນຕ້ອງປະກອບຢູ່ໃນເອກະສານປະມູນ.

ໜັງສືຮັບຮອງການຄ້າປະກັນການປະມູນ ແລະ ການປະຕິບັດສັນຍາ ຈະຕ້ອງມີໄລຍະເວລາທີ່ມີຜົນໃຊ້ໄດ້ຕໍ່ມອກ 28 ວັນ ພາຍຫລັງທີ່ໄລຍະເວລາການປະມູນມີຜົນໃຊ້ໄດ້ຕົວຈິງຫມົດອາຍຸ.

ການພົວພັນເອົາເອກະສານປະມູນໄດ້ຢູ່ໃສ?

ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງ/ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ສາມາດພົວພັນເອົາສຳເນົາເອກະສານປະມູນໄດ້ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງຈ່າຍຄ່າເອກະສານປະມູນໃດໆໄດ້ທີ່ທ້ອງຖານຂອງຊຸມຊົນ/ບ້ານ ຫລື ເມືອງ, ຫລື ແຂວງ.

ທ້ອງຖານດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີເອກະສານການປະມູນຢູ່ຕະຫລອດເວລາ ໃນໄລຍະເວລາລັດຖະການ ນັບຈາກມີໄດ້ລົງແຈ້ງປະກາດການປະມູນ ຈົນຮອດມີປິດຮັບເອກະສານປະມູນ.

ຂໍ້ມູນທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນການແຈ້ງປະກາດການປະມູນ ຫລື ແຈ້ງເຊີນເຂົ້າຮ່ວມປະມູນລາຄາ/ສະເໜີລາຄາ

ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ຫລື ເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນລາຄາ/ສະເໜີລາຄາ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນ ສຳລັບຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແລະ ຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ ກ່ຽວກັບການປະມູນ ສຳລັບຫຍັງ ແລະ ແບບວິທີການປະມູນລາຄາແບບໃດ.

ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ສຳລັບການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ຄວນລະບຸ:

- ສັນຍາ ກ່ຽວກັບວຽກກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງຫຍັງ;
- ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງປະເພດໃດ ອະນຸມັດໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນ;
- ຢູ່ໃສສາມາດພົວພັນເອົາເອກະສານປະມູນໄດ້;
- ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ດຳເນີນກອງປະຊຸມເປີດຊ່ອງປະມູນ;
- ມີສູດທ້າຍໃນການຍື່ນຊ່ອງປະມູນ;

- ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ເປີດຊອງປະມູນ.

ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ສຳລັບການຈັດຊື້ສິນຄ້າ ຄວນລະບຸ:

- ລາຍການລະອຽດຂອງສິນຄ້າ ທີ່ຈະຈັດຊື້;
- ສະຖານທີ່ປາຍທາງຈັດສົ່ງສຸດທ້າຍ ທີ່ຈະຈັດສົ່ງສິນຄ້າ;
- ຢູ່ໃສສາມາດຈະພົວພັນເອົາເອກະສານປະມູນ;
- ລາຄາທີ່ປະເມີນໄວ້ (ຖ້າສາມາດເອົາໃຫ້ໄດ້);
- ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ສຳລັບການຍື່ນ ແລະ ຮັບ ຊອງປະມູນລາຄາ;
- ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ສຳລັບການເປີດຊອງປະມູນລາຄາ.

ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ຈະຕ້ອງປະກາດໂຄສະນາອອກທາງໜ້າໜັງສືພິມພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຕິດປະກາດເທິງກະດານຂ່າວຂອງຊຸມຊົນ/ບ້ານ/ກຸ່ມບ້ານ/ທລຍ ເມືອງ ຫລື ແຂວງ/ຫລື ທາງເວັບໄຊຂອງທລຍ ຫລື ປະກາດອອກທາງໂທລະໂຄ່ງ ຂອງແຂວງ.

ການປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ສຳລັບການປະມູນ ຕ້ອງເປີດກວ້າງຕໍ່ສາທາລະນະເຊັ່ນກັນ ແລະ ຕິດປະກາດຢູ່ເທິງກະດານຂ່າວ ຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຕິດໃສ່ກະດານຂ່າວຂອງທ້ອງຖານເມືອງ ແລະ ແຂວງ. ການຕິດປະກາດແຈ້ງການປະມູນ ຕ້ອງໄດ້ເລີ່ມຕິດໃສ່ກະດານຂ່າວກ່ອນຢ່າງຕໍ່າ 2 ອາທິດ ກ່ອນວັນທີ່ກຳນົດໃຫ້ເປັນວັນທີ່ປິດຮັບຊອງປະມູນ.

ການແຈ້ງການປະມູນ ຈະຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນ ດັ່ງນີ້:

- ແບບຟອມຍື່ນສະເໜີເຂົ້າຮ່ວມປະມູນ;
- ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ;
- ລາຄາທີ່ປະເມີນໄວ້ (ຖ້າສາມາດສະໜອງໃຫ້ໄດ້);
- ເວລາທີ່ກຳນົດໄວ້ໃຫ້ສົ່ງສິນຄ້າສຳເລັດ ຫລື ສຳເລັດວຽກກໍ່ສ້າງ ຫລື ສຳເລັດໃນການບໍລິການດ້ານຊ່ຽວຊານທີ່ປຶກສາ;
- ເງື່ອນໄຂຂອງການເບີກຈ່າຍເງິນແຕ່ລະງວດ;
- ເງື່ອນໄຂຂໍ້ກຳນົດ, ມາດຕະຖານເຕັກນິກ, ແຜນຜັງຮູບແຕ້ມ (ຖ້າມີ);
- ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບຈັນຍາບັນດ້ານການສື່ໂກ່ງ, ແລະ ການສື່ລາດບັງຫລວງ.

ຂັ້ນຕອນລະອຽດກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນ (ປະກອບດ້ວຍວິທີການດຳເນີນພິທີການເປີດຊອງປະມູນ/ໜັງສືຍື່ນສະເໜີລາຄາ) ສາມາດສຶກສາໄດ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳລັບຊຸມຊົນ.

10.11 ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການປະມູນ

ການປະເມີນຜົນການປະມູນ ຈະຕ້ອງດຳເນີນການໂດຍທັນທີ ພາຍຫລັງການເປີດຊອງປະມູນລາຄາສຳເລັດ ຕາມແບບຟອມບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການປະມູນລາຄາ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4.2 ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳລັບຊຸມຊົນ). ໃນກໍລະນີ, ຖ້າຕ້ອງການ ການຊ່ວຍເຫລືອ ຫລື ການໃຫ້ຄຳແນະນຳ ທາງດ້ານວິຊາການ ຈາກ ຫ້ອງການ ຫລຍ ຂັ້ນເມືອງ, ຫລື ຂັ້ນແຂວງ, ຫລື ລວມທັງຂັ້ນສູນກາງ, ທີ່ມງານຊຸມຊົນ/ທີ່ມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີ່ມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ສາມາດເຮັດໜັງສືຂໍສະເໜີຢ່າງເປັນທາງການໄດ້.

ການປະເມີນຜົນການປະມູນ ແລະ ການຕັດສິນມອບສັນຍານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດບົນພື້ນຖານຂອງຂໍ້ກຳນົດຄຸນວຸດທິທີ່ຕ້ອງການ ແລະ ມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ຕ້ອງການ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານປະມູນເທົ່ານັ້ນ. ບໍ່ມີບັນທັດຖານອື່ນໃດ ຈະສາມາດເພີ່ມເຂົ້າຕື່ມໄດ້ ໃນໄລຍະເວລາຂັ້ນຕອນການປະເມີນຜົນການປະມູນລາຄາ ແລະ ການຕັດສິນຕັດສິນມອບສັນຍາ.

ເອກະສານປະມູນທຸກຊອງ ຈະບໍ່ຖືກປະຕິເສດ ຍ້ອນເຫດຜົນພຽງແຕ່ດ້ານການຄາດຄະເນມູນຄ່າ ຫລື ເພດານງົບປະມານເທົ່ານັ້ນ ທຸກການປະຕິເສດຕ້ອງໄດ້ສະເໜີຂໍໜັງສືອະນຸມັດ ຈາກທະນາຄານໂລກກ່ອນ.

ສິ່ງທີ່ຄວນເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດ ຄວນຈະຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບຂອງຂັ້ນຕອນຂະບວນການປະເມີນຜົນການປະມູນ ຈົນກ່ວາການເຊັນສັນຍາສຳເລັດ.

ບົດລາຍງານການປະເມີນຜົນການປະມູນ ຕ້ອງໄດ້ເຊັນຍັງຢືນ ໂດຍສະມາຊິກທຸກຄົນຂອງທີ່ມງານຊຸມຊົນ/ທີ່ມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີ່ມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ)

10.12 ການເຊັນສັນຍາ

ກອງປະຊຸມສຳລັບການເຊັນສັນຍາ ຄວນຈະຈັດຂຶ້ນພາຍໃນ ສິບຫ້າ (15) ວັນ ຫລັງຈາກວັນທີ່ແຈ້ງຜູ້ຊະນະການປະມູນ.

ສັນຍາການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ຕາມບົກກະຕິແລ້ວ ຈະນຳໃຊ້ເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາທີ່ໄດ້ຄັດຕິດຢູ່ໃນເອກະສານປະມູນ, ສິ່ງສຳຄັນທີ່ສຸດ ແມ່ນບັນດາຜູ້ຮັບເໝົາ ຈະຕ້ອງໄດ້ອ່ານ ແລະ ເຂົ້າໃຈທຸກເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາກ່ອນຍື່ນຊອງປະມູນ.

ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນອີກອັນໜຶ່ງທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາແມ່ນ ຜູ້ຮັບເໝົາຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການດໍາເນີນການບໍາລຸງຮັກສາສິ່ງກໍ່ສ້າງ ພາຍໃນຫົກ (6) ເດືອນ ຫຼັງຈາກການກໍ່ສ້າງສໍາເລັດ (ຫົກເດືອນນີ້ແມ່ນເອີ້ນວ່າ “ໄລຍະບໍາລຸງຮັກສາ ຫລື ໄລຍະຄໍາປະກັນການເປ່ເພ”. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຈໍາເປັນທີ່ຜູ້ຮັບເໝົາທຸກຄົນຕ້ອງເຂົ້າໃຈໃນເງື່ອນໄຂນີ້.

10.13 ການກວດກາ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງສັນຍາ

ຈຸດສໍາຄັນທີ່ຈະພິຈາລະນາ ມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການເລີ້ມວຽກ;
- ເວລາສໍາເລັດວຽກ/ການສົ່ງສິນຄ້າຕາມກໍານົດເວລາ;
- ຄຸນນະພາບຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການດ້ານມາດຕະຖານເຕັກນິກທີ່ກໍານົດໄວ້/ຈໍານວນສິນຄ້າ;
- ການຄໍາປະກັນການເປ່ເພ/ໄລຍະເວລາການບໍາລຸງຮັກສາ.

ການກວດກາ ແລະ ການສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ການຄວບຄຸມຄູແລວຽກງານການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ຈະຕ້ອງມີການພົວພັນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງສະມາຊິກຊຸມຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ການນໍາສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ການດໍາເນີນການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ແມ່ນໄດ້ປະຕິບັດສອດຄ່ອງກັບພັນທະຂອງສັນຍາ. ໃນກໍລະນີ ມີການເສຍຫາຍ ຫລື ພົບເຫັນບັນຫາ, ສະມາຊິກຂອງຊຸມຊົນ ສາມາດລາຍງານ ຕໍ່ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຜູ້ທີ່ຈະເປັນຜູ້ນໍາບັນຫາເຫລົ່ານັ້ນ ໄປສະເໜີຕໍ່ກັບຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ/ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ເພື່ອແກ້ໄຂສິ່ງທີ່ບໍ່ເໝາະສົມເຫລົ່ານັ້ນ. ຖ້າຜູ້ສະໜອງສິນຄ້າ/ຜູ້ຮັບເໝົາກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ບໍ່ດໍາເນີນການແກ້ໄຂ ຕາມການສະເໜີ, ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ຈະໃຊ້ມາດຕະການຕາມທີ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ. ທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ອາດຈະສະເໜີຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ ຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຈັດການກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວທີ່ເກີດຂຶ້ນ ໃນລະຫວ່າງການຄຸ້ມຄອງສັນຍາ. ໃບຢັ້ງຢືນການມອບຮັບ ຈະອອກໃຫ້ໂດຍທີມງານຊຸມຊົນ/ທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນບ້ານ ຫລື ທີມງານກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ສະເພາະແຕ່ໃນກໍລະນີ ການຈັດສົ່ງສິນຄ້າ ຫລື ການກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ ໄດ້ສໍາເລັດສົມບູນ ຕາມຄວາມຕ້ອງການທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນສັນຍາເທົ່ານັ້ນ.

10.14 ການເກັບມ້ຽນເອກະສານປະມູນ

ເອກະສານສະບັບຕົ້ນທັງຫມົດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະບວນການປະມູນຈັດຊື້ ຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາມ້ຽນໄວ້ຢູ່ທີ່ຫ້ອງການ ທລຍ ເມືອງ ແລະ ພ້ອມສໍາລັບການກວດກາເອກະສານຄືນ ໂດຍຫ້ອງການ ທລຍ ສູນກາງ ຫລື ທະນາຄານໂລກ ແລະ ທີມງານກວດສອບບັນຊີເອກະລາດ. ເອກະສານສໍານຳອື່ນໆເຫລົ່ານີ້ທີ່ຈໍາເປັນ ຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ທີ່ຫ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ/ບ້ານ ຫລື ກຸ່ມບ້ານ (ຖ້າມີ) ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ

ສາມາດຕິດຕາມກຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງວຽກກໍ່ສ້າງສ້ອມແປງ/ຈັດສົ່ງສິນຄ້າ ແລະ ກວດກາຄວາມຄືບ
ໜ້າຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ.

ລາຍການເອກະສານປະມູນລະອຽດທີ່ຈະເກັບມ້ຽນ ສາມາດສຶກສາໄດ້ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງ ສຳ
ລັບຊຸມຊົນ.

11 ການປ້ອງກັນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

11.1 ຈຸດປະສົງ ແລະ ກອບທາງກົດໝາຍ

ທະນາຄານໂລກ (ທຄລ) ໄດ້ກຳນົດການຈັດຕັ້ງ ທລຍ 2 ເຂົ້າຢູ່ໃນ "ປະເພດ ຂ" ແລະ ບໍ່ນອນຢູ່ໃນ 10 ນະໂຍບາຍດ້ານການປ້ອງກັນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໃນນັ້ນມີ 4 ນະໂຍບາຍທີ່ຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ (ຫົວຂໍ້ 4.01), ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມຢາຂ້າສັດຕູພືດ (ຫົວຂໍ້ 4.09), ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ (ຫົວຂໍ້ 4.10), ແລະ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະໝັກໃຈ (ຫົວຂໍ້ 4.12) ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນຮູບແບບຂອງແຕ່ລະປະເພດໂຄງການ ທີ່ນອນຢູ່ໃນໂຄງການພັດທະນາແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ລັກສະນະຂອງໂຄງການ ເປັນໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ ຊຶ່ງອາດບໍ່ມີຜົນກະທົບຫລາຍຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍ ບາງຄັ້ງກໍຍັງຕ້ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການທົດແທນຄືນດ້ານເນື້ອທີ່ດິນເລັກນ້ອຍ ແລະ ອາດກໍໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທາງບວກຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຊຸມຊົນໃນບໍລິເວນດັ່ງກ່າວ ແຕ່ຜົນກະທົບນັ້ນອາດຈຳກັດຢູ່ສະເພາະບາງພື້ນທີ່ໃດນຶ່ງ, ເປັນລັກສະນະຊົ່ວຄາວ ແລະ ສາມາດຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບລົງໄດ້ ດ້ວຍການວາງແຜນ ແລະ ກໍ່ສ້າງທີ່ດີ.

ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ (ຫົວຂໍ້ 4.01, 4.09, 4.10, ແລະ 4.12) ຈຶ່ງໄດ້ມີການກະກຽມ 4 ເອກະສານສະ ເພາະເຊັ່ນ:

- ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ESMF);
- ແຜນການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ (PMP);
- ກອບນະໂຍບາຍໃນການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF);
- ກອບນະໂຍບາຍຊົນຊາດຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ (EGPF).

11.2 ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ESMF)

ຄູ່ມືນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພ ກ່ຽວກັບສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ESMP) ກ່ຽວກັບວິທີການ ແລະ ນະໂຍບາຍທີ່ຈະນຳໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ຫລືກລັງງຫລືຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງກັບນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພ ຂອງທະນາຄານໂລກ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍ ຂອງ ສປປ ລາວ ກໍ່ຄືນະໂຍບາຍດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງທະນາຄານໂລກ. ຈຸດປະສົງຂອງຄູ່ມືສະບັບນີ້ ແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພາກລັດຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ທີມງານທລຍ, ທີ່ປຶກສາ, ຫ້ອງການບ້ານ, ພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ບໍ່ໃຫ້ມີບັນຫາໃນເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາທາງດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ເພື່ອປັບຮູບແບບການພັດທະນາໂດຍຊຸມຊົນ ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ,

11.3 ກອບການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ (EMF)

ກອບການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ (EMF) ຈະໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຮອບວຽນ ຂອງ ທລຍ ແລະ ໜ້າວຽກດັ່ງກ່າວ ຈະໄດ້ໝູນໃຊ້ເຂົ້າໃນຂັ້ນຕອນການຄັດເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ, ອະນຸມັດໂຄງການ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມປະເມີນຜົນ. ກອບການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ (EMF) ແມ່ນພັດທະນາບົນພື້ນຖານປະສົບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຜ່ານມາ ຂອງຄູ່ມືປ້ອງກັນດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (SESG) ສໍາລັບໂຄງການ ທລຍ 1 ແລະ ຂອບເຂດກົດຈະກຳຈະໄດ້ມານຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທລຍ 2. ສໍາລັບ (EMF) ໄດ້ອະທິບາຍກ່ຽວກັບການກັນຕອງຄວາມປອດໄພ, ທົບທວນຂັ້ນຕອນຄືນ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກງານຄວາມປອດໄພ, ລວມທັງການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຈະໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນທຸກການລົງທຶນ ຂອງໂຄງການ ທລຍ 2.

ຂັ້ນຕອນການກັນຕອງ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ແລະ ທົບທວນຄືນກ່ອນ ຈະສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍເຂົ້າໃນກອງປະຊຸມວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ. ມັນຈະຕ້ອງມີການລາຍງານ ກ່ຽວກັບສະພາບແວດລ້ອມທີ່ນຳໃຊ້ (ECOP) ສໍາລັບທຸກປະເພດວຽກງານວິສະວະກຳທີ່ນຳໃຊ້ບົບປະມານ ຂອງ ທລຍ 2. ລວມມີມາດຕະຖານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: CRPF, EGPF, ແລະ PMP.

ເອກະສານນີ້ໄດ້ພິຈາລະນາໃຫ້ເປັນເອກະສານໃໝ່ ແລະ ສາມາດດັດແກ້ ແລະ ປ່ຽນແປງຕາມສະຖານະການທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ຫລື ຂອບເຂດກົດຈະກຳ. ມັນຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກປະສານກັນກັບທຶນງານທະນາຄານໂລກໃຫ້ແຈ້ງ ໃນການທົບທວນຄືນ (EMP) ໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນ.

a) ຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ.

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບສະພາບແວດລ້ອມ ໃສ່ກັບສະພາບແວດລ້ອມຕົວຈິງ, ທລຍໄດ້ພັດທະນາກອບການຄຸ້ມຄອງສະພາບແວດລ້ອມ ໃຫ້ເຂົ້າກັບນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພ ຂອງທະນາຄານໂລກ (OP/BP4.01) ໂດຍມີຈຸດປະສົງດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຂັ້ນຕອນການກັນຕອງ ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບເປັນຂັ້ນຕອນທີ່ສໍາຄັນ ກ່ອນຈະມີການສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍເພື່ອອະນຸມັດ;
- ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບຂອງໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ອະນຸມັດແລ້ວ ໃນໄລຍະການອອກແບບ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນໄລຍະຍາວ.

1) ໄລຍະກຳນົດໂຄງການຍ່ອຍ

ກ່ອນຈະອະນຸມັດໂຄງການຍ່ອຍ, ທລຍ ໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມຂັ້ນຫລາຍຄັ້ງທີ່ບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ໃນໄລຍະດຳເນີນກອງປະຊຸມ, ພະນັກງານ ທລຍ ຈະໄດ້ລາຍງານໃຫ້ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບຄວາມສໍາຄັນ ຂອງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍ, ປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ຊຸມຊົນ ກ່ຽວກັບວິທີປ້ອງກັນ ແລະ

ຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບໃຫ້ແກ້ຊຸມຊົນເອງ ແລະ ຂໍ້ມູນໃນບໍລິເວດພື້ນທີ່ ທີ່ໂຄງການຍ່ອຍຈະມີການກໍ່ສ້າງ, ຕົວຢ່າງ: ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນປະຈຸບັນ, ພື້ນທີ່ປ້ອງກັນທີ່ມີຢູ່ຕົວຈິງ ແລະ ອື່ນໆ. ຖ້າໂຄງການຍ່ອຍດັ່ງກ່າວ ຫາກພົບວ່າເປັນກິດຈະກຳທີ່ນອນໃນຂໍ້ຫ້າມໃນພາກທີ 2, ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດການກັ່ນຕອງອອກ ຫລື ຕ້ອງໄດ້ພິຈາລະນາຄືນ ເພື່ອຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ.

2) ໄລຍະອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ

ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ສະເໜີຈາກບ້ານ ແລະ ໄດ້ມີການຄັດເລືອກໃນໄລຍະກອງປະຊຸມວາງແຜນພັດທະນາກຸ່ມບ້ານ, ແລະ ກອງປະຊຸມປະສານການວາງແຜນຂັ້ນເມືອງ ຈະໄດ້ມີການອອກແບບຮ່ວມກັບຊຸມຊົນໂດຍແມ່ນການຊ່ວຍເຫລືອທາງດ້ານວິຊາການ ຈາກທີມງານ ທລຍ.

ແບບຟອມບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ (SPPF) ໄດ້ຖືກນໍາໃຊ້ເປັນເອກະສານຫຼັກໃນການອອກແບບ ແລະ ລວມມີການກັ່ນຕອງກວດກາສະພາບແວດລ້ອມໂດຍຫຍໍ້ ເພື່ອໃຫ້ທີມງານໄດ້ກວດກາ ໃນກໍລະນີ ມີຄວາມສູງ ສະເພາະພະນັກງານ ທລຍ ຈະໄດ້ປະກອບແບບຟອມບົດພື້ນຖານຄວາມຮູ້ຂອງຊາວບ້ານ, ດ້ວຍການສັງເກດ ໃນສະພາບຕົວຈິງ ແລະ ກ່ອນມີການປຶກສາຫາລືກັບພະນັກງານລັດຂັ້ນເມືອງ (ຕົວຢ່າງ: ກວດກາໂຄງການຈະບໍ່ຖືກໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ຫລື ເຂດຫວງຫ້າມບໍ່). ໃນຂັ້ນຕອນນີ້, ຖ້າກິດຈະກຳໂຄງການຍ່ອຍ ໄດ້ກຳນົດພາກ 1.5.2 ຂອງກິດຈະກຳບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຍົກເລີກ/ເອົາບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍອອກ. ຖ້າຜົນກະທົບບໍ່ຮ້າຍແຮງ ບໍ່ຈຳເປັນຍົກເລີກ ແລະ ຂະໜາດຂອງໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ນອກນັ້ນ ການປະເມີນຜົນສະພາບແວດລ້ອມ ແມ່ນບໍ່ຈຳເປັນປະເມີນ ແລະ ໂຄງການຍ່ອຍຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນວຽກງານວິສະວະກຳ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືທາງດ້ານວິສະວະ ຈະໄດ້ນໍາໃຊ້ວຽກງານສະພາບແວດລ້ອມໃຫ້ເໝາະສົມ

ຖ້າຄວາມສູງສະພາບແວດລ້ອມໄດ້ກຳນົດ, ຈະໄດ້ນໍາໃຊ້ແບບຟອມປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມແບບງ່າຍດາຍ ດ້ວຍການປະເມີນຂອງທີມງານ ທລຍ ເມືອງ .ຕົວຢ່າງ: ຜົນກະທົບສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ວິທີການຫລຸດຜ່ອນ ແມ່ນໄດ້ຈັດເປັນແຕ່ລະປະເພດໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການດຳເດີນການປະເມີນຜົນ ແລະ ກຳນົດວິທີການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບໃຫ້ເໝາະສົມ. ຮ່າງບົດປະເມີນຜົນຈະໄດ້ຄັດຕິດ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກັບທີມງານຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດອື່ນໆ ເພື່ອປະສານງານ ແລະ ຊອກຫາວິທີການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງການຍ່ອຍໃນເວລາອອກແບບ. ໃນເມື່ອຮ່າງບົດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມສຳເລັດແລ້ວ, ທີມງານ ທລຍ ຈະໄດ້ສົ່ງໄປຫາວິຊາການພາກລັດຂັ້ນເມືອງ ເພື່ອກວດກາ ແລະ ອະນຸມັດກ່ອນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍຈະໄດ້ສົ່ງເຂົ້າກອງປະຊຸມອະນັດ (ຕັດສິນຂັ້ນເມືອງ).

ຂໍ້ສັງເກດ: ຂັ້ນຕອນການກັ່ນຕອງສະພາບແວດລ້ອມແບບງ່າຍດາຍ ໄດ້ລວມຢູ່ໃນບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ໄດ້ກວດແກ້ໃນໄລຍະປັບປຸງຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຕອນເລີ້ມຕົ້ນໂຄງການ ໃນປີ 2008. ບົດພື້ນຖານປະສົບການ ຂອງ ທລຍ ແລະ ຄວາມສູງຂອງສະພາບແວດລ້ອມສ່ວນໃຫຍ່ ຈະບໍ່ໄດ້ພົວພັນ

ເຖິງຂະໜາດຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແຕ່ຈະພົວພັນເຖິງການຄັດເລືອກຈຸດທີ່ຈະກໍ່ສ້າງຫລາຍກ່ວາ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນ ຈະຕ້ອງມີຂໍ້ຄວນລະວັງເປັນພິເສດ ໃນເມື່ອຂະໜາດຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານກ່ວາມາດຕະຖານ ຂອງ ທລຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຂະໜາດຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ກໍຍັງເປັນບັນທັດຖານສຳຄັນ (ຫລື ບໍ່) ແຕ່ວ່າການເຮັດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍເປັນພຽງສິ່ງເລີມຕົ້ນກວດກາ ແລະ ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນແບບຟອມບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ດັ່ງລຸ່ມນີ້

ຕາຕະລາງ 5 : ສະເໜີກ່ຽວກັບຄສາມປອດໄພທາງສິ່ງແວດລ້ອມ

	ປະເພດກິດຈະກຳ	ບັນທັດຖານໃນການກັ່ນຕອງ
ຂະໜາດ	ທາງຊົນນະບົດ, ທາງກຽນ ແລະ ທາງຄົນຍ່າງ (3-3.5 ມ)	
	- ຍົກລະດັບທາງຊົນນະບົດ	ບໍ່ຈຳເປັນປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	- ບັບປຸງທາງຄົນຍ່າງ	ບໍ່ຈຳເປັນປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	ຂົວ, ທາງລົງບັກ ແລະ ເສົາຂົວ	
	- ໂຄງສ້າງຂົວ	≥30 ມ ຕ້ອງການປະເມີນຜົນ
	- ຂົວອູ່ຄົນຍ່າງ/ຂົວອູ່	ບໍ່ຈຳເປັນປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	ລະບົບນໍ້າໃຊ້	
	- ນໍ້າສ້າງ	ບໍ່ຈຳເປັນເຮັດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	- ນໍ້າບາດານ	ບໍ່ຈຳເປັນເຮັດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	- ນໍ້າລືນ	1000 ຄົນ, ເຮັດປະເມີນຜົນ
	- ນໍ້າປະປາຊຸມຊົນ	1000 ຄົນ, ເຮັດປະເມີນຜົນ
	ລະບົບຊົນລະປະທານ	
	- ຝາຍນໍ້າລືນ	>10 ມ, ເຮັດປະເມີນຜົນ
	- ຄອງລະບາຍນໍ້າ	ບໍ່ຈຳເປັນເຮັດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	- ສ້ອມແປງຟາຍ	ບໍ່ຈຳເປັນເຮັດປະເມີນຜົນສິ່ງແວດລ້ອມ
	- ພື້ນທີ່ເກັບນໍ້າ	>10 ເຮັກຕາ, ເຮັດປະເມີນຜົນ
	ປະເພດອາຄານ (ສຸກສາລາ, ໂຮງຮຽນ, ຕະຫລາດ)	
	- ໂຮງຮຽນ	>1000 ມ ² , ເຮັດປະເມີນຜົນ
	- ສຸກສາລາ	>600 ມ ² , ເຮັດປະເມີນຜົນ
	- ຫ້ອງປະຊຸມຊຸມຊົນ	>1000 ມ ² , ເຮັດປະເມີນຜົນ
	- ຕະຫລາດ	>400 ມ ² , ເຮັດປະເມີນຜົນ
	ສະຖານທີ່ອະນາໄມ (ຫ້ອງນໍ້າ)	>200 ຄົນ, ເຮັດປະເມີນຜົນ
	ເຄື່ອນໄຟຟ້າຂະໜາດນ້ອຍ	>10 ກວ, ເຮັດປະເມີນຜົນ

3) ໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຍ່ອຍ

ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ໃນເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກໍ່ຄືການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາຂັ້ນຕອນຂອງການກວດກາສະພາບແວດລ້ອມ ແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງທີມງານຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍລວມທັງຊຸມຊົນ. ການຝຶກອົບຮົມປູກຈິດສໍານຶກ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມຊົນເຂົ້າໃຈເຖິງຄວາມສູງຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ຮັບປະກັນໃນການຫລີກລ່ຽງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ແລະ ສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ຮັບເໝົາໃນການຕິດຕາມ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຂໍ້ຜູກມັດໃນເງື່ອນໄຂຂໍ້ຫ້າມຂອງສະພາບແວດລ້ອມ. ເຄື່ອງມືໂຄສະນາ ຈະຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາກ່ອນຈະເລີ່ມໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນສະພາບແວດລ້ອມ ຝຶກໂດຍທີມງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ຂອງ ທລຍ ໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ.

ໃນຮ່າງສັນຍາຍ່ອຍວຽກງານດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້ດັດປັບ ແລະ ໃຫ້ມີມາດຕາສະເພາະລະອຽດ ກ່ຽວກັບຂໍ້ຜູກມັດຂອງຜູ້ຮັບເໝົາຍ່ອຍ ໃນວຽກງານປ້ອງກັນສະພາບແວດລ້ອມ. ໃນເອກະສານສັນຍາ ລະຫວ່າງຊຸມຊົນ ກັບ ທລຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດແຕ່ລະມາດຕາລະອຽດ ເພື່ອໃຫ້ເປັນຂໍ້ຜູກມັດກັບຊຸມຊົນໃນການປ້ອງກັນສະພາບແວດລ້ອມ.

ໃນໄລຍະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ທີມງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງຕິດຕາມຜົນກະທົບສະພາບແວດລ້ອມຢ່າງເປັນບົກກະຕິ ແລະ ກວດກາການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບສະພາບແວດລ້ອມ. ໃນເມື່ອວຽກໄດ້ເຮັດເປັນສັນຍາຍ່ອຍ, ການກວດກາຄັ້ງສຸດທ້າຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດກ່ອນການມອບຮັບໂຄງການຍ່ອຍ (ເບິ່ງພາກ 5.8 ການກວດກາຄຸນນະພາບໂຄງການຍ່ອຍໃນເວລາຢັ້ງຢາມສະໜາມ). ທີມງານ ທລຍ ໄດ້ນຳໃຊ້ແບບຟອມສະເພາະ ເພື່ອປະເມີນຄຸນນະພາບຂອງວຽກໃນໄລຍະຢັ້ງຢາມສະໜາມ ລວມມີລາຍການການຕິດຕາມແລະກວດກາສະພາບແວດລ້ອມ.

4) ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ

ໂຄງການ ທລຍ ຈະບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃນການຈັດຊື້ ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ສານເຄມີ ເພື່ອຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ປຸຍເຄມີ, ທີ່ມີລາຍການລວມຢູ່ໃນລາຍການບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ, ມັນກໍ່ເປັນອັນຍາກທີ່ຈະປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ຊາວນາ ນຳໃຊ້ເຄມີດັ່ງກ່າວ. ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຟື້ນຟູໂຄງລ່າງກະສິກຳ, ກໍ່ສ້າງຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ/ຜົນຜະລິດກະສິກຳ, ຫລື ການຄວບຄຸມການແຜ່ຂະຫຍາຍຂອງພະຍາດລວມທັງການນຳໃຊ້ຢາຂາແມງໄມ້ ຫລື ການຈັດຊື້ຈຳນວນຢາປາບສັດຕູພືດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ແລະ ຢາຂ້າແມງໄມ້. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ, ແຜນການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ (PMP) ໄດ້ອອກແບບມາດຕະການຢ່າງລະອຽດ ແລະ ວິທີການ ສຳລັບຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ ຫລື ສານພິດຕ່າງໆ ແຕ່ຈະຕ້ອງໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ໃນການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຖ້າປັນໄປໄດ້, ຈະຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ຜູ້ຍ່ອຍທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ພາມປອດສານເຄມີ. ທີມງານ ທລຍ ຈະໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບຂະແໜງກະສິກຳຢ່າງໄກ້ສິດ ເພື່ອຮັບປະກັນ

ການນຳໃຊ້ແຜນການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດໃນຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ການກິນຢູ່ທີ່ພົວພັນເຖິງກິດຈະກຳທີ່ ທລຍ 2 ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ.

5) **ການຄວມຄຸມລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ**

ໃນເມື່ອບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ ຖືກສະເໜີໂດຍຊຸມຊົນ ດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງທີມງານ ທລຍ, ຊຸມ ຊົນຈະໄດ້ສອບຖາມກ່ຽວກັບລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກໃນສະຖານທີ່ຈະກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ ຫລື ບໍລິເວນ ໄກ້ຄຽງ. ບົດລາຍງານການເກັບກູ້ລະເບີດ ຈະໄດ້ຕິດໃສ່ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍ (SPPF) ແລະ ຈະໄດ້ ກວດກາໃສ່ກັບແຜນອົງການເກັບກູ້ລະເບີດລາວຢູ່ຂັ້ນເມືອງ. ນອກນັ້ນ ທີມງານຂອງອົງການເກັບກູ້ ລະເບີດລາວຂັ້ນເມືອງ ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນ ແລະ ມີຄວາມເຫັນໃຫ້ກັບໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈາກລູກລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ.

ທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງລາຍການໂຄງການ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນ 4 ປີ ໃຫ້ອົງການ ເກັບກູ້ລະເບີດລາວ ເຂົ້າໃນແຜນ ເພື່ອສຳຫລວດ ແລະ ເກັບກູ້ລູກລະເບີດ, ໃນປີຕໍ່ໄປ ຖ້າມີການ ປ່ຽນແປງຈຸດທີ່ຕັ້ງໂຄງການ ທີມງານ ທລຍ ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ແລະ ລາຍງານໃຫ້ອົງການເກັບກູ້ລູກເບີດ ທຸກໆຂັ້ນເມືອງ, ແຂວງ, ຂັ້ນສູນກາງຮັບຊາບ

ຖ້າມີຄວາມສ່ຽງສູງ ແລະ ຖ້າພື້ນທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການສຳຫລວດ ຫລື ເກັບກູ້ຜ່ານມາໂດຍອົງການເກັບກູ້ ລະເບີດລາວ, ທີມງານ ທລຍ ຈະໄດ້ແຕ່ງໜັງສືທາງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດ ພ້ອມດ້ວຍລາຍການໂຄງການ ຍ່ອຍທີ່ຕ້ອງການເກັບກູ້ກ່ອນໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ທັງຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ເພື່ອໃຫ້ພື້ນທີ່ ດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນແຜນຂອງອົງການເກັບກູ້ລະເບີດລາວ.

ຖ້າຄວາມສ່ຽງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໄລຍະການອອກແບບ, ທີມງານ ທລຍ ຈະບໍ່ໂອນງົບປະມານໃຫ້ທີມງານ ກຸ່ມບ້ານ/ບ້ານເວັ້ນ ແສງແຕ່ວ່າໄດ້ມີການເກັບກູ້ແລ້ວ ຫລື ໄດ້ອອກໃບຢັ້ງຢືນໂດຍອົງການເກັບກູ້ລະເບີດ ລາວ ຕິດຄັດໃສ່ໃບສະເໜີຂໍເບີກຈ່າຍ.

11.4 ກອບນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF)

ກອບນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອໃຫ້ພະນະງານ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ, ທີມງານ ທລຍ, ທີ່ປຶກສາ, ຫ້ອງການບ້ານ ແລະ ພາກລັດ, ເອກະຊົນ, ຊຸມຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດມີຄູ່ມືນຳໃຊ້ໃຫ້ພຽງພໍ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີຜົນກະທົບຈາກສັງ ຄົມທີ່ພົວພັນກັບຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 4.12 ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນແບບບໍ່ສະມັກໃຈທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນໂຄງການ ທລຍ. ຂັ້ນຕອນຈະໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ເປັນພາກສ່ວນນຶ່ງຂອງຮອບວຽນ ໂຄງການຍ່ອຍ ແລະ ກິດຈະກຳ ຈະເຮັດແບບປະສົມປະສານກັນເຂົ້າໃນການຄັດເລືອກໂຄງການ, ອະນຸມັດ, ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ. ກອບນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ

ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF) ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນບົນພື້ນຖານຄູ່ມືແນະນຳ ແລະ ປະສົບການ ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ 1 ແລະ ກອບກິດຈະກຳທີ່ຈະໄດ້ເຮັດພາຍໄຕ້ ທລຍ 2. ກອບ ນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF) ໄດ້ປະຕິບັດຕາມດຳລັດ ເລກທີ 192 ຂອງລັດຖະບານລາວ ເພື່ອທົດແທນ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການພັດທະນາໂຄງການ (2005). ວຽກດັ່ງກ່າວ ມັນຍັງພົວພັນເຖິງກອບນະໂຍບາຍຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ ຕ່າງໆ (EGPF) ແລະ ກອບການຄຸ້ມຄອງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ESMF). ທີມງານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ໂດຍຜ່ານພະແນກພັດທະນາຊຸມ ຊົນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອບນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF) ແລະ ຮັບປະກັນໃນຄວາມຖືກຕ້ອງ, ລວມທັງເກັບຮັກສາເອກະສານໄວ້ເປັນຢ່າງດີ ເພື່ອໃຫ້ທີມ ງານທະນາຄານກວດກາ

11.5 ກອບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ຈັດຫາທີ່ດິນ ຫລື ສັບສິນ (FRALA)

ກອບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແລະ ຈັດຫາທີ່ດິນ ຫລື ສັບສິນ (FRALA) ເປັນວຽກທີ່ສຳຄັນ ຂອງອົງ ປະກອບ ຂອງກອບນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF) ມີ ຫລັກການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ :

a) ຫລັກການແນະນຳສຳລັບການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານແບບບໍ່ສະມັກໃຈ.

- a. ການທົດແທນທີ່ດິນ ແລະ ຊັບສິນອື່ນໆ ຄວນຈະຫລີກລ້ຽງ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ຫລື ຫລຸດຜ່ອນ ຜ່ອນກະທົບໃຫ້ໜ້ອຍເທົ່າທີ່ເຮັດໄດ້;
- b. ຖ້າມີບຸກຄົນໃດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງ, ວິທີການຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈະຕ້ອງໄດ້ແນະນຳ ໃຫ້ພວກເຂົາ ໄດ້ມີໂອກາດພັດທະນາຢ່າງພຽງພໍ, ຫລື ຢ່າງໜ້ອຍທີ່ສຸດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການທົດ ແທນຄືນໃນດ້ານລາຍຮັບ ແລະ ມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດທີ່ດີ;
- c. ມີການສູນເສຍຊັບສິນ ຈະຕ້ອງໄດ້ທົດແທນຄືນ ດ້ວຍວັດຖຸ ຫລື ເງິນ, ຫລື ທົດແທນດ້ວຍ ມູນຄ່າທີ່ເສຍຫາຍ;
- d. ການທົດແທນຄືນ ຈະຕ້ອງຈ່າຍໃຫ້ເຕີມ, ການເສຍພາສີ ຫລື ອື່ນໆ ຈະຕ້ອງໄດ້ຫັກອອກ;
- e. ຖ້າບຸກຄົນໃດ ຕ້ອງການຍາກຍົກຍ້າຍ, ຈະຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງ ແລະ ແຮງງານ ພ້ອມທັງມູນ ຄ່າປຸກສ້າງອາຄານ ຫລື ຊັບສິນອື່ນໆ.;
- f. ທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນຕ່າງໆ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ໂດຍບໍ່ມີໃບຢັ້ງຢືນ ຈະບໍ່ໃຫ້ເປັນບັນຫາໃນການ ທົດແທນຄືນ ຫລື ຄວນມີຮູບການຊ່ວຍເຫລືອແບບອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມ;
- g. ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈະຕ້ອງໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວຜົນກະທົບທີ່ພວກເຂົາໄດ້ພົບ, ຈະຕ້ອງໄດ້ ປຶກສາຫາລື ແລະ ເປັນບ່ອນອີງໃນເວລາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຈະຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ກ່ຽວກັບວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມພໍໃຈ.

ໃນໂຄງການນີ້ ຈະບໍ່ໃຫ້ມີການຍົກຍາຍແບບບໍ່ສະມັກໃຈ ຫລື ການຈັດຫາທີ່ດິນແບບບໍ່ສະມັກໃຈ, ສະນັ້ນ ຈະບໍ່ມີວິທີການ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນປຶ້ມຄູ່ມືນີ້. ເພາະສະນັ້ນ ກອບວຽກດັ່ງກ່າວ ໄດ້ກຳນົດ ເນື້ອໃນ ແລະ ໃຫ້ຄຳແນະນຳສຳລັບຜູ້ສະມັກໃຈປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນອື່ນໆ (ລວມມີກົດລະ ບຽບໃນການນຳໃຊ້ຊັບສິນ) ທີ່ເປັນສາຍເຫດຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ ດ້ວຍການ ປະກອບສ່ວນລ້າ ຫລື ດ້ວຍການທົດແທນຄືນໂດຍຊຸມຊົນ ແລະ ສ້າງລະບຽບຫລັກການ, ວິທີການເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມສະເໝີພາບໃນ ການຟື້ນຟູຄືນໃຫ້ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຍ່ອຍ .ກອບວຽກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ກົດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ ເທົ່ານັ້ນ.

b) ວິທີການສຳລັບການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈແລະການປະກອບສ່ວນທີ່ມີການທົດແທນຄືນ

ວິທີການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນວິທີການ ສຳລັບການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈ ແລະ ການປະກອບສ່ວນທີ່ມີ ການທົດແທນຄືນ,

ວິທີການ ແລະ ຫລັກການທົດແທນຄືນ

- ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍບາງຄັ້ງ ມີການຈັດຫາທີ່ດິນ ຫລື ຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນ, ແຕ່ເປັນພຽງແຕ່ແບບສະມັກໃຈ ຫລື ການທົດແທນຄືນ (ບາງຄັ້ງກໍ່ເປັນປະເພດອື່ນໆ) ທີ່ຊຸມຊົນຈັດຫາໃຫ້;
- ການສະເໜີໂຄງການ ບາງຄັ້ງມັນຕ້ອງການທູບມ້າງເຮືອນຢູ່ອາໄສ, ຕ້ອງການດິນຜະລິດກະສິກຳ ເປັນແບບຖາວອນ ຫລື ແບບຊົ່ວຄາວ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ທົບທວນຄືນເປັນພິເສດ ດ້ວຍຜູ້ ປະສານງານເມືອງ ແລະ ອະນຸມັດຈາກຫ້ອງການ ທລຍ ແຂວງ. ຂັ້ນຕອນການທົບທວນຄືນ ຕ້ອງໄດ້ຍັງຢືນວ່າ ແຕ່ລະຝ່າຍຕ້ອງມີຄວາມພໍໃຈກັບທາງເລືອກ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສິດທິໃນການທົດແທນຄືນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າ ພວກເຂົາເຫັນດີຕົກລົງກັບ ການທົບທວນດັ່ງກ່າວ;
- ບົດບັນທຶກກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍ ຫລື ການທົດແທນທີ່ດິນ ທີ່ຖືກກະທົບຈະຕ້ອງໄດ້ປະກອບໃສ່ ບົດສະເໜີໂຄງການຍ່ອຍໄວ້;
- ໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫລາຍກ່ວາ 100 ຄົນ, ໃນນັ້ນຫລາຍກ່ວາ 10% ຂອງ ຫລັງຄາເຮືອນທີ່ຖືກກະທົບ, ຫລື ໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ມີຜົນກະທົບ ຫລາຍກ່ວາ 5 ຫລັງຄາເຮືອນ ຫລື ໂຄງສ້າງເຮືອນ ຈະຖືກຍົກຍ້າຍ ຫລື ຕ້ອງການຍົກຍ້າຍອອກ ຕ້ອງໄດ້ຂຽນບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການຈັດຫາທີ່ດິນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ ທລຍ ສູນກາງ ທົບທວນຄືນ ແລະ ອະນຸມັດ.

ມັນກໍ່ເປັນໄປໃນແຕ່ລະກໍລະນີ ທີ່ຈະບໍ່ຕ້ອງການທີ່ດິນ ຫລື ການທົດແທນຄືນ, ຄູ່ມືໄດ້ມີການແນະນຳວິທີການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ໂດຍຜ່ານ 2 ວິທີການຕໍ່ໄປນີ້:

ການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈ. ສຳມະຊິກໃນຊຸມຊົນມີສິດໃນການປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນຂອງພວກເຂົາ, ຫລື ຍົກຍ້າຍບ້ານແບບຊົ່ວຄາວ ຫລື ແບບຖາວອນ, ໂດຍບໍ່ມີການຈ່າຍທົດແທນ. ທັງນີ້ກໍ່ສາມາດເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍ ໃນການປັບດັດລາຄາ ເນື່ອງຈາກວ່າ ມູນຄ່າຂອງໂຄງການຍ່ອຍຈະສູງຂຶ້ນຫລືຕ່ຳລົງ ມັນກໍ່ຂຶ້ນກັບມູນຄ່າຊັບສິນທີ່ມີ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍ ເປັນຜົນກະທົບໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ. ການປະກອບສ່ວນລ້າ ແມ່ນການກະທຳທີ່ເປັນເອກະພາບກັນໃນຊຸມຊົນ. ຫົວໜ້າທີ່ມາງານຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ການປະກອບສ່ວນລ້າ ແມ່ນແນວຄິດລີ້ເລີມຂອງຊຸມຊົນ ແຕ່ບາງຄັ້ງກໍ່ມີທາງເລືອກອື່ນໆ ທີ່ເໝາະສົມກ່ວາ ແລະ ການຮັບຮອງເອົານັ້ນ ບໍ່ໃຫ້ເປັນການບັງຄັບ ຫລື ນາບຄູ່ໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຮອງເອົາ. ການສະເໜີເພື່ອປະກອບສ່ວນລ້າ ຈະບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຂໍອະນຸມັດ ໃນເມື່ອພວກເຂົາມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກກັບລາຍຮັບ ຫລື ມາດຕະການດຳລົງຊີວິດຂອງແຕ່ເຮືອນ ຫລື ຜູ້ຊົມໃຊ້ (ຈຳນວນການປະກອບສ່ວນລ້າ ບົນພື້ນຖານແລ້ວຈະບໍ່ໃຫ້ເກີນ 5% ຂອງລາຍໄດ້ແຕ່ລະຄົນ),

ການປະກອບສ່ວນແບບບໍ່ມີການທົດແທນຄືນ. ບຸກຄົນໃດທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນອື່ນໆ ມີສິດຈະໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ (ງົບປະມານສຳລັບໂຄງການຍ່ອຍ ຈະບໍ່ອະນຸຍາດເອົາໄປຈ່າຍຄ່າທົດແທນຄືນ). ຫົວໜ້າທີ່ມາງານຂັ້ນເມືອງ ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າໃນຫົວຂໍ້ການທົດແທນຄືນ ຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນໄດ້ຕົກລົງ ແລະ ເຫັນດີກ່ອນມີການກໍ່ສ້າງ:

- a) ທົດແທນທີ່ດິນຄືນ ທີ່ມີຜົນຜະລິດເທົ່າທຽມກັນ ຫລື ຊັບສິນທີ່ມີການຜະລິດເທົ່າກັນ;
- a. ໃຫ້ວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ ແລະ ຊ່ວຍໃນການກໍ່ສ້າງຄືນ ໃນສິ່ງທີ່ທັບມ້າງອອກ;
- b. ທົດແທນຜົນຜະລິດທີ່ເສຍຫາຍ ໃນລາຄາທ້ອງຕະຫລາດ;
- c. ແລະ ໃນເງື່ອນໄຂອື່ນໆ ທີ່ຮັບຮອງເອົາໄດ້ ຈະເປັນວັດຖຸ ຫລື ເງິນສົດ ເພື່ອເປັນການທົດແທນຄືນ.

11.6 ຫລັກການໃນການປົກສາຫາລື.

ບ້ານຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງມີການປະຊຸມປົກສາຫາລື ໃນທີ່ສາທາລະນະ ພາຍໃນບ້ານ. ໄລຍະກອງປະຊຸມປົກສາຫາລື ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນເວລາສຳຫລວດອອກແບບໂຄງການຍ່ອຍ, ສິດທິໃນການຮັບຄ່າທົດແທນຄືນ ຈະຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍ, ແລະ ທາງເລືອກອື່ນໆທີ່ມີໃນຄຳແນະນຳ. ບົດບັນທຶກກອງປະຊຸມ (ຈະຕ້ອງໄດ້ປະກອບຈຳນວນການປະກອບສ່ວນ ແລະ ການທົດແທນຄືນໃສ່ໃນແບບຟອມ) ແລະ ຈະລວມມີຫົວຂໍ້ສຳຄັນຕ່າງໆ ໃນເວລາປົກສາຫາລື ລວມທັງການຕັດສິນບັນຫາຕ່າງໆ:

- a) ສຳລັບການປະກອບສ່ວນແບບສະມັກໃຈ, ຈະປະກອບມີຊື່ຂອງຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງການປະກອບສ່ວນ;

- b) ສໍາລັບການການປະກອບສ່ວນທີ່ມີການທົດແທນຄືນ, ຊື່ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ, ແລະ ລາຍລະອຽດຂອງປະເພດ ແລະ ຈໍານວນການທົດແທນຄືນ;
- c) ນອກນັ້ນ, ຈະຕ້ອງປະກອບມີບົດບັນທຶກທີ່ມີລາຍເຊັນຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ກາຈໍາ ຂອງ ນາຍບ້ານ ຈະມີບົດບັນທຶກຂອງການຮ້ອງທຸກຂອງຜູ້ທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ມີແຜນທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ຈຸດທີ່ຕັ້ງຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ຊັບສິນທີ່ຖືກກະທົບ.

ຜູ້ປະສານກຸ່ມບ້ານ ຈະໄດ້ສໍາເນົາເອກະສານທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ມີຜົນກະທົບຈາກການ ກໍ່ສ້າງໂຄງການຍ່ອຍ, ຕ້ອງໄດ້ຄໍານຶງເຖິງຄວາມປາດທະໜາ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຊຸມຊົນ ທີ່ຈະ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄືນ, ຂໍ້ຕົກລົງຄວາມເຂົ້າໃຈທັງສອງຝ່າຍທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ແລະ ການພ້ອງຮ້ອງຂອງ ຊຸມຊົນ (ຖ້າມີ).

ຂັ້ນຕອນຂອງການຕົກລົງເຫັນດີໃນການທົດແທນຄືນ ແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງບ້ານ, ໃນກຸ່ມບ້ານ ທີ່ມີ ຜູ້ປະສານງານບໍ່ມີອໍານາດໃນການຕັດສິນໃຈ, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງ ລຸ່ມນີ້:

- ລາວຈະຕ້ອງໄດ້ສະລິການອະນຸມັດຂອງລາວ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກ ໂຄງການຍ່ອຍ ມີຄວາມພໍໃຈກັບການທົດແທນຄືນທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບ, ເຖິງແມ່ນວ່າ ມາດຕານີ້ ຈະມີການຄັດກັນ, ການດັດແກ້ແບບ ຫລື ຈະແກ່ຍາວໃນການເຈລະຈາກໍ່ຕາມ. ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບຸກຄົນ ພາຍນອກເຂົ້າໄປແຊກແຊງ ແລະ ສະເໜີການແກ້ໄຂຂັ້ນຕໍ່າກ່າວ;
- ລາວຈະຕ້ອງໄດ້ຢຸດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຈົນກ່ວາການທົດແທນຄືນສໍາເລັດ.ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຍ່ອຍ ຈະຢູ່ໃນເວລາໃດກໍ່ຕາມ, ຊ່ຽວຊານ, ພະນັກງານລັດ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ທຶນ ຈະຕ້ອງໄດ້ ຮັບປະກັນການທົດແທນຄືນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດສໍາເລັດ.

11.7 ການກະກຽມເຮັດບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການຈັດຫາທີ່ດິນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

ສໍາລັບກິດຈະກຳ ຫລື ງົບປະມານໂຄງການຍ່ອຍ ທີ່ມີການຈັດສັນທີ່ດິນ (ມີຜົນກະທົບ ຫລາຍກ່ວາ 100 ຄົນ ຫລື ຫລາຍກ່ວາ 10% ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ) ແລະ ກິດຈະກຳເລົ່ານັ້ນ ມັນຕ້ອງ ການໃຫ້ມີການຍົກຍ້າຍແບບສະມັກໃຈ ຫລື ມີການຍົກຍ້າຍເຮືອນ ຫລື ທຸລະກິດ ແມ່ນຕ້ອງການໃຫ້ມີ ການລາຍງານແບບສັ້ນໆ¹⁵. ໂຄງສ້າງ ແລະ ອົງປະກອບຂອງບົດລາຍງານ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກອບ ນະໂຍບາຍໃນການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF).

ພະນັກງານ ທລຍ ຈະໄດ້ຊ່ວຍຊາວບ້ານ ໃນການກະກຽມບົດລາຍງານ, ເຊິ່ງຈະໄດ້ທົບທວນໂດຍ ພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ. ຈະບໍ່ໃຫ້ມີກິດຈະກຳໄດ້ທີ່ຕ້ອງການທີ່ດິນ ຫລື ການລາຍງານການຍົກຍ້າຍ

¹⁵ ຄໍາຫຍໍ້ການລາຍງານການຈັດຫາທີ່ດິນ / ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແມ່ນຄໍາສັບທີ່ໃຊ້ໃນ ສປປລາວ, ແຕ່ມີຄວາມໝາຍຄືກັນ, ໃນເນື້ອ ແລະ ປະເພດຄໍາຫຍໍ້ຂອງແຜນການປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງທະນາຄານ 4.12

ຈັດສັນໄດ້ອະນຸມັດ ເວັ້ນເສຍແຕ່ວ່າ ບົດລາຍງານໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກຄະນະກຳມະການຂັ້ນແຂວງ ແລະ ທະນາຄານໂລກ. ດັ່ງນັ້ນ ກິດຈະກຳມັນຕ້ອງການໃຫ້ມີການທົບທວນຢ່າງເຮືອນ ຫລື ຕ້ອງການທີ່ດິນ ເພື່ອທຳ ການຜະລິດ, ເຮືອນຢູ່ຊົ່ວຄາວ ຫລື ຖາວອນ ຈະໄດ້ທົບທວນຄືນຢ່າງລະມັດລະວັງ ໂດຍພະນັກງານ ທລຍ. ຂັ້ນຕອນການທົບທວນຄືນ ຈະຍັງຍືນຄືນ ມີທາງເລືອກອື່ນອີກບໍ່, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍກ ຈະໄດ້ ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສິດໃນການທົດແທນຄືນ ແລະ ຮັບປະກັນວ່າພວກເຂົາໄດ້ຮັບຕາມການ ຕົກລົງ.

11.8 ສິດທິໃນການສະເໜີຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນກົດໝາຍ

ທຸກການສະເໜີ ຫລື ພ້ອງຮອ້ງ ຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ຫລື ແກ້ບັນຫາຢູ່ຂັ້ນບ້ານ ຖ້າເປັນໄປໄດ້. ຖ້າບັນຫາບໍ່ ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໃນຂັ້ນບ້ານ, ການພ້ອງຮອ້ງ ແລະ ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແມ່ນໃຫ້ເຮັດຕາມຄູ່ມື ແນະນຳ, ຂໍ້ຕົກລົງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຈະໄດ້ລະບຸໃສ່ບົດບັນທຶກ, ຫລື ຄວາມບໍ່ພໍໃຈຕ່າງໆ ສາມາດ ຂຽນລົງໃນແບບຟອມຕາມວິທີການທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນຂໍ້ 12 ຂອງປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະອຽດ ກ່ຽວກັບກົນ ໂກແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

11.9 ລະບຽບການກວດສອບ

ທີມງານ ທລຍ ຈະເກັບຮັກສາທຸກແບບຟອມໃນຂັ້ນເມືອງ. ທຸກເວລາ, ທຸກເອກະສານທີ່ເກັບໄວ້ ຈະຕ້ອງ ປະກອບມີການທົດແທນຄືນ, ບົດບັນທຶກ ແລະ ເອກະສານຍັງຍືນການຮັບການທົດແທນຄືນ ຈະຕ້ອງໄດ້ ເກັບໄວ້ ເພື່ອການກວດກາ ໂດຍຜູ້ປະສານງານເມືອງ, ທີ່ປຶກສາຂັ້ນແຂວງ, ຜູ້ກວດກາ, ແລະ ຜູ້ຖືກ ແຕ່ງຕັ້ງໃນການຕິດຕາມໂຄງການຍ່ອຍ ໂດຍຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການຍ່ອຍ. ບົດບັນທຶກກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຫລັກຖານໃນການທົດແທນຄືນຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ແລະ ສົ່ງໃຫ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອຊ່ວຍບ້ານ, ສົ່ງໃຫ້ວິສະວະກອນຄຸມງານປະຈຳສະໜາມ, ສົ່ງໃຫ້ຜູ້ກວດກາ ແລະ ຜູ້ຕິດຕາມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນເວລາກວດກາໂຄງການຍ່ອຍ.

11.10 ການກັນຕອງທາງດ້ານສັງຄົມ

ຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າ ຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງ ສາມາດຫລີກລ້ຽງ, ສາມາດຫລຸດຜ່ອນ ແລະ ສາມາດກຳນົດ ໄດ້ ໃນໄລຍະວາງແຜນ ໂດຍມີການປຶກສາຫາລືກັບຊຸມຊົນຢ່າງໄກ້ສິດກັບທຸກໆໂຄງການຍ່ອຍ. ທຸກກິດ ຈະກຳ ແລະ ທຸກໂຄງການຍ່ອຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດຫາທີ່ດິນ, ການທົດແທນຄືນ, ການບໍລິຈາກແບບ ສະມັກໃຈ ແລະ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແມ່ນຕ້ອງການການກັນຕອງທາງສັງຄົມ ໂດຍການນຳໃຊ້ແບບຟອມການກັນຕອງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ (ເອກະສານເພີ່ມເຕີມ 8). ຂໍ້ມູນຕ່າງໆຈະໄດ້ ສັງລວມໃສ່ແບບຟອມຕາຕະລາງກ່ຽວກັບພື້ນດິນທີ່ຖືກກະທົບ ແລະ ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ (ເອກະສານເພີ່ມ ເຕີມ 8). ເອກະສານຈະຕ້ອງໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ຢູ່ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ ເພື່ອໃຫ້ທີມງານທະນາ ຄານໂລກກວດກາ.

11.11 ການທົດແທນຄືນ ແລະ ການກຳນົດປະເພດຜົນກະທົບ

ການທົດແທນຄືນທີ່ເໝາະສົມ. ທຸກໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບກັບຜູ້ຊົມ ໃຫ້ນຳໃຊ້ຮູບແບບ (PAPs) ຜູ້ໄດ້ທີ່ໄດ້ກຳນົດລາຍຊື່ເຂົ້າໃນໂຄງການຍ່ອຍທີ່ມີຜົນກະທົບໃສ່ພື້ນທີ່ ຈະໄດ້ມີການທົດແທນຄືນ ສຳລັບຊັບສິນທີ່ຖືກກະທົບ, ແລະ ຈະໄດ້ມີການຟື້ນຟູຄືນ ຫລື ບົວລະບັດຄືນ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານເກົ່າ ໃນການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ມີລາຍຮັບ ແລະ ຜົນຜະລິດທີ່ດີຂຶ້ນ.

ການກຳນົດປະເພດຜົນກະທົບ. ການກຳນົດປະເພດຜົນກະທົບ ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງຜູ້ທີ່ກະທົບ (PAPs), ແລະ ການກຳນົດຂອງພວກເຂົາ, ທລຍ 2 ຈະຊ່ວຍຊຸມຊົນໃນການກະກຽມມາດຖານການກຳນົດປະເພດຜົນກະທົບ ແມ່ນອີງຕາມຕາຕະລາງການຕັ້ງຊື່ໃນ (ພາກເພີ່ມເຕີມ 8) ຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ໃນກໍລະນີ ຊຸມຊົນສະເໜີການສູນເສຍທີ່ດິນ ຫລື ຊັບສິນອື່ນໆທີ່ມີການທົດແທນຄືນຫລາຍກວ່າການບໍລິຈາກ ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນໂຄງການທີ່ພົວພັນກັນ, ຮູບແບບການທົດແທນຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນແຕ່ລະປະເພດຜົນກະທົບ, ການກຳນົດຂໍ້ກຳນົດການທົດແທນ ແລະ ການຟື້ນຟູຄືນ ຈະຕ້ອງໃຫ້ພຽງພໍໃນການເຮັດຄືນໃໝ່ໃນລະດັບການກຳລົງຊີວິດຂອງຊຸມຊົນ.

11.12 ການຕິດຕາມ ແລະ ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

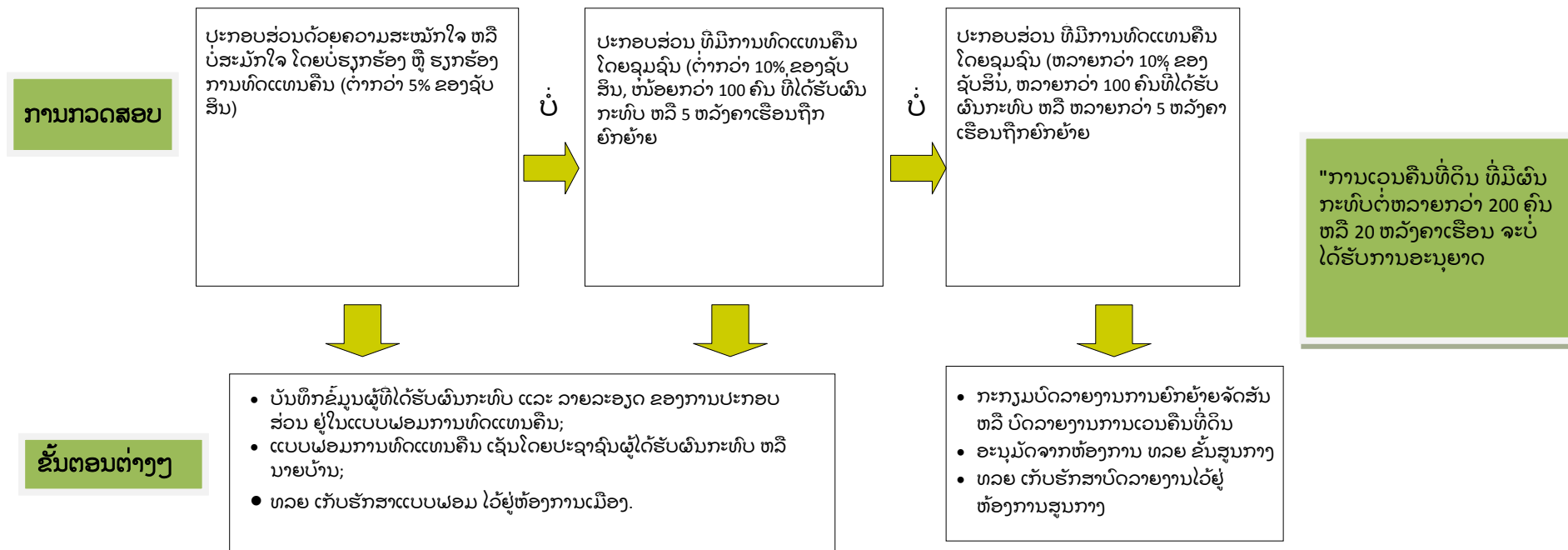
ການຕິດຕາມພາຍໃນ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກອບນະໂຍບາຍໃນການທົດແທນຄືນ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ (CRPF) ຈະໄດ້ກວດກາເປັນປະຈຳ ແລະ ຕິດຕາມໂດຍພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງກິດຈະກຳການລົງທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ການເຂົ້າຫາແຫລ່ງທຳມະຊາດທີ່ຫວງຫ້າມ. ບັນຫາທີ່ພົບພໍ້ ແລະ ຄຳແນະນຳຈະໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໃນເອກະສານໂຄງການ ເພື່ອທົບທວນຄືນໂດຍຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ ຈະກວດກາ, ຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຢ່າງໜ້ອຍສູດ 1 ເທື່ອຕໍ່ປີ ແລະ ລວມທັງການຂຽນໃສ່ບົດລາຍງານປະຈຳປີ ເພື່ອປະກອບໃຫ້ທີມງານທະນາຄານ. ພະນັກງານ ທລຍ ສູນກາງ ຈະໄດ້ປຶກສາຫາລືຢ່າງໃກ້ສິດກັບອຳນາດການປົກຄອງ ແລະ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ຈະໄດ້ສ້າງຕົວຊີ້ວັດ ແລະ ລະບົບຕິດຕາມບົນພື້ນຖານຂໍ້ມູນຈາກຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ເກັບກຳໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ.

*ການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກ :*ກິດຈະກຳທີ່ໄດ້ລົງທຶນ ກ່ຽວກັບຊັບສິນທີ່ດິນ/ບົດລາຍງານການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຈະຕ້ອງໄດ້ກວດກາໂດຍບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ຫລື ທີ່ປຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບຈາກພາຍນອກ. ການຕິດຕາມຈາກພາຍນອກ ຫລື ທີ່ປຶກສາ ຈະໄດ້ວ່າຈ້າງພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນການຕິດຕາມເປັນປະຈຳ, ການເກັບຕົວຢ່າງ, ວິທີການສຳພາດ ແລະ ການລາຍງານ. ບົດລາຍງານການຕິດຕາມ ຈະໄດ້ເກັບຮັກສາໄວ້ໂດຍທີມງານບໍລິຫານໂຄງການ ເພື່ອໃຫ້ທີມງານທະນາຄານໂລກກວດກາ.

ການເຜີຍແພ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ການປຶກສາຫາລືໃນທີ່ສາທາລະນະ ແລະ ການເຜີຍແພ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (ປຶ້ມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໜ້າ 17.50) ໄດ້ກຳນົດຄວາມຕ້ອງການຂອງທະນາຄານ ເພື່ອໃຫ້ສາທາລະນະສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໂຄງການ ແລະ ເອກະສານໂຄງການ. ມັນຕ້ອງການໃນໄລຍະການວາງແຜນ ແລະ ໄລຍະການກະກຽມ, ຈະຕ້ອງໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການ, ກຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານໃນທ້ອງຖິ່ນ, ສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງໂຄງການ ຈະຕ້ອງໄດ້ສະເໜີ. ການປຶກສາຫາລື ຈະໄດ້ເຮັດເປັນປົກກະຕິ ໂດຍຜ່ານການອອກແບບ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງການລົງທຶນ ແລະ ຕ້ອງໃຫ້ສອດຄອງກັບນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພໃນສັງຄົມ. ເພື່ອໃຫ້ຕິດພັນກັບນະໂຍບາຍ, ຂໍ້ມູນຄວາມປອດໄພທີ່ພົວພັນເຖິງວິທີການຫຼຸດຜ່ອນທີ່ໄດ້ເຮັດ ພາຍໄຕ້ ທລຍ 2 ໃຫ້ສາທາລະນະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ໃນເວບໄຊ ຂອງ ທລຍ ແລະ ກະດານຂ່າວທີ່ມີໃນຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ.

ຮູບ 7 : ສັງລວມຫຍໍ້ ກອບນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຫລື ການເວນຄືນທີ່ດິນ

ການກະກຽມບົດລາຍງານ ກ່ຽວກັບການເວນຄືນທີ່ດິນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການ/ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ:

- ສໍາລັບກິດຈະກຳ ຫລື ການລົງທຶນ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການທີ່ດິນຫລາຍ (ກະທົບຫລາຍກວ່າ 100 ຄົນ ຫລື ຫລາຍກວ່າ 10% ຂອງຊັບສິນ)
- ສໍາລັບການລົງທຶນທີ່ຕ້ອງການຍົກຍ້າຍ ໂດຍສະໝັກໃຈ

11.13 ກອບການພັດທະນາຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ

ກ) ຄຳອະທິບາຍຫຍໍ້

ທລຍ 2 ຈະສືບຕໍ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນພື້ນທີ່ຊຸມນະບົດຮ່າງໄກສອກຫລີກຂອງເມືອງ ລວມທັງລາຍການເມືອງທຸກຍາກ ຂອງລັດຖະບານ 47 ເມືອງ ບຸລິມະສິດ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ທີ່ທຸກຍາກ ທີ່ບໍ່ນອນໃນເມືອງ ບຸລິມະສິດ ທີ່ມີຊຸມເພີ່ມທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ເມືອງທີ່ມີປະຊາກອນ 20% ເປັນລາວລຸ່ມ, ແຕ່ກວມເອົາປະຊາກອນຜູ້ທຸກຍາກ 55%. ນອກຈາກນັ້ນ ປະຊາກອນໃນ 47 ເມືອງທຸກຍາກ ແມ່ນຫລາຍກວ່າ 80% ມາຈາກຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດລາວ-ໄທ. ໃນລັກສະນະນີ້ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກໂຄງການສ່ວນໃຫ່ຍ ຕ້ອງມາຈາກຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ແລະ ໂຄງການຍ່ອຍ ຕ້ອງອອກແບບໃຫ້ໄປຕາມຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ 4.10.

ກອບການພັດທະນາຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ (EGDF) ກອບການພັດທະນາແມ່ນສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນທຸກຂັ້ນຕອນ. 1) ຜູ້ປາກພາສາທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງຈາກພາສາທີ່ໃຊ້ເປັນທາງການໃນປະເທດ. 2) ຮັກສາຊຸມເພີ່ມທີ່ຄືກັນໄວ້ນຳກັນ ດ້ວຍການກຳນົດຈາກລັກສະນະການນຸ່ງຖືກ, ເຄື່ອງ, ປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເຊິ່ງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະພາກຂອງປະເທດ. ກອບການພັດທະນາຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ (EGDF) ໄດ້ມີກິດຈະກຳ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃນໂຄງການຍ່ອຍ ເພື່ອຮັບປະກັນພວກເຂົາໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຢ່າງເຕັມທີ່ ແລະ ເໝາະສົມຈາກກິດຈະການແຜນງານໃນລັກສະນະວັດທະນະທຳ.

ກິດຈະກຳຫລັກ ແລະ ວິທີການ. ກິດຈະກຳຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ປະສົມປະສານ ແລະ ໃຫ້ສິດທິແກ່ຜູ້ທີ່ດ້ອຍໂອກາດໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ມີການດັດແກ້ພາຍຫລັງຮອບວຽນທີ 5 ຂອງ ທລຍ 1 ແລະ ໄດ້ສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ໃນ ທລຍ 2:

1. ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານທລຍ, ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ ໃນຮູບແບບຍົກສູງບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະ ຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ (ເບິ່ງຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມໃນ EGDF);
2. ອະທິບາຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບເອກະສານໂຄງການທີ່ສຳຄັນ ເປັນພາສາທ້ອງຖິ່ນ ໃນໄລຍະຈັດກອງປະຊຸມຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ;
3. ເກັບກຳຂໍ້ມູນບ້ານ: ລວມທັງຂໍ້ມູນຊຸມເພີ່ມທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແຕ່ອາໄສໃນບ້ານດຽວກັນ, ລະດັບຄວາມທຸກຍາກ. ປັບປຸງຂໍ້ມູນປົກກະຕິປະຈຳປີ (ເບິ່ງຄູ່ມືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ). ແຜນທີ່ແບບງ່າຍດາຍເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນຊຸມເພີ່ມທີ່ອາໄສຢູ່ໃນບ້ານ;
4. ສ້າງບຸກຄະລະກອນໃຫ້ຕົວແທນບ້ານ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ (ເບິ່ງຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມ);
5. ຕິດຕາມກວດກາໃນພາສາຊຸມເພີ່ມທີ່ທ້ອງຖິ່ນ;
6. ຈັດກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລື ແລະ ຝຶກອົບຮົມບັນຫາທີ່ພົວພັນເຖິງຊຸມເພີ່ມທີ່ດ້ອຍໂອກາດ (ເບິ່ງຄູ່ມືຝຶກອົບຮົມ);

7. ຈັດການໄປທັດສະນະສຶກສາ ລະຫວ່າງປະສານງານກຸ່ມບ້ານທີ່ເຮັດວຽກພາຍໃນບ້ານ ທີ່ມີຊົນເຜົ່າ ແຕກຕ່າງກັນ ໃນຮູບແບບການດຳລົງຊີວິດ, ຂໍ້ຫຍຸ້ງຍາກ, ການແກ້ບັນຫາໃນເວລາຮ່ວມເຂົ້າກັນ, ພົບປະສະມາຄົມ ແລະ ການເຄື່ອນຍ້າຍຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ;
8. ຮຽນຈາກປະສົບການຫລາຍໆປະເທດ ໂດຍຜ່ານການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ທັດສະນະສຶກສາ.

ຂ) ການຝຶກອົບຮົມ

ກອງປະຊຸມຝຶກອົບຮົມຄວາມປອດໄພທາງສັງຄົມ ໃຊ້ເວລານຶ່ງມື້ ຈະໄດ້ຈັດໃຫ້ທິມງານ ທລຍ ຈາກສູນ ກາງລົງຮອດຂັ້ນເມືອງ ໂດຍແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງທິມງານທະນາຄານໂລກ ຈະເປັນຜູ້ຝຶກໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນໂຄງ ການ. ທິມງານຂັ້ນເມືອງ ຈະສົ່ງຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງສັງຄົມ ໃຫ້ທິມງານກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ ໂດຍຜ່ານຫລາຍຮູບແບບຂອງການຝຶກອົບຮົມ ຈະເປັນແບບຝຶກທັດເຮັດຕົວຈິງ ດ້ວຍການຊ່ວຍ ເຫລືອຂອງທິມງານແຂວງ. ການຈັດຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງສັງຄົມ ສາມາດເອົາຫົວຂໍ້ກ່ຽວ ກັບການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງເຂົ້າຮ່ວມກັນ. ບົດສະຫລຸບຫຍໍ້ກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມ ຈະໄດ້ສັງລວມເອົາຄວາມ ຮູ້ ແລະ ປະສົບການກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພທາງສັງຄົມ. ມັນຈະໄດ້ຈັດຂຶ້ນໃນ 6 ເດືອນຕໍ່ໜ້າ ຫລື ນຶ່ງປີ ພາຍຫລັງທີ່ຂໍ້ຕົກລົງ ຂອງ ທລຍ 2 ໄດ້ມີຜົນສັກສິດໃຫ້ນຳໃຊ້

11.14 ກອບນະໂຍບາຍສຳລັບການດຳລົງຊີວິດແລະກິດຈະກຳເພື່ອປັບປຸງການເປັນຢູ່ໃຫ້ດີຂຶ້ນ

ເປັນສ່ວນນຶ່ງ ຂອງ ທລຍ 2, ໂຄງການທົດລອງ ກ່ຽວກັບການດຳລົງຊີວິດ (ສະໜັບສະໜູນໂດຍອົງການ JSDF) ຈະໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອສົ່ງເສີມກິດຈະກຳການພັດທະນາ ເພື່ອນຳໄປສູ່ການປັບປຸງຊີວິດການ ເປັນຢູ່ ແລະ ຄວາມຜາສຸກຂອງປະຊາຊົນ. ມັນຈະຕ້ອງໄດ້ມີການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອ ໂດຍ ສະເພາະ ແມ່ນແມ່ຍິງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ແລະ ລວບລວມການພັດທະນາແບບຊຸມຊົນເປັນເຈົ້າ. ການປັບປຸງ ຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈະນຳໃຊ້ຮູບແບບການມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈ ແລະ ປະເມີນ ບັນຫາຂອງພວກເຂົາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຄວາມຮັ່ງມີ ແລະ ແກ້ໄຂໃນ ການຈັດບຸລິມະສິດຂອງແຊກແຊງ. ກິດຈະກຳຈະຕ້ອງໄດ້ກັນຕອງໃສ່ກັບລາຍການທີ່ບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະ ໜູນ, ລວມທັງກິດຈະກຳທີ່ເປັນຜົນລົບຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ຫລື ຜົນກະທົບທາງສັງຄົມ ເຊັ່ນ: ການຈັດ ຫາທີ່ດິນ ຫລື ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ເຂົ້າຫາແຫ່ງທຳມະຊາດ, ການປ່ຽນແປງລັກສະນະທຳມະຊາດຂອງປ່າໄມ້ ສຳລັບ ການຜະລິດກະສິກຳ ຫລື ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ.

ກິດຈະກຳປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຈະສົ່ງເສີມກິດຈະກຳທີ່ຕິດພັນກັບຊົນເຜົ່າ, ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສະເພາະ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດການ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຊຸມຊົນສາມາດມີຜົນປະໂຫຍດໃນດ້ານ ວັດທະນະທຳທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ໃຫ້ມີລັກສະນະການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແມ່ຍິງ. ມາດຕະຖານສຳລັບການ ຄັດເລືອກອົງປະກອບຂອງກຸ່ມພັດທະນາຕົນເອງ ຈະສ້າງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ກິດກັນຊຸມຊົນຜູ້ທີ່ທຸກ ຍາກ ແລະ ໃຫ້ມີຄວາມໂປ່ງໃສປະກອບສ່ວນໃຫ້ກັບຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການປັບປຸງຊີວິດການ ເປັນຢູ່. ນະໂຍບາຍຄວາມປອດໄພທາງສັງຄົມທີ່ມີຢູ່ໃນຄູ່ມືການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ ຈະມີການ

ດັດແກ້ ຫລື ດັດປັບໃນເວລາທີ່ຈຳເປັນໃນໄລຍະການກະກຽມໂຄງການ JSDF ກິດຈະກຳປັບປຸງຊີວິດ
ການເປັນຢູ່.

12 ກົນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (ກສກ)

ຈຸດປະສົງຂອງກົນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (ກສກ) ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ທລຍ ມີລະບົບການຮັບຄຳຄິດເຫັນຈາກປະຊາຊົນ, ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າສຽງຂອງປະຊາຊົນຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຜູ້ດ້ອຍໂອກາດໃນສັງຄົມ ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂໂດຍໄວ. ຈຸດປະສົງຂອງກົນໄກ ກສກ ຍັງຊ່ວຍໃນການຄັບເຂື່ອນການບໍລິຫານຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິຜົນຂອງໂຄງການ. ລະບົບດັ່ງກ່າວນີ້ ຍັງຈະຊ່ວຍໃຫ້ ທລຍ ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຢ່າງເຕັມສ່ວນຕໍ່ກັບຊຸມຊົນຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ກະຈາຍອຳນາດໃຫ້ແກ່ຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ຜູ້ທຸກຍາກ ຊຶ່ງແມ່ນເປົ້າ ໝາຍສ່ວນໃຫຍ່ຂອງແຜນງານ.

12.1 ຫຼັກການຂອງລະບົບ

ຕາຕະລາງ 4: ຫຼັກການຂອງລະບົບ

ເຫັນປະຈັກຕາ	ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການສະແດງຄຳຄິດເຫັນໄດ້ຢູ່ໃສ, ຕ້ອງໄດ້ມີການໃຫ້ຂໍ້ມູນຄັກແນ່
ການເຂົ້າເຖິງ	ປະຊາຊົນຕ້ອງເຫັນວ່າ ມັນມີຂັ້ນຕອນທີ່ງ່າຍ ຕໍ່ການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ການນຳໃຊ້ ລະບົບຫຼັກການຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງພາສາ ຫລື ຄວາມພິການ
ການຕອບສະ ໜອງ	ຮັບຊາບເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມ ໂດຍທີ່ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຮູ້ເຖິງຂະບວນການທີ່ພວກດຳເນີນຢູ່
ວັດຖຸປະສົງ	ການສອບສວນຄວນເປີດກ້ວາງ ແລະ ເປັນກາງ, ສົມບູນແບບ ແລະ ເປັນທຳ
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	ບໍ່ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃດໆ ສຳລັບຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ເພາະວ່າຄຳຄິດເຫັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແມ່ນຕອບສະໜອງໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ນຳມາແກ້ໄຂເທົ່ານັ້ນ
ຄວາມລັບ	ຍົກເວັ້ນວ່າມີຄວາມສະໜັກໃຈໃນການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ, ຂໍ້ມູນຂອງຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຈະຖືກເກັບເປັນຄວາມລັບ ແລະ ຫຼັງຈາກຜ່ານຂະບວນການສອບສວນແລ້ວເທົ່ານັ້ນ
ປະຊາຊົນເປັນຈຸດສຸມ	ໂຄງການຍິນດີຮັບເອົາທຸກຄຳຄິດເຫັນທີ່ມາຈາກປະຊາຊົນ, ໂດຍເຫັນຊຸມຊົນເປັນຈຸດສຸມຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ
ຄວາມຮັບຜິດຊອບ	ຄວນຈະມີຄວາມຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ອຳນາດໜ້າທີ່ໃນການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ພະນັກງານຄວນມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການປະຕິບັດ ແລະ ການຕັດສິນໃຈ ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ
ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງໃນການປັບປຸງ	ຕ້ອງມີຈຸດປະສົງອັນແນ່ນອນ ທີ່ໄດ້ຮຽນຮູ້ຈາກການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ເພື່ອປັບປຸງຂະ ບວນການຕ່າງໆ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບົບຫຼັກການ

ປັບປຸງມາຈາກ ISO 10002, ມາດຕະຖານໃນການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກຂອງນານາຊາດ.

12.2 ແຫລ່ງຂໍ້ມູນຂອງກົນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ

ຕາມຫລັກການແລ້ວ ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້ ໂດຍທຸກໆຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນ ຂະບວນການຂອງ ທລຍ (ຊາວບ້ານ, ຕົວແທນຂອງຊຸມຊົນ, ອຳນາດການປົກຄອງໃນທຸກລະດັບ, ຜູ້ຮັບ ເໝົາ, ອົງການພັດທະນາຕ່າງໆ, ພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ). ລະບົບແມ່ນ ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ເພື່ອສາມາດເພີ່ມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງກຸ່ມດ້ວຍໂອກາດ (ຕົວຢ່າງ: ກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ແມ່ຍິງ) ຊຶ່ງເບິ່ງຄ້າຍຄືວ່າກຸ່ມດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ມີສິດມີສຽງຫລາຍເທົ່າທີ່ຄວນຢູ່ໃນຂະບວນການວາງ ແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງ ທລຍ.

12.3 ຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ

- **ປະເພດ ກ:** ແມ່ນປະເພດການສະແດງຄຳເຫັນ ຫລື ຄຳຖາມ. ຊຶ່ງປະເພດດັ່ງກ່າວນີ້ ບໍ່ແມ່ນປະເພດ ທີ່ເປັນບັນຫາ ມີພຽງແຕ່ເປັນການຖາມ ແລະ ການຕອບເທົ່ານັ້ນ ຊຶ່ງສ່ວນຫລາຍແລ້ວ ພະນັກງານ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆສາມາດຊີ້ແຈງ ແລະ ຕອບຄຳຖາມໄດ້ຢູ່ໃນຂັ້ນ: ພະນັກງານຮັບຜິດຊອບ ກົນໄກ ກສກ ຂັ້ນສູນກາງ, ພະນັກງານຢູ່ໃນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ ຫລື ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ.
- **ປະເພດ ຂ:** ຊຶ່ງອາດກ່ຽວຂ້ອງກັບການລະເມີດສິດ ຫລື ບໍ່ປະຕິບັດຕາມພັນທະສັນຍາ, ຊຶ່ງອາດກວມ ເອົາຫົວຂໍ້ຕ່າງໆດັ່ງລຸ່ມນີ້:
  - ລະເມີດ ຫລື ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສິດທິຕ່າງໆ ຂອງ ຫລາຍຝ່າຍຕໍ່ກັບໂຄງການ;
  - ລະເມີດຕໍ່ລະບຽບຫລັກການຂອງໂຄງການ;
  - ການບໍ່ປະຕິບັດຕາມພັນທະທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນຢູ່ໃນບົດບັນທຶກຊ່ວຍຈຳ.

ຊຶ່ງປະເພດຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນຂ້າງເທິງນີ້ ແມ່ນຈະໄດ້ນຳເອົາໄປປຶກສາ ແລະ ແກ້ໄຂຢູ່ໃນ ກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ຫລື ກອງປະຊຸມຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ.

- **ປະເພດ ຄ:** ໝາຍເຖິງຄວາມຂັດຂ້ອງໃຈ ຫລື ຄວາມຜິດທີ່ພົວພັນເຖິງການລະເມີດກົດໝາຍ. ຊຶ່ງ ເປັນປະເພດທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ເວລາໃນການແກ້ໄຂ ເພາະວ່າອາດຈຳເປັນຕ້ອງ ໄດ້ແກ້ໄຂຜ່ານຂະບວນການກົດໝາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ຫລື ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ ອາດຈະນຳເອົາບັນຫາດັ່ງກ່າວມາແກ້ໄຂ ແລະ ອາດບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄຊ້ຂະບວນການທາງດ້ານກົດ ໝາຍມາແກ້ໄຂ.
- **ປະເພດ ງ:** ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄຳຮ້ອງທຸກຕໍ່ກັບພະນັກງານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ພະນັກງານ ຂອງອົງ ການຈັດຕັ້ງ ອື່ນໆ. ຊຶ່ງຄຳຮ້ອງທຸກກ່ຽວກັບພະນັກງານ ຂອງ ທລຍ ນັ້ນ ຈະນຳໃຊ້ກົດລະບຽບ ແລະ ຫລັກການພາຍໃນ ເພື່ອແກ້ໄຂ. ສຳລັບພະນັກງານຂອງອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນ ແມ່ນຈະໄດ້ຮັບການແກ້

ໄຂໃນລັກສະນະດຽວກັນ ໂດຍນຳໃຊ້ກົດລະບຽບພາຍໃນຂອງເຂົາເຈົ້າທັນທີ ຖ້າຫາກຢູ່ໃນກໍລະນີ ເຂົາເຈົ້າຖືກຮ້ອງຟ້ອງ.

12.4 ຊ່ອງທາງຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ

ກສກ ແມ່ນພາກສ່ວນນຶ່ງ ຂອງລະບົບຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຂອງ ທລຍ ແລະ ເປັນສິ່ງສຳຄັນໃຫ້ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ຊຶ່ງເປັນຫລັກການພື້ນຖານ ຂອງ ທລຍ. ການສະແດງຄຳຄິດ ເຫັນ ແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້ຢູ່ໃນທຸກລະດັບ (ບ້ານ¹⁶, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຂັ້ນສູນກາງ). ເພື່ອ ໃຫ້ ລະບົບ ກສກ ເຮັດວຽກໄດ້ຢ່າງສົມບູນ ທລຍ ໄດ້ສ້າງລະບົບຮັບຮອງເອົາຄຳຄິດເຫັນຕ່າງໆ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ;
- ກ່ອງຮັບຄຳຄິດເຫັນ;
- ສາຍດ່ວນ (161);
- ຕູ້ໄປສະນີ 4625;
- ອີເມລ : (prf.frm@gmail.com);
- ເວັບໄຊ: (www.prflaos.org);
- ກອງປະຊຸມຕ່າງໆຢູ່ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ຊຶ່ງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນຮອບວຽນ (ບ້ານ, ກຸ່ມບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ສູນກາງ);
- ກອງປະຊຸມປະຈຳປີ ຢູ່ໃນບ້ານທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກ ໃນແຕ່ລະກຸ່ມບ້ານ ໂດຍການຊັກຊວນ ໃຫ້ຊຸມ ຂົນສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.

ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ສາມາດເຮັດໄດ້ ໂດຍການບອກເລົ່າ ຫລື ຂຽນແບບຟອມ. ການສະແດງ ຄຳ ຄິດເຫັນໂດຍປາກເປົ່າໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກໃນຊຸມຊົນຜູ້ທີ່ສາມາດໄວ້ວາງໃຈໄດ້ ແມ່ນເປັນທີ່ຍອມຮັບ ສຳລັບ ຊ່ອງທາງການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຂັ້ນບ້ານ ຈະຊ່ວຍຄະນະບ້ານ (ລວມທັງຜູ້ເປັນກາງ ຮູບແບບທີ່ໃຊ້ກັນມາແຕ່ດັ້ງເດີມ ເຊັ່ນ: ແນວໂຮມ) ແລະ ຕົວແທນ 2 ທ່ານ ຈາກ ທລຍ (ຍິງ 1 ທ່ານ ແລະ ຊາຍ 1 ທ່ານ) ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ສາມາດຮັບເອົາການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ຂະບວນການສະແດງຄຳຄິດເຫັນຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ. ຖ້າຫາກສະມາຊິກຜູ້ໃດນຶ່ງ ບໍ່ ສາມາດອ່ານອອກຂຽນໄດ້, ຜູ້ທີ່ອ່ານອອກຂຽນເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດວຽກຢ່າງໄກ້ຊິດກັບຜູ້ສະ ແດງຄຳຄິດເຫັນ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃນວ່າເອກະສານສະແດງຄຳຄິດເຫັນຖືກຕ້ອງດີ ຊຶ່ງລວມທັງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນແບບປາກ ເປົ່າ (ຊຶ່ງແຕ່ງຕັ້ງບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນີ້ໃຫ້ປະຈຳຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ). ກຳມະການ ກສກ ທຸກໆຄົນຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເຂົາເຈົ້າຢ່າງເໝາະສົມ.

¹⁶ ກຸ່ມບ້ານບໍ່ນອນຢູ່ໃນກົນໄກ ກສກ ເພາະວ່າກຸ່ມບ້ານແມ່ນການລວມກຸ່ມກັນຂອງບ້ານ ແລະ ໃຈກາງກຸ່ມບ້ານແມ່ນບ້ານ, ສະນັ້ນ ແມ່ນ ຄວນແມ່ນການລວມສູນຂອງຄະນະກຳມະການ ກສກ ຂັ້ນບ້ານ ບໍ່ແມ່ນຂອງກຸ່ມບ້ານ.

ແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ (FR-Form) ແມ່ນມີຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ ຊຶ່ງຢູ່ຂ້າງກ່ອງສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຢູ່ສະຖານທີ່ຕ່າງໆທີ່ມີກ່ອງ (ເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 9). ປະຊາຊົນໃຜທີ່ຕ້ອງການສະແດງ ຄຳຄິດເຫັນ ຫລື ຮ້ອງຟ້ອງ ແມ່ນສາມາດເຮັດໄດ້ ໂດຍການຕື່ມ ແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ FR-form ເພື່ອການສືບ ສວນ ຫລື ສາມາດຂຽນຄຳຄິດເຫັນໃສ່ເຈ້ຍເປົ່າ ກໍ່ໄດ້ ໂດຍໃຫ້ມີເນື້ອໃນຄືກັນກັບຢູ່ໃນແບບຟອມ FR-form. ບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການຂີດຂຽນ ສາມາດຫາຄວາມຊ່ວຍເຫລືອຈາກຜູ້ອື່ນຂຽນແທນໄດ້ (ເຊັ່ນ: ໝູ່, ພີ່ນ້ອງ, ສະມາຊິກອົງການຈັດຕັ້ງມະ ຫາຊົນ ຫລື ຄະນະກຳມະການ ກສກ). ທຸກໆການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ໂດຍນຳໃຊ້ການຂຽນຕ້ອງໄດ້ສົ່ງ ເອກະສານດັ່ງກ່າວນັ້ນໃສ່ກ່ອງສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.

ການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຍັງສາມາດຖ່າຍທອດ ໂດຍການບອກເລົ່າປາກເປົ່າຕໍ່ຫ້ອງການ ຫລຍ ຫລື ໃນ ເວລາທີ່ ຫລຍ ຈັດກອງປະຊຸມຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆຂອງຮອບວຽນ. ຊຶ່ງທຸກໆການສະແດງຄຳຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກເຂົ້າແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ FR-Form ໂດຍພະນັກງານ ຫລຍ ແລະ ພະນັກງານ ຫລຍ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງຂະບວນການຕໍ່ໄປໃຫ້ແກ່ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຊຶ່ງຫລັງຈາກນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ປ່ອນ ເອກະສານດັ່ງກ່າວນັ້ນໃສ່ກ່ອງສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ໂດຍຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.

ຕົວແທນອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນທີ່ນອນຢູ່ໃນຄະນະ ກສກ ເຊັ່ນ: ສະຫະພັນແມ່ຍິງ, ແນວລາວ ກໍ່ສະ ຫັບສະໝຸນໃຫ້ເປັນພາກສ່ວນຫລັກໃນການຊີ້ນຳປະຊາຊົນໃຫ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ. ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ ຕ້ອງໄດ້ລົງຕິດຕາມການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນເຂດທ່າງໄກສອກຫລີກ ເພື່ອເກັບກຳການ ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ຍົກການແກ້ໄຂບັນຫາໄປຫາກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອຈັດລຽງລຳດັບ ແລະ ປະມວນຜົນໃນຕໍ່ໜ້າ. ຕົວແທນທີ່ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກຈາກອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນຕ່າງໆ ເພື່ອເຂົ້າເປັນ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ແລະ ລະບຸຫົວຂໍ້ໃນການຝຶກອົບຮົມ ກ່ຽວກັບ ກສກ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຈະນຳ ໃຊ້ຮູບແບບສົນທະນາແລກປ່ຽນ ແລະ ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ.

ນອກຈາກກິນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນແລ້ວ, ຫລຍ ຈະຮັກສາການສື່ສານອາສາສະໝັກ, ອົງການຈັດຕັ້ງ ມະຫາຊົນ ແລະ ຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ. ນອກຈາກກອງປະຊຸມຕ່າງໆໃນຮອບ ວຽນຂອງໂຄງການແລ້ວ ຄະນະບ້ານສາມາດຈັດກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ເພື່ອຮັບຟັງຄຳຄິດເຫັນຕໍ່ກັບ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຊຶ່ງພວກເຮົາຈະໄດ້ຮັບກ່ຽວກັບການສະແດງຄຳເຫັນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີຕ່າງໆ ຊຶ່ງການຈັດກອງປະຊຸມໃນລັກສະນະນີ້ ແມ່ນຈະຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານສ້າງສະຖາບັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຜູ້ທຸກຍາກ ເຂົ້າໃນຂະບວນການວາງແຜນ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ສຸດທ້າຍ, ທຸກຄົນສາມາດຮ້ອງທຸກທີ່ຕິດພັນກັບຂໍ້ກ່າວຫາ ກ່ຽວກັບການຫລອກລວງ ແລະ ທຸດຈະລິດ ໂດຍກົງຫາທີມງານທະນາຄານໂລກ ຊຶ່ງໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວນີ້ ເຂົາອາດຈະເຂົ້າໃຈວ່າບໍ່ສາມາດຈະແກ້ໄຂ ຜ່ານຂະບວນການປົກກະຕິຂອງໂຄງການ ຊຶ່ງສາມາດປະສານງານໄດ້ ໃນ 2 ຈຸດ ທີ່ກະກຽມໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- **ສາຍດ່ວນອິດສະລະ ການປາບປາມການສໍ້ລາດປັງຫລວງ ແລະ ທຸດຈະລິດ.**
 + 1 704 556 7046 (ເປັນອົງການພາຍນອກຮັບຜິດຊອບ, ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ)
 ລະຫັດໄປສະນີ: PMB 3767, 13950 Ballantyne Place, Charlotte, NC 28277, USA.
- **ຕິດຕໍ່ໂດຍກົງທາງຮອງປະທານ**
 ໂທ: + 1 202 458 7677
 ແຟັກ: + 1 202 522 7140
 ອີເມລ: investigations_hotline@worldbank.org
 ສໍາລັບຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມສາມາເຂົ້າເບິ່ງຢູ່ເວັບໄຊ: www.worldbank.org/integrity

12.5 ການຈັດລຳດັບ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

ຢູ່ໃນໝູ່ບ້ານທີ່ກຳລັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຍ່ອຍ, ກ່ອງຮັບຄຳຄິດເຫັນຈະຕ້ອງໄດ້ເປີດຢ່າງນ້ອຍ ນຶ່ງເທື່ອໃນນຶ່ງເດືອນໂດຍພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ກສກ (ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ) ແລະ ຕ້ອງໄດ້ບັນທຶກໄວ້ດັ່ງນີ້:

- ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ, ໂດຍສະມາຊິກຂອງຄະນະ ກສກ (ຢ່າງນ້ອຍ 2 ທ່ານ) ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານ ທລຍ ແລະ ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານ. ຄຳຄິດເຫັນຕ່າງໆຈະໄດ້ເຮັດການບັນທຶກຢູ່ໃນປຶ້ມບັນທຶກ ຂອງ ກສກ ແລະ ຈະມີການປຶກສາຫາລື ເພື່ອດຳເນີນຂະບວນການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ເພື່ອແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກໍຍັງແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຄະນະທີ່ຈະດຳເນີນການໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ໃນກໍລະ ນີ້ທີ່ພະນັກງານ ທລຍ ບໍ່ສາມາດໄປເປີດກ່ອງຮັບຄວາມຄິດເຫັນໄດ້, ຜູ້ປະສານງານກຸ່ມບ້ານຈະເປັນຜູ້ແຈ້ງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ທລຍ ໃນເວລາທີ່ຈັດກອງປະຊຸມປະຈຳເດືອນຮ່ວມກັບພະນັກງານ ທລຍ.
- ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ, ໂດຍສະມາຊິກຂອງຄະນະ ກສກ (ຢ່າງນ້ອຍ 2 ທ່ານ) ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານພັດທະນາຊຸມຊົນ ຂອງ ທລຍ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ບັນທຶກທຸກການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງລົງໃສ່ແບບຟອມລາຍງານ ຂອງ ກສກ, ແລະ ຈະມີການປຶກສາຫາລື ເພື່ອດຳເນີນຂະບວນການ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ເພື່ອແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບ ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກໍຍັງແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງໃຫ້ແກ່ຄະນະທີ່ຈະດຳເນີນການໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ຂໍ້ມູນ ກສກ ຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກເຂົ້າຢູ່ໃນຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ຈະໄດ້ເຮັດເປັນບົດລາຍງານສົ່ງທາງແຂວງເພື່ອຊາບ.

- ຢູ່ໃນຂັ້ນແຂວງ, ໂດຍສະມາຊິກຂອງຄະນະ ກສກ (ຢ່າງນ້ອຍ 2 ທ່ານ) ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນ ຂອງ ທລຍ ເພື່ອເຮັດການບັນທຶກການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງເຂົ້າໃນບົດລາຍງານ ກສກ ຊຶ່ງພາຍຫລັງຈະໄດ້ລາຍງານຫາທີມງານບໍລິຫານງານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຜ່ານບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ຂອງ ກສກ. ຂໍ້ມູນ ກສກ ຈະໄດ້ລາຍງານຫາຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ຜ່ານບົດລາຍງານປະຈຳ ເດືອນ.

ເມື່ອຄໍາຄິດເຫັນໄດ້ຮັບການບັນທຶກ, ທຸກຄໍາຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ຮັບມາຈາກຂັ້ນບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ ທີ່ເກັບກຳໄດ້ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ. ພະນັກງານ ທລຍ ຜູ້ທີ່ຮັບຜິດຊອບຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງຈະໄດ້ປ້ອນຂໍ້ມູນສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ ຢູ່ໃນແບບຟອມ ກສກ ເຂົ້າໃນລະບົບຖານຂໍ້ມູນ (ເບິ່ງເອກະສານຄັດຕິດ 9) ຊຶ່ງຫລັງຈາກນັ້ນ ກໍ່ຈະໄດ້ເຮັດການລວບລວມ ແລະ ລາຍງານ ໃນແຕ່ລະເດືອນ ຫາພະແນກຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນກາງ ຈົນກ່ວາທຸກໆຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຄໍາຮ້ອງຟ້ອງຕ່າງໆ ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ (ເບິ່ງເອກະສານຄັດຕິດ 9).

ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຖືກຈັດຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນ ໃນຮອບວຽນ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳ ຂອງ ທລຍ, ຜູ້ທີ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນເປັນການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ, ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ຫລື ຕົວແທນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ຈະໄດ້ຖືກເຊີນ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ. ພະນັກງານ ທລຍ ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການຕື່ມແບບຟອມ ກສກ FR-form ແລະ ສົ່ງລາຍລະອຽດຂອງຂະບວນການໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ ໃຫ້ຜູ້ສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ ຊຶ່ງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ ກໍ່ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງການປະກອບຄໍາຄິດເຫັນ. ຕົວແທນຂອງ ທລຍ ສາມາດຕັດສິນໃຈທີ່ຈະແກ້ໄຂບັນຫາ, ປຶກສາຫາລື ແລະ ປົດປັ້ນ ຫາກຢູ່ໃນກອງປະຊຸມ. ໃນກໍລະນີນີ້, ຕົວແທນຂອງພະນັກງານ ທລຍ ຈະເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບສົ່ງແບບຟອມ ກສກ FR-form ໃຫ້ຄະນະ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ (ພະນັກງານ ທລຍ ຜູ້ເປັນສະມາຊິກ ກສກ) ແລະ ຈະເປັນຜູ້ສະໜອງທຸກໆຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃສ່ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ ຂອງ ກສກ.

ໃນໂມງລັດຖະການ ພະແນກຕິດຕາມປະເມີນຜົນ ຈະຕອບຮັບສາຍດ່ວນໂທຟຣີ, ຮັບຄໍາຄິດເຫັນຕ່າງໆ ຈາກອີເມລ ຜ່ານເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ ພ້ອມດຽວກັນ ກໍ່ໄດ້ຂໍ້ມູນຜູ້ສົ່ງຂ່າວ ແລະ ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວພັນກັບການສະແດງຄໍາຄິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໂດຍກົງ. ໃນເວລານອກໂມງລັດຖະການ ຜູ້ສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງທຸກ ສາມາດສະແດງຄໍາຄິດເຫັນຜ່ານເຄື່ອງຕອບຮັບອໍໂຕເມຕິກ. ການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນຕ່າງໆ ຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກໄວ້ຢູ່ໃນເຄື່ອງຕອບຮັບ ເພື່ອໃຫ້ພະແນກຕິດຕາມປະເມີນຜົນ ຫລື ພະແນກອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອດຳເນີນການຕໍ່ໄປຕາມ ພາຍຫລັງ. ໃນທຸກໆກໍລະນີ ທີມງານຕິດຕາມປະເມີນຜົນຂັ້ນສູນກາງ ຈະໄດ້ຮັບຜິດຊອບໃນການຕື່ມແບບຟອມ ກສກ FR-form ແລະ ສົ່ງໃຫ້ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຄະນະ ກສກ ຢູ່ຂັ້ນ ບ້ານ, ຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ຫລື ຂັ້ນສູນກາງ) ສຳລັບເປັນຂໍ້ມູນ ຫລື ການຕອບຮັບອື່ນໆໃນຕໍ່ໜ້າ ລວມທັງການສືບສ່ວນຕ່າງໆ ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ. ຜູ້ສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ ຫລື ຜູ້ຮ້ອງທຸກ ຍັງຈະໄດ້ຮັບການແນະນຳສາຍດ່ວນສະພາແຫ່ງຊາດ ເພື່ອເປັນທາງເລືອກອີກທາງໜຶ່ງໃນການສະແດງຄໍາຄິດເຫັນ.

12.6 ການຕອບຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການຕິດຕາມ

ເພື່ອຕິດຕາມການຕອບຮັບຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ (ຖ້າຫາກບໍ່ລະບຸຊື່) ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງວ່າໄດ້ຮັບຄຳຄິດເຫັນ ພາຍໃນ 1 ມື້ ຫາ 2 ອາທິດ ຫລັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຄິດເຫັນ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບຊ່ອງ ທາງໃນການສະແດງຄຳຄິດເຫັນທີ່ນຳໃຊ້. ການຕອບຮັບຄຳຄິດເຫັນເບື້ອງຕົ້ນຄວນ: ມີການໃຫ້ລາຍ ລະອຽດທີ່ສຳຄັນ ຂອງການສະແດງຄຳເຫັນ ຕ້ອງໃຫ້ຂໍ້ມູນການຕິດຕໍ່ຢ່າງລະອຽດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ລາຍຊື່ຜູ້ທີ່ຈະຕິດຕໍ່ ທີ່ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບກໍລະນີ ຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງ ໃຫ້ຊາບວ່າຂະບວນການຈະໃຊ້ເວລາເທົ່າໃດໃນການແກ້ໄຂ. ຜູ້ທີ່ສະແດງ ຄຳຄິດເຫັນຕ້ອງໄດ້ຮັບແຈ້ງວ່າ ສະຖານະຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຮອດຂັ້ນໃດແລ້ວ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ.

ຕາຕະລາງ 5: ກົນໄກການຕອບຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການຕິດຕາມ

ຂັ້ນຕອນ	ຊ່ອງທາງສະແດງ ຄຳຄິດເຫັນ	ເວລາໃນການແກ້ໄຂ	ພະແນກຮັບ ຜິດຊອບ/ ພາກສ່ວນ	ວິທີການ ກວດສອບ ເອກະສານ
ຂັ້ນຕອນ 1 - ຂັ້ນບ້ານ	<p>ຄະນະ ກສກ ຂັ້ນ ບ້ານ ແລະ ທລຍ.</p> <p>ສະຖານທີ່ເຂົ້າເຖິງ ໂດຍຜູ້ສະແດງ ຄຳ ຄິດເຫັນ ຮ້ອງຟ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຫລື PAPs (ກ່ອງສະ ແດງຄຳຄິດເຫັນ ຢູ່ ກະດານຂ່າວ).</p> <p>ສາຍດ່ວນໂທຟຼ.</p> <p>ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຢູ່ ໃນຂັ້ນບ້ານ ໃນແຕ່ ລະຮອບວຽນ ຂອງ ໂຄງ ການ ຊຶ່ງອາດ ໃນຊ່ວງວາງແຜນ ຫລື ຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ.</p>	<p>ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂພາຍໃນ 1-3 ອາທິດ.</p> <p>ກ່ອງຮັບຄຳເຫັນ ຈະເປີດທຸກໆເດືອນ. ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ພາຍໃນ 1-3 ອາທິດ. ຜູ້ສະ ແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງ ຟ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງຢ່າງເປັນປະຈຳ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບ ໜ້າ ຂອງຄຳຄິດເຫັນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ ໃນທຸກກອງປະຊຸມ ຂອງ ທລຍ ຕະຫລອດຮອບວຽນຂອງໂຄງການ.</p> <p>ສາມາດເຂົ້າເຖິງສາຍດ່ວນໂທຟຼໄດ້ ຕະຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງ. ຈະໄດ້ຮັບ ການແກ້ໄຂ ພາຍໃນ 1 ອາທິດ. ຜູ້ ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ ຜູ້ໄດ້ ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບແຈ້ງຢ່າງ ເປັນປະຈຳ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງຄຳຄິດເຫັນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ໃນແຕ່ ລະເດືອນ.</p> <p>ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ຄຳຄິດເຫັນ ຈະໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ ພາຍໃນ 1-3 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງ</p>	<p>ຄະນະ ກສກ ຢູ່ ໃນຂັ້ນບ້ານ (ແນວ ໂຮມ ແລະ ນາຍບ້ານ). ຈະສົ່ງໄປຫາຂັ້ນຕໍ່ ໄປຖ້າຫາກບໍ່ ສາມາດ ແກ້ໄຂໄດ້ ຢູ່ໃນຂັ້ນນີ້.</p>	<p>ຂຽນໃສ່ປຶ້ມສະ ແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ໄຂບັນ ຫາ ຜ່ານຄະນະ ກສກ.</p> <p>ໃນທຸກໆເດືອນ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວຫາ ຄະນະ ກສກ ຢູ່ ໃນຂັ້ນເມືອງ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການ ແກ້ໄຂ.</p>

		ພ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງຢ່າງເປັນປະຈຳກຽວກັບຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງຄຳຄິດເຫັນ ຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ໃນ ທຸກກອງປະຊຸມ ຂອງ ທລຍ ຕະຫລອດ ຮອບວຽນຂອງໂຄງການ.		
ຂັ້ນຕອນ 2 - ຂັ້ນເມືອງ	<p>ທ້ອງການ ທລຍ (ກ່ອງຮັບຄຳເຫັນຢູ່ ກະດານຂ່າວ ຂອງ ທລຍ).</p> <p>ສາຍດ່ວນໂທຟຼ.</p> <p>ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂັ້ນເມືອງ ທັງການ ວາງແຜນ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ຢູ່ ໃນ ຮອງວຽນຂອງໂຄງ ການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ.</p>	<p>ກ່ອງຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແມ່ນເປີດທຸກໆ ເດືອນ ແລະ ຕອບຮັບພາຍໃນ 1 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງ ຄຳຄິດເຫັນ, ຜູ້ຮ້ອງ ພ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະ ໂຫຍດ ຈະຖືກ ແຈ້ງຄວາມຄືບໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳ ຄິດເຫັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະ ຈຳ ໃນເວລາຈັດກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ.</p> <p>ສາຍດ່ວນໂທຟຼ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ ຕະ ຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງ ແລະ ຕອບຮັບ ພາຍໃນ 1 ອາທິດ. ຜູ້ຮ້ອງພ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະຖືກແຈ້ງຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳ ຄິດເຫັນຂອງ ພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະ ເດືອນ.</p> <p>ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ຄຳຄິດເຫັນ ຈະ ໄດ້ ຮັບການແກ້ໄຂ ພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງ ພ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງຢ່າງເປັນປະຈຳ ກຽວກັບຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຕະ ຫລອດຮອບວຽນຂອງໂຄງການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ: ຄຳຄິດ ເຫັນ ຈະໄດ້ການຕອບຮັບພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາທິດ. ຜູ້ຮ້ອງພ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ປະໂຫຍດ ຈະຖືກ ແຈ້ງຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດ ເຫັນຂອງພວກ ເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະ ເດືອນ.</p>	<p>ຄະນະກຳມະ ການ ກສກ ຢູ່ຂັ້ນ ເມືອງ (ຜູ້ປະສານ ງານ ທລຍ).</p> <p>ຈະສົ່ງຂຶ້ນຫາຂັ້ນຕໍ່ ໄປ ຖ້າຫາກບໍ່ ສາມາດ ແກ້ໄຂ ບັນຫາໄດ້ໃນຂັ້ນນີ້.</p>	<p>ຂຽນແບບຟອມ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການແກ້ ໄຂບັນຫາ ຜ່ານ ຄະນະກຳມະ ການ ກສກ ຂັ້ນ ເມືອງ.</p> <p>ໃນທຸກໆເດືອນ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວຫາ ຄະນະ ກສກ ຢູ່ ໃນຂັ້ນແຂວງ ພ້ອມດ້ວຍຂໍ້ມູນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການ ແກ້ໄຂ.</p>
ຂັ້ນຕອນ 3 - ຂັ້ນແຂວງ	<p>ທ້ອງການ ທລຍ (ກ່ອງຮັບຄຳເຫັນຢູ່ ກະດານຂ່າວ ຂອງ ທລຍ).</p>	<p>ກ່ອງຮັບຄຳຄິດເຫັນແມ່ນເປີດທຸກໆ ເດືອນ ແລະ ຕອບຮັບພາຍໃນ 1 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງ ຄຳຄິດເຫັນ, ຜູ້ຮ້ອງ ພ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະ ໂຫຍດ ຈະຖືກ ແຈ້ງຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດ ເຫັນຂອງພວກ ເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະ ເດືອນ.</p>	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ຂັ້ນແຂວງ (ຜູ້ປະສານງານ ທລຍ).</p>	<p>ຂຽນແບບຟອມ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການແກ້ ໄຂບັນຫາ ຜ່ານ</p>

	<p>ສາຍດ່ວນໂທພີ.</p> <p>ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂັ້ນແຂວງ ທັງການ ວາແຜນ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ໃນ ຮອງວຽນ ຂອງ ໂຄງການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ.</p>	<p>ແຈ້ງຄວາມຄືບໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳ ຄິດເຫັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະ ຈຳ ໃນເວລາຈັດກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຢູ່ໃນແຕ່ລະຮອບວຽນ.</p> <p>ສາຍດ່ວນໂທພີ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ ຕະ ຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງ ແລະ ຕອບຮັບ ພາຍໃນ 1 ອາທິດ. ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະຖືກແຈ້ງຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳ ຄິດເຫັນຂອງ ພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະ ເດືອນ.</p> <p>ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ຄຳຄິດເຫັນ ຈະ ໄດ້ ຮັບການແກ້ໄຂ ພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງ ຟ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງຢ່າງເປັນປະຈຳ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຕະຫລອດຮອບວຽນຂອງໂຄງການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ: ຄຳຄິດ ເຫັນ ຈະໄດ້ການຕອບຮັບ ພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາທິດ. ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ຮັບ ຜົນປະໂຫຍດ ຈະຖືກ ແຈ້ງຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນຂອງ ພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະ ເດືອນ.</p>	<p>ຈະສົ່ງຂໍ້ມູນຂັ້ນຕໍ່ ໄປ ຖ້າຫາກບໍ່ ສາມາດ ແກ້ໄຂ ບັນຫາໄດ້ໃນຂັ້ນນີ້.</p>	<p>ຄະນະກຳມະ ການ ກສກ ຂັ້ນ ແຂວງ.</p> <p>ໃນທຸກໆເດືອນ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວ ຫາທີມ ງານບໍລິຫານ ທລຍ (ພະແນກ ຕິດຕາມ-ປະ ເມີນ ຜົນ) ພ້ອມດ້ວຍ ຂໍ້ ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມຄືບ ໜ້າຂອງການ ແກ້ໄຂ.</p>
<p>ຂັ້ນຕອນ 4 - ຂັ້ນສູນກາງ</p>	<p>ສາຍດ່ວນໂທພີ.</p> <p>ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂັ້ນແຂວງ ທັງການ ວາແຜນ ແລະ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ ໃນ ຮອງວຽນ ຂອງ ໂຄງການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ.</p>	<p>ສາຍດ່ວນໂທພີສາມາດ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ ຕະຫລອດ 24 ຊົ່ວໂມງ ແລະ ຕອບຮັບ ພາຍໃນ 1 ອາ ທິດ. ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຜູ້ ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະຖືກແຈ້ງຄວາມ ຄືບໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳ ຄິດເຫັນ ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນ ແຕ່ລະເດືອນ.</p> <p>ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ຄຳຄິດເຫັນ ຈະ ໄດ້ ຮັບການແກ້ໄຂພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາທິດ. ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຜູ້ຮ້ອງ ຟ້ອງ ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະໄດ້ຮັບ ແຈ້ງຢ່າງເປັນປະຈຳກ່ຽວກັບຄວາມຄືບ</p>	<p>ພະແນກຕິດຕາມ -ປະເມີນຜົນ ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ.</p>	<p>ຂຽນແບບຟອມ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການແກ້ ໄຂບັນຫາ ຜ່ານ ພະແນກຕິດ ຕາມ-ປະເມີນ ຜົນ ຫ້ອງການ ທລຍ ຂັ້ນສູນ ກາງ.</p> <p>ໃນທຸກໆເດືອນ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງປຶ້ມ ດັ່ງກ່າວ ຫາທີມ</p>

		<p>ໜ້າຂອງຄຳຄິດເຫັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ຂອງ ທລຍ ຕະຫລອດຮອບວຽນຂອງໂຄງການ.</p> <p>ອີເມລສະເພາະ ແລະ ເວັບໄຊ: ຄຳຄິດເຫັນ ຈະໄດ້ການຕອບຮັບ ພາຍໃນ 1 ມື້ - 1 ອາ ທິດ. ຜູ້ຮ້ອງຟ້ອງ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈະຖືກແຈ້ງຄວາມຄືບໜ້າຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດ ເຫັນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຢ່າງເປັນປະຈຳ ໃນແຕ່ລະເດືອນ.</p>	<p>ງານບໍລິຫານ ທລຍ (ພະແນກ ຕິດຕາມ-ປະເມີນ ຜົນ) ພ້ອມດ້ວຍ ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວາມຄືບໜ້າຂອງການແກ້ໄຂ.</p>
--	--	--	---

12.7 ການຮັບຮອງ ແລະ ການປະຕິບັດ

ຄະນະກຳມະການ ກສກ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໃນການແກ້ໄຂທຸກໆກໍລະນີ ຈັດປະເພດຕາມການຕີມແບບຟອມ ກສກ ແລະ ຕັດສິນໃຈວ່າຈະປຶກສາກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ການປະຕິບັດໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ເມື່ອກໍລະນີໃດນຶ່ງຖືກຮັບຮອງເພື່ອແກ້ໄຂ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານ ຈະດຳເນີນການສືບສວນ, ປຶກສາຫາລືກັບຜູ້ທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ. ທຸກໆຄຳຄິດເຫັນ ຈະເລີ່ມຕົ້ນແກ້ໄຂຢູ່ໃນຂັ້ນບ້ານກ່ອນ ຫລັງຈາກນັ້ນຈຶ່ງຈະສົ່ງຫາຂັ້ນຕໍ່ໄປ (ຂັ້ນເມືອງ) ສຳລັບການສືບສວນໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ຖ້າຫາກກໍລະນີຕ່າງໆບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງ, ກໍລະນີ ເລົ່ານັ້ນຈະຖືກສົ່ງໄປແກ້ໄຂຢູ່ໃນຂັ້ນແຂວງ.

ຄຳຄິດເຫັນອາດມີຫລາຍປະເພດ ຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນຕົວຢ່າງກໍລະນີຕ່າງໆທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆໃນການແກ້ໄຂ:

ຕາຕະລາງ 6: ປະເພດຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ

ປະເພດຂອງຄຳຄິດເຫັນ	ຂັ້ນຕອນໃນການແກ້ໄຂ
1. ຄຳຖາມທົ່ວໄປ ກ່ຽວກັບ ແຜນ ງານ (ຕົວຢ່າງ: ບໍ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ລະບຽບ ຫລັກການ ຂອງໂຄງການ).	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນທຸກຂັ້ນ ລວມທັງພະນັກງານ ທລຍ ມີສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຕອບ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຊັດເຈນກ່ຽວກັບ ທລຍ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ມັນສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍກົງ ຜ່ານສາຍດ່ວນໂທຟຼ, ເວັບໄຊ ແລະ ອີເມລ ຫລື ລະຫວ່າງຈັດກອງປະຊຸມທົ່ວໄປ ຂອງ ທລຍ ທີ່ຈັດຢູ່ຂັ້ນຕ່າງໆໃນລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳໃນຮອບວຽນ ຂອງ ທລຍ.</p> <p>ບາງກໍລະນີ ອາດຕ້ອງການການຈັດກອງປະຊຸມວິຊາການພິເສດ ເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ກັບຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ.</p>

<p>2. ບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມລະບຽບ ແລະ ຫຼັກການຂອງໂຄງການໄດ້.</p>	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ຢູ່ໃນຂັ້ນທີ່ກ່ຽວກັບກໍລະນີ ນັ້ນໆ) ເປັນຜູ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນ.</p> <p>ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ຈັດທຶນງານເພື່ອກວດສອບຕົວຈິງ. ຫຼັງຈາກທີ່ສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລົງກວດສອບ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ອາດຈັດກອງປະຊຸມພາຍໃນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ໄກ່ເກຍ ລະຫວ່າງ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການຈັດການກວດສອບ ຄວນເຮັດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 2 ອາທິດ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ໃນລະຫວ່າງການຈັດການກວດສອບ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕົກລົງເຫັນດີກັນໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ແລະ ກຳນົດວັນ, ເວລາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄັກແນ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂໍ້ມູນຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກເຂົ້າໃນແບບຟອມການລາຍງານເພື່ອເປັນຂໍ້ ມູນໃນການຕິດຕາມໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</p>
<p>3. ການແຊກແຊງທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຈາກພາກສ່ວນ (ພາຍນອກ) ອື່ນ.</p>	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ເປັນຜູ້ສັງລວມຂໍ້ມູນ.</p> <p>ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ຈັດທຶນງານເພື່ອກວດສອບຕົວຈິງ. ຫຼັງຈາກທີ່ສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລົງກວດສອບ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ອາດຈັດກອງປະຊຸມພາຍໃນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ໄກ່ເກຍ ລະຫວ່າງ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການຈັດການກວດສອບ ຄວນເຮັດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 2 ອາທິດ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ໃນລະຫວ່າງການຈັດການກວດສອບ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕົກລົງເຫັນດີກັນ ໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ແລະ ກຳນົດ ວັນ, ເວລາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄັກແນ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂໍ້ມູນຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກເຂົ້າໃນແບບຟອມການລາຍງານເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການຕິດຕາມໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</p>
<p>4. ການນຳໃຊ້ທຶນຜິດຈຸດປະສົງ</p>	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ຈັດທຶນງານ ເພື່ອກວດສອບຕົວຈິງ.</p> <p>ຫຼັງຈາກທີ່ສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລົງກວດສອບ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ອາດຈັດກອງປະຊຸມພາຍໃນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ແລະ ໄກ່ເກຍ ລະຫວ່າງພາກ ສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການຈັດການກວດສອບ ຄວນເຮັດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 2 ອາທິດ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ຮັບແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ໃນລະຫວ່າງ</p>

	<p>ການຈັດການກວດສອບ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ແລະ ພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕົກລົງເຫັນດີກັນ ໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ ແລະ ກຳນົດວັນ, ເວລາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄັກແນ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂໍ້ ມູນ ຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກເຂົ້າໃນແບບຟອມການລາຍງານ ເພື່ອເປັນຂໍ້ ມູນໃນການຕິດ ຕາມໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</p>
<p>5. ບໍ່ມີຄວາມພິ່ງພໍໃຈຕໍ່ກັບໂຄງ ການຍ່ອຍທີ່ໄດ້ຮັບ (ລວມເຖິງ ບໍ່ພໍໃຈກັບການຕັດສິນໃຈຄັດ ເລືອກໂຄງການຍ່ອຍ).</p>	<p>ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ ເປັນຜູ້ສັງລວມຂໍ້ມູນ.</p> <p>ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ຈັດທຶມງານ ເພື່ອກວດສອບຕົວຈິງ. ຫຼັງຈາກທີ່ສັງລວມຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ລົງກວດສອບ, ຄະນະກຳມະການ ກສກ ອາດຈັດກອງປະຊຸມພາຍໃນ ເພື່ອແກ້ໄຂ ບັນຫາ ແລະ ໄກ່ເກ່ຍ ລະຫວ່າງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການ ຈັດການກວດສອບ ຄວນເຮັດບໍ່ໃຫ້ເກີນ 2 ອາທິດ ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ ຮັບແບບຟອມສະແດງຄຳຄິດເຫັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ໃນລະຫວ່າງການຈັດການກວດສອບ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໄດ້ມີການຕົກລົງເຫັນດີກັນ ໃນຂັ້ນຕອນ ຕໍ່ໄປ ແລະ ກຳນົດ ວັນ, ເວລາ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຄັກແນ່. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ຂໍ້ມູນຈະໄດ້ຖືກບັນທຶກເຂົ້າໃນແບບຟອມການລາຍງານ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃນການຕິດຕາມໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.</p>

12.8 ຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ

ຕິດຕາມແມ່ນອີງໃສ່ເພື່ອເກັບກຳ ແລະ ແກ້ໄຂ ສິ່ງທີ່ຊຸມຊົມຕ້ອງການ ຫລື ຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ເພື່ອ ພິຈາລະນາວ່າຂະບວນການແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆເລົ່ານັ້ນ ຜ່ານຂະບວນການໃດແດ່. ຖານຂໍ້ມູນຈະສ້າງຂຶ້ນ ສະເພາະ ເພື່ອບ້ອນຂໍ້ມູນຕ່າງໆ ສາມາດລາຍງານ ແລະ ຕິດຕາມການສະແດງຄຳຄິດເຫັນຕ່າງໆ.

ການປະເມີນຜົນ ແມ່ນອີງໃສ່ການວິໃຈຂໍ້ມູນການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ເພື່ອໃຫ້ນະໂຍບາຍ ແລະ/ຫລື ປຸງ ແປງຂະບວນການ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນບັນຫາຕ່າງໆທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດ. ການວິເຄາະວິໃຈຂໍ້ມູນການ ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ຊ່ວຍໃນການປັບປຸງລະບົບຕ່າງໆຂອງໂຄງການ ເພື່ອເພີ່ມປະສິດທິພາບຂອງໂຄງ ການ. ດ້ວຍເຫດນີ້ ບົດລາຍງານຕ່າງໆກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ການປຸງແປງ (ຕົວຢ່າງ: ເວລາສະເລ່ຍທີ່ນຳໃຊ້ໃນການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນ, ເປີເຊັນຂອງຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນທີ່ມີຄວາມ ພໍໃຈຕໍ່ການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນ, ຈຳນວນຄຳຄິດເຫັນທີ່ໄດ້ ຖືກແກ້ໄຂເວລາເຂົ້າຫາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັນ ທີ່ໂລດ)¹⁷ ຈະໄດ້ຖືກສົ່ງຫາຄະນະ ກສກ ໃນແຕ່ລະເດືອນ. ທຶມງານບໍລິຫານຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມ

¹⁷ ລາຍງານຫາທຶມງານບໍລິຫານ ລວມເຖິງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຈຳນວນຄຳສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງທົ່ວໄປ, ຈຸດຫລໍ່ແຫລມ ຂອງຄຳ ຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງ, ພູມສາດຂອງຄຳສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງ, ລັກສະນະຂອງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງ, ແລະ ອື່ນໆ.

ການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ທຸກກໍລະນີທີ່ມີການປ່ຽນແປງ ກ່ຽວກັບຄຳຄິດເຫັນ ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມທວນຄືນຂະບວນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ. ການຈັດການກວດສອບອິດສະຫລະ ກ່ຽວກັບປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງກົນໄກ ກສກ ຈະຕ້ອງໄດ້ຈັດຢູ່ໃນແຕ່ລະປີ ຊຶ່ງລວມທັງຜູ້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຄຳຄິດເຫັນເລົ່ານັ້ນພ້ອມ.

12.9 ການຕອບສະໜອງ

ສຳລັບການເຮັດວຽກທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອຖືຈາກຊຸມຊົນ ຂອງລະບົບ ກສກ ແມ່ນຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ລະບົບດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຕໍ່ສິ່ງທີ່ຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງ ຢ່າງເປັນປະຈຳ¹⁸. ຕ້ອງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ໃນອະນາຄົດຈະມີການສະແດງຄຳຄິດເຫັນຕື່ມອີກ ແລະ ມັນຈະຊ່ວຍໃຫ້ຊຸມຊົນມີຄວາມໄວ້ວາງໃຈຕໍ່ກສກ.

ສຳລັບທຸກກໍລະນີທີ່ໄດ້ຮັບ, ໄດ້ແກ້ໄຂ ແລະ ສະຖານະຂອງການໄກ່ເກ່ຍ ຕ້ອງໄດ້ລາຍງານຕໍ່ກັບຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ມີການສົນທະນາແລກປ່ຽນຢູ່ໃນກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຂັ້ນກຸ່ມບ້ານ. ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ສຸດວ່າ ຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ບໍ່ໃຫ້ລະບຸຢູ່ໃນທີ່ສາທາລະນະ ເຖິງແມ່ນຈະຢູ່ໃນກໍລະນີທີ່ເຂົາຮູ້ວິທີການຄັດເລືອກເອົາຊາວບ້ານ (ຕົວຢ່າງ: ຄະນະກຳມະການ ກສກ ທີ່ໄດ້ຊ່ວຍໃນການໃຫ້ຫລັກຖານຢູ່ໃນແຕ່ລະກໍລະນີ) ເວັ້ນແຕ່ຈະມີການປະກາດຢ່າງສະໝັກໃຈຂອງຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ຕັ້ງປະເດັນ.

12.10 ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ

ຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ

ທ້ອງຖານ ທລຍ ຂັ້ນສູນກາງ ມີໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຕໍ່:

- ການຕິດຕາມໜ້າວຽກ ກ່ຽວກັບວຽກງານຂອງຄະນະກຳມະການ ກສກ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ;
- ຕ້ອງໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ຂໍ້ຄິດເຫັນຕ່າງໆມີການດຳເນີນການຈາກຄະນະກຳມະການ ກສກ ໂດຍໄວ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕ່າງໆ;
- ການຮັບຄຳຄິດເຫັນຈາກລະບົບສາຍດ່ວນໂທພີ, ຈາກເວັບໄຊ ຂອງ ທລຍ, ອີເມລ ແລະ ສົ່ງຄຳຄິດເຫັນເລົ່ານັ້ນ ຫາພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ຫລື ບຸກຄົນຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຖ້າຫາກມີຄວາມຈຳເປັນ;
- ຕິດຕາມບັນຫາເລື້ອລັງທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ພາກສະໜາມ ຊຶ່ງອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການແຊກແຊງຊ່ວຍເຫລືອຈາກຂັ້ນສູນກາງ;

¹⁸ ຖ້າຫາກຄຳຄິດເຫັນບໍ່ອອກນາມໃຜ ການແກ້ໄຂ ແລະ ຕອບຮັບຄວນເຮັດຜ່ານກະດານຂ່າວກຸ່ມບ້ານ ຫລື ຢູ່ໃນກອງປະຊຸມສະຫລຸບງວດ. ຖ້າຫາກຂໍ້ມູນຫາກລະບຸລາຍລະອຽດຂອງຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ, ການແກ້ໄຂ ແລະ ຕອບຮັບ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໂດຍກົງຫາຜູ້ສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງຕ້ອງໄດ້ຍິນຍອມຈາກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວນີ້ ຕ້ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຊຸມຊົນຮັບຊາບ ເມື່ອມີໂອກາດເໝາະສົມ.

- ຮັກສາລະບົບຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຂະບວນການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ໂດຍອີງໃສ່ປັດໃຈຕ່າງໆຢູ່ພາກສະໜາມ;
- ປະເມີນ ແລະ ວິເຄາະທ່າອ່ຽງຂອງການສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ວິທີການແກ້ໄຂຂອງມັນ;
- ສ້າງບົດລາຍງານສັງລວມໃຫ້ແກ່ທີມງານບໍລິຫານ (ບົດລາຍງານປະຈຳເດືອນ);
- ກວດສອບໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ໄດ້ສະໜອງຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການແກ້ໄຂຄຳຄິດເຫັນຢ່າງເປັນປະຈຳ ຫລັງຈາກໄດ້ຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຮ້ອງຟ້ອງ.

ຄະນະກຳມະການຮັບຜິດຊອບກິນໄກສະແດງຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ແກ້ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ (ຄະນະກຳມະການ ກສກ) ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຕ່າງໆຢູ່ໃນຂັ້ນພື້ນຖານ. ຊຶ່ງຄະນະກຳມະການ ທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງຈະປະກອບດ້ວຍ:

ຂັ້ນແຂວງ

ນອກຈາກຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນແຂວງແລ້ວ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ປະກອບມີພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງນີ້:

- i) ຮອງເຈົ້າແຂວງ;
- ii) ຕົວແທນຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງ;
- iii) ຕົວແທນຈາກຊາວໜຸ່ມ;
- iv) ຕົວແທນຈາກແນວລາວ;
- v) ຕົວແທນຈາກພະແນກ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);
- vi) ຕົວແທນຈາກພະແນກ ສຶກສາ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);
- vii) ຕົວແທນຈາກພະແນກ ສາທາ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);
- viii) ຕົວແທນຈາກພະແນກ ຍທຂ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້).

ຂັ້ນເມືອງ

ນອກຈາກຜູ້ປະສານງານ ທລຍ ຢູ່ໃນຂັ້ນເມືອງແລ້ວ ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຕ້ອງໄດ້ປະກອບມີພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງນີ້:

- i) ຮອງເຈົ້າເມືອງ;
- ii) ຕົວແທນຈາກສະຫະພັນແມ່ຍິງ;
- iii) ຕົວແທນຈາກຊາວໜຸ່ມ;
- iv) ຕົວແທນຈາກແນວລາວ;
- v) ຕົວແທນຈາກຫ້ອງການ ກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);
- vi) ຕົວແທນຈາກຫ້ອງການ ສຶກສາ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);

- vii) ຕົວແທນຈາກຫ້ອງການ ສາທາ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້);
- viii) ຕົວແທນຈາກຫ້ອງການ ຍທຂ (ເປັນທາງເລືອກໄວ້).

ຂັ້ນບ້ານ

ນອກຈາກຕົວແທນ 2 ທ່ານ ຂອງ ທລຍ (ຍິງ 1 ທ່ານ ແລະ ຊາຍ 1 ທ່ານ), ຄະນະກຳມະການ ກສກ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະ ກອບມີຄະນະກຳມະການຈາກຂັ້ນບ້ານ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ:

- i) ແນວໂຮມ;
- ii) ນາຍບ້ານ;
- iii) ສະຫະພັນແມ່ຍິງ;
- iv) ຊາວໜຸ່ມ;
- v) ຕຳຫລວດບ້ານ;
- vi) ທະຫານ;
- vii) ຕົວແທນບ້ານ.